

STORTINGET

Dokument 15:14

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1951–2100
16.–29. juni 2020

Innhold

1951.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. gjenvinningsanlegg for plast, besvart av klima- og miljøminister	11
1952.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. fastsettelse av nettleien, besvart av olje- og energiminister.....	12
1953.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. fritak for bompengeneinnkreving for interntrafikk i Namdalseid, besvart av samferdselsminister	12
1954.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. paraidrettslag, besvart av helse- og omsorgsminister	13
1955.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. EMK Artikkel 46, besvart av barne- og familieminister .	14
1956.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. begrenset oppholdstillatelse i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	16
1957.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. EUs relokaliseringsprogram i 2015/2016, besvart av justis- og beredskapsminister	17
1958.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. sommerstengte fødeavdelinger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	18
1959.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. permitterte taxisjåfører, besvart av arbeids- og sosialminister	19
1960.	Fra stortingsrepresentant Espen Barth Eide, vedr. klimagassutslippene fra norske fritidsbåter, besvart av klima- og miljøminister.....	20
1961.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. bompengetakster på Rv3/Rv25, besvart av samferdselsminister	21
1962.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. oppdeling av anbudet på Hålogalands veien, besvart av samferdselsminister	22
1963.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. erstatte Azevedo i WTO, besvart av utenriksminister.....	23
1964.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bombrikker, besvart av samferdselsminister.....	24
1965.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. drift av og ved barnehager og skoler, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	25
1966.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. nye læreplanverket (LK20), besvart av kunnskaps- og integreringsminister	26
1967.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. mobildekningen i Innlandet, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	27
1968.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. strekningen Kleverud-Sørli-Åkersvika på Dovrebanen, besvart av samferdselsminister	28
1969.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. utredning fra Vegdirektoratet om bompengfordeler for biler som går på biogass, besvart av samferdselsminister.....	28
1970.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Avtjerna i Bærum kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	29
1971.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. forskrivningsretten til prevensjon til unge under 16, besvart av helse- og omsorgsminister.....	30
1972.	Fra stortingsrepresentant Steinar Karlstrøm, vedr. løypemaskin på snødekt mark i Finnmark og Nord Troms etter 5. mai, besvart av klima- og miljøminister.....	31
1973.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. avklaring til Compass Fairs AS, besvart av helse- og omsorgsminister.....	32
1974.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. forskrifter og bestemmelser hjemlet i smittevernloven § 7-12, besvart av helse- og omsorgsminister	33
1975.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. begrepet "garatiinntekt, helsebasert ytelse", besvart av arbeids- og sosialminister	35
1976.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. samarbeid mellom de store IT- og teleselskapene for å avdekke overgrep og kriminalitet som deles på deres plattformer, besvart av justis- og beredskapsminister	36
1977.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), besvart av kultur- og likestillingsminister	37
1978.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. endre alkoholforskriften § 3-4, besvart av helse- og omsorgsminister.....	38

1979.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. problemene med forsyning til Personlig bekledning og utrustning i Forsvaret, besvart av forsvarsminister.....	39
1980.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Norsk Tipping og markedsføring av pengespill under coronakrisen, besvart av kultur- og likestillingsminister	40
1981.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. departementets manglende styringsmål for prosjektet Arna - Stanghelle, besvart av samferdselsminister.....	41
1982.	Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. reindriftsgjerder på Finnmarksvidda, besvart av landbruks- og matminister	41
1983.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. miljøhensyn ved utbygging på Evenes, besvart av forsvarsminister	42
1984.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. kommunene og fylkenes andel av inntekter fra salg av nye konsesjoner til havbruk og kapasitetsøkning, besvart av finansminister	43
1985.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. lønnstøtte ved avbrutt permittering i juli og august, besvart av finansminister.....	45
1986.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Stad skipstunnel, besvart av samferdselsminister	46
1987.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. endringer i Posten, besvart av helse- og omsorgsminister	47
1988.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. vedtak for å styrke den norske transportbransjen, besvart av samferdselsminister.....	47
1989.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. slagbjørn i beiteprioriterte områder, besvart av klima- og miljøminister	48
1990.	Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. igangsetting av breddeidretten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	49
1991.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. den nasjonale havressursforvaltningen, besvart av fiskeri- og sjømatminister	50
1992.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. sau drept av bjørn i Bardu kommune i Troms, besvart av klima- og miljøminister.....	51
1993.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. personer som har fått utsatt planlagte operasjoner, besvart av arbeids- og sosialminister	52
1994.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. innreise for faglært arbeidskraft, besvart av arbeids- og sosialminister.....	53
1995.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. sikring av tros- og livssynsinstallasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	53
1996.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. stortingets vedtak 533, 534 og 535 i Innst 173 L (2017-2018) om å domstolsbehandle bortfall av statsborgerskap, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	54
1997.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Oljedirektoratets tekst "Oljeavhengig", besvart av olje- og energiminister	55
1998.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. kompensasjonsordningen for de bedriftene og gründere som har investert med sikte på å starte sin virksomhet våren 2020, besvart av finansminister	55
1999.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Elko i Modum, besvart av næringsminister.....	56
2000.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. sykkel på Go Ahead, besvart av samferdselsminister.....	58
2001.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. beredskapsplaner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	59
2002.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. SMB-bedriften Oxyl Clean, besvart av klima- og miljøminister....	60
2003.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. turbinene fra Nord Trøndelag E-verk, besvart av olje- og energiminister	61
2004.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. kommunikasjon mellom ulike systemer for videokommunikasjon som brukes i helsevesenet, besvart av helse- og omsorgsminister	62
2005.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. oljeboringer og utbygginger i Barentshavet, besvart av olje- og energiminister	63
2006.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. pasientreiseordningen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64
2007.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. situasjon til de omreisende tivoliene i Norge, besvart av næringsminister.....	65

2008.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. hvor mange pasientbehandlinger som har blitt utsatt ved hvert helseforetak siden 13. mars 2020, besvart av helse- og omsorgsminister	66
2009.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. om regjeringen vil vurdere ytterligere gjenåpning av idretten før 1. september, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
2010.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. gjenforening av ektefeller, besvart av justis- og beredskapsminister.....	68
2011.	Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. hvor mye Norge har tjent på at vi har stengt grensene, og dermed fått mindre grensehandel, besvart av finansminister	69
2012.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. å utvide den allerede eksisterende ordningen studentene har for å søke om ekstra lån og stipend, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	70
2013.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. et bruprojekt til Vassøy i Stavanger kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	71
2014.	Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. barne- og ungdoms fotballen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	72
2015.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. å ta mot reaktordrivne ubåter i Grøtsund havn, besvart av forsvarsminister	72
2016.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. ratifisering av Mercosur-avtalen, besvart av næringsminister.....	73
2017.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. restaureringen av de to myrene ved Bjørkestul på Kongsberg, besvart av klima- og miljøminister.....	74
2018.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. tilsynsrapporter fra NVE på tilretteleggingsarbeidet i forkant av oppstart av Tysvær Vindpark, besvart av olje- og energiminister.....	75
2019.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. redusert ambulanseberedskap, besvart av helse- og omsorgsminister.....	76
2020.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. redusert kapasitet på distriktpsykiatriske sentre og i Barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker, besvart av helse- og omsorgsminister	77
2021.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. X Games Norge, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	78
2022.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	79
2023.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. forpliktelser innen klima og bærekraft i forhold til frihandelsavtaler, besvart av næringsminister.....	80
2024.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lørbrekk, vedr. bærekraftskapittel, besvart av næringsminister	81
2025.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. forvaltningsnivåene, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	82
2026.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. smitten og fotballtrening og kampaktivitet, besvart av helse- og omsorgsminister	83
2027.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. konflikter i enkeltkommuner, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	84
2028.	Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. granskning av Mattilsynets feilaktige tolkning av EØS-avtalens bestemmelser om reglene for eksport til land utenfor EØS av sjømat, besvart av landbruks- og matminister	85
2029.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. involveringen av interesseorganisasjoner så langt i arbeidet med Nasjonal transportplan (NTP), besvart av samferdselsminister.....	86
2030.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Tinnosbanen, besvart av samferdselsminister	87
2031.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. den nye sikkerhetsloven for Hong Kong, besvart av næringsminister.....	88
2032.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. nasjonale beredskapslager, besvart av justis- og beredskapsminister.....	89
2033.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Gullfiskavatnet, besvart av klima- og miljøminister	90
2034.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Bakketun gård, besvart av landbruks- og matminister ...	91
2035.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. biodrivstoff, besvart av klima- og miljøminister	92
2036.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Foamrox, besvart av samferdselsminister.....	92
2037.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. E39 Rennfast-sambandet, besvart av samferdselsminister	93

2038.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. stanse avskogingen i Brasil, besvart av næringsminister..	94
2039.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. Navs praktisering av regelverket for unntak fra varighetsbestemmelsene når det gjelder arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister	95
2040.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Sørlandet sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	96
2041.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. karantenereregler for svenske reindriftssamer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	97
2042.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Polen og hensynet til menneskerettighetene og seksuell orientering, besvart av utenriksminister.....	98
2043.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. stipendandel til populærmusikk i den nye tildelingen av Statens kunstnerstipend, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	99
2044.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. utbetalt lønnskompensasjon i løpet av juni, besvart av arbeids- og sosialminister.....	100
2045.	Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. menneskerettssituasjonen i Belarus, besvart av utenriksminister	101
2046.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. industriarbeidsplasser på Hellefoss Paper, besvart av næringsminister.....	102
2047.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. misbruk av fremtidsfullmakter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	104
2048.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. initiativ om at eventbransjen blir inkludert i kompensasjonsordningen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	104
2049.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. regelverket for fripoliser og garanterte pensjonsprodukter, besvart av finansminister.....	105
2050.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. investeringer og bedriftsutvikling i jordbruket (IBU-midler) i 2020, besvart av landbruks- og matminister	106
2051.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. status for vindkraft i Noreg, besvart av olje- og energiminister	107
2052.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. redusere helsekøene ved å benytte seg av privat kapasitet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	107
2053.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Engebøprosjektet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	109
2054.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. kostnaden for å tilbakebetale feriepenger (inkludert forsinkelsesrenter) til innsatsstyrkene for perioden tilbake til 2005, besvart av forsvarsminister	109
2055.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. unntaket for innreise til Norge for familie utenfor EU/EØS, besvart av justis- og beredskapsminister	110
2056.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. bygging av nytt regjeringskvartal, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	111
2057.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. Kongens garde sin musikktrupp og drilltrupp, besvart av forsvarsminister	111
2058.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. matjord, besvart av samferdselsminister.....	112
2059.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. gjenvinning av plast, besvart av klima- og miljøminister	113
2060.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. vilkår for fødende, besvart av helse- og omsorgsminister.....	114
2061.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. fjerning av busstraseen på E18 vestkorridoren, besvart av samferdselsminister.....	114
2062.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Oslopakke 3, besvart av samferdselsminister.....	115
2063.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. religiøse symboler som hijab i arbeidstiden på ansatte i stillinger som utøver myndighet på vegne av det offentlige, besvart av justis- og beredskapsminister.....	116
2064.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. toalettene langs E6, besvart av samferdselsminister.....	116
2065.	Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. bevilgninger til Regnskogen, besvart av klima- og miljøminister	117
2066.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Kjeller flyplass, besvart av forsvarsminister.....	118

2067.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. forbruksgjeld, besvart av finansminister.....	120
2068.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. minkfarmer, besvart av landbruks- og matminister	121
2069.	Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. oversikt over norske bidrag til utvikling av økt kapasitet for grønn energiproduksjon i utlandet via Norfund, besvart av utviklingsminister.....	122
2070.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. mobildekning i Agder, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	123
2071.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. investeringene i petroleumsnæringen, besvart av olje- og energiminister	124
2072.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. fattigdom, besvart av finansminister	126
2073.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. inntekter som reguleres av landbruksavtalen, besvart av landbruks- og matminister	129
2074.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. bekjempelse av plast, besvart av klima- og miljøminister	129
2075.	Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. oljerelaterte arbeidsplasser i Oslo og Viken, besvart av olje- og energiminister	130
2076.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. plastgjennvinning, besvart av klima- og miljøminister.....	131
2077.	Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. tallgrunnlag for hvor stor andel av klodens mennesker som fortsatt lever i bunnløs fattigdom, besvart av utviklingsminister	132
2078.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. biogassanlegg, besvart av landbruks- og matminister	133
2079.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kompensasjonsordningen, besvart av finansminister	133
2080.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. innleie av hjelp på bondegårder, besvart av landbruks- og matminister	134
2081.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. innreise og utreise for nordmenn som vil møte kjærester og ektefeller utenfor EØS, besvart av helse- og omsorgsminister	135
2082.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. lokale frivillige organisasjoner i redningstjenesten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	136
2083.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. grensekryssende nødhjelp til Syria, besvart av utenriksminister	136
2084.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kostnaden ved utbygging av E18 mellom Lysaker og Asker, besvart av samferdselsminister	137
2085.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. adopsjonssøkere som er rammet av stansen i adopsjonsforberedende kurs, besvart av barne- og familieminister.....	138
2086.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. utvekslingsopphold for studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	139
2087.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. transportstøtteløsning for å motvirke forskjell på fraktpriser, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister.....	140
2088.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. hydrogendrift av Vestfjordfergene, besvart av samferdselsminister	141
2089.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. at kommunesektorens samlede fond skal brukes til å betale for koronakrisen i alle kommuner, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	142
2090.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. prosessen med å inkorporere EUs webdirektiv i norsk lov, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	142
2091.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. gårdsmøller, besvart av olje- og energiminister.....	144
2092.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Norges Bank Investment Management (Oljefondet), besvart av finansminister	144
2093.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. medmor, besvart av barne- og familieminister	145
2094.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. Akson, besvart av helse- og omsorgsminister	146
2095.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. journalleverandører og integrering med Akson-plattformen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	147
2096.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. sykehusavdelinger og koronaturus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	148
2097.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. avslag på omsorgsdager mellom samboere av samme kjønn, besvart av arbeids- og sosialminister	149

2098.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. forprosjekt for å revitalisere innlandsfiske i Norge, besvart av landbruks- og matminister.....	150
2099.	Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. grensek kontroll, besvart av justis- og beredskapsminister.....	151
2100.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. restaurering av myr, besvart av klima- og miljøminister.....	152

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1951 - 2100) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2041, 2063
Andersen, Karin (SV)	1956, 2001, 2010, 2089, 2090
Arnstad, Marit (Sp)	2027
Bastholm, Une (MDG)	1957, 2031, 2053, 2100
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	2009, 2097
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2071, 2072
Borch, Sandra (Sp)	1991, 1992
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	2052
Bøhler, Jan (A)	2014
Christoffersen, Lise (A)	2039
Eide, Espen Barth (A)	1960
Eide, Petter (SV)	1995
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	2075, 2077
Fagerås, Mona (SV)	2012
Fasteraune, Bengt (Sp)	2057
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	1962, 1978, 2032, 2074
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2015, 2023
Gharahkhani, Masud (A)	2046
Giske, Trond (A)	1990
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2006, 2007, 2066, 2067
Grande, Arild (A)	1953
Greni, Heidi (Sp)	1989
Grimstad, Carl-Erik (V)	1982
Grung, Ruth (A)	2002, 2022, 2076, 2078
Gulati, Himanshu (FrP)	1977, 2026
Hagebakken, Tore (A)	1954
Halleland, Terje (FrP)	1994, 2059
Haltbrekken, Lars (SV)	2003, 2005, 2088
Hansen, Øystein Langholm (A)	1959, 1961
Henriksen, Kari (A)	2036, 2042, 2070
Hjemdal, Silje (FrP)	1980, 2025, 2085
Hoksrud, Bård (FrP)	1964, 2061, 2079
Horne, Solveig (FrP)	2065, 2069
Huitfeldt, Anniken (A)	2054
Jensen, Siv (FrP)	2011
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	2028
Johnsen, Tor André (FrP)	2064
Karlstrøm, Steinar (A)	1972
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1997, 2035, 2038
Kjerkol, Ingvild (A)	2004, 2019, 2094, 2095
Klinge, Jenny (Sp)	1986
Knutsen, Eigil (A)	1981, 2049
Leirstein, Ulf (Uav)	1952

Lerbrekk, Solfrid (SV)	1975, 2024, 2058
Liadal, Hege Haukeland (A)	1985, 2018
Limi, Hans Andreas (FrP)	1970, 2048, 2062
Listhaug, Sylvi (FrP)	1973, 2047
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	2016, 2017, 2092
Lyngedal, Åsunn (A)	1998
Lysbakken, Audun (SV)	1974
Moflag, Tuva (A)	1958, 2008, 2081, 2096
Mossleth, Siv (Sp)	1987, 1988, 2086, 2087
Moxnes, Bjørnar (R)	1979, 2044
Myhrvold, Ole André (Sp)	1969
Myrli, Sverre (A)	1968, 2029, 2030
Mørland, Tellef Inge (A)	2020, 2040
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1963
Njåstad, Helge André (FrP)	2033, 2034
Nordlund, Willfred (Sp)	1983, 1984
Nævra, Arne (SV)	1999, 2000, 2068
Pollestad, Geir (Sp)	2050, 2051
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1967, 2098
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1955, 2043, 2082
Steffensen, Roy (FrP)	2013, 2037, 2091
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1965, 1966, 2021, 2060
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	1996, 2055
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	2099
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	2045
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	2056, 2084
Wiborg, Erlend (FrP)	1951, 2073, 2080
Wilkinson, Nicholas (SV)	1971
Øvstegård, Freddy André (SV)	2083, 2093
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1976
Aasrud, Rigmor (A)	1993

STORTINGET

Dokument 15:14

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1951

Innlevert 16. juni 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 24. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Er det av betydning for statsråden at vi får bygget et gjenvinningsanlegg for plast, og er statsråden villig til å legge trykk på fylkeskommunen for å få lagt til rette for den omsøkte etableringen av Fortums gjenvinningsanlegg for plast i Indre Østfold?

BEGRUNNELSE:

I dag blir all plast som blir resirkulert i Norge sendt ut av landet. Energiselskapet Fortum planlegger nå et gjenvinningsanlegg for plast i Hobøl kommune i Østfold. Plaseringen er viktig med nærhet til havneanlegg i Moss og forbrenningsanlegget på Klemetsrud i Oslo. Avfall som kommer inn til plastgjenvinningsanlegget som ikke kan gjenvinnes, planlegges fraktes til Klemetsrud for å brennes og brukes til å produsere fjernvarme og strøm. Anlegget skal ha en kapasitet på 60.000 tonn. Den beregnede investeringen for anlegget er 250 millioner kroner. Omtrent 80 prosent av all plast ender opp på fyllinger eller i havet.

Dessverre møter Fortum stor motstand mot prosjektet hos fylkesmannen. Det vises samtidig til at kommunen jobber aktivt for å ta grep om å få orden på situasjonen om sviktende avløpssystem.

Søknaden om påslipp av avløpsvannet på det kommunale ledningsnett har nå ligget til behandling i 11 måneder hos fylkesmannen uten at det har blitt konkludert. Det er en presset konkurransesituasjon, og lang behandlingstid skaper bekymring for at prosjektet ikke blir realisert.

Svar:

Eg meiner det er viktig at vi bidrar til auke gjenvinninga av plastmateriale. Når det gjeld handteringa av denne konkrete saka er det Fylkesmannen i Oslo og Viken som er myndigheit etter forureiningslova. Fylkesmannen fekk søknaden i juli 2019. Fylkesmannen har sidan dei fekk søknaden hatt ei aktiv oppfølging med mellom anna etterlysing av tilleggsdokumentasjon frå Fortum, og først i november fanst det eit tilstrekkeleg dokumentasjonsgrunnlag til at saksbehandlinga kunne starte.

Saka vil bli vurdert på vanleg måte etter forureiningslova. Rolla for fylkesmannen i saker som dette er å vurde alle miljøkonsekvensar ved den planlagde drifta. Det er ikkje rolla mi å legge meg opp i korleis saka vart handtert etter forureiningslova hos fylkesmannen. Det er fylkesmannen som gjer dei faglege vurderingane i saka, og basert på det tar ei avgjerd om det skal givast utsleppsløyve etter forureiningslova. Fylkesmannsvedtaket kan klagast på etter dei vanlege reglane om klage for forvaltningsvedtak.

SPØRSMÅL NR. 1952**Innlevert 16. juni 2020 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 23. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Vi har for tiden lave strømpriser, og mange opplever da at nettleie og avgifter utgjør en uforholdsmessig stor andel av strømregningen.

Vil statsråden ta initiativ til å se på dagens system med fastsettelse av nettleien, med sikte på at få redusert nettleien og nettleiens andel av strømregningen?

Svar:

Overføring og distribusjon av elektrisk kraft er et naturlig monopol. Nettselskapene er derfor underlagt en omfattende regulering slik at de ikke skal kunne utnytte monopolstillingen og gjøre nettleien høyere enn nødvendig.

Innenfor reguleringen er det nettselskapet selv som fastsetter nettleien. NVE kontrollerer at inntekten nettselskapet henter inn gjennom nettleien ikke er høyere enn

det nettselskapet totalt har lov til. Jeg mener vi har et fornuftig system for regulering av nettleien i kraftsektoren.

Kraftprisen fastsettes derimot i markedet basert på tilbud og etterspørsel etter kraft. Det vil si at kraftprisene varierer i takt med blant annet endringer i forbruk, etterspørsel og

yllingsgrad i vannmagasinene. I perioder med lav kraftpris kan dette medføre at nettleien overstiger prisen på kraft. Motsatt vil nettleien i perioder med høy kraftpris utgjøre en mindre andel av strømregningen.

Vi har så langt i 2020 hatt historisk lave kraftpriser. Prisene hittil i juni er én tittel av prisen i sammen måned i fjor. Dette er grunnen til at mange nå opplever at nettleien utgjør en større andel av strømregningen. Samtidig tror jeg mange setter pris på den lave strømregningen de fleste nå opplever.

SPØRSMÅL NR. 1953**Innlevert 16. juni 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 24. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at det blir innvilget fritak for bompengeneinnkreving for internttrafikk i Namdalseid innen bompengeneinnkrevingen starter opp, slik Nord-Trøndelag fylkesting har vedtatt?

BEGRUNNELSE:

Viser til Stortingets vedtak 551,552 og 553 i sak nr. 5 i møte den 3.4.2017, Finansiering av prosjektet fv. 17/fv. 720 Dyrstad-Sprova-Malm i Nord-Trøndelag, justert innkrevjingsopplegg E16 Kongsvinger-Slørmarka og auka kostnadsramme E6 Helgeland nord (Innst. 226 S (2016–2017), jf. Prop. 56 S (2016–2017)).

I Proposisjon 56 S (2016–2017) pkt. 3 vises det til Nord-Trøndelag fylkesting sin behandling av saken i møte april 2015 sak 19/15, hvor fylkestingets vedtak i saken er gjengitt. Pkt. 7 i vedtaket har følgende ordlyd;

Det legges til grunn at trafikanter som betaler med automatisk brikke oppnår 10 prosent rabatt, og fylkeskommunen ber om at det innføres et passeringstak på 60 passeringer per bomstasjon per kalendermåned. Det legges også til grunn at internttrafikk i Namdalseid ikke belastes for bompenger i bomsnitt i Sprova.

Tidligere Namdalseid kommune søkte myndighetene om fritak for innbyggere identifisert med navn, adresse og gårds-/bruksnummer.

Både fra tidligere Namdalseid kommune og nå fra Namsos kommune har det vært etterspurt en beslutning fra departementet i spørsmålet om å innvilge fritak for bompengeneinnkreving for internttrafikk i Namdalseid.

Den nye veien er åpnet og tatt i bruk fra april i år, og bompengeneinnkrevingen skal ifølge Trøndelag fylkeskommune settes i gang tidlig i juni måned.

At det igangsettes bompengeneinnkreving begrunner ytterligere hvorfor det haster med å få en avklaring om fri-

tak for innkreving for internttrafikk i Namdalseid i bom-snitt Sprova.

Svar:

Statens vegvesen fattet vedtak om godkjenning av takst og rabattsystem for fv 17/fv 20 Dyrstad – Sprova - Malm, 22.oktober 2019. Bakgrunnen for takstvedtaket er Stortingets behandling av Prop. 56 S (2016-2017) Finansiering av prosjektet fv 17 / fv 720 Dyrstad – Sprova – Malm i Nord-Trøndelag, justert innkrevjingsopplegg E16 Kongsvinger – Slomarka og auka kostnadsramme E6 Helgeland nord, jf. Innst. 226 S (2016-2017).

Av bompengeproposisjonen og takstvedtaket fremgår det bl.a. at det skal gis fritak etter til enhver tid gjeldende retningslinjer. I henhold til takstretningslinjene foreligger det ikke fritaksgrunn for beboerne i Almlia. Samferdselsdepartementet har imidlertid anledning til å innvilge unntak fra gjeldende fritaksordning.

Et eventuelt fritak for beboerne i Almlia i Namdalseid har liten betydning for prosjektets inntektsgrunnlag. Spørsmålet er derfor prinsipielt, da det kan være svært uheldig dersom en beslutning om fritak i dette prosjektet får uønskede presedensvirkninger i tilsvarende saker. Vi har i dag noen få særordninger hvor det historisk er gitt

fritak for husstander for kjøring til kommunesenteret. Samtidig er det slik at en betydelig del av bompengeinntektene nasjonalt kommer fra jobbreiser innenfor egen kommune. Fritak for nye grupper kan skape nye forventninger andre steder, og dersom noen får fritak og andre ikke vil dette kunne være et brudd på likebehandlingsprinsippet. Jeg mener det er viktig å begrense bruken av fritak og særordninger utover fritaksgrunnene som står nevnt i takstretningslinjene. Dersom noen grupper får unntak eller lavere takster, må andre brukere betale mer, både for å dekke inn inntektstapet det medfører og for å dekke de økte administrative kostnadene knyttet til særordningene. Fritak etter denne type prinsipper bidrar til at andelen administrasjonskostnader øker på bekostning av å betjene bompengelån. Samferdselsdepartementet har derfor arbeidet for å bli kvitt denne type særordninger, blant annet ved innstrammingen av fritaksgrunner i takstretningslinjene.

Hensynet til regionale og lokale vedtak, samt behovet for en bompengepolitikk som oppleves legitim og fornuftig må veies mot hensyn til økte administrasjonskostnader, forutsigbare takstretningslinjer og uønsket presedens. Samferdselsdepartementet vil fatte et endelig vedtak i saken om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1954

Innlevert 16. juni 2020 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 23. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Når kan paraidrettslag forvente å også få tydelig informasjon om oppdaterte smittevernregler slik at de kan komme i gang med ansvarlig aktivitet i tråd med gjeldende retningslinjer for denne gruppen?

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttet har i samarbeid med Helsedirektoratet utarbeidet en veileder med råd om forsvarlig smittevern ved covid-19 for idrettslag og -foreninger. Veilederen gjelder for NIF, særforbund, idrettslag, foreninger og andre som arrangerer organisert idrett. Det er ikke spesifisert om paraidretten er inkludert i dette.

Svar:

Som representanten er godt kjent med, er det utarbeidet en smittevernveileder for idrett av Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet som gjelder for Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), særforbund, idrettslag, foreninger og andre som arrangerer organisert idrett for alle aldersgrupper.

Paraidretten og utøvere i paraidretten er en del av norsk idrett organisert under NIF, slik som øvrig idrett for funksjonsfriske utøvere er det. Veilederen inkluderer alle idrettsutøvere i tråd med idrettens organisering og visjon.

Smittevernveilederen for idrett gir råd om hvordan idrettslag/foreninger på en forsvarlig måte kan ivareta smittevernet og forebygge tilfeldig eksponering for og spredning av covid-19. Målet med de anbefalte smitte-

verniltakene er å beskytte trenere, instruktører og frivillige, deltakere og foresatte.

I toppidretten, inkl. toppfotballen, er det åpnet for nærkontakt der dette er nødvendig for normal utøvelse av idrettsaktiviteten. I forskrift om smitteverntiltak mv ved koronautbruddet (covid-19-forskriften), er det gitt unntak fra kravet om 1 meter avstand ved arrangementer for toppidrettsutøvere ved gjennomføring av idrettsarrangement og for spillere og støtteapparat ved gjennomføring av seriekamper i fotball. Til grunn for gjenåpningen av toppidretten ligger at forsterkede smittereduserende tiltak settes inn i tråd med Folkehelseinstituttets anbefalte

smitteverntiltak ved nærkontakt innen toppidrett, og at NIF sørger for oppfølging og støtte til særforbundene i dere arbeid med å utarbeide og implementere smitteverntiltak.

En revidert smittevernveilederen for idrett med de siste oppdateringer er nylig publisert, og den ligger tilgjengelig på nettsidene til FHI, Helsedirektoratet, NIF m.fl. For toppidretten er det i revidert veileder poengtert at nærkontakt tillates der dette er nødvendig for normal utøvelse av idrettsaktiviteten, og at dette også omfatter trening.

SPØRSMÅL NR. 1955

Innlevert 16. juni 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 24. juni 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse

Spørsmål:

Storkammeret i Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg avgjorde, den 10.9.19, at Norge krenket menneskerettighetene til både mor og barn.

Hva gjør regjeringen, som konstitusjonelt ansvarlig, for å reparere krenkelsene i henhold til EMK Artikkel 46?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Regjeringens nettside ligger fremme av menneskerettigheter og demokratiprinsipper i kjernen av norsk utenrikspolitikk. Videre står det at de mest sentrale forpliktelsene for Norges del når det gjelder menneskerettigheter er nedfelt i konvensjoner utarbeidet i regi av FN og Europarådet. Som Den Europeiske Menneskerettighetsdomstolen (EMD).

Jeg er gjort kjent med at etter at Norge ble dømt i EMD i fjor høst, svarte statsråd Ropstad på spørsmål om dommen til uavhengig stortingsrepresentant, Ulf Leirstein, "at Den biologiske moren er tilkjent erstatning, som vil bli utbetalt. Det er de rettslige følgene av dommen.»

I kjennelse av 9 juni 2020, HR-2020-1201-Aå, (sak nr. 20-007980SIV-HRET) sier Høyesterett i premiss 28:

“(28) EMK artikkel 46 nr. 1 fastsetter at «[t]he High Contracting Parties undertake to abide by the final judgment of the Court in any case to which they are parties». Av artikkel 46 nr. 2 fremgår at Europarådets ministerkomité er tillagt oppgaven å føre tilsyn med fullbyrdelsen av dommen. Artikkel 46 innebærer at medlemsstaten etter at krenkelse er konstatert, ikke bare plikter å avslutte en vedvarende krenkelse, men også

reparere følgene av krenkelsen så langt som mulig slik at den krenkede part så vidt mulig stilles i samme posisjon som vedkommende ville vært dersom krenkelsen ikke hadde skjedd, jf. EMDs storkammerdom 29. mai 2019 Ilgar Mammadov mot Aserbajdsjan avsnitt 150.”

Følgelig sier Høyesterett slik jeg forstår det at Norge plikter å avslutte de vedvarende krenkelsene, og at de krenkede så langt som mulig skal stilles i samme posisjon som om krenkelsene ikke hadde skjedd.

Dette her mener jeg for det første at ikke er helt i samsvar med det statsråd Ropstad svarte Leirstein at var følgene av dommen.

Og for det andre så er det nå gått over 9 måneder siden storkammerdommen falt, og den informasjonen jeg har fått tilsier at krenkelsene mot Lobben og sønn slik de er beskrevet i dommen, vedvarer.

Lite om noe er heller gjort fra regjeringen, som konstitusjonelt ansvarlig, for å gjennomføre reparasjonen primære mål, restitutio in integrum.

Jeg gjør også oppmerksom på at heller ikke det mor ble tilkjent av EMD i form av kostnader og utgifter skal ha blitt betalt til henne.

Svar:

Det er bra at foreldre kan bringe barnevernssaker inn for en internasjonal domstol og at Norge kan få et korrektiv utenfra der det er nødvendig. Vi tar dommene fra EMD på det største alvor, og vi jobber kontinuerlig med å styrke og forbedre barnevernet.

Storkammeret i Den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMD) fastslo ved dom 10. september 2019 at Norge hadde krenket retten til respekt for familielivet i artikkel 8 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) overfor klager og hennes sønn. EMK artikkel 41 gir EMD anledning til også å dømme staten til å betale erstatning («Just satisfaction») som følge av krenkelsen.

Domsslutningen i den aktuelle dommen lyder i sin helhet slik

1. Dismisses, by fifteen votes to two, the Government's preliminary objection;
2. Holds, by thirteen votes to four, that there has been a violation of Article 8 of the Convention in respect of both applicants;
3. Holds, by sixteen votes to one, that the finding of a violation constitutes in itself sufficient just satisfaction for the non-pecuniary damage sustained by the second applicant;
4. Holds, by thirteen votes to four,
 - (a) that the respondent State is to pay the first applicant, within three months from the date on which the judgment becomes final in accordance with Article 44 § 2 of the Convention, the following amounts, to be converted into Norwegian kroner (NOK) at the rate applicable at the date of settlement:
 - (i) EUR 25,000 (twenty-five thousand euros), plus any tax that may be chargeable, in respect of non-pecuniary damage;
 - (ii) EUR 9,350 (nine thousand three hundred and fifty euros), plus any tax that may be chargeable, in respect of costs and expenses;
 - (b) that from the expiry of the above-mentioned three months until settlement simple interest shall be payable on the above amounts at a rate equal to the marginal lending rate of the European Central Bank during the default period plus three percentage points;
5. Dismisses, unanimously, the remainder of the first applicant's claim for just satisfaction.

På bakgrunn av dommen ble staten dømt til å betale mor 25 000 EUR i erstatning for ikke-økonomisk tap (oppreisningserstatning), se domsslutningen punkt 4 (a) (i). Staten ble også dømt til å betale 9 350 EUR i sakskostnader og utgifter (domsslutningen punkt 4 (a) (ii)). Klagers sønn ble ikke tilkjent erstatning, da EMD mente at konstateringen av krenkelse utgjorde tilstrekkelig reparasjon for krenkelsen han var utsatt for (domsslutningen punkt 3). Det fremgår av punkt 5 at EMD avviste ytterligere krav om oppreisning fra klager. Fristen for å betale erstatning var tre måneder fra domstidspunktet.

Barne- og familiedepartementet utbetalte 5. desember 2019 i samsvar med EMDs domsslutning EUR 25 000 i erstatning for ikke-økonomisk skade til klagers bankkonto. Departementet utbetalte samme dato EUR 9 350 til

hennes daværende advokat til dekning av sakskostnader og utgifter.

I medhold av EMK artikkel 46 oversendte norske myndigheter den 11. mars 2019 en handlingsrapport til Europarådets ministerkomité om hvordan dommen er fulgt opp, blant annet i form av individuelle tiltak overfor klager, herunder utbetaling av erstatning og sakskostnader.

Handlingsrapporten beskriver muligheten norsk rett gir for klager til å be om gjenåpning av den nasjonale rettsprosessen om adopsjon som ble påklaget til EMD. Det er opp til de biologiske foreldre å avgjøre om de vil anmode om gjenåpning etter tvisteloven, og det er norske domstoler som må avgjøre om vilkårene for gjenåpning er til stede.

Jeg er kjent med at klager den 15. oktober 2019 fremmet begjæring om gjenåpning av saken. Begjæringen ble rettet til Høyesteretts ankeutvalg. Høyesterett besluttet å behandle kravet om gjenåpning i avdeling med fem dommere, og det ble også besluttet at Høyesterett først skulle behandle spørsmålet om det var Høyesterett eller tingretten som var rett instans for å behandle gjenåpningsspørsmålet. I EMDs dom var det tingrettens saksbehandling som ble vurdert å være i strid med kravene i EMK artikkel 8. Den 10. mars 2020 fremmet klager også gjenåpningsbegjæring overfor tingretten.

I kjennelse 9. juni 2020 (HR-2020-1201-A) besluttet Høyesterett å avvise begjæringen; den skulle vært rettet mot tingretten som var den instans som realitetsbehandlet adopsjonsspørsmålet og som fikk kritikk i dommen fra EMD.

I kjennelsen (avsnitt 28-31) redegjør Høyesterett for Norges forpliktelser etter EMK artikkel 46 nr. 1 til å oppfylle storkammerdommens innhold og domsslutning. Utgangspunktet er at medlemsstaten etter at en krenkelse er konstatert, ikke bare plikter å avslutte en vedvarende krenkelse, men også å reparere krenkelsen så langt mulig slik at den krenkede part så vidt mulig stilles i samme posisjon som vedkommende ville vært dersom krenkelsen ikke hadde skjedd. Høyesterett legger til grunn at Norge har plikt til å iverksette individuelle og generelle tiltak for å avslutte en vedvarende krenkelse så langt det er mulig. Høyesterett peker imidlertid videre på at det primært er opp til medlemsstatene å avgjøre på hvilken måte de vil følge opp sine forpliktelser etter artikkel 46. Høyesterett viser til at muligheten for gjenåpning er et sentralt virkemiddel i denne sammenheng.

Jeg har merket meg at Høyesterett i avsnitt 30 fremholder at det ikke kan utledes noen alminnelig plikt for medlemsstatene til å sørge for gjenåpning av rettsavgjørelser for at reparasjonsplikten skal være oppfylt. Et vilkår for gjenåpning er at dette er nødvendig for å reparere konvensjonsbruddet. I tillegg er det begrensninger i retten til gjenåpning, ved at gjenåpning ikke finner sted dersom det er rimelig sannsynlighetsovervekt for at en ny behandling

av saken ikke vil lede til en endring av betydning for parten. Jeg viser til at Høyesterett i avsnitt 31 i kjennelsen understreker at forpliktelsen etter artikkel 46 må forutsette at domstolen som skal behandle gjenåpningsbegjæringen, foretar en grundig prøving av vilkårene for gjenåpning og at vurderingen av om det er sannsynlig at behandlingen av saken ikke vil lede til en endring av betydning, må være basert på et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag.

På denne bakgrunn mener jeg at regjeringen har oppfylt kravene i domsslutningen i dommen fra september 2019. Erstatning for ikke-økonomisk tap samt sakskostnader er utbetalt. Når det gjelder mulig gjenåpning av den nasjonale adopsjonsaken, er dette spørsmålet til behandling i domstolene. For øvrig nevner jeg at Europarådets ministerkomité fremdeles har til vurdering de individuelle og generelle tiltak som er iverksatt etter stor-kammerdommen i september 2019, og som er beskrevet i regjeringens handlingsrapport som ble levert ministerkomiteen 11. mars i år. Komiteen kan derfor stille videre

oppfølgingsspørsmål knyttet til de individuelle og generelle tiltakene. Departementet vil besvare disse innen gitte frister.

Dommene fra EMD inneholder relevante læringspunkter. Vi jobber derfor med å bringe kunnskap om disse ut til barnevernssektoren. Departementet har nylig sendt brev til alle landets kommuner om Høyesteretts avklaringer av den norske rettstilstanden i samsvar med dommene fra EMD, Grunnloven og barnekonvensjonen. Dette vil bidra til å gi en god retning for videre praksis i barnevernstjenesten. Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er opptatt av å følge opp dommene på en god måte, og mitt departement har hatt fagmøte med Sentralenheten for fylkesnemndene om EMD-dommene. Den nye barnevernsloven som fremmes for Stortinget i 2021 vil ha grundige vurderinger av menneskerettslige spørsmål. Disse tiltakene, sammen med blant annet at regjeringen har igangsatt et omfattende kompetanseløft, vil svare på utfordringer som EMD har påpekt.

SPØRSMÅL NR. 1956

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 23. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Ved utgangen av 2019 levde 1075 personer med begrenset oppholdstillatelse i Norge, mange av dem fordi de ikke har klart å skaffe godkjent ID-dokument fra hjemlandets myndigheter. Terskelen for å oppheve begrensningene uten ID-dokument er den samme for barn som for voksne, og for en del umulig å nå.

Mener statsråden at dagens praksis er i tråd med lovgivers intensjon?

BEGRUNNELSE:

Begrensede oppholdstillatelser er gitt på humanitært grunnlag, men gir ikke grunnlag for permanent oppholdstillatelse eller familiegjening. Tillatelsen må fornyes hvert år. Norske myndigheter krever i praksis gyldig pass fra hjemlandet for å oppheve begrensningene og gi en ordinær oppholdstillatelse. Krav om pass gjelder tilsvarende for barn som for voksne, også selv om passet er svært krevende å fremskaffe. Kravet gjelder selv om norske myndigheter ikke stoler på opplysningene i dokumentet – fordi passet er utstedt i et land uten tilfredsstillende systemer for identitetsdokumenter.

Det foretas i dag ingen rimelighetsvurdering eller vurdering av om kravet til fremlagt, godkjent pass fra hjemlandet vil være urimelig byrdefullt. En ny rapport fra NOAS, Redd Barna og Norsk Folkehjelp viser at hensynet til barnets beste ikke tillegges nok vekt i forvaltningens saksbehandling i disse sakene.

Begrensede tillatelser fører til usikkerhet, frykt og svekket psykisk helse. Begrensede tillatelser medfører at utledningen ikke får gyldig legitimasjon.

Lovgiver har understreket at det ikke vil være heldig å etablere en omfattende praksis med slike begrensede tillatelser, fordi det skaper usikkerhet og kan være integringshemmende. I forarbeidene til dagens utlendingslov står følgende:

«Departementet vil likevel understreke at det ikke vil være heldig å etablere en omfattende praksis med å innvilge slike begrensede tillatelser. Denne type tillatelser skaper en usikkerhet omkring utlendingens fremtid i riket, noe som kan virke integringshemmende. Utlendingen vil ikke ha rett eller plikt til opplæring i norsk eller samfunnskunnskap, jf. introduksjonsloven § 17, og utlendingens familiemedlemmer vil ikke ha rett til oppholdstillatelse. Samtidig tilsier erfaring at de aller fleste av dem som først gis en begrenset tillatelse, etter en tid må innrømmes ordinære tillatelser som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Det mest tjenlige både for samfunnet

og for utlendingen selv vil normalt være at forholdene legges best mulig til rette for forutsigbarhet og stabilitet rundt utlendingens oppholdsstatus i riket.»

Svar:

Jeg har forståelse for at begrensede oppholdstillatelser skaper utfordringer for den enkelte, så vel barn som voksne. Det må likevel understrekes at det å få en oppholdstillatelse i Norge normalt forutsetter at søkeren dokumenterer sin identitet. Dersom søkerens identitet ikke er sannsynliggjort, skal søknaden i de fleste sakstyper avslås.

I tilfeller hvor det foreligger sterke menneskelige hensyn kan det likevel gis en begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet. Formålet er å balansere hensynet til utlendingens interesser og hensynet til utlendings- og identitetsforvaltningen, herunder ved at de aktuelle utlendingene gis insentiver til fortsatt innsats for å dokumentere sin identitet. Personer uten beskyttelsesbehov

kan som utgangspunkt kontakte hjemlandets myndigheter for å skaffe slik dokumentasjon.

Lovgiver har i forarbeidene lagt til grunn at dokumentert identitet skal være hovedregelen. Det er viktig for norske myndigheter å vite hvem som får tillatelse til å bo i Norge. Det er en kjensgjerning at uriktige identiteter brukes ikke bare til å få uberettiget opphold i Norge, men også i forbindelse med en rekke former for kriminalitet.

Jeg har tillit til at utlendingsmyndighetene i sin saksbehandling etterlever regelverket Stortinget har vedtatt. Utlendingsmyndighetene gir en begrenset tillatelse når de mener det er mulig å fremskaffe pass eller tilsvarende legitimasjon. Det gjøres unntak bl.a. når utlendingens hjemland mangler en fungerende sentraladministrasjon. Utlendingsmyndighetene bruker også andre virkemidler for å oppklare identiteten, som språktester, utdypende intervjuer og verifisering mot registre i hjemlandet. Det skal fremkomme av vedtaket hvorfor tillatelsen er begrenset og hva som skal til for å få opphevet begrensningene. I 2019 fikk over 40 prosent opphevet begrensningene i tillatelsen i forbindelse med fornyelse.

SPØRSMÅL NR. 1957

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 23. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Regjeringen bruker andre lands manglende oppfølging av forpliktelser i EUs relokiseringsprogram i 2015/2016 som begrunnelse for å stille krav om at 8-10 land realiserer uttak av barn fra leirene i Hellas før Norge gjør det. Men en gjennomgang av Faktisk.no fra 2018 viste at 96 % av asylsøkerne som oppfylte vilkårene for det tidligere programmet ble relokalisert.

Kan statsråden dokumentere påstanden om andre lands manglende oppfølging?

BEGRUNNELSE:

Som svar på skriftlig spørsmål om relokalisering av barn fra flyktningleirene i Hellas (Dokument nr. 15:1755 (2019-2020)), skriver statsråden: «Regjeringen har gitt uttrykk for at vi kan bidra til det foreliggende relokiseringsinitiativet. Forutsetningen for vårt bidrag er at minimum 8–10 land, som har sagt seg villig til å relokalisere, faktisk gjennomfører den relokaliseringen de har gitt tilsagn om. Bakgrunnen for regjeringens posisjon er erfaringer fra Norges

deltakelse i EUs relokiseringsordning i 2015–2016. Vi var da ett av svært få land som faktisk fulgte opp det vi hadde forpliktet oss til.»

Slik statsråden fremstiller situasjonen, var det mangel på oppfølging fra andre europeiske lands side som gjorde at de tildelte kvotene ikke ble oppfylt. En gjennomgang av Faktisk.no datert 29.6.2018 viser imidlertid at mangel på asylsøkere som oppfylte de strenge kriteriene for å delta i programmet, var årsaken til at ikke flere ble relokalisert. Faktisk.no skriver:

...”ifølge EU er årsaken til at bare rundt en tredjedel av de 98 000 ble relokalisert, at flyktnings situasjonen i Europa endret seg siden programmet ble vedtatt. I en e-post til Faktisk.no skriver en pressetalsmann hos EU-kommisjonen at relokiseringsprogrammet har vært en suksess, og at 96 prosent av asylsøkerne som oppfylte vilkårene i ordningen ble flyttet til et annet land:

«Det faktiske antall personer som skulle flyttes, viste seg å være mye lavere enn det som ble forventet, altså 34 000 i stedet for 160 000 i september 2016. De opprinnelige forpliktelsene til medlemslandene har blitt foreldet. På grunn av flyktnin-

gavtalen mellom EU og Tyrkia kom det færre innvandrere enn tidligere forventet. Dette er grunnen til at nesten ingen av medlemslandene har nådd sin opprinnelige forpliktelse, rett og slett fordi dette ikke var mulig på grunn av et lavere antall kandidater.»

Ifølge Faktisk.no tok for øvrig alle EU-land imot asylsøkere i det tidligere relokaliseringsprogrammet, med unntak av Tsjekkia, Ungarn, Polen og Slovakia. Tsjekkia, Ungarn og Polen ble senere dømt av EU-domstolen for manglende relokalisering, som viser at EU har tatt relokaliseringforpliktelsene på alvor ved rettslige skritt.

Svar:

Målet for EUs relokaliseringsprogram for 2015–2017 var relokalisering av om lag 98 000 asylsøkere fra henholdsvis Hellas og Italia. Ut fra en fordelingsnøkkel ble samtlige av EUs medlemsland tildelt en kvote for relokalisering. Dette var en fordeling EU anså som rettferdig den gang, og hvert medlemsland var rettslig forpliktet til å oppfylle sin del av avtalen. Norge var ikke forpliktet til å delta i denne relokaliseringsordningen. Sammen med Liechtenstein og Sveits besluttet vi likevel å delta frivillig. Norge påtok seg å relokalisere 1 500 asylsøkere, noe som var et betydelig antall i forhold til helheten. Sveits lovet tilsvarende antall.

Det viste seg krevende for EU-kommisjonen å få EU-landene til å oppfylle sine forpliktelser, og det ble i løpet av perioden øvd påtrykk overfor landene om gjennomføring. Status pr. november 2017 var at Norge,

sammen med Sveits og kun to av EUs medlemsland, hadde oppfylt sine løfter. På det tidspunktet var om lag 1/3 av måltallet på 98 000 faktisk relokalisert. I EUs egen revisjon av ordningen (2019) vises det til at den lave totalandelen skyldtes flere forhold. En sentral årsak var EU–Tyrkia-erklæringen, som bidro til å redusere behovet for relokalisering i Italia og Hellas.

Det at behovet for relokalisering endret seg underveis i perioden er etter min mening av underordnet betydning. Det vesentlige er at det som opprinnelig ble ansett å være en rettferdig fordeling viste seg svært vanskelig å gjennomføre i praksis. Slik dette utviklet seg, tok Norge og Sveits alene ansvar for et uforholdsmessig høyt antall, nemlig nær 10 pst. av det totale antall relokaliserte. Dersom vi skal sikre en modell som har legitimitet og bærekraft, er det avgjørende at denne er basert på en rettferdig fordelingsmekanisme som faktisk viser seg gjennomførbare i praksis.

Jeg vil forøvrig peke på at når EU avsluttet relokaliseringsordningen i 2017 ble EUs medlemsland oppfordret til å fortsette med relokalisering av asylsøkere fra Hellas og Italia. EU-kommisjonen tilbød finansiell støtte til medlemslandene og bistand til Hellas og Italia for gjennomføring av dette. På denne måten fikk de av EUs medlemsland, som ikke oppfylte sine forpliktelser under den tidligere ordningen, mulighet for å relokalisere i perioden etter 2017.

SPØRSMÅL NR. 1958

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 19. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mange fødsler forventes gjennom sommeren ved de ulike helseforetakene, og hvor mange av disse blir berørt av sommerstengte fødeavdelinger?

BEGRUNNELSE:

Sommeren er høysesong for fødsler, og de senere årene har tradisjonelt flest fødsler skjedd i sommermånedene. Likevel holder en del av fødeavdelingene stengt, noe som medfører lengre reisevei for de fødende. Fødetilbudet må innrettes slik at det er like trygt å føde gjennom hele året.

Svar:

Det er riktig at det er flest fødsler i sommermånedene. Sommeren er også den perioden de fleste ansatte på fødeavdelingene ønsker å ha ferie. Helseregionene har ifølge informasjon Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet, jobbet systematisk for å planlegge fødetilbudet i sommer. Helseforetakene utarbeider bemanningsplaner for sommeren som gjør dem i stand til å følge de nasjonale kvalitetskravene. Disse planene inkluderer også bruk av vikarer.

Ifølge informasjon Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt fra de regionale helseforetakene vil fem føde-

avdelinger og en fødestue være stengt deler av sommeren 2020.

I Helse Nord er fødeavdelingen i Narvik stengt fra 20. juli til 17. august, fødeavdelingen i Harstad stengt fra 22. juni til 20. juli og fødestuen i Brønnøysund stengt fra 27. juli til 23. august. I Helse Midt-Norge er fødeavdelingene i Molde og Kristiansund stengt i fire uker hver. Molde er stengt fra 22. juni til 20. juli, og Kristiansund fra 20. juli til 17. august.

I Helse Sør-Øst er fødeavdelingen på Gjøvik stengt fra 22. juni til 16. august.

I Helse Nord styrkes følgetjenesten og oppfølgingen av gravide, for eksempel med hensyn til undersøkelse av hvor langt de er kommet i begynnende fødsel og om det er tilstrekkelig tid til å reise i egen bil. I Helse Midt-Norge styrkes jordmorbemanningen på den fødeavdelingen

som holder åpent og jordmødre fra sykehus deltar i følgetjeneste, slik at kommunene også kan avvikle ferie. I Helse Sør-Øst samarbeider Gjøvik og Lillehammer for å gi et tilbud i tråd med nasjonale retningslinjer, og følgetjeneste fra Valdres og Gudbrandsdalen opprettholdes.

Mitt inntrykk er at det gjøres et godt arbeid for å opprettholde et trygt fødetilbud i sommermånedene. De ansatte på fødeavdelingene strekker seg langt for å opprettholde et godt tilbud i en periode hvor de fleste også ønsker å ha noen uker ferie.

Enkelte steder er det nødvendig å gjøre midlertidige endringer i tilbudet, men dette er endringer som planlegges i god tid for å skape trygghet hos de gravide.

Det er færre fødeinstitusjoner som holder stengt i år enn i 2019, fordi fødeavdelingene i Mo i Rana og Sandnes-sjøen vil være åpne hele sommeren 2020.

SPØRSMÅL NR. 1959

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 23. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere om permitterte taxisjåfører kan innrømmes en tilsvarende ordning med føring av meldekort, som i landbruket?

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at mange permitterte taxisjåfører er reservert for å komme tilbake i jobb grunnet usikkerheten om oppdrag og reglene for timeregistrering på meldekortet.

Sjåførene opplever at ordningen med meldekort ikke er rettferdig.

Taxibransjen er hardt rammet av krisen knyttet til Covid-19, med inntektssvikt på over 90 %.

Taxisjåførene er provisjonslønnet og kan ofte sitte 2-3 timer og vente på kunde og da oppleves det urimelig å måtte skrive time for time på meldekortet. Sjåførene må i dag føre opp alle timene de er pålogget (start skift og sluttskift) hvis de er tilsluttet en sentral.

Landbruket – bærplukkerne - har fått en særordning der de skriver 50 % av timene på kortet, bærplukkere er også provisjonslønnet. Viser til følgende utsnitt fra NAV.no:

”Dagpenger: Permitterte og arbeidsledige dagpengemottakere som tar jobb innenfor jordbruk, skogbruk og gartneri. Fra og med mandag 13. april skal du kun føre halvparten av timene du jobber innenfor jordbruk, skogbruk og gartneri på meldekortet. Dette omfatter arbeid for virksomheter som er registrert med næringskode 01 Jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk med unntak av 01.7 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell og næringskode 02.1 Skogskjøtsel om andre skogbruksaktiviteter i enhetsregisteret.”

Taxibransjen er i utgangspunktet en lavlønnsbransje, og da oppleves denne «urettferdigheten» enda sterkere.

Svar:

Formålet med dagpengeordningen er å kompensere inntektstapet som oppstår som følge av at arbeidstiden er blitt redusert, samtidig som stønadsmottakeren skal søke arbeid og være disponibel for arbeidsmarkedet. Et sentralt vilkår for rett til dagpenger er at man må være reell arbeidssøker.

Dagpengemottakere som tar arbeid, får avkortet dagpengeutbetalingen mot alle arbeidede timer, både i lønnet og i ulønnet arbeid. Det må ses i sammenheng med at arbeidstiden er redusert. Dessuten følger det også av forutsetningen om å være reell arbeidssøker – dvs. fullt ut

disponibel – at enhver aktivitet som innebærer at denne forutsetningen ikke er oppfylt, skal føre til avkortning. Derfor fører også ulønnet arbeid til at dagpengeutbetalingen reduseres.

Siden det er et grunnleggende vilkår for å kunne få dagpenger å være reell arbeidssøker, bør man være tilbakeholden med å gi regler som gjør unntak fra dette prinsippet. Å særbehandle personer som arbeider i enkelte bransjer innenfor en generell stønadsordning for arbeidsløse er problematisk. Det vil neppe møte forståelse om for eksempel drosjesjåfører skulle behandles gunstigere i dagpengeordningen enn arbeidssøkere som tar jobb i andre samfunnskritiske næringer. Det er også viktig at Arbeids- og velferdsetaten har en mest mulig enhetlig og effektiv ytelsesforvaltning, noe som må understrekes i den situasjonen vi nå har vært i, med en historisk høy saksinnang på dagpengesaker. Unntaksregler for enkeltgrupper gjør at regelverket blir mindre oversiktlig og vanskeligere å forholde seg til for arbeidssøkerne og å praktisere for forvaltningen, og vil bidra til forlenge saksbehandlingen av dagpengesaker. Særregler kan også undergrave meldeskortsystemet, ved at det sprer seg en oppfatning om at det ikke er så farlig hva man skriver på meldeskortet, og ved at andre grupper enn de tiltenkte praktiserer samme regel.

Unntaket som er gjort for landbruket er midlertidig og gjelder ut året, med mindre forskriften oppheves tidli-

gere. Det tok utgangspunkt i en helt ekstraordinær og prekær situasjon i en periode med begrenset tilgjengelighet av utenlandsk sesongarbeidskraft. Lønningene i jordbruk og gartneri er allmenngjort, men med lave timelønnssetter. Dermed ville mange dagpengemottakere kunne ha et økonomisk tap ved å ta arbeid i landbruket. Jordbruk, skogbruk og fiske er eneste yrkesgruppe hvor det har vært økning i antall registrerte ledige stillinger i mars, april og mai i år sammenlignet med samme periode i fjor. Det viser at det var nødvendig å gjøre noe for å øke rekrutteringen i den sektoren. Dersom tiltak gjøres for å øke rekrutteringen i drosjenæringen, kan det i dagens situasjon føre til større konkurranse om oppdragene og lavere inntjening for den enkelte sjåfør.

Departementet er godt kjent med at prinsippet om at dagpengene avkortes mot arbeidet tid, også har uheldige sider. Både Sysselsettingsutvalgets ekspertgruppe (NOU 2019: 7) og ekspertgruppen for samfunnsøkonomiske effekter av smitteverntiltak, som begge ble ledet av professor Steinar Holden, har foreslått at dagpenger bør avkortes mot inntekt i stedet for timer. Regjeringen vil vurdere hvordan dette forslaget skal følges opp når Sysselsettingsutvalget fase 2, som nå er forsinket på grunn av koronasituasjonen, har levert sin innstilling.

SPØRSMÅL NR. 1960

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Espen Barth Eide

Besvart 26. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Klimagassutslippene fra norske fritidsbåter er større enn både fiskeflåten og landets ferger til sammen.

Når vil statsråden følge opp sin uttalelse fra 2019 og legge fram tiltak for å fremme et teknologiskifte for at fritidsbåtene kan fase ut fossile drivstoff og ta i bruk lav- og nullutslipppløsninger?

BEGRUNNELSE:

Vi står nå foran en sommer hvor store deler av befolkningen kommer til å feriere i eget land og mange kommer til å tilbringe mye tid på vannet i egen båt. Grunnet Coronapandemien ser vi nå at salget av fritidsbåter øker. Nylig kan vi lese at antallet fritidsbåter i Norge når snart millionen. Båtlivet er en viktig kilde til glede og rekreasjon.

Samtidig ser vi at motorene blir større og at farten øker, noe som igjen øker også klimagassutslippene. For å kutte utslipp bør også fokuset på teknologiutvikling for fritidsbåter øke, på samme måte som innen offentlig og kommersiell skipsfart.

Regjeringen har lagt fram sin Handlingsplan for grønn skipsfart som sier at utslippet fra alle fartøystyper skal halveres innen 2025. Både båtfolket og båtbransjen venter på tiltak som gjør det attraktivt å velge elektrisk eller annen nullutslippsteknologi. Som vi har erfart på privatbilmarkedet, blir det ikke mye etterspørsel etter klimavennlige båter før prisene blir mer konkurransedyktige og infrastrukturen kommer på plass.

Den 24. juni i fjor hadde Dagens Næringsliv en artikkel om fritidsbåtene i et klimaperspektiv. Artikkelen presenterte en båtprodusent i Tvedestrand som bygger elektriske

fritidsbåter, og det ble forklart hvorfor det er nødvendig med offentlige støttetiltak som gjøre det attraktivt for båtfolket å velge elektriske båter. I samme artikkelen var det også en uttalelse fra statsråden hvor han hadde også følgende sitat:

«Fritidsbåter er en betydelig kilde til klimagassutslipp. Vi er nødt til å gjennomføre den samme revolusjonen der som vi har sett innenfor personbilmarkedet, sier statssekretær Sveinung Rotevatn».

Båtfolket venter nå på tiltak som gjør det attraktivt å velge elektrisk, på samme måte som vi har hatt for personbiler de siste årene. Det er det som skal til for å starte den revolusjonen, slik Rotevatn snakket om i 2019.

Svar:

Grøn skipsfart er eit prioritert område for regjeringa. I handlingsplanen for grøn skipsfart frå juni 2019, blei det gjort ei enkeltvis vurdering av dei ulike kategoriane av

fartøy. For fritidsbåtar er dei eksisterande verkemidlane CO₂-avgift og vegbruksavgift eller grunnavgift. Her vil den generelle auka i CO₂-avgifta som regjeringa har varsla i Granavoldenplattforma gjera seg gjeldande.

Av handlingsplanen for grøn skipsfart følgjer det at regjeringa vil kartlegge utslepp og reduksjonspotensial for fritidsbåtar og vurdere verkemidlar for å stimulere til null- og lågutsleppsløysingar. Klimakur 2030 har gjort ei vurdering av utsleppsreduksjonspotensialet og tiltakskostnaden av elektrifisering av fritidsbåtar. Dei anslår eit utsleppsreduksjonspotensial på 31 000 tonn CO₂-ekvivalentar i perioden 2021-2030 og ei tiltakskost på meir enn 1500 kr/tonn CO₂-ekvivalent, men synar at anslaget er usikkert grunna manglande data og antar også at utvikling i teknologi vil føre til lågare kostnader når vi nærmar oss 2030. Regjeringa vil vurdere vidare steg for eventuelle verkemiddel for fritidsfartøy med utgangspunkt i dette.

SPØRSMÅL NR. 1961

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 26. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Mener statsråden at det er lagt til rette for en forsvarlig «lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevningen tar til» i spørsmålet om fastsettelse av bompengetakster på Rv3/Rv25?

BEGRUNNELSE:

Prosjekter Rv3/Rv25 Ommangsvollen - Grunset/Basthjørnet har stor offentlig interesse som et stort utbyggingstiltak gjennomført som et OPS-prosjekt.

Da prosjektet ble vedtatt het det i Prop. 45 S (2016-2017), og i Stortingets vedtak 538 at:

«Endelig takst- og rabattsystem skal legges fram for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevningen tar til.»

Før Løten kommunes formannskapsmøte den 10. juni hadde kommunen fortsatt ikke mottatt sak til lokalpolitisk behandling, og ny vei med bompenginnkreving er planlagt åpnet den. 30. juli.

Svar:

Ved behandlingen av Prop.1 S (2016-2017) sluttet Stortinget seg til bruk av gjennomsnittstakst som tiltak for reduksjon av usikkerhet i bompengeprojekter. Det ble samtidig lagt til grunn at gjennomsnittstaksten skulle evalueres ved oppstart av innkrevningen når renter og låneopptak var kjent og etter ett til to års drift når trafikken var kjent. Eventuelle behov for justeringer av gjennomsnittstaksten innenfor Stortingets fastsatte rammer, skal ha tilslutning fra fylkeskommune og garantist før takstsøknad sendes Statens vegvesen som takstmyndighet. Når finansieringsopplegget som Stortinget har sluttet seg til forutsetter årlige prisjusteringer, følges dette opp i samråd mellom bompengeselskapet og Statens vegvesen.

Prosjektet rv 3/rv 25 Ommangsvollen – Grundset/Basthjørnet ble forelagt lokalpolitisk behandling i 2014. I den forbindelse ble det tatt inn et vedtakspunkt om at:

«Endelig takst- og rabattsystem skal legges frem for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevningen tar til.»

Prosjektet rv 3/rv 25 Ommangsvollen – Grundset/Basthjørnet er et OPS-prosjekt med faste rekvireringer fra

bompengeselskapet over 20 år. Vegfinans som ansvarlig for bompengerekruteringen for dette prosjektet, har ikke i første omgang funnet grunnlag for å søke endringer i gjennomsnittstaksten og grunntakstene Stortinget har sluttet seg til, jf. Prop. 45 S (2016-2017)/Innst. 216 S (2016-2017). På grunn av de lokalpolitiske vedtakene fra 2014

er Stortingets takstopplegg for prosjektet likevel sendt på høring til berørte kommuner og fylkeskommune. Når det gjelder Løten kommune ble dette sendt fra Vegfinans 05.06.2020. Prosjektet skal etter planen starte innkrevningen 03.08.2020.

SPØRSMÅL NR. 1962

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 26. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Howdan har departementet arbeidet for å se på muligheter for oppdeling av anbudet på Hålogalands veien og vil en oppdeling av anbudet skyve byggestart ut i tid og hvor lenge?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål Dokument nr. 15:1748 (2019-2020).

I svaret på overnevnte spørsmål oppfatter jeg statsråden responderer positivt med å lete etter løsninger for et oppdelt anbud på Hålogalands veien. I svaret finner jeg ingen indikasjon på at prosjektet som sådan vil måtte utsettes for å innfri ønsket om et oppdelt anbud.

I Bladet Vesterålen 15.06.20 slår stortingsrepresentant for Høyre, Johnny Finstad, alarm om at Hålogalands veien står i fare. Representanten viser til at han som Høyre-representant deltar i dialog med departementet om prioriteringene. Videre uttaler han sitat:

«Jeg tror ikke Frp har sett konsekvensene av å ønske prosjektet oppdelt. Det vil føre til at det ikke kommer inn i neste års budsjett. Det er et ubestridelig faktum, sier han.»

Før Coronasituasjonen oppsto var det høy aktivitet i den Norske økonomien der bruk av offentlige midler måtte balanseres opp mot det å ikke skape for høyt press i Norsk Økonomi. Nå er det ikke press i Norsk økonomi, det er krise. Det fordrer at en både tenker nytt og utradisjonelt og gjør alt en kan for sikre at igangsettelse av offentlige prosjekter rigges på den måten at det sikrer aktivitet for Norsk næringsliv. Det har vært et samlet krav fra Nordland Fylkeskommune, Vesterålen Regionråd, enkeltkommuner og næringsliv m.fl. om at anbudet måtte deles opp. I lys av dette imøteses Statsrådets svar på spørsmålet.

Svar:

I alle saker som gjelder utbygging av store veiprosjekter som Samferdselsdepartementet skal legge frem for Stortinget, har departementet løpende kontakt med Statens vegvesen i arbeidet med å forberede grunnlaget for stortingsproposisjonen. Gjennom dette arbeidet får vi bl.a. bistand til å vurdere ulike faglige spørsmål som kan være relevante å omtale i proposisjonen, som for eksempel kontrakts- og gjennomføringsstrategier. Uten å gå i detalj kan jeg bekrefte at vi også i den foreliggende saken innhenter innspill og synspunkter fra vegvesenet ved behov.

Til spørsmålet om oppdeling av anbudet vil skyve byggestart ut i tid vil jeg vise til mitt svar på spørsmål nr. 1328 til skriftlig besvarelse. Her fremgår det bl.a. at en ny kontrakts- og gjennomføringsmodell for prosjektet vil bety at deler av planleggingen må gjøres på nytt, og det må gjennomføres ny ekstern kvalitetssikring (KS2). Dette vil uansett ta lenger tid, uten at det er mulig å tidfeste i dag nøyaktig hvor mye lenger tid det vil ta.

Det er også andre forhold som bidrar til at en oppdeling av anbudet vil være svært krevende å håndtere så sent i prosjektfasen hvor prosjektet nærmer seg klart for utlysning i markedet. Det er påregnelig at selve gjennomføringen av prosjektet vil ta lenger tid. Dersom anbudet skal deles opp i flere kontrakter vil det ikke være slik at disse kontraktene kan lyses ut samtidig. Da det vil være svært ressurskrevende både for byggherre og aktørene som skal regne på tilbudene må det gå en viss tid mellom hvert anbud som skal lyses ut. Sannsynligvis må det legges opp til at hvert anbud lyses ut med flere måneders mellomrom.

Det er også påregnelig at kostnadene for prosjektet samlet sett vil øke. Jeg vil minne om at det ikke er tilfeldig at nettopp dette prosjektet ble trukket frem som en av tre aktuelle prosjekter for gjennomføring etter OPS-modellen. Prosjektet har hele tiden vært ansett som velegnet

for OPS, og i tillegg har Statens vegvesen gjennom flere års planlegging og forberedelser lagt til rette for å optimalisere gevinstene vi regner med vil følge av denne gjennomføringsmodellen anvendt på prosjektet.

I tillegg vil det kunne medvirke til lenger tidsbruk og økte kostnader i byggefasen at det vil være flere aktører og grensesnitt som opererer samtidig på hele strekningen, enn om det er en stor OPS-aktør. Dette vil blant annet kunne ha stor betydning for håndtering av massebalanse mellom de ulike parsellene.

Jeg mener også det vil være krevende å kommunisere ut til både det norske og internasjonale markedet at prosjektet så kort tid før utlysning i markedet snur helt om på kontrakts- og gjennomføringsstrategien for prosjektet. Jeg mener på generelt grunnlag at det er svært viktig at Stortinget og regjeringen bidrar til forutsigbare rammebetingelser i anleggssektoren. Dette er et svært stort og

gjennom flere år profilert prosjekt, hvor både Statens vegvesen og aktørene i markedet har brukt betydelige ressurser med å forberede konkurransen. Det vil derfor kunne føre til en del blandede reaksjoner i markedet at prosjektet ikke lenger skal gjennomføres etter den modellen som det har vært planlagt for gjennom flere år.

Oppsummert vil det samlet ta betydelig tid og ressurser å lage en ny og kontrakts- og gjennomføringsmodell med ny KS2 i etterkant, og videre lengre og mer ressurskrevende anleggstid ved at anbudene må lyses ut med lang tids mellomrom. Det er sannsynlig at samlede kostnader for prosjektet da vil øke.

Det er altså flere krevende sider ved denne saken som departementet må vurdere nærmere i det videre arbeidet med stortingsproposisjonen, og som jeg vil komme tilbake til når saken legges frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1963

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 23. juni 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Det har opna seg ein ny plass som sjef for WTO.

Har Noreg tankar om kven som bør erstatte Azevedo, og tenkjer Noreg å fremje ein eigen kandidat?

Svar:

Generaldirektør Azevedo i WTO har varslet at han frårtrer stillinga 31. august i år, eitt år før den andre perioden hans normalt ville vere avslutta. Eg har gitt uttrykk for at eg beklagar avgangen hans i ei krevjande tid for WTO. Prosesen med å finne Azevedo sin etterfølgjar er i gang. Medlemene i WTO har til 8. juli med å nominere kandidatar, deretter vil kandidatane kunne presentere seg, og så vil medlemene konsultere seg fram til ein etterfølgjar som vil måtte veljast samrøystes. Vonleg vil etterfølgjaren vere på plass tidleg i haust. Med den utsette situasjonen WTO og det multilaterale handelssystemet er i, meiner vi frå norsk side at organisasjonen bør ha ein sterk og samlande leiar med politisk og handelspolitisk erfaring som ny generaldirektør. Fleire kandidatar er allereie lanserte. Det er ikkje konkludert om det er aktuelt å fremje ein norsk kandidat.

SPØRSMÅL NR. 1964**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 24. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden nå sørge for at man får på plass et system som sikrer at det er rettmessig person som får bombrikke og tilgang på opplysninger, uten at uvedkommende kan utnytte systemet og innhente opplysninger uten bileiers kjennskap, og når kan man forvente at dette er på plass?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 17. juni kunne TV2 og Motor fortelle at man enkelt kunne overvåkes av uvedkommende via bombrikken som sitter i bilen din. Redaktøren i NAFs medlemsblad Motor testet selv sikkerhetshullet og fikk tilgang på sensitive opplysninger om en av sine journalister. Det eneste som behøvdtes var å kjenne til registreringsnummeret på bilen for så å bestille en bombrikke, uten at eier av bilen visste noe om det. Etter få dager kom bombrikken i posten, og redaktøren kunne se når og hvor journalisten passert bomstasjoner.

Dette er et alvorlig sikkerhetshull og en stor trussel mot den enkeltes personvern. Denne type opplysninger kan lett misbrukes både av kriminelle og andre med onde hensikter. Det er svært bekymringsfullt at det ikke er tatt grep for å tette dette hullet, noe Vegdirektoratet innrømmer overfor bladet Motor. Tillit og den enkeltes personvern er svært viktig, så når man gir fra seg personlige opplysninger skal man kunne være trygg på at disse opplysningene behandles på en sikker og forsvarlig måte. Det som kommer frem her vitner ikke om dette i det hele tatt.

Svar:

Oppslag i Motor har avdekket svært alvorlige sikkerhetsutfordringer i Autopass-systemet, og dette er forhold som jeg tar på største alvor. Det vet jeg at også Statens vegvesen og bompengeselskapene gjør.

Samferdselsdepartementet har vært i kontakt med Statens vegvesen, og de opplyser om at de har dialog med bompengeselskapene om saken og at selskapene nå går gjennom sine rutiner for raskest mulig å forbedre disse. Statens vegvesen gjennomfører en omprioritering i funksjonaliteten til de nye tekniske systemløsningene som er under utarbeidelse, for å stoppe feilbruk og misbruk av bompengebrikken. Det er behov for systemtekniske endringer og en gjennomgang av avtaleverk rundt personvern for å sørge for tilstrekkelig sikkerhet i disse prosessene.

Statens vegvesen vil gjennom de nye tekniske systemløsningene prioritere funksjonalitet som skal sikre følgende:

- Automatisere kontrollmekanismer som vil avdekke misbruk av brikken, for eksempel ved at bruker plasserer sin el-bilbrikke i en dieselbil eller lastebil.
- Vurdere mulighet for at eier skal få varsel dersom andre tegner Autopass-avtale for deres kjøretøy.

Statens vegvesen har startet planlegging av arbeidet slik at funksjonalitet kan være på plass i de nye systemløsningene som tilgjengeliggjøres i løpet av 2021.

Som samferdselsminister mener jeg det er svært alvorlig at bompengesystemet har svakheter som utnyttes og misbrukes. Dette undergraver finansieringen av veiene våre, der disse delvis betales med bompenger. Derfor jobber vi målrettet for å løse dette.

SPØRSMÅL NR. 1965**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 25. juni 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

I den pågående unntakstilstanden, har regjeringen løpende endret rammer og vilkår for drift av og ved barnehager og skoler. Total evaluering skjer på et seinere tidspunkt, og summen av tiltak skal vi komme tilbake til.

Hvilke vurderinger er gjort rundt tidspunktet for når nye tiltak skulle på plass og informasjonen om dem ble gitt, samt hvordan har ansatte i barnehager, skoler og kommuner blitt informert og involvert utover regjeringens pressekonferanser?

Svar:

Slik jeg forstår spørsmålet fra stortingsrepresentant Knutsdatter Strand bes det om informasjon om hvilket kunnskapsgrunnlag som lå til grunn for avgjørelsene bak trinnene i prosessen med gradvis åpning. I tillegg bes det om informasjon om hvordan ansatte i barnehager, skoler og kommuner har blitt informert og involvert i prosessen med gradvis gjenåpning.

Som vi alle er godt kjent med, ble det 12. mars besluttet å sette i verk omfattende smitteverntiltak. Dette innebar blant annet nedstenging av skoler og barnehager. Tiltakene virket, og det ble klart at vi kunne starte en forsiktig nedtrapping av dem. Det ble tidlig besluttet at barn og unge skulle prioriteres i gjenåpningsfasen.

Jeg har helt fra nedstengingen av skole og barnehager vært i jevnlig kontakt med partene. Innspill fra sektor har vært et viktig bidrag inn i vårt arbeid med gradvis gjenåpning.

De endelige beslutningene om de forskjellige åpningstrinnene er imidlertid tatt av regjeringen basert på helsefaglige råd, innspill fra sektor og fra andre tjenester som jobber med barn og unge. Beslutningene har blitt formidlet ganske umiddelbart etter at de har blitt truffet.

Gjennom vårt fagdirektorat for barnehage og skole – Utdanningsdirektoratet, har det i hele perioden fra nedstengningen blitt lagt ut oppdatert informasjon på www.udir.no for å støtte og veilede barnehageeier, ledere og ansatte i barnehagen, skoleeier, skoleledere, lærere og foreldre. Ved endringer har nettsiden blitt oppdatert med den siste informasjonen om situasjonen og eventuelt med nye smitteverntiltak. Justerte veiledere for barnehage og skole har blitt lagt ut samme dag som endringene er blitt formidlet gjennom pressekonferansene eller så raskt det har vært mulig.

Før pinse la Helsedirektoratet, i samarbeid med Folkehelseinstituttet og Utdanningsdirektoratet, frem opp-

daterte smittevernveiledere. Veilederne er basert på at smitteverntiltakene kan varieres utfra ulike smittescenarioer. Med denne innretningen vil veilederne ha lengre varighet, og også gjelde til høsten. Innretningen vil blant annet kreve at barnehagene og skolene har beredskapsplaner for de ulike nivåene, men samtidig gi mer forutsigbarhet og bedre mulighet til å raskt kunne tilpasse seg den til enhver tid gjeldende smittesituasjonen, både lokalt og nasjonalt. På Utdanningsdirektoratets nettside ligger det veiledning til barnehage- og skoleeier om hva beredskapsplanene for opp- og nedtrapping bør inneholde.

Jeg både tror og håper disse veilederne vil bidra til at barn og unge igjen får en mer normal hverdag, og at ansatte i barnehager og skoler får mer forutsigbare arbeidsdager slik at de kan planlegge og gi et best mulig tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1966**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 25. juni 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Med det nye læreplanverket (LK20) innføres tre tverrfaglige temaer i norsk skole høsten 2020: Demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring.

Hvilke tiltak har regjeringen satt i verk for å sikre at lærere – gjennom lærerutdanningen og etter- og videreutdanning som for eksempel Desentralisert kompetanseutvikling i skolen – får nødvendig kompetanse til å undervise om på disse tverrfaglige temaene?

Svar:

Regjeringen er opptatt av at de nye læreplanene som trer i kraft høsten 2020 skal fremme elevens læring i og på tvers av fagene. De tverrfaglige temaene demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring er ikke egne eller nye fag, men samfunnsaktuelle utfordringer som elevene skal lære om i de ulike fagene. Overordnet del av læreplanverket beskriver hvordan elevene utvikler kompetanse knyttet til de tverrfaglige temaene gjennom ulike faglige perspektiver.

Arbeidet med å utvikle nye læreplaner har skapt mye engasjement og bred deltakelse fra veldig mange i skolesektoren. Gode diskusjoner om innholdet i og intensjonene med de nye læreplanene underveis vil gjøre det enklere å ta dem i bruk i høst. Gjennom den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling har skoleeiere mulighet til å prioritere kompetanseutvikling om fagfornyelsen for lærere på sine skoler. I den årlige Spørsmål til Skole-Norge har vi de tre siste årene sett at over 80 prosent av skolene har jobbet med fagfornyelsen og det nye læreplanverket gjennom desentralisert ordning.

En ny digital læreplanvisning gir skolene støtte til å ta i bruk nye læreplaner. Visningen gir blant annet hjelp til å se sammenhenger i og mellom fag, og jobbe med progresjon. I tillegg har Utdanningsdirektoratet publisert en digital kompetansepakke. Kompetansepakken er åpen for alle, og skal støtte skoler og skoleeiere i arbeidet med å bli kjent med, forstå og bruke det nye læreplanverket. En av modulene i kompetansepakken handler også spesifikt om de tverrfaglige temaene.

I Spørsmål til Skole-Norge våren 2020 ser vi at flertallet av både skoleeiere og skoleledere oppgir at de opplever denne digitale læreplanvisningen som en god og relevant støtte i forberedelsene til innføringen av fagfornyelsen. Over 80 prosent av både kommunale og fylkeskommunale skoleeiere svarer i spørningen at kompetansepakken i

stor grad har vært en god støtte i forberedelsene til innføring av de nye læreplanene.

Lærerutdanningene er underlagt forskrifter om rammeplaner fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Utdanningene skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen. Disse områdene er spesifikt nevnt i rammeplanene for lærerutdanningene. På grunnlag av rammeplanene utarbeider Universitets- og høyskolerådet nasjonale retningslinjer for de åtte lærerutdanningene. Retningslinjene utfyller forskriftene og er førende for lærerutdanningsinstitusjonene. De tverrfaglige temaene fra læreplanen må ivaretas i retningslinjene for de enkelte utdanninger og for enkeltfag i utdanningene. Vi har på samme måte som for øvrig i sektor sett et bredt engasjement hos lærerutdannerne i hele prosessen rundt fagfornyelsen. Derfor er vi trygge på at de også vil ivareta de nye læreplanene og de tverrfaglige temaene på en god måte, slik rammeplanene også krever.

Samlet sett mener vi det fra nasjonalt hold er iverksatt mange tiltak som vil støtte innføringen av nye læreplaner generelt, også de tre tverrfaglige temaene. I dialog med partene ble vi i mai 2020 enige om at den spesielle situasjonen som har oppstått på grunn av koronaviruset ikke skal forhindre innføringen av læreplanene høsten 2020. Analysen som ligger bak beslutningen er at mange skoler og kommuner har forberedt seg på de nye planene i lang tid allerede. Vi har derfor stor tro på at skolene vil fortsette å arbeide systematisk med å utvikle sin kompetanse på de tverrfaglige temaene og nye de læreplanene. Evalueringen av de nye læreplanene som skal pågå fram til 2024 vil også gi innsikt om innføringen underveis, og om behov for eventuelle kompetansetiltak for å sikre god kvalitet i opplæringen.

SPØRSMÅL NR. 1967**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 25. juni 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Vil statsråden gjøre noe for å bedre mobildekningen i Innlandet?

BEGRUNNELSE:

Den 4. oktober i Stortinget tok jeg opp den mangelfulle mobildekningen i store deler av landet med daværende digitaliseringsminister. Folk og bedrifter får utfordringer når tilbudet for mobiltelefoni er for svakt. Det er distriktsministeren som egentlig skal ha ansvaret. Men politikken er mangelfull, og det er problemer med dekning som svikter, slik det har vært de siste dagene.

Svar:

Norge er et stort og langstrakt land med krevende topografi for nettutbygging, og en relativt liten befolkning som bor spredt over landet. Mobiltilbyderne har like fullt foretatt store investeringer og bygget ut robuste nett med høy tjenestekvalitet og god dekning. Det er selvsagt ikke dekning overalt der folk ferdes, men dekningen må betegnes som svært god. I internasjonale sammenligninger kommer norske mobilnett på topp som noen av det beste i verden. Vår politikk på dette området har vært en suksess. Myndighetene sørger for gode og forutsigbare rammebetingelser, og mobilsekskapene investerer i infrastruktur i et konkurransemarked, der god dekning er en viktig konkurransefaktor. Om lag 99,9 prosent av norske husstander har mobildekning med 2G- og 4G-nett. Nesten ingen land vi kan sammenligne oss med kan vise til noe tilsvarende.

Mobilnettene inngår som en svært viktig del av den digitale grunnmuren som folk og næringsliv i økende grad er avhengig av. Jeg slår meg derfor ikke til ro med status quo, men arbeider for at de norske nettene skal få enda bedre dekning. Forvaltningen av frekvensressursene er et viktig virkemiddel i denne forbindelse. Senest ved fjorårets mobilfrekvensauksjon tok mobiltilbydere på seg forpliktelser om å sørge for full dekning langs jernbanestrekninger samt europeveinet og kystveien fra Mo i Rana til Bodø. Når vi deler ut flere frekvensressurser, vil jeg fortsette å vurdere bruk av hensiktsmessige utbyggingsforpliktelser eller dekningskrav.

Det er ikke grunnlag for kommersiell utbygging overalt i Norge. Derfor bruker også staten midler på teknologinytrale stønadsordninger for å bidra til økt dekning og forbedret tjeneste-tilgang, der dette er mest påkrevet. I 2020 er det bevilget rekordhøye 406 millioner kroner i

bredbåndstilskudd over statsbudsjettet. Nivået på disse tilskuddene har økt under denne regjeringen. Midlene tilfaller fylkeskommunene ut fra en fordelingsnøkkel, som gir en større andel til fylkeskommunene som trenger midlene mest. Støtteordningen kan benyttes til utbygging av både faste og trådløse nett. Midlene kan også bidra til å styrke mobilnettene i spredtbygde strøk, gitt at utbyggingen samtidig tilfredsstiller de krav ordningen stiller til bredbåndsløseleveranse. Jeg vil også vise til at det i mange tilfeller der det identifiseres lokale udekkede behov, eksempelvis på steder folk ferdes, men få eller ingen bor, også tas gode, lokale initiativer til samarbeid mellom kommunale myndigheter og tilbydere. Det etableres spleiselag som skaper grunnlag for at det likevel foretas investeringer og etableres mobilinfrastruktur.

Til utfallet i Elevrumstraktene onsdag i forrige uke vil jeg kort bemerke at dette ble forårsaket av en feil som oppstod i Telenors nett i forbindelse med en programvareoppdatering. Denne ble iverksatt tidlig om morgenen og viste seg å få uforutsette konsekvenser for taletjenesten i 4G-nettet. Folk opplevde svært dårlig kvalitet på samtaler som involverte noen som befant seg i Elverum. Tilbyderen tok affære og løste problemet ved å tilbake stille programvaren til tidligere versjon.

Jeg vil understreke at vi aldri fullt ut kan gardere oss mot feil av denne typen eller utfall som skyldes skader på infrastruktur på grunn av uvær og naturhendelser. Men jeg jobber for at norske mobil- og bredbåndnett skal bli enda mer robuste. Vi stiller krav om at tilbyderne har gode rutiner for gjennomføring av vedlikehold i nett. Vi gjennomfører tiltak for å etablere flere alternative føringsveier i den sentrale transportnettinfrastrukturen. Vi styrker mobilnettene i kommunene gjennom programmet for forsterket ekom. Dette innebærer at et utvalgt område i en kommune får en mobilinfrastruktur med doble føringsveier og nødstrømløsninger som sikrer drift i 72 timer, dersom den regulære strømforsyningen svikter. Områder som er utsatt for utfall, særlig på grunn av værforhold, er prioritert. Vi har satt av 179 mill. kr. i årets budsjett for å gjennomføre prosjekter i 21 kommuner i indre Agder og Finnmark, og 62 kommuner er nå omfattet av programmet.

SPØRSMÅL NR. 1968**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 26. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om Revidert nasjonalbudsjett er det lagt inn 55 mill. kroner til strekningen Kleverud-Sørli-Åkersvika på Dovrebanen. Dette er formidlet utad som at nå er dobbeltsporet reddet.

Hva skal disse 55 mill. kroner brukes til, hvordan er framdriftsplanen for dobbeltsporutbyggingen på strekningen Kleverud-Sørli-Åkersvika, og når vil beslutning om utbygging bli tatt?

Svar:

På grunn av store kostnadsøkninger i flere prosjekter i jernbanesektoren foreslo regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett 2020 å utsette oppstart av utbygging av dobbeltspor mellom Kleverud og Sørli. Dette innebar en reduksjon av bevilgningen til jernbaneinvesteringer på 180 mill. kroner. Kostnadsøkningene på Follobanen og Østfoldbanen (prosjektet Sandbukta-Moss-Såstad) samt en endret utbetalingsprofil for to prosjekter på Vestfoldbanen, er nærmere omtalt i Meld. St. 17 (2019-2020) Noen saker om jernbane. I Prop. 117 S (2019-20209, RNB 2020 la regjeringen opp til at oppstart av prosjektet skulle vurderes i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.

I budsjettforliket ble det enighet om at prosjektet likevel ikke skal utsettes, og at 55 mill. kroner av det foreslåtte kuttet skulle reverseres. Midlene vil benyttes til gjenopp-

starting av prosjektet, ved at prosessen med prekvalifisering ifm. entreprisene om Tangenvika jernbanebru og Hestnestunnelen startes opp igjen.

Regjeringen er opptatt av å sette prosjektet i gang igjen, og Samferdselsdepartementet kommer til å presisere dette i et oppdrag som blir gitt til Jernbanedirektoratet. Det betyr at Bane NOR gjenopptar konkurransen om de to første entreprisene. Det er imidlertid ikke mulig med anleggsstart før tidlig i 2021, som følge av utsettelsen denne våren. Prosessen med prekvalifisering og konkurranse om entreprisene tar tid.

Det er generelt sett risiko knyttet til tidspunkt for ferdigstilling av store utbyggingsprosjekter, og det er usikkerhet om tidspunkt for ferdigstilling av Kleverud-Sørli. Jernbanedirektoratet har signalisert at det er mulig å ferdigstille prosjektet i 2027, dersom det er rasjonell fremdrift i anleggsarbeidet. Regjeringens er opptatt av at prosjekter som startes opp skal ha så rasjonell fremdrift som mulig.

Jeg minner om at tilbudsforbedringen mellom Oslo og Hamar først vil være mulig når den siste parsellen mot Hamar, Sørli-Åkersvika, er fullført. For dette prosjektet fortsetter planleggingen med god fremdrift. Det er viktig å se Kleverud-Sørli og Sørli-Åkersvika i sammenheng. Selv med utsettelsene vi har sett denne våren, er det mulig å fullføre utbyggingen av Sørli-Åkersvika samtidig som Kleverud-Sørli i 2027.

SPØRSMÅL NR. 1969**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 24. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Utredningen fra Vegdirektoratet om bompengefordeler for biler som går på biogass lar vente på seg til tross for at tidligere statsråd for omlag et år siden var positiv og ba om rask avklaring.

Når forventer dagens statsråd at utredningen fra Vegdirektoratet er klar, og deler statsråden sin forgjengers positive syn på saken?

BEGRUNNELSE:

Skal vi nå klimamålene må bilparken omstilles. Norge er godt i gang, men kan gjøre enda mer. En av løsningen er økt satsing på produksjon av biogass. Det vil bidra til økt verdiskapning og produksjon av drivstoff på tilgjengelige og lokale ressurser. Særlig vil dette være aktuelt for nytte-transport og tyngre kjøretøy.

I dag har nullutslippskjøretøy fritak for bompenger, og har vært en del av suksessen for Norges omstilling av privatbilparken til elbiler. For biler som går på biogass gis ikke et slik fritak, men Vegdirektoratet har jobbet med problemstillingen og er ventet å legge fram en konklusjon.

Imellomtiden skal store transportbedrifter investere i fremtidige kjøretøy. Da er forutsigbarhet knyttet til rammevilkårene viktig, noe som pekes på av store transportører som TINE og ASKO.

Det er et paradoks at selv om biogass er mer miljøvennlig enn el-bil, så har el-bilfritak, men ikke biogass-biler.

Svar:

Jeg er kjent med at Styringsgruppen for Oslopakke 3 25. januar 2019 vedtok at de ville gi biogassdrevne kjøretøy redusert takst i bomringen så snart som mulig, og man ba Statens vegvesen Vegdirektoratet om å starte nødvendige prosesser for å få til en slik takstreduksjon. Samferdselsdepartementet ba i brev av 27. mai 2019 Statens vegvesen om å utrede en slik takstreduksjon som beskrives i

styringsgruppens vedtak. Blant spørsmålene Statens vegvesen ble bedt om å vurdere var hvordan redusert takst/fritak kan håndteres gjennom Autopass og Autosys i forbindelse med bompasseringer, og hvordan det kan kontrolleres om kjøretøy bruker biogass eller annen gass som drivstoff. Departementet ba også om at lokale myndigheter ble involvert i arbeidet på egnet måte.

Statens vegvesen etablerte en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Oslo kommune og Akershus/Viken fylkeskommune, Oslopakke 3-sekretariatet og Statens vegvesen. Det ble gjennomført møter med bransjen for å kartlegge deres synspunkter og forslag til hvordan problemstillingen kan håndteres. Styringsgruppen for Oslopakke 3 ga i møte 26. mai 2020 tilslutning til Statens vegvesens anbefalinger. Samferdselsdepartementet har nylig fått oversendt anbefalingene fra Statens vegvesen, og disse anbefalingene er for tiden til vurdering og behandling i departementet.

Når det gjelder bompengeneinnkreving i byområder, viser jeg til at det er åpnet for at byene kan ta i bruk et fleksibelt takstsystem der takstene blant annet kan differensieres etter kjøretøyets miljøegenskaper. Slik miljødifferensiering er innført i bomringen i Oslo. Jeg mener på generelt grunnlag at det er viktig å tilrettelegge for bruk av miljøvennlige kjøretøy, både av hensyn til lokal luft og til klima, og mener i den forbindelse at man bør være åpen for å vurdere ulike teknologiske løsninger.

Samferdselsdepartementet vil ta stilling til anbefalingen fra Statens vegvesen, og deretter følge disse opp i dialog med Statens vegvesen og lokale myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1970

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 24. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Samferdselsdepartementet ved FrPs samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen signaliserte i en pressemelding 12. april 2018 at Avtjerna i Bærum kommune kunne bli et spennende testområde for nye transportløsninger som autonome og forurensningsfrie busser.

Hva er begrunnelsen for at regjeringen nå etter at FrP gikk ut har gått bort ifra fremtidsrettede teknologiske løsninger for Avtjerna og samtidig sier nei til Bærum kommunes planer for boligbygging i området?

BEGRUNNELSE:

Bærum kommune har ønsket å sette av 2 700 dekar til boligbygging på Avtjerna som en langsiktig boligreserve. En slik utbygging ville gjort det mulig å bruke servicetunnelen til den kommende Ringeriksbanen som trasé og testarena for selvkjørende busser mellom Sandvika og Avtjerna.

Jeg antar at kommunal- og moderniseringsministeren er kjent med at det er et stort behov for flere boliger i Oslo-området. Den såkalte sykepleierindeksen viser at bare 2,6 prosent av boliger i Asker og Bærum i 2019 var oppnå-

elige for en singel sykepleier med en inntekt på 560.880 kroner, mens det tilsvarende tallet for Kristiansand var på 55,3 prosent. Dette er et politikerskapt problem som har fått bygge seg opp gjennom flere årtier fordi politiske vedtak lokalt og nasjonalt forhindrer tilbudssiden i Oslo-området fra å levere tilstrekkelig antall boliger. Noe av det aller viktigste som må gjøres på tilbudssiden er åpne tilstrekkelige arealer til boligbygging. I tillegg må man åpne for at arealene kan utnyttes på en fornuftig måte, og at byggekostnadene holdes nede gjennom reduksjon av unødvendige og fordyrende byggetekniske krav. Det er skuffende at regjeringen nå forhindrer Bærum kommune og Høyre-ordføreren fra å sette av arealer til fremtidig boligbygging.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet behandlet kommuneplanens arealdel 2017–2035 for Bærum kommune, etter at Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Statens vegvesen hadde fremmet innsigelser til boligområder på Avtjerna. Innsigelsene ble tatt til følge i departementets vedtak 15. juni 2020. I vedtaket ble det lagt vekt på at boligområdene på Avtjerna er i strid med statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus. De statlige planretningslinjene har som mål at planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer, i tråd med klimaforliket. Den regionale planen legger opp til

at hoveddelen av nye boliger skal bygges i allerede eksisterende byer og tettsteder, særlig langs jernbanen.

Avtjerna har ligget inne i kommunens arealplan siden 1999. Kommunen har selv vektlagt muligheten for etablering av en baneløsning på Avtjerna, som en forutsetning for boligbygging i området. Det er nå klart at det ikke blir togstasjon på Avtjerna. Jeg er positiv til nye teknologiske løsninger i transportsektoren, men i planen departementet har hatt til behandling er det ikke lagt til grunn konkrete kollektivløsninger som kan betjene utbygging av 2700 dekar på Avtjerna. Forslaget om autonome busser i Ringeriksbanens servicetunnel er fortsatt på idéstadiet, og det er uklart om løsningen lar seg gjennomføre.

Dersom behovet for arealer til boligformål ut over planperioden tilsier det, og nye løsninger gjør det mulig å realisere et fullverdig kollektivtilbud som bidrar til å oppfylle nullvekstmålet, utelukker jeg ikke at Avtjerna kan vurderes på nytt senere. En slik vurdering må skje innenfor rammene av regionale areal- og transportplaner, der arealbruk og transportløsninger vurderes på tvers av kommunegrensene.

Jeg har lagt vekt på at Bærum kommune har dekket behovet for arealer til boligformål i kommuneplanperioden andre steder i kommunen, og at kommunen uansett har vurdert at Avtjerna ikke er aktuelt å bygge ut før etter 2040. Jeg mener dette gir god tid til å vurdere de langsiktige utviklingsretningene i hovedstadsregionen i en regional sammenheng, slik at behovet for nye og rimelige boliger kan fylles uten at det fører til økt bilbruk.

SPØRSMÅL NR. 1971

Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 26. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Stortinget vedtok i 2019 at forskrivningsretten til prevensjon til unge under 16 skulle endres. Vedtak nr. 589, 13. juni 2019 lyder «Stortinget ber regjeringen fjerne begrensningen som gjør at helsesykepleiere og jordmødre ikke har forskrivningsrett på alle typer prevensjon til unge under 16 år.»

Hvorfor er dette ennå ikke trådt i kraft, og når vil vi få den vedtatte endringen?

BEGRUNNELSE:

I dag er det kun lege som kan skrive ut prevensjon til de under 16 år, hvilket bidrar til å begrense unges tilgang til selvbestemt prevensjon. Vedtaket Stortinget har gjort er et viktig skritt i riktig retning. Mange unge oppsøker helsestasjon for ungdom (HFU), men helsestasjonstilbudet varierer mye fra kommune til kommune. Helsestasjonen kan ha svært korte åpningstider, og det kan i tillegg være varierende tilgang på lege. Hvis legen ved HFU plutselig er på kurs, er syk eller borte av andre grunner kan det gå flere

uker før vedkommende er tilbake og da må unge under 16 år vente på prevensjon, hvilket er svært uheldig. Derfor er det viktig å iverksette Stortingets vedtak i denne saken.

Svar:

Representanten viser i sin begrunnelse til variasjoner i helsestasjonstilbudet og peker på korte åpningstider og tilgang på lege. Jeg vil minne om at fastleger kan rekvirere alle typer prevensjon, også til unge under 16 år.

Anmodningsvedtak nr. 589, 13. juni 2019 følges opp ved at Helse- og omsorgsdepartementet vil sende på hø-

ring forslag om å utvide rekvireringsretten slik at jordmødre og helsesykepleiere gis rett til å rekvirere kortidsvirkende hormonell prevensjon til unge under 16 år. Jeg viser til omtale av dette i media fredag 19 juni 2020. Det tas sikte på at forslaget skal sendes på høring høsten 2020. Det er på nåværende tidspunkt for tidlig å si når dette kan tre i kraft. Forslaget om utvidelse av rekvireringsretten for helsesykepleier og jordmor vil også omtales i kommende handlingsplan for fortsatt reduksjon i antallet svangerskapsavbrudd (2020–2024).

SPØRSMÅL NR. 1972

Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Steinar Karlstrøm

Besvart 26. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å rette opp den urimeligheten ved at det ikke er lov å kjøre løypemaskin på snødekt mark i Finnmark og Nord Troms etter 5. mai?

BEGRUNNELSE:

Storting og regjering oppfordrer til fysisk aktivitet og at det skal legges til rette for allmennheten skal kunne komme seg ut i skog og mark. Folkehelse, friluftsglede og treningsmuligheter er viktig for alle. I Finnmark og Nord Troms ligger det til rette for skigåing store deler av året.

Bakgrunnen for spørsmålet mitt er at loven om motorisert ferdsel i utmark stopper løypemaskiner i å kjøre skiløyper etter 5. mai. Fylkesmannen har etablert praksis for unntak for kjøring med skuter og forlenger de løypene der det er tilstrekkelig snømengder og hensyn til vilt og tamrein er ivaretatt. Men søknad om kjøring med løypemaskin i samme områder har ikke fylkesmannen mulighet til å gi unntak, jf. vedtak Fylkesmannen i Finnmark og Troms gjorde i mai. Se også oppslag i Altaposten 5. mai 2020 der dette er omtalt.

Fylkesmannen hadde rett og slett ikke mulighet til å gi unntak. Dette oppleves svært urimelig når det i deler av regionen ligger 1-2 meter snø 5. mai 2020.

For øvrig viser jeg til at stortingets utredningssekretariat som på oppdrag fra meg utredet behov for lov- eller forskriftsendring. Her kommer det fram at det ikke trengs lovendring, men at fylkesmannen tildeles videre skjønn gjennom forskriftsendring.

Svar:

Etter forskrift for bruk av motorkøyretøy i utmark og på islagte vassdrag § 9 første ledd er all bruk av motorkøyretøy i utmark forbode i Nord-Troms og Finnmark i perioden 5. mai til 30. juni. Årsaka til forbudet er særleg at denne perioden er særskilt kritisk for rein og for dyrelivet elles. Det er viktig at tamrein, fugl og vilt får ro i den mest sårbare tida på året.

Fylkesmannen kan etter same paragraf forlenge perioden med motorferdsle etter 5. mai i "spesielle tilfeller". Representanten har i grunnleggjvinga si vist til at Fylkesmannen har etablert praksis for å gjere nokre unntak for kjøring med snøscooter og forlenging av opningstida for scooterløyper, men at for

"søknad om kjøring med løypemaskin i samme område har ikke fylkesmannen mulighet til å gi unntak".

Regelverket utelukkar ikkje at fylkesmannen kan gi dispensasjon til preparering av skiløyper, så lenge vilkåret om "spesielle tilfeller" er oppfylt. Fylkesmannen må vurdere kvar søknad om unntak konkret. Omsyn til dyrelivet og naturmangfaldet er sentralt. I enkelttilfelle kan det vere slik at forholda for dyrelivet og naturmangfaldet gjer det mogeleg med løypepreparering etter 5. mai. Samstundes minner eg om at hovudregelen er at det er forbod mot motorferdsle etter 5. mai i fylket. Det er viktig at hovudregelen ikkje vert svekka gjennom omfattande dispensasjonar. Eg viser elles til mine svar 25. mai, og 2. juni 2020 på

skriftleg spørsmål nr. 1595 og nr. 1687 frå stortingsrepresentantane Sandra Borch og Steinar Karlstrøm.

SPØRSMÅL NR. 1973

Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 26. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å rydde opp i reglene for messer i tråd med det Danmark har gjort, og som er i tråd med Helsedirektoratets avklaring til Compass Fairs AS i mai?

BEGRUNNELSE:

Compass Fairs har arrangert boligmesser i en rekke norske byer, men opplevde en bråstopp på dette i mars grunnet Covid-19. Daglig leder i selskapet fryktet at salgsmesser ville falle under det samme reglementet som konserter, festivaler og idrettsarrangement ettersom at messene ikke er et fast utsalgssted. Flere av messene ble utsatt til høsten, men selskapet jobbet for å avklare om boligmessene ville omfattes av koronaforskriften eller ikke.

Selskapet fikk en bekreftelse fra Helsedirektoratet i mai om at boligmessene ikke omfattes av regelverket, og at vanlige råd om smittevern ville gjelde. Selskapet gikk da i dialog med kommuneoverleger for å få innspill til smittevernrutiner. Det ble deretter utformet en smittevernveileder etter Folkehelseinstituttets mal, og FHI har selv bekreftet til selskapet at denne veilederen er dekkende.

Etter positivt svar fra Helsedirektoratet, og bekreftelse om at smittevernveilederen var dekkende fra FHI, ble ansatte kalt tilbake fra permittering og informering av allerede påmeldte utstillere til boligmessen ble iverksatt. Avtaler med rundt 2000 norske selskaper fordelt over hele landet ble oppdatert, og det ble gjort store investeringer, blant annet på teknisk utstyr som kunne sikre at man til enhver tid har kontroll på hvor mange som er inne på messearenaene.

Spørsmålsstiller mener det er uholdbart at man får positivt svar fra Helsedirektoratet og starter opp arbeidet igjen for så å oppleve at regjeringen endrer på dette. Det må forventes at man er koordinert på statlig side. Denne vingingen rammer flere norske bedrifter på en måte som ikke kan forsvares.

I Danmark er messeaktivitet, hvor gjester går rundt og besøker flere stands lov å gjennomføre, med henvisning til at retningslinjene for storsentre, butikker, arkader mv.

følges, altså steder hvor kundene på tilsvarende måte går rundt i butikker. I Norge har man mulighet til å dra på butikker som IKEA og Maxbo, som vil være tilsvarende boligmesse, men selve boligmessen er ikke tillatt. Spørsmålsstiller mener dette er en lite rettferdig og logisk inndeling, og stiller seg uforstående til hvordan regjeringen kan mene at boligmesser er en større smitterisiko enn kjøpesenter og varehus slik som IKEA og Maxbo.

Svar:

Helsedirektoratet fortolket 5. mai at markeder og messer ikke var omfattet av arrangementsbestemmelsen i covid-19-forskriften § 13 slik den da lød. Den gang var kulturarrangementer og idrettsarrangementer forbudt.

Forskriften ble endret 7. mai til å gjelde generelt for "arrangement på offentlig sted", ettersom alle tilstelninger der mange personer samles vil kunne utgjøre en risiko for smittespredning.

Etter denne endringen har spørsmålet om messer omfattes på nytt blitt aktualisert. Arrangører av handelsmesser kontaktet departementet og Helsedirektoratet med argumenter for at varemesser burde likestilles med kjøpesentre og andre handelssentre som Ikea og Planta-sjen. Det ble også opplyst om at Danmark og Tyskland har åpnet for at disse kan gjennomføres, såfremt retningslinjer for kjøpesentre mv. følges. Det var behov for en avklaring.

Jeg ga derfor Helsedirektoratet 26. mai d.å. i oppdrag å vurdere behov for å nærmere definere virkeområdet for bestemmelsene om arrangementer basert på de spørsmålene og erfaringene som direktoratet er kjent med, inkludert

- om messer, markeder o.l. hvor hovedformålet er handel bør omfattes av bestemmelsen, sett i lys av at dette nå er tillatt i Tyskland og Danmark
- om bestemmelsen bør ha en uttømmende liste over ulike typer arrangementer

Helsedirektoratet anbefalte 3. juni å forskriftsfeste at messer og markeder regnes som arrangement, med følgende begrunnelse:

”Selv om det klart finnes likhetstrekk mellom markeder/messer og kjøpesentre, anser Helsedirektoratet at det også finnes viktige ulikheter mellom denne typen aktiviteter/virksomheter. Messer/markeder er ofte arrangementer som vil ha potensiale til å samle personer fra større geografiske områder. Det vil også være potensiale for større ansamlinger og kødannelse rundt stands, boder, inngangspartier mv. Messer/markeder skjer også over et kortere tidsrom, som innebærer et begrenset spillerom for spredning i av besøkende. Kjøpesentre ligger i nærheten av der folk bor, og har lange åpningstider.

Folkehelseinstituttet mener messer/markeder mv. bør inkluderes som arrangementer fra et smittevernlig perspektiv. FHI mener at bestemmelsene i covid-19-forskriften om arrangementer bør gjelde for alle typer arrangementer uavhengig av bransje, så vel kultur- og idrettsarrangementer som for arrangementer hvor hovedformålet er handel (feks. messer og markeder). Dette fordi alle tilstelninger der mange personer samles vil kunne utgjøre en risiko for smittespredning, og vil forde at en ansvarlig gjør en risikovurdering for å sikre at smittevernradene kan ivaretas.

Hensynet til næringsinteresser kan likevel tilsi at messer/markeder bør kunne gjennomføres, basert på egne bransjestandarder for smittevernlig forsvarlig drift. Det vises også til Holden-utvalgets uttalelser som påpeker at samfunnskostnadene blir lavere dersom sektorene står friere til å finne løsninger som opprettholder mest mulig normal produksjon. Når det heller ikke har vært klart om denne typen virksomhet tidligere har

vært regulert av covid-19-forskriften, vil det kunne anses som en begrensning i næringsvirksomheten for messer/markeder.

Helsedirektoratet mener likevel at de smittevernlig vurderingene fra FHI bør legges til grunn, slik at messer/markeder omfattes av arrangementsbestemmelsen. Det bør da tydeliggjøres i covid-19-forskriften § 13 femte ledd, at bestemmelsen også gjelder for arrangementer med slikt handelsformål.”

Helse- og omsorgsdepartementet forskriftsfestet på denne bakgrunn 12. juni 2020 at varemesser og midlertidige markeder regnes som arrangementer. Disse er derfor nå underlagt forskriftens krav om at maksimalt 200 personer kan være til stede.

Jeg mener at det er gode grunner for at varemesser ikke behandles helt på samme måte som kjøpesentre og permanente varehus. Det må forventes at de som besøker en varemesse kommer fra et mye større geografisk område, gjerne fra ulike deler av landet og i noen tilfeller også fra utlandet. Det tilsier at det stilles strengere krav.

Regjeringen har nylig tatt stilling til at varemesser skal omfattes av reglene om arrangement, i tråd med anbefaling fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Jeg vil derfor ikke nå ta initiativ til et nytt oppdrag til Helsedirektoratet om det samme. Helsedirektoratet har et løpende oppdrag om å vurdere behov for revisjon av covid-19-forskriften. Det innebærer at jeg vil vurdere forslag om forskriftsendringer dersom direktoratet finner grunnlag for å endre sin anbefaling.

SPØRSMÅL NR. 1974

Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 26. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke forskrifter og bestemmelser er i dag hjemlet i smittevernloven § 7-12 og dermed omfattet av beredskapsloven § 3 tredje ledd som gir regjeringen en plikt til å fremme forskriften eller bestemmelsene som lovforslag snarest mulig 30 dager etter meddelelse, og når planlegger eventuelt regjeringen å legge disse frem som lovforslag?

BEGRUNNELSE:

Smittevernlovens § 7-12 «Særlig fullmakt til Kongen» gir regjeringen fullmakter til å gi bestemmelser av lovgivningsmessig innhold og gjøre avvik fra gjeldende lovgivning, ved fare for opphold under et utbrudd av smittsom sykdom. Hvis regjeringen ikke opphever disse bestem-

melsene 30 dager etter de er meddelt Stortinget, skal regjeringen snarest mulig fremme dem som lovforslag. Denne plikten følger av en henvisning til beredskapsloven § 3 tredje ledd. Pliktbestemmelsen var imidlertid opphevet midlertidig av koronalovens § 8. Etter koronalovens bortfall av 27. mai er plikten aktiv igjen, men det er uklart om plikten til å fremme lovforslag 30 dager etter meddelelse til Stortinget gjelder fra koronalovens bortfall, eller 30 dager etter opphevelsen av koronaloven.

I følge lovdata er det i dag følgende bestemmelser som er hjemlet i smittevernloven 7-12:

- 27.03.2020 nr. 475: Forskrift om digital smittesporing og epidemikontroll i anledning utbrudd av Covid-19
- 27.03.2020 nr. 470: Covid-19-forskriften

- 20.03.2020 nr. 412: Vedtak om unntak fra kravene gitt i gjeldende regelverk ved anskaffelse av smittevernutstyr
- 15.03.2020 nr. 293: Forskrift om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen
- 06.03.2020 nr. 239: Forskrift om tiltak for å sikre forsyningen av legemidler m.m. som følge av utbruddet av koronaviruset

Innholdet i deler av disse bestemmelsene har fått nytt hjemmelsgrunnlag etter behandling av Prop. 124 L (2019-2020) og Prop. 130 L (2019–2020).

Svar:

Etter smittevernloven § 7-12 tredje punktum, jf. beredskapsloven § 3 andre ledd andre punktum, skal "[b]estemmelser gitt av Kongen med hjemmel i" smittevernloven § 7-12 "snarest mulig meddeles Stortinget". Beredskapsloven § 3 tredje ledd bestemmer videre:

"Såfremt bestemmelsene ikke er opphevet innen 30 dager etter at de er meddelt Stortinget, skal de snarest mulig legges fram som lovforslag"

Gjennom henvisningen i smittevernloven § 7-12 tredje punktum gjelder beredskapsloven § 3 tredje ledd normalt også for forskriftsbestemmelser gitt med hjemmel i smittevernloven § 7-12.

Ved vedtakelsen av koronaloven, som trådte i kraft straks den ble sanksjonert 27. mars 2020, ble det gjort midlertidig unntak fra denne plikten til å legge fram bestemmelser vedtatt etter smittevernloven § 7-12 som lovforslag dersom de ikke er opphevet innen 30 dager etter at de er meddelt Stortinget. Unntaket ble ifølge smittevernloven § 7-12 fjerde punktum tematisk begrenset til

"forskrifter som er fastsatt i forbindelse med utbruddet av Covid-19".

Ifølge lov 24. april 2020 nr. 34 del II skulle unntaket i smittevernloven § 7-12 fjerde punktum "videreføres til 27. mai 2020", dvs. til samme tidspunkt koronaloven ble opphevet. Fra 27. mai 2020 gjelder igjen plikten til å legge fram lovforslag for Stortinget som normalt.

Det må antas at unntaket gjelder generelt for forskriftsbestemmelser som er vedtatt med hjemmel i smittevernloven § 7-12 i perioden fra koronalovens ikrafttredelse (27. mars 2020) til 27. mai 2020. Det gjelder selv om forskriftsbestemmelsene har varighet lenger enn til 27. mai 2020.

For forskriftsbestemmelser som vedtas med hjemmel i § 7-12 i smittevernloven 27. mai 2020 eller senere, gjelder plikten til å legge fram lovforslag som den gjorde før vedtakelsen av koronaloven. Plikten påvirkes ikke av om slike forskriftsbestemmelser regelteknisk vedtas som en ny forskrift eller som endring i en eksisterende forskrift. På den annen side er en oppheving av bestemmelser som er ved-

tatt med hjemmel i smittevernloven § 7-12, ikke omfattet av plikten til å legge fram lovforslag. Det siste synes å følge av systematikken i beredskapsloven § 3 annet ledd.

Uavhengig av hvordan smittevernloven § 7-12 og beredskapsloven på dette punktet skal forstås, har regjeringen funnet det hensiktsmessig å fremme forslag om lovbestemmelser som er tilpasset behovene nå og i tiden fremover, og som har gitt Stortinget anledning til å ta stilling til lovreguleringen.

Forskrift om digital smittesporing og epidemikontroll

Forskrift 27. mars 2020 nr. 475 om digital smittesporing og epidemikontroll i anledning utbrudd av Covid-19 er fastsatt med hjemmel i smittevernloven § 7-12.

Jeg legger som nevnt til grunn at plikten etter smittevernloven § 7-12 til å legge fram lovforslag for Stortinget ikke gjelder for forskrifter som er vedtatt i perioden 27. mars til 26. mai 2020, da koronaloven gjaldt. Forskriften er ikke senere endret. Det vil derfor ikke fremmes forslag til lovendringer knyttet til denne forskriften.

Covid-19-forskriften

I forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) har følgende bestemmelser vært gitt med hjemmel i smittevernloven § 7-12:

- § 8 om karanteneplikt etter nærkontakt med bekreftet smittet person
- § 9 om unntak fra karanteneplikt etter nærkontakt med bekreftet smittet person
- § 11 om isolering

Regjeringen fremmet forslag om ny lovhjemmel i Prop. 130 L (2019–2020). Proposisjonen inneholder forslag til midlertidige endringer i smittevernloven for lovhjemmel for forskrifter om isolering og begrensninger i bevegelsesfriheten mv. Forskriftene vil kunne omfatte restriksjoner for bekreftet smittede personer, antatt smittede og for personer som har økt risiko for covid-19 etter nærkontakt. Bestemmelsen er midlertidig med en varighet til 1. juli 2021 og gir blant annet lovhjemmel til å videreføre forskriftsbestemmelser om isolering og smittekarantene i covid-19-forskriften §§ 8 og 11. Hjemmelen for de aktuelle forskriftene er nå smittevernloven § 4-3 a.

Forskrift om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen

I forskrift 15. mars 2020 nr. 293 er det gitt bestemmelser om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen. Forskriften er gitt med hjemmel i smittevernloven § 7-12, jf. § 1-2 tredje ledd. Et forslag til nytt lovgrunnlag for reguleringen ble fremmet for Stortinget 29. mai 2020 ved fremleggelse av Prop. 124 L (2019-2020). Lovforslaget ble vedtatt av Stortinget, se lov 19. juni 2020 nr. 83, og vil bli satt i kraft i løpet av kort tid sammen med en ny revidert forskrift som er under ferdigstillelse.

Forskrift om tiltak for å sikre tilgang til legemidler, medisinsk utstyr mv.

Departementet har fastsatt forskrift 6. mars 2020 nr. 239 om tiltak for å sikre tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr, personlig verneutstyr som følge av koronaviruset. Helsedirektoratet har med hjemmel i forskriften fattet vedtak om unntak fra kravene gitt i gjeldende regelverk ved anskaffelse av smittevernustyr.

Det er gjennom behandlingen av Prop. 104 L (2019-2020) Midlertidige endringer i helseberedskapsloven (endringer for å avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd av covid-19) vedtatt midlertidige hjemler slik at bestemmelsene om omsetningsrestriksjoner og fravikelse fra gjeldende rett knyttet til medisinsk utstyr, personlig verneutstyr og medisinske næringsmidler kan videreføres uten bruk av smittevernloven § 7-12. De midlertidige

endringene er inntatt i helseberedskapsloven §§ 5-2 annet ledd og 6-2 fjerde ledd.

Helseberedskapsloven §§ 1-3 første ledd, 5-2 og 5-3 gir de nødvendige hjemlene for en videreføring av forskriftens bestemmelser i §§ 1 til 4 om tiltak knyttet til legemidler.

Videreføring av forskriften §§ 5 til 8 er hjemlet i helseberedskapsloven § 1-3 annet ledd og forskrift gitt med hjemmel i denne, samt helseberedskapsloven §§ 5-2 annet ledd, 5-3 og 6-2 fjerde ledd.

Det vil derfor ikke fremmes ytterligere forslag til lovendringer for å ivareta tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr, personlig verneutstyr og næringsmidler.

SPØRSMÅL NR. 1975

Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 23. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva mener statsråden med begrepet "garantiinntekt, helsebasert ytelse", og kan statsråden gi en presisering av dette begrepet?

BEGRUNNELSE:

Under ordinær spørretime den 12.02.20 uttalte arbeidsministeren følgende:

«Det er ingen grunn til å mistenkeliggjøre mennesker som er for syke til å jobbe. Det er en av de aller viktigste ordningene i velferdssamfunnet vårt, at vi har en garantiinntekt, helsebaserte ytelser, for å sikre at hvis man av en eller annen grunn ikke kan stå i fullt arbeid, så skal man allikevel ha en inntekt å leve av.»

Kronisk syke AAP mottakere mister i dag sin AAP, og sin inntekt når de når maks tid på AAP uten å være ferdig utredet, behandlet eller avklart. Det samme gjør de som har søkt en uføretrygd og fått avslag.

Vi kan ikke se at det derfor finnes noen «garantiinntekt, helsebasert ytelse» som man kan leve av, under sykdom, slik arbeidsministeren hevdet under ordinær spørretime den 12.02.20.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet siterer representanten Lerbrekk første del av min uttalelse i replikkordskiftet under

spørretimen 12.02.20. I siste del av min uttalelse lå det imidlertid et viktig poeng knyttet til dette:

"Det er ingen grunn til å mistenkeliggjøre mennesker som er for syke til å jobbe. Det er en av de aller viktigste ordningene i velferdssamfunnet vårt, at vi har en garantiinntekt, helsebaserte ytelser, for å sikre at hvis man av en eller annen grunn ikke kan stå i fullt arbeid, så skal man allikevel ha en inntekt å leve av. Men det er ikke dermed noen grunn til at man ikke skal ha gode, klare og også strenge kriterier for å kunne få disse ytelsene, og det handler ikke minst om legitimiteten og oppslutningen til hele velferdssystemet vårt."

Ordet garantiinntekt er derfor ment som et bilde på at samfunnet stiller opp når det oppstår helseproblemer som gjør det umulig å sørge for eget livsopphold, og ikke som et presist juridisk begrep knyttet til en ubetinget rett til en helselatert ytelse.

SPØRSMÅL NR. 1976**Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 24. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvilket arbeid pågår for å få de store IT- og teleselskapene som opererer i Norge til å samarbeide om å avdekke overgrep og kriminalitet som deles på deres plattformer?

BEGRUNNELSE:

På NRK den 18. juni kan vi lese at politiet får daglige tips om ulovlige voldsvideoer i sosiale medier. Men at det kan ta lang tid før de kan identifisere personen som deler disse videoene.

NRK viser videre til en Instagram-konto som i to måneder delte over 50 videoer av unge som blir utsatt for vold til sine 3600 følgere.

Oslopolitiet som blir i gjennomsnitt tipset om to voldskontoer hver dag. Slike videoer er ulovlig å dele, men politiet sliter med finne ut av hvem som står bak kontoen. Det kan ta lang tid før de får IP-adressen til kontoen fra for eksempel Instagram.

Fra tidligere vet vi at det er problematisk å knytte IP-adresse til enkeltpersoner i Norge, da det kan etableres flere IP-adresser til en og samme person. Dette løses ved annen praksis i andre land.

Da Justiskomiteen besøkte London Police tidligere i denne perioden ble vi gjort oppmerksom på politiet i London sitt samarbeid med landets store tele og IT selskap for nettopp å forhindre kriminalitet på nett.

Tyskland fikk i 2018 en egen lov (NetzDG-law) som hjemler sanksjoner ved for eksempel høye bøter til store selskaper som ikke fjerner klart ulovlig materiale innen 24 timer. I Australia har man gått enda lengre ved å utstede både bøter og fengselsstraff (ISharing of Abhorrent Violent Material Act - 2019) samt at de har opprettet en egen eSafety Commissioner som kan utstede større bøter.

Svar:

Norske barn benytter mange ulike tjenester på internett og lever i en hverdag med en rekke muligheter og ulike former for digital risiko. Det går bra med de fleste, men noen utsettes eller utsetter andre for press, mobbing, sjikanering, trusler og overgrep. For å kunne møte problemene må vi engasjere relevante aktører til økt innsats og aktivitet. Mange av IT- og teleselskapene har allerede stor oppmerksomhet på dette og bidrar med kunnskap og ressurser. Jeg ønsker at flere aktører tar mer ansvar, for å sikre en trygg digital hverdag for barn og unge.

Politiets mål om effektiv og målrettet forebygging krever utstrakt samarbeid med bl.a. private aktører. Allerede i 2004 etablerte politiet samarbeid med internett-leverandørene om filterløsningen CSAADF (Child Sexual Abuse Anti Distribution Filter) for å redusere mengden av overgrepsmateriale på internett. Nasjonalt cyberkriminalitetssenter ved Kripos har gjennom dialog og samarbeid med private og offentlige aktører vært åpen om trusselbildet og skapt økt bevissthet i befolkningen. Politiet samarbeider også tett med andre nordiske land, blant annet gjennom etablering av tilstedeværelse på ulike plattformer på nett. Politiets samhandling med private aktører er i tillegg relevant for politiets næringslivskontakter i politidistriktene.

Justis- og beredskapsdepartementet og flere andre departementer arbeider med en egen strategi mot overgrep mot barn som skjer over internett. Som en del av den kommende strategien vil det legges til rette for mer dialog med private virksomheter om forebygging av internettrelaterte overgrep.

Trygghet i det digitale rom må sikres gjennom både tverrsektorielt nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Regjeringen la i 2019 frem Nasjonal strategi for digital sikkerhet hvor bekjempelse av kriminalitet er et av målene. Offentlig - privat samarbeid vektlegges og følges bl.a. opp i «Forum for nasjonal IKT – sikkerhet». I det internasjonale arbeidet er rammer for samarbeid mellom utenlandske myndigheter og tjenesteleverandører et viktig tema. Et aktuelt eksempel er Norges deltakelse i Europarådets utarbeidelse av en tilleggsprotokoll til Budapestkonvensjonen om effektivisering av samarbeidet om cyberkriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1977**Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 26. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Har statsråden eller departementet noen mulighet til å gripe inn eller undersøke ved varsel om uregelmessigheter og konflikt i en viktig frivillig organisasjon som FFO?

BEGRUNNELSE:

I Norge har vi flere viktige organisasjoner som jobber for økt samfunnmessig likestilling og deltakelse for funksjonshemmede, med ønske om økt livsglede og livskvalitet for alle innbyggere i Norge.

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), er en slik organisasjon. Med sine 84 medlemsorganisasjoner, som til sammen har mer enn 335.000 medlemmer, er FFO Norges største paraplyorganisasjon for organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke.

FFO ble stiftet 21. september 1950.

Undertegnede har sammen med flere stortingskolleger blitt gjort oppmerksom på konflikter og anklager om uregelmessigheter internt i FFO opp mot behandlingen av Akershus FFO som skal være satt under administrasjon, og blitt oppfordret til å stille spørsmål til departementet om kontrollmuligheter.

Det gjelder anklager om dårlig organisasjonskultur, omskriving av vedtak og protokoller, neglisjering av demokratisk fattede beslutninger i en frivillig organisasjon, med mer.

Svar:

Tilskuddsordningene på likestillings- og ikke-diskrimineringsområdet forvaltes av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Bufdir sin forvaltning av tilskuddene på området sikrer kontinuitet for de frivillige organisasjonene. De ulike tilskuddsordningene på området er regulert i forskrift eller regelverk.

FFO får støtte fra tilskuddsordningen funksjonshemmedes organisasjoner. Bufdir tildeler et særskilt nasjonalt driftstilskudd til Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO). Tilskuddet tildeles etter søknad og fastsettes skjønnsmessig ut fra den økonomiske rammen og hensynet til at organisasjonen i størst mulig grad skal kunne opprettholde eksisterende aktivitetsnivå.

Driftstilskuddet skal gå til oppgaver som er en del av den interne og eksterne kjernevirksomheten i organisasjonen, i samsvar med vedtekter, formål og aktivitetsplaner. Det er krav om at årsmelding og årsregnskap skal vedlegges søknad. Dette er regulert i forskrift om tilskudd til

funksjonshemmedes organisasjoner. Forskriften regulerer også sanksjonsmuligheter ovenfor uregelmessigheter hos tilskuddsmottakerne. Brudd på forskriften kan føre til krav om tilbakebetaling av utbetalt tilskudd eller redusert tilskudd fremover. Tilskudd som ikke benyttes etter forutsetningene i forskriften eller tilskuddsbrev fra Bufdir kan helt eller delvis kreves tilbake. Dersom organisasjoner gjentatte ganger bryter forskriften, kan de helt eller delvis utelukkes fra ordningen i inntil 5 år.

Kulturdepartementet har det overordnede ansvar for tilskuddsordningen. Dette innebærer blant annet at Kulturdepartementet fastsetter de årlige beløpene som Bufdir har til fordeling til organisasjonenes driftstilskudd. Kulturdepartementet innhenter rapporter fra Bufdir, sørger for nødvendig oppfølging, evaluering av tilskuddsordningen og endrer forskriften når det er påkrevet.

Kulturdepartementet henvender seg til Bufdir ved meldinger om mislighold av midler fra tilskuddsordningene. Bufdir følger opp alle henvendelser om mulige uregelmessigheter hos tilskuddsmottakere. Prinsippet om organisasjonsdemokrati i de frivillige organisasjonen er viktig. Dette innebærer at medlemmene eier og bestemmer over egen organisasjon. Interne forhold skal derfor helst avklares og løses i den enkelt organisasjon. Bufdir vil kunne benytte seg av sanksjonsmulighetene dersom det er begått brudd på forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1978**Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 26. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Ser statsråden at det kan være gode argumenter for å endre alkoholforskriften § 3-4 slik at reguleringen gjøres bransjenøytral, samtidig som man ivaretar intensjonen bak dagens regulering gjennom å beholde kravet om at virksomheter som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter ikke kan motta salgsbevilling?

BEGRUNNELSE:

Flere steder i landet skaper den pågående bransjeglidningen utfordringer med å trekke et tydelig skille mellom dagligvare, kiosker og bensinstasjoner i forbindelse med søknader om salgsbevilling for alkohol med inntil 4,7 volumprosent alkohol.

Lofotposten har de siste ukene skrevet flere artikler om Reine kiosk. Dette er en virksomhet som opprinnelig var å betrakte som en bensinstasjon, men som de senere år har utvidet sitt assortiment og i dag tilbyr et vareutvalg som er tilnærmet overlappende med hva som tilbys av dagligvarebutikker i typiske turistområder.

Virksomheten møter imidlertid utfordringer i forbindelse med søknad om salgsbevilling for svake alkoholholdige drikkevarer ettersom man fra administrasjonens side ikke har tatt det endrede vareutvalg i betraktning ved vurdering av søknaden. Man forholder seg heller ikke til at virksomheten per i dag har lite salg av bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift eller vedlikehold av motorkjøretøyer sammenlignet med virksomhetens totalomsetning. Bakgrunnen for kommunens manglende realitetsvurderinger av hva virksomheten er å betrakte som, er gjeldende ordlyd i alkoholforskriftens paragraf 3-4 der det heter at kiosker og bensinstasjoner ikke kan motta salgsbevilling.

Tilsvarende utfordring gjør seg gjeldende andre steder i landet ettersom alkoholforskriftens paragraf 3-4 ikke er utformet på en bransjenøytral måte, samtidig som den pågående bransjeglidningen har medført at dagligvarenæringen og servicehanden i stadig større grad retter seg mot de samme forbrukerne med helt eller delvis overlappende vareutvalg. For virksomheter som opprinnelig var kiosker og bensinstasjoner, men som over tid har utvidet sitt dagligvaretilbud, er det tilnærmet umulig å motta salgsbevilling. Samtidig har mange av landets dagligvarebutikker etablert drivstoffutsalgs i tilknytning egen virksomhet uten at dette har fått konsekvenser for salgs-

bevillingen. En rekke av dagligvarebutikkene som har etablert drivstoffutsalgs har mottatt statlig støtte fra Merkur-ordningen for etablering av kombinasjonsomsetning av dagligvarer (inklusive øl, rusbrus og cider) og drivstoff. For servicehandelen fremstår dagens forskjellsbehandling som urimelig.

Svar:

Alkoholholdig drikk er ikke en vare på lik linje med andre varer som selges i dagligvarebransjen. Alkohol kan medføre skader for den enkelte og for tredjeparter, og det er derfor strengt regulert hvem som skal kunne selge alkohol, på hvilke tidspunkter og til hvilke personer.

Regulering av omsetning av alkoholholdig drikk har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Forbudet mot å gi salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjoner og kiosker i alkoholforskriften har til formål å begrense tilgjengeligheten til alkohol ved å begrense antall steder forbrukerne kan få tilgang til å kjøpe alkohol. Bevillingsmyndigheten, altså kommunene, må foreta en helhetsvurdering av det enkelte utsalgssteds karakter ved behandling av søknad om bevilling for salg av alkoholholdig drikk gruppe 1. Jeg viser til Helsedirektoratets rundskriv om alkoholforskriften hvor det fremgår at det i vurderingen er sentralt hvilke vareslag bruttoomsetningen er knyttet til og hva slags type virksomhet utsalgsstedet etter en helhetsvurdering fremstår som.

En åpning for salg av alkoholholdig drikk fra bensinstasjoner og kiosker vil føre til økt tilgjengelighet til alkoholholdig drikk ved at det åpnes for å etablere en rekke nye utsalgssteder for produkter opp til 4,7 volumprosent alkohol. Økt tilgjengelighet vil kunne føre til økt konsum som igjen medfører økte skader og ulemper i samfunnet som følge av alkoholbruk (totalkonsumteorien).

Jeg viser til punktet i Granavollen-plattformen hvor det fremgår at regjeringen vil videreføre hovedlinjene i dagens alkoholpolitikk. En åpning for etablering av et økt antall utsalgssteder for alkohol er etter mitt syn ikke i tråd med en videreføring av hovedlinjene i dagens alkoholpolitikk.

SPØRSMÅL NR. 1979**Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 26. juni 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvem mener forsvarsministeren har det overordnede ansvaret for de vedvarende problemene med forsyning til Personlig bekledning og utrustning i Forsvaret, og hva gjør forsvarsministeren for å løse de bakenforliggende årsakene som har ført til akutt utstyrs-mangel og hasteanskaffelser i Forsvarets logistikkorganisasjon?

BEGRUNNELSE:

Forsvarets forum har avdekket at Forsvarets logistikkorganisasjon gjør hasteinnkjøp for nær en halv milliard kroner, for å sørge for nødvendig utstyr som inngår i soldatenes Personlige bekledning og utrustning (PBU). Disse hasteanskaffelsene skjer etter at det i flere år har vært mangel på helt grunnleggende utstyr som ullsokker, stridsvester og hjelmer.

Forsvarets logistikkorganisasjon har innrømmet svikt etter at det er avdekket at rammeavtalene for anskaffelser av store mengder utstyr har utløpt eller er i ferd med å løpe ut. Samtidig er det mange trekk ved avsløringene i Forsvarets forum som gir grunn til å tro at problemene stikker mye dypere enn det tekniske ved inngåelse og fornying av rammeavtaler for anskaffelser.

Det har vært et voldsomt driv for å effektivisere forsvarrets logistikk- og driftssystemer de siste årene, og i denne prosessen har privatisering og konkurranseutsetting vært brukt i utstrakt grad. Dette er prosesser som vekker bekymring hos fagforeningene i Forsvaret.

Dette er heller ikke første gangen det har blitt avdekket uheldig praksis med dårlige resultater knyttet til anskaffelser i Forsvaret. Med denne siste skandalen, med et omfang på opp mot en halv milliard kroner, er det grunn til å stille spørsmål om hvem som har den overordnede kontrollen og dermed ansvaret for situasjonen, men også om embetsverket fra politisk hold har blitt utstyrt med de riktige verktøyene for å ivareta Forsvarets materiellbehov.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 19. juni 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om hvem forsvarsministeren mener har det overordnede ansvaret for de vedvarende problemene med forsyning til personlig bekledning og utrustning i Forsvaret, og hva forsvarsministeren gjør for å løse de bakenforliggende årsakene som har ført til akutt utstyrs-mangel og hasteanskaffelser i Forsvarets logistikkorganisasjon.

Det er forsvarsministeren som har det konstitusjonelle ansvaret for Forsvarets virksomhet. Iht. Forsvarsdepartementets retningslinjer for logistikkvirksomheten i forsvarssektoren er etatssjefene ansvarlige for at det gjennomføres nødvendig logistikkplanlegging, herunder helhetlig budsjettering, beredskapsplanlegging, driftsanskaffelser, forvaltning av beredskaps-beholdninger, samt styrkeoppbygning og påfølgende understøttelse av operativ struktur.

Når det gjelder omtalen i media av alvorlige regelverksbrudd i forbindelse med Forsvarets anskaffelser av personlig bekledning og utrustning, vil Forsvarsdepartementet gjennom dialog med Forsvaret fremskaffe et helhetlig bilde av hva som har skjedd, hva som er årsaken og hva som må gjøres for å løse utfordringene slik at dette kommer i orden. Jeg er svært opptatt av at Forsvaret har forsvarlige og effektive forvaltningsprosesser og at Forsvarets personell er utstyrt med godt og tidsriktig materiell.

SPØRSMÅL NR. 1980**Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 26. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hva mener kulturministeren om Norsk Tippings omfattende markedsføring av pengespill under coronakrisen og hvilke grep vil statsråden ta for å sikre god offentlig kontroll med Norsk Tipping sin markedsføring?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Verdens Gang (05.06.2020) brukte Norsk Tipping dobbelt så mye penger på markedsføring under de fem første ukene av coronakrisen enn de gjorde på samme tid i fjor. Tall som er offentligjort i avisen viser at Norsk Tipping brukte hele 34.9 millioner kroner på TV, radio og print fra 12. mars til 17. april. Dette skjedde samtidig som blant annet Spillavhengighet Norge advarte mot at mange med spillavhengighet har fått tilbakefall under coronakrisen (NRK 03.04.2020). I et opprop ba også representanter for en rekke organisasjoner Norsk Tipping og andre spillere om å stoppe med spillreklame under coronakrisen (Vårt Land 21.04.2020). På tross av oppfordringene fra aktørene innenfor forebygging, var Norsk Tipping blant de selskapene som brukte mest penger på TV-annonsering under coronakrisen.

Svar:

Norsk Tipping brukte 45 % mer på markedsføring fra 12. mars til 17. april 2020 sammenlignet med samme periode i 2019 (fra 34 til 44 millioner kroner). Det stemmer altså at det har vært en økning, men det er ikke riktig at det har vært en dobling. Økningen skyldes ifølge Norsk Tipping bl.a. at selskapet under smitteverntiltakene tok et valg om å øke markedsføring hvor budskapet er spillansvarlighet, og hvor fokuset ligger på ansvarlighetsverktøy og Spilleveit-reglene. Dette ble gjort fordi Norsk Tipping anså det som ekstra viktig å bekjentgjøre ansvarlighetsbudskapet under koronasituasjonen, da flere endret sitt spillmønster bl.a. pga. stengte spillterminaler. I tillegg har Norsk Tipping i samme periode økt sin markedsføring av lotterispill. Bakgrunnen for dette er at selskapet ønsket å fremme de "grønne" spillkategoriene og kanalisere spillelysten inn til trygge spill som er mindre avhengighetsskapende i en periode hvor mange endret spillemønster. Dette ble gjort samtidig som uregulerte spillere trappet opp sin markedsføring for høyrisikospill som nettpoker og nettkasino. Jeg vil i denne sammenheng påpeke at 17 % av pengespillreklamene som ble vist på TV i uke 12-16 i 2020 var reklame for Norsk Tipping, mens hele 78 % av

pengespillreklamene på TV i samme periode var reklame for utenlandske spillere.

Norsk Tipping opplyser at selv om de har hatt en økning i sin markedsføring rundt påsketider sammenlignet med året før, har de ikke planer om å øke markedsføringen totalt i 2020. Økningen som det har blitt vist til spiller derfor ikke nødvendigvis en vekst, men gir uttrykk for en endret periodisering.

Jeg vil til slutt tilføye at jeg kan forstå at noen reagerer på omfanget av Norsk Tippings markedsføring. Men for å hindre at nordmenn spiller på de uregulerte spillene med mindre omfattende ansvarlighetstiltak, har Norsk Tipping som samfunnsoppdrag å kanalisere spillere over fra det uregulerte markedet og over til det regulerte markedet. En forutsetning for å få nordmenn til å velge de regulerte fremfor de uregulerte spillene, er at Norsk Tippings spill er tilstrekkelig attraktive og synlige til å kunne konkurrere med markedsføringstrykket fra utenlandske pengespill, som står for nesten 8 av 10 av pengespillreklamer på TV. Derfor er jeg glad for at Stortinget nylig vedtok en endring i kringkastingsloven som vil gjøre det mulig å stanse reklame for utenlandske pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Dersom vi med dette lykkes i å begrense reklamen for de uregulerte spillene, vil også Norsk Tipping som et resultat av dette både kunne og måtte redusere sin markedsføring. Dette ble det også vist til i proposisjonen for den aktuelle lovendringen.

SPØRSMÅL NR. 1981**Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 26. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Har departementets manglende styringsmål for prosjektet Arna - Stanghelle sammenheng med regjeringens usikkerhet og nye vurderinger av K5-alternativet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på spørsmål fra undertegnede 20.05.20 (Dokument nr. 15:1605 (2019-2020)), hvor statsråden ikke vil stadfeste at regjeringen står på sin tidligere beslutning om alternativ K5 for ny vei og jernbane mellom Arna i Bergen og Voss.

Bergens Tidende skriver 19.06.20 at første del av prosjektet, Arna - Stanghelle, er i ferd med å måtte utsettes, fordi departementet ikke har fastsatt et styringsmål, som igjen fører til at reguleringsplan ikke kan fremlegges.

Svar:

Jeg vil vise til at Samferdselsdepartementet i fjor sommer ba Statens vegvesen og Bane NOR om å gjøre en gjennom-

gang av kostnadene for prosjektet E16 og Vossebanen på strekningen Arna-Stanghelle. Bakgrunnen for oppdraget var betydelige kostnadsøkninger under detaljplanleggingen av prosjektet. Departementet ba derfor om at det ble sett nærmere på mulige tiltak for å redusere kostnadene i prosjektet.

Samferdselsdepartementet har mottatt en redegjørelse fra Statens vegvesen og Bane NOR med en gjennomgang av mulige tiltak for kutt i prosjektet. E16 Arna-Stanghelle er et stort og viktig prosjekt som vil kreve betydelige statlige finansieringsmidler fremover. Jeg mener derfor det er svært viktig å gjøre en grundig gjennomgang av kostnadene i prosjektet for å holde kostnadene mest mulig innenfor de rammene som bl.a. er fastsatt gjennom Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2018-2029, jf. Meld. St. 33 (2016-2017).

Saken er fortsatt til behandling i departementet. Statens vegvesen og Bane NOR vil få tilbakemelding og føringer for den videre planleggingen av prosjektet så snart departementet er ferdig med sine vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1982**Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad****Besvart 26. juni 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hva er statsrådets prinsipielle holdning til adgangen til å sette opp reindriftsgjerder på Finnmarksvidda, og hvordan vektlegger statsråden allemannsretten, mennesker og dyrs bevegelsesfrihet opp mot bruken av gjerder som konfliktdempende tiltak?

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark har nylig gitt klar-signal til at en reindriftsida får lov til å gjerde inn vinterbeitet sitt. Folk i Finnmark frykter at saken vil skape presedens og at flere vil følge etter. Gjerder hindrer folks bevegelsesfrihet på Finnmarksvidda, og hindrer i tillegg

naturlige trekkveier for elg og annet vilt. Fylkesmannen påpeker at de har gitt en tillatelse til inngjerding av vinterbeite blant annet på bakgrunn av at man ikke får løst opp i en konflikt.

Svar:

I utgangspunktet er det ønskelig at gjerder i utmark begrenses i størst mulig grad. Samtidig innebærer retten til å utøve reindrift rett til å føre opp gjerder som er nødvendige for reindriften. Denne retten reguleres av reindriftsloven § 24. I henhold til § 24 må gjerder og anlegg ikke plasseres slik at de virker unødige skjemmende, eller er til

vesentlig skade eller ulempe for grunneieren eller for andre rettmessige interesser.

Gjerder og anlegg som skal bli stående ut over en sesong, såkalte permanente gjerder, kan ikke oppføres uten godkjenning av departementet. Godkjenning av større anlegg kan først gis etter en fagkyndig vurdering av de samlede miljømessige virkninger, sammenholdt med de reindriftsfaglige behov for anlegget.

Saksgangen i forvaltningen for oppføring av permanente reingjerder er slik at søknad om godkjenning av et permanent gjerde sendes vedkommende fylkesmann. Fylkesmannen sender søknaden med eventuell konsekvensutredning på høring til berørte private og offentlige interesser. Fylkesmannen skal sørge for at saken er så godt

opplyst som mulig. Etter gjennomført høring foretar fylkesmannen en samlet vurdering av søknaden og oversender den med sin tilråding til Reindriftsstyret. Reindriftsstyret foretar også en samlet vurdering av søknaden før de oversender den med sin tilråding til departementet. Til slutt avgjør departementet søknaden.

Som nevnt innledningsvis er man restriktiv når det gjelder oppføring av gjerder i utmark. Når departementet avgjør søknader om oppføring av gjerder, gjøres det på bakgrunn av grundige prosesser hvor det foretas en samlet vurdering av det reindriftsfaglige behovet for gjerdet, hensynet til miljøverdier, berørte grunneiere og rettighetshavere, samt øvrige interesser.

SPØRSMÅL NR. 1983

Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 26. juni 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Forsvarsdepartementet ved Forsvarsbygg er anmeldt av Kommunaldepartementet ved fylkesmannen i Nordland.

Hvordan ser forsvarsministeren på at Forsvarsbygg som han har ansvar for, og som er en av Norges største eiendomsaktører, ikke klarer å ivareta miljøhensyn ved utbygging på Evenes, selv om disse utbyggingene foregår etter utdatert reguleringsplan (1992) som skal oppdateres i regi av Kommunaldepartementet og Forsvarsdepartementet?

BEGRUNNELSE:

Kommunaldepartementet ved Fylkesmannen i Nordland har anmeldt Forsvarsdepartementet ved Forsvarsbygg som følge av inngrep i naturreservat ved Evenes jf. flere medieoppslag denne uka.

I sin uttalelse til reguleringsplanen kom fylkesmannen for et år siden med denne skarpe advarselen:

”Perimetersikring Svanevatnet

Fylkesmannen oppfordrer fortsatt til at allerede marginaliserte kantsoner langs vassdragene tas vare på, det vil si at en her unngår ytterligere inngrep. Dette gjelder spesielt for Svanevatnet. Gjeldende reguleringsplan fra 1992 er avleggs med tanke på hensyntaking av vassdragsnatur og omkringliggende våtmark. I forbindelse med utarbeidelsen av ny reguleringsplan har Forsvarsbygg store muligheter for å ivareta viktige naturverdier og de internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg i vesentlig

bedre grad. Dette vil også ligge innenfor Forsvarsbyggs eget miljøansvar, jf. bla. Forsvarsbyggs miljøstrategi for 2016–2020.

For å skåne Svanevatnet og verneverdiene her er det i lys av det forannevnte beklagelig at man i planprosessen ikke har foretatt en avveining mellom å flytte messebygg og perimeter fremfor å beholde/rehabiliterer de eksisterende byggene og berøre naturmiljøet i stor grad, jf. naturmangfoldloven (nml.) § 12. Alternativvurderinger er på dette punktet mangelfull.

Ut fra Svanevatnets verneverdi, og som en del av Ramsarområdet, burde det etter Fylkesmannens vurdering vært valgt det alternativet som i minst mulig grad berører kantsonen. Krav til gjerdes funksjonalitet som sikkerhetstiltak burde være mulig å opprettholde selv om område for basestøtte flyttes lenger vest.”

Reguleringsplanen er enda under utarbeidelse. Forsvarsdepartementet v/Forsvarsbygg gjennomfører planprosessen i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet ifølge Forsvarsbygg.

I utkastet til reguleringsbestemmelser står det:

”8.3. Rekkefølgebestemmelser (Pbl. § 12-7, 10)

• Før tiltak i M1 – M4 samt tiltak som utføres av/for Forsvaret for Forsvarets virksomhet kan tillates, skal Miljøoppfølgingsplanen (MOP) være ferdigstilt og inngå som grunnlag for utbygging. Den aktuelle del-MOP skal vedlegges alle entreprenørkontrakter.”

Svar:

Forsvarsbygg har hatt en tett dialog med Fylkesmannen i Nordland knyttet til utarbeidelsen av ny statlig reguleringsplan for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn Evenes, hvor blant annet hensynene til Nautå naturreservat generelt og perimetersikringen langs Svanevatnet spesielt, har vært viktige tema. Fylkesmannen i Nordland har i hele prosessen påpekt at dette er et internasjonalt viktig verneområde med store naturverdier.

Selv om Forsvarsbygg formelt bygger etter reguleringsplanen fra 1992 blir de nye bestemmelsene i den statlige reguleringsplanen innarbeidet i byggeprosjektene som gjennomføres på Evenes. For å sikre ivaretagelse av naturverdiene rundt flystasjonen/lufthavnen er det i reguleringsplanen innarbeidet hensynssoner mot de vernede arealene og viktige naturverdier. I tillegg er det stilt rekkefølgekrav i planbestemmelsene om å utarbeide en overordnet miljøoppfølgingsplan for utbyggingen av flystasjonen/lufthavnen med tilhørende tiltaksplaner for hvert enkelt byggeprosjekt. Miljøoppfølgingsplanen har

vært inkludert i høringsprosessen til den statlige reguleringsplanen.

I miljøoppfølgingsplanen for Evenes er det vektlagt at det må utøves stor aktsomhet ved kjøring og graving slik at områder med verdifulle naturtyper ikke blir skadet. Videre er det presisert at det ikke er lov å grave i eller gjennomføre tiltak i verneområder uten søknad og dispensasjon fra Fylkesmannen. Videre skal sårbare og verdifulle naturtypelokaliteter som ligger i eller ved utbyggingsområder søkes bevart. Vegetasjon som ikke skal berøres skal merkes/skjermes slik at den ikke skades i anleggsfasen av utbyggingen.

Det er svært beklagelig at Forsvarsbygg, i forbindelse med gjennomføring av prosjektet som etablerer perimetersikring på basen, ikke har klart å ivareta miljøhensynene på en tilfredsstillende måte og gjort skader på et naturreservat. Viktigheten av å ivareta disse verdiene er beskrevet i Forsvarsbyggs planer, men planene er ikke godt nok fulgt opp under gjennomføringen av prosjektet. Jeg har bedt Forsvarsbygg gjennomgå sine rutiner på området og iverksette korrektive tiltak for å unngå lignende tilfeller i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 1984

Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 26. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Regjeringen foreslo i revidert å redusere kommunene og fylkenes andel av inntekter (utbetales via Havbruksfondet) fra salg av nye konsesjoner til havbruk og kapasitetsøkning. Budsjettenigheten mellom regjeringspartiene og støttepartiet Frp økte denne andelen noe, men ikke opp til dagens nivå.

Utfra anslått salgsinntekt for i år og neste år i statsbudsjettet, hva vil ny prognostisert utbetaling per kommune og fylke beløpe seg til?

BEGRUNNELSE:

Det bes om sammenligning mot dagens modell, regjeringens forslag og budsjettenigheten.

Svar:

Regjeringen varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2020 at den i statsbudsjettet for 2021 vil fremme forslag om å inn-

føre en produksjonsavgift på 40 øre per kg produsert laks, ørret og regnbueørret. Provenyet anslås til om lag 500 mill. kroner. Avgiften innføres med virkning fra 1. januar 2021 og innbetales som en etterskuddspliktig skatt i 2022. Avgiften utbetales til havbrukskommunene og -fylkeskommunene i 2022. Produksjonsavgiften vil gå inn i Havbruksfondet og fordeles etter fordelingsnøklerne som til enhver tid gjelder i fondet. I tillegg foreslo regjeringen at Havbruksfondet tilføres 25 pst. av salgs- og auksjonsinntekter fra økt kapasitet og nye tillatelser fra og med 2022.

Fra årets kapasitetsjustering foreslo regjeringen at havbrukskommunene og fylkeskommunene tilføres 1 mrd. kroner i 2020 og 2021 gjennom Havbruksfondet.

I budsjettenigheten mellom FrP og regjeringspartiene ble det enighet om at havbrukskommunene og fylkeskommunene skal tildeles 2,25 mrd. kroner i 2020 og 1 mrd. kroner i 2021. Videre ble det enighet om at om at det fra og med 2022 legges opp til en fordeling som utgjør 40 pst. til kommunesektoren og 60 pst. til staten. Samlet vil

enigheten gi kommunesektoren gode og mer forutsigbare inntekter fremover.

I spørsmålet etterspørres også prognoser for hva utbetalinger til kommunesektoren ville blitt med dagens modell. Hvis det legges til grunn at volumet avsatt til auksjon selges til samme priser som i fastpristildelingen i år, det vil si til 156 000 kroner per tonn, kan inntektene fra kapasitetsøkningen i 2020 beregningsteknisk anslås til i størrelsesorden 5,1 mrd. kroner. Med samme fordeling mellom stat og kommunesektor fra årets kapasitetsjustering som

i 2018, ville havbrukskommunenes og fylkeskommunenes inntekter beregningsteknisk kunne anslås til 4,1 mrd. kroner. Etter fordelingsnøkklene som ble benyttet i 2018, ville 7/8 av dette blitt utbetalt i 2020, mens 1/8 ville blitt utbetalt i 2021.

Tabell 1 oppsummerer fordeling til kommunesektoren basert på fordelingsnøkklene fra 2018-tildelingen, regjeringens forslag i Revidert nasjonalbudsjett 2020 og budsjettenigheten mellom FrP og regjeringspartiene.

Tabell 1. Fordeling av inntekter fra kapasitetsjusteringen i 2020

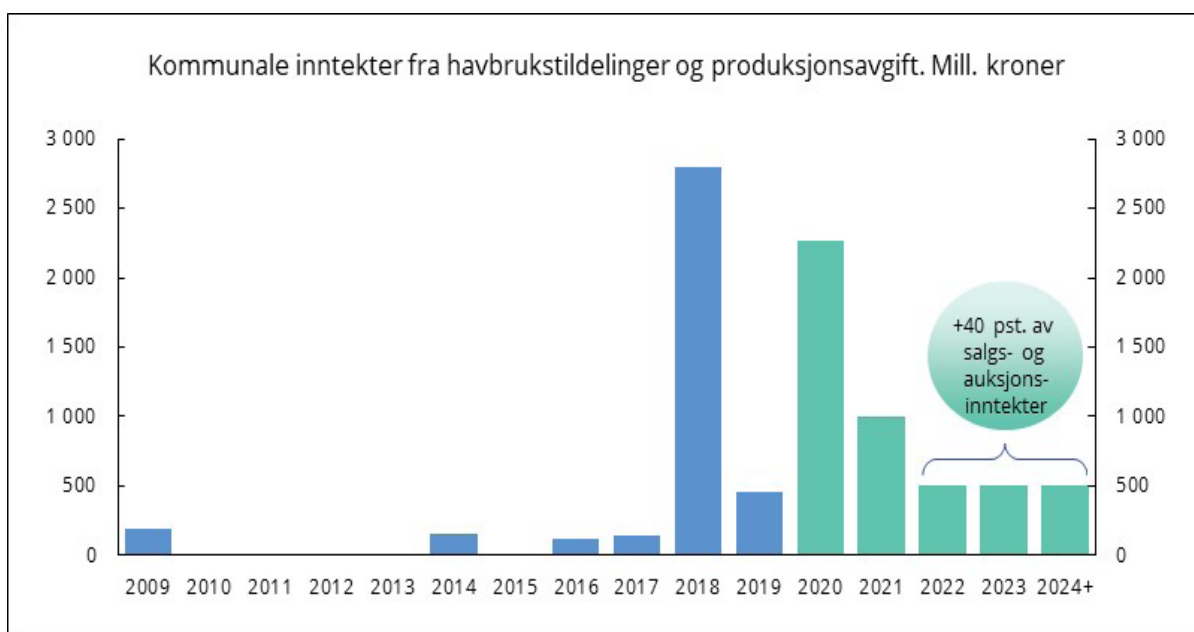
	2020	2021
Beregningsteknisk fordeling til kommunesektor som i 2018-tildelingen ¹	3,6	0,5
Forslag fra regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett 2020	1,0	1,0
Budsjettenighet mellom FrP og regjeringspartiene	2,25	1,0

1. Inntekter fra salg av ny kapasitet i 2020 er beregningsteknisk anslått til 5,1 mrd. kroner.

Havbruksinntektene har bidratt til betydelige forskjeller i inntekt mellom kommuner. Utbetalinger fra Havbruksfondet økte fra 60 mill. kroner i 2017 til hele 2,8 mrd. kroner i 2018. Inntektene i 2018 ble langt høyere enn det noen trolig så for seg ved opprettelsen av fondet

i 2016. Til sammenligning var veksten i frie inntekter for kommunesektoren samlet sett på 0,6 mrd. kroner i 2018. Figur 1 illustrerer historiske inntekter (i blått) og budsjettenigheten mellom FrP og regjeringspartiene.

Figur 1. Inntekter fra havbrukstildelinger og produksjonsavgift til havbrukskommuner og –fylkeskommuner

Kilder: Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet.

Havbruksfondet gir kommunene inntekter basert på hvor mange lokaliteter til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret som finnes i sjøvannet i den enkelte kommune. Fordelingen mellom kommunene endres når det klareres nye lokaliteter, når ubrukte lokaliteter mister sin klare-ring og når kapasiteten på eksisterende lokaliteter blir justert. Fiskeridirektoratet gjør årlig en gjennomgang av hvordan de midlene som er satt av til utbetaling gjennom Havbruksfondet, skal fordeles. Hvor mye den enkelte

kommune skal få i det enkelte år, vil være klart i september eller oktober samme år, når Fiskeridirektoratet gjør denne gjennomgangen. Erfaringsvis har det imidlertid ikke skjedd store endringer for de fleste kommunene fra ett år til det neste. De fleste kommunene kan trolig få en god pekepinn på hvor mye de vil få i år, ved å se på hvor stor andel de fikk fra Havbruksfondet i 2017-2019 og se hen til at det i år skal fordeles 2,25 mrd. kroner og 1 mrd. kroner i 2021.

SPØRSMÅL NR. 1985

Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 29. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil eliteseriekubbene kunne benytte seg av den nye ordningen for lønnsstøtte ved avbrutt permittering i juli og august?

BEGRUNNELSE:

Eliteseriekubbene i norsk fotball er en stor arbeidsgiver og mange har vært nødt for å permittere sine ansatte under Covid 19 perioden. Mange av klubbene har også delvis kunne ta tilbake en del av sine ansatte. Dette er en svært krevende situasjon for klubbene som skal starte å planlegge mange av årets kamper og arr. uten å ha arbeidsfolk på jobb i fulle stillinger slik det normalt sett er.

Svar:

Lønnsstøtteordningen ble fremmet i forslag til stortingsvedtak, Prop. 127 S (2019–2020) den 29. mai 2020, med tilhørende forslag til lovvedtak, Prop. 131 L (2019–2020) Lov om tilskudd ved avbrutt permittering, den 5. juni 2020. Arbeidsgivere kan søke om tilskudd fra lønnsstøtteordningen i kalendermånedene juli og august for å ta tilbake egne ansatte som var permittert (helt eller delvis) per 28. mai 2020, før ordningen ble annonsert ved arbeidsdagens utløp.

Øvrige vilkår for tilskudd fra lønnsstøtteordningen er som følger:

- Den ansatte må ha vært i arbeid hos arbeidsgiveren i hele perioden det søkes tilskudd for, og kan ikke permitteres på nytt før 1. oktober 2020.
- Den ansatte må tilbake i minst den samme stillingsprosenten som før permitteringen.

- Den ansatte kan ikke sies opp eller være under oppsigelse i perioden det søkes tilskudd for.
- Søkeren kan ikke si opp eller redusere arbeidstiden til ansatte i tilsvarende stilling som det ytes tilskudd for mellom 28. mai og 1. september.
- Foretak som mottar tilskudd, må ha hatt et omsetningsfall på mer enn 10 pst. For institusjoner eller organisasjoner som omfattes av skatteloven § 2-32, er det ikke krav om omsetningsfall.

Hvis eliteseriekubbene i norsk fotball tilfredsstiller vilkårene i punktene over, vil de kunne søke om tilskudd fra lønnsstøtteordningen.

SPØRSMÅL NR. 1986**Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 25. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Knut Arild Hareide har tidlegare uttrykt klart at Stad skipstunnel må byggjast og at det har vore mange nok utgreiingar av prosjektet. Hareide sit no sjølv med ansvaret for Samferdselsdepartementet.

Kvifor vil ikkje statsråden sørge for å starte opp bygginga i staden for å leggje opp til nye rundar?

GRUNNGJEVING:

Samferdselsdepartementet har bestilt endå ein utgreiingsrapport om Stad skipstunnel, og i ei fråsegn frå Stad kommune frå 19. juni om saka står det:

«Dette er i strid med klare signal både frå førre Samferdsleminister Jon Georg Dale og noverande Knut Arild Hareide, som seinast i april 2020 opplyste i møte med prosjektgruppa for Stad Skipstunnel at departementet no hadde den dokumentasjonen som var nødvendig, og at det ikkje var nødvendig med fleire utgreiingar enn dei over 20 som allereie ligg på bordet.»

Vi kan finne fleire utsegner som Knut Arild Hareide har hatt om skipstunnelen, og 16. mars 2013 meldte NRK Møre og Romsdal dette:

«Hareide seier det kviler eit stort ansvar på Høgre for å få bygd skipstunnelen, dersom det blir eit regjeringsskifte til hausten.

– Vi ønskjer å få til eit regjeringsskifte, og utan støtte frå Høgre er det svært vanskeleg å få Stad skipstunnel realisert. Det kviler eit veldig stort ansvar på Høgre i denne saka, sa Hareide under fylkesårsmøtet.

Då Knut Arild Hareide innleidde fylkesårsmøtet i KrF i Ålesund etterlet han ingen tvil om kvar KrF står.

– Skipstunnelen gjennom Stad bør byggjast etter mange år med prat og utgreiingar, sa han.

Den planlagde skipstunnelen som skal bringe skip trygt forbi Stad, har vore utgreidd heile 19 gongar. Det har så langt ikkje ført fram. Hareide meiner det lokale engasjementet må til hovudstaden.

– Eg opplever at det er eit stort regionalt engasjement for saka, det engasjementet må no også inn til Oslo, sa Hareide.»

Svar:

Kystverket leverte i 2017 eit forprosjekt for Stad skipstunnel. Forprosjektet har vore gjennom ekstern kvalitetssikring (KS2) som blei ferdig i mai 2018. Kvalitetssikringa viste at forventna kostnad har auka til 3,7 mrd. kroner.

Kystverket fekk etter dette i oppdrag å gå gjennom prosjektet med sikte på å redusere kostnadene ned mot investeringsramma som låg til grunn for behandlinga av Nasjonal transportplan 2018-2029. Kystverket leverte sin gjennomgang før sommaren 2019.

Det er Kystverket sine forslag til kostnadsreducerande tiltak som nå skal gjennom ein oppdatert kvalitetssikring.

Eg vil påpeike at nemnte oppdatering berre omfattar dei delane av prosjektet som er endra sidan 2018, og ikkje er å forstå som ein ny kvalitetssikring av heile prosjektet. Formålet er å få ein uavhengig kvalitetssjekk på den siste utgreiinga som Kystverket leverte før sommaren 2019. Denne utgreiinga fører med seg såpass store endringar i prosjektet at det er viktig å gjere ein slik oppdatering av kvalitetssikringsrapporten innanfor ramma av det gjeldande regimet for ordninga. Dette er viktig for å sikre at prosjektet kan gjennomførast utan ytterlegare utsetjingar. Regjeringa vil, på same måte som med andre prosjekt, ta stilling til vidare oppfølging i samband med budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1987**Innlevert 20. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 26. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

En bestefar i Nordland med kreft skulle opereres. Brevet med informasjon fra sykehuset, eksempelvis om å møte fastende, kom fram til mannens adresse to dager etter at han kom hjem fra sykehuset. De siste års endringer i Posten har ødelagt en tjeneste som før fungerte over hele landet.

Hva kan statsråden gjøre for at syke folk skal unngå slike situasjoner i tiden som kommer?

Svar:

I Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023 er bedre kommunikasjon mellom pasientene og helsetjenestene et viktig tema. Det er et mål at alle helseregionene innen 2023 kan tilby sine innbyggere nettbasert timeadministrasjon, digitale innkallingsbrev, digital dialog/konsultasjon og journalinnsyn. Digital kontakt med pasientene kan bidra til å sikre tettere kontakt og oppfølging.

De regionale helseforetakene har fått i oppdrag, i samarbeid med Helsedirektoratet og Direktoratet for e-helse,

å iverksette tiltak for å gjøre innkallinger til time og informasjon om rett til helsehjelp lettere å forstå. Målet er færre oppklarende henvendelser til sykehuset, bedre oppmøte og færre avlyste konsultasjoner på grunn av manglende forberedelser som skyldes kommunikasjonssvikt.

Helse Sør-Øst RHF opplyste i Årlig melding 2019 at det er utarbeidet nye, forenklete maler for pasientbrev. Brevmalene skal ta hensyn til at vi er på vei mot digitale tjenester. Samtidig tilrettelegges det for at pasienter som ikke er digitalt fortrolige, kan motta nødvendig informasjon på papir per post.

Vi vil fortsatt være avhengig av at en del innkallinger og øvrige pasientbrev skjer via Posten. For å sikre at beskjeder kommer frem til pasienter i tide, må det tas hensyn til at post ikke fordeles like ofte som før.

Det må forutsettes at sykehusene så godt det lar seg gjøre forsøker å gi rett informasjon i rett tid til pasientene. Dette er en viktig del av deres ansvar for å sørge for gode helsetjenester. De regionale helseforetakene er også opptatt av å unngå tidstap som følge av at pasienter ikke møter forberedt til avtalte timer.

SPØRSMÅL NR. 1988**Innlevert 20. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 29. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Stortinget gjorde 31. mars en rekke vedtak for å styrke den norske transportbransjen.

Hva er status på arbeidet med å gjennomføre Stortingets vedtak 435, 436, 437 og 438, og når kan Stortinget forvente å få disse sakene til behandling?

BEGRUNNELSE:

Stortinget gjorde 31. mars en rekke vedtak for å styrke den norske transportbransjen. Vedtakene var

Vedtak 435: Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om et digitalt transportregister for all in-

ternasjonal godstrafikk, kombinerte transporter og kabotasjeturer i Norge.

Vedtak 436: Stortinget ber regjeringen sikre at nye elektroniske fraktbrev som er planlagt i CRM-direktivet, gjøres obligatoriske.

Vedtak 437: Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige regelendringer som kan sikre at det blir mulig å kreve inn bøter for brudd på tekniske krav til kjøretøyet og kabotasjeregulverket når bruddet oppdages.

Vedtak 438: Stortinget samtykker til ratifikasjon av tilleggsprotokoll 20. februar 2008 om elektroniske fraktbrev (eCMR) til Genève-konvensjonen 19. mai 1956 om frakttavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR).

Svar:

Vedtaket 438 om Stortingets samtykke til ratifikasjon av tilleggsprotokoll 20. februar 2008 om elektroniske fraktbrev (eCMR) til Genève-konvensjonen 19. mai 1956 om frakttavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR) faller inn under justisministerens ansvarsområde.

Jeg har fått opplyst fra Justis- og beredskapsdepartementet at ratifikasjonsdokumentet for tilleggsprotokollen ble deponert hos FN 11. juni 2020. Etter tilleggsprotokollen art. 8 nr. 2 vil den tre i kraft for Norge på den nittiende dagen etter slik deponering. Tilleggsprotokol-

len trer dermed i kraft for Norge 9. september 2020. Lovendringene om elektroniske fraktbrev i lov 7. mai 2020 nr. 39 om endringer i vegfraktkloven mv. (elektroniske fraktbrev) del I vil tre i kraft fra samme tidspunkt, jf. res. 7. mai 2020 nr. 946.

Når det gjelder Stortingets vedtak 435, 436 og 437 ble disse vedtakene formelt mottatt av Samferdselsdepartementet 5. mai 2020. Samferdselsdepartementet arbeider nå med å følge opp disse anmodningsvedtakene, i dialog med andre berørte departementer.

SPØRSMÅL NR. 1989

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 26. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at slagbjørn i beiteprioriterte områder blir bedøvd for å sjekke kjønn, og at alle hanndyr blir tatt ut?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen med skadedyr i beiteprioriterte områder som Grong og Namsskogan er nå helt uholdbar. Mattilsynet har varslet beitenekt hvis det blir nye bjørneangrep, noe som er stikk i strid med rovviltforliket

Statsråden har instruert fylkesmennene om at det ikke skal gis fellingstillatelse, med begrunnelsen at det ikke skal tas ut binner så lenge bestandsmålet ikke er nådd. Dette er også stikk i strid med rovviltforliket.

Rovviltforliket slår fast at alle rovdyr i prioriterte beiteområder, som utgjør et skadepotensiale, skal tas ut. Dette følges ikke opp.

I det minste burde alle hanndyr som angriper beitedyr i beiteprioriterte områder, bli tatt ut umiddelbart. Noe som enkelt kunne vært løst med samme metode som med merking; å bedøve bjørnen. Da kan man enkelt sjekke kjønn, for så å avlive alle hanndyr.

Svar:

Å bedøve bjørn eller andre rovdyr for å sjå kva for kjønn dei har er av fleire årsaker særst krevjande om sommaren. Å sette ei bedøvingspil i ein bjørn krev at ein kjem nært inn på individet, og normalt er dette berre mogleg frå lufta

med helikopter. Om sommaren, når det ikkje er sporsnø og lauvet tettar igjen skogen, er moglegheita for å lukkast med slike operasjonar frå lufta særst liten. Som ved skadefelling er helikopter difor ikkje egna til å lokalisere bjørn om sommaren. I tillegg er det slik at bjørnen er svært sårbar for jaging ved høge temperaturar, og det er en risiko for overoppheiting med død til følge.

Når det gjeld siste del av spørsmålet vil eg også understreke at det i alle tilfelle ikkje ville vere mogleg etter gjeldande regelverk å leggje ei føring om at alle hannbjørnar i beiteprioriterte område blir tatt ut. Terskelen for å tillate felling av bjørn er låg i slike område, men forvaltninga må i kvart enkelt tilfelle gjere ei konkret vurdering etter gjeldande regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1990**Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Trond Giske****Besvart 30. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvordan vil kulturministeren bidra til at breddeidretten kan komme i gang for fullt, slik at aktiviteten opprettholdes og årets sesong ikke må avlyses i sin helhet?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget fredag 19/6 sa Erna Solberg at barn nå kan spille fotballkamper. Det er ikke riktig. De kan spille vanlig fotball på trening, men hele seriesystemet er satt i bero. Voksne, utenom toppfotballen, kan verken på trening eller i kamper spille vanlig fotball.

I et åpent brev uttrykker styret i divisjonsforeningen dyp bekymring over situasjonen:

«Divisjonsforeningen og våre klubber ønsker fortsatt å støtte fullt og lojalt opp om den gradvise normalisering av samfunnet som myndighetene nå gjennomfører, men det begynner å bli svært utfordrende å følge opp dette i praksis. Både på grunn av skjevhetene mellom grupper i samfunnet og logikken i begrensningene som enda opprettholdes, er vanskeligere og vanskeligere å forstå.

Vi som forening utfordres på å svare opp de beslutninger som myndighetene har tatt, og det har vi brukt enormt mange timer på de siste månedene. Nå er pågangen til foreningen enorm fra overfrustrerte ledere, som også sliter med å få sine medlemmer og spillere til å forstå og være lojale mot de ekstremt strenge restriksjonene vi fortsatt er underlagt. Vi får spørsmål som;

· Hvorfor kan 19 åringene på et a-lag i Norsk Tipping-ligaen trene normalt, mens de 10 resterende i stallen som er over 20 ikke kan det? Utgjør de en enorm risiko for coronaspredning om de over 20 også trener normalt?

· Hvorfor kan ikke friske Norsk Tipping-liga spillere få spille kamper og få gode idretts- og fellesskapsopplevelser, når flere tusen mennesker i praksis kan sitte tett i tett på badestrender, restauranter osv.?

· Hvorfor kan en vennegjeng med 20-åringer spille uorganiserte kamper mot hverandre på en bane uten noen konsekvens, mens den organiserte idretten må nekte sine spillere over 20 år å gjøre det samme på en annen bane?»

Som divisjonsforeningen skriver er det vanskelig å få folk til å slutte opp om restriksjonene når det framstår som dårlig begrunnet i smittevern og en forskjellsbehandling mot andre sektorer. Redusert aktivitet i breddeidrett kan ha store negative helsevirkninger. Det forventes at kulturministeren engasjerer seg for å bidra til å finne fornuftige løsninger. En stans til 1. september vil i praksis si at hele sesongen i 2020 må avlyses.

Svar:

Representanten Giske stiller spørsmål om hvorfor det er satt en aldersgrense på deltakelse. Ut fra begrunnelsen til spørsmålet oppfatter jeg at representanten mener det bør åpnes for idrett som innebærer fysisk kontakt for alle aldersgrupper – både for trening og konkurranse – med umiddelbar virkning.

Barn og unge er vurdert til å være smittebærere i langt mindre grad enn voksne, og i juni har alle til og med 19 år kunnet trene som normalt i sine lokale idrettslag. Dermed kan de ta del i de gode, inkluderende miljøene som norsk idrett representerer.

Idrettsarrangementer, cuper og stevner som samler folk fra et større geografisk område har større potensial for smittespredning. Regjeringen har imidlertid varslet at dersom smittesituasjonen ikke endres betydelig vil det fra 1. august 2020 også gjøres unntak fra avstandskravet ved gjennomføring av konkurranser innenfor de geografiske grensene for NIFs idrettskretser. Unntaket gjelder for barn og unge til og med 19 år. Det er en svært viktig avklaring som gir idretten mulighet til å planlegge høsten.

Når det gjelder voksenidretten er potensialet for smittespredning større. Som ellers i samfunnet gjelder fremdeles anbefalingen om minst 1-meters avstand for idrettdeltakere over 19 år. Helsemyndighetene gjør fortløpende vurderinger med mål om en smittevernsmessige forsvarlig og gradvis åpning for alle målgrupper. Basert på egne veiledere og et eget opplegg for oppfølging, er det gitt dispensasjon fra 1-metersregelen for både toppfotballen og for toppidretten.

Jeg kan forsikre representanten Giske om at Kulturdepartementet bidrar med alt vi kan for å ivareta idrettens interesser. Dialogen mellom idrettsforbundet og myndighetene er god.

SPØRSMÅL NR. 1991

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 29. juni 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Det ble pekt på utfordringer spesielt i nord og vist til 5 mill. kroner fra fiskeriforskningsavgiften som skulle kunne nyttes til et første pilotprosjekt for en slik satsing.

Kan ministeren redegjøre konkret for hva en slik satsing så langt omfatter, i friske midler for 2020, samt ev. antall nye stillinger tilknyttet satsingen og hvilket regionkontor pilotprosjektet er lagt/legges til?

BEGRUNNELSE:

I Næringskomiteens Innst. 8 S (2019-2020) til vedtak om statsbudsjettet for 2020, som ble vedtatt av Stortinget, var det i punkt 3.4.1 flertallsmerknader om å styrke den nasjonale havressursforvaltningen,

«ved at Fiskeridirektoratet tilføres nye ressurser og involveres i forvaltningen av kystnære lokale bestander av kommersiell betydning i de forskjellige regionene. En slik satsing må ha nærhet til aktuelle kystnære ressurser og fiskeriaktivitet.»

Det ble vist til at

«for lokale kystnære bestander er det til dels mangelfullt kunnskapsgrunnlag og «hull» i forvaltningen. Eksempelvis er bestandene av kysttorsk og kystnær uer i veldig dårlig forfatning»,

Videre at

«en satsing på styrket kunnskapsgrunnlag og økt regional medvirkning i ressursforvaltningen for kystnære bestander er viktig og vil komme fiskerinæringen til gode, samt gi økt lønnsomhet gjennom mer bærekraftig høsting og bedre utnyttelse av lokale marine bestander. Det ble også pekt på utfordringer knyttet til «et sterkt fremvoksende og uregulert turistfiske – som i all hovedsak utgjør et beskatningstrykk på lokale bestander som kveite, uer, steinbit og ikke minst kysttorsk. Et uregulert turistfiske har trolig medvirket til lokal overbeskatning av «attraktive» fiskeslag og etter manges mening blitt et ressursløseri, en utvikling aktører både i fiskeri- og reiselivsnæringen i nord er svært bekymret for».

Regjeringen ble bedt om å etablere et pilotprosjekt i 2020 med finansiering over statsbudsjettets kap. 917 Fiskeridirektoratet, post 22 Fiskeriforskning og -overvåking. Det ble vist til inntektene fra fiskeriforskningsavgiften, kap. 5574, post 74, hvor det per medio oktober 2019 var en merinntekt på ca. 5 mill. kroner. Det skal også være betydelige ubenyttede inntekter fra tidligere år, som kan nyttes til denne satsingen.

Med henvisning til Stortingets vedtak om statsbudsjettet for 2020, hvor det i Næringskomiteens innstilling var flertallsmerknader under punkt 3.4.1 om å styrke den nasjonale havressursforvaltningen ved at Fiskeridirek-

toratets regionkontor involveres i forvaltningen av kystnære lokale bestander, vil jeg spørre fiskeri- og sjømatministeren om status p.t. for denne satsingen.

Svar:

Stortingsrepresentant Borch viser til en lengre flertallsmerknad i næringskomiteens budsettinstilling for 2020, jf. Innst. 8 S (2019–2020), punkt 3.4.1. Jeg tillater meg å sitere følgende fra innstillingen, som bakgrunn for mitt svar:

«Flertallet viser til inntektene fra fiskeriforskningsavgiften, kap. 5574, post 74, som ble innført fra 2014 som følge av omlegging (avvikling) av ordningen med kvoter til forskningsformål:

«Avgiften til fiskeriforskning og overvåking skal først og fremst bidra til å dekke kostnader til å innhente kunnskapsgrunnlag for en bærekraftig høsting av de villlevende marine ressursene, men kan også etter en konkret vurdering nyttes til annen kunnskapsinnhenting som bidrar til å realisere havressurslovens formål», jf. Prop. 1 S (2013-2014) FKD, side 74.

Flertallet viser videre til at det årlig er større inntekter enn reelle kostnader, og at det per medio oktober 2019 er en merinntekt på ca. 5 mill. kroner fra fiskeriforskningsavgiften, som man kan omdisponeres til valgte satsinger.

Flertallet påpeker at norsk fiskeriforskning og forvaltning anses som «verdensledende» for de store vandrende fiskebestandene, eksempelvis for bestandene i Barentshavet (torsk/skrei, hyse og lodde) og i Norskehavet (norsk vårgytende sild og makrell). Men for lokale kystnære bestander er det til dels mangelfullt kunnskapsgrunnlag og «hull» i forvaltningen. Eksempelvis er bestandene av kysttorsk og kystnær uer i veldig dårlig forfatning.

Flertallet viser til at det er etablert fjordlinjer langs kysten fra grensen mot Russland til Stad, hvor det er innført en rekke regulerings tiltak innenfor disse linjene. Flertallet mener det er viktig å ha en kunnskapsinnhenting for å utrede og foreslå lokale regulerings tiltak (eksempelvis justering av fjordlinjer og tiltak innenfor disse), når dette vurderes nødvendig for å gjenoppbygge eller opprettholde lokale bestander på et nivå som sikrer at bestandens reproduksjons- og høstingspotensial utnyttes optimalt.

Flertallet mener derfor en satsing på styrket kunnskapsgrunnlag og økt regional medvirkning i ressursforvaltningen for kystnære bestander er viktig og vil komme fiskerinæringen til gode, samt gi økt lønnsomhet gjennom mer bærekraftig høsting og bedre utnyttelse av lokale marine bestander. En slik satsing på dette området vil også bidra til økt legitimitet i næringen og således også styrke nasjonal fiskeriforvaltning og bidra til å realisere havressurslovens formål, ved at Fiskeridirektoratet tilføres nye ressurser og involveres i forvaltningen av kystnære lokale bestander av kommersiell betydning i de forskjellige regionene. En slik satsing må ha nærhet til aktuelle kystnære ressurser og fiskeriaktivitet.

Flertallet påpeker at dette gjør det mulig med en aktiv rolle i en situasjon med et sterkt fremvoksende og uregulert turistfiske – som i all hovedsak utgjør et beskatningstrykk på lokale bestander som kveite, uer, steinbit og ikke minst kysttorsk. Et uregulert turistfiske har trolig medvirket til lokal overbeskatning av «attraktive» fiskeslag og etter manges mening blitt et ressursløseri, en utvikling aktører både i fiskeri- og reiselivsnæringen i nord er svært bekymret for.

Flertallet ber regjeringen se på muligheten til å etablere et pilotprosjekt ved å benytte fiskeriforskningsmidler til en regional styrking av havressursforvaltningen.”

Departementet har bedt Fiskeridirektoratet følge opp anmodningen om å se på muligheten for å etablere et pilotprosjekt. Merknaden viser samtidig til en rekke kunnskapsbehov og tiltak, og det er ikke lagt til grunn at et pilotprosjekt alene skulle berammes til 5 mill. kroner. Jeg vil i den sammenheng påpeke at forvaltning av lokale bestander og styrket kunnskap om kystøkologi er viktige satsinger generelt både for Fiskeridirektoratet og Havfors-

kningsinstituttet, noe som framgår av tildelingsbrevene for 2020.

Fiskeridirektoratet har i budsjettet for 2020 avsatt 500 000 kroner fra post 22 til Pilot regional forvaltning. Det er ikke opprettet nye stillinger som følge av oppstart av pilotprosjektet, men dette kan bli aktuelt når man har høstet erfaring med prosjektet.

Ansvar for gjennomføring av piloten er lagt til Fiskeridirektoratet region Nord i samarbeid med region Nordland. Piloten vil i hovedsak være rettet mot forvaltning av kysttorsk, uer og kveite i Andsfjorden, dvs. havområdet mellom Andøya og Senja. Piloten vil også omfatte spørsmål knyttet til turistfiskets påvirkning av lokale bestander.

Et viktig mål med prosjektet er å finne frem til en god måte å arbeide på, som også kan brukes i andre sammenhenger for å øke kunnskapsgrunnlaget og den regionale medvirkningen. Et konkret resultatmål er å lage en prosessbeskrivelse («dreiebok») som er overførbar til andre områder og regioner.

SPØRSMÅL NR. 1992

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 30. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hva har statsråden tenkt å foreta seg i denne saken?

BEGRUNNELSE:

17. juni ble det dokumentert sau drept av bjørn i Bardu kommune i Troms. I det samme området som det sommeren 2018 var massive bjørneangrep. De siste dagene har flere sau blitt dokumentert drept av bjørn. Bardu kommune søkte Fylkesmannen om skadefelling 18. juni, og fikk momentant avslag. Dette er et beiteprioritert område med mye sau. Grunnet en sen vår er sauene nettopp sluppet ut på utmarksbeite, bare dager etter utslipp blir altså de første sauene dokumentert drept av bjørn. Det kan bli en blodig sommer for bøndene i dette området om ikke statsråden snart har tenkt å foreta seg noe som helst. Rovviltforliket sier tydelig at i beiteprioriterte områder så skal nettopp beitedyr prioriteres foran rovdyr. Det som gjøres nå er det stikk motsatte!

Svar:

Eg er kjent med at det i juni vart søkt om løyve til å felle ei bjørnebinne med unge eller ungar i Bardu kommune. Søknaden kom etter funn av to sau dokumentert tapt til bjørn, og var basert på noverande skader og skadehistorikken i området, spesielt under beitesesongen 2018. Skadane som vart dokumentert i juni i år kan ha vore årsaka av binne med unge eller ungar. I slike tilfelle er det Miljødirektoratet som har mynde til å behandle søknader om skadefelling. Søknaden vart avslått. Ettersom saka kan bli påklaga til Klima- og miljødepartementet, vil eg ikkje kommentere saka nærare på dette tidspunktet.

Generelt vil eg si at vi har ei todelt målsetting i Noreg, der vi skal ta vare på både beitedyr og rovvilt. Når det gjeld bjørn ligg vi under bestandsmålet, både nasjonalt og i region 8 (Troms og Finnmark). Talet på binner er den største avgrensande faktoren for å nå bestandsmålet. Samtidig skal det i utgangspunktet vere låg terskel for å ta ut bjørn i beiteprioriterte område. Forvaltninga må derfor i situasjonar som denne i Bardu gjere krevjande og kon-

krete vurderingar i kvart enkelt tilfelle basert på vilkåra i naturmangfaldlova og føringane i rovviltforlika.

SPØRSMÅL NR. 1993

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 29. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at personer som har fått utsatt planlagte operasjoner slik at perioden for å motta sykepenger overskrides, ikke taper økonomisk?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Coronasituasjon har omlag 300 000 personer fått utsatt sin behandling på norske sykehus.

Flere av disse har nå fått beskjed om at de kan få nødvendig behandling i september/oktober. Nå hører vi om personer som hadde ventet lenge da sykehusene startet med å utsette planlagte behandlinger og som vil ha vært sykmeldt i mer enn et år når de får behandling.

Det gjør at de mister retten til sykepenger og i stedet for tilbys arbeidsavklaringspenger, noe som gir en betydelig lavere kompensasjon for de det gjelder.

Svar:

Jeg har fått innspill til svar på spørsmålet fra Helse- og omsorgsministeren. I forbindelse med virusutbruddet var det nødvendig å redusere planlagt aktivitet i spesialisthelsetjenesten for å frigjøre kapasitet og utstyr til håndtering av pasienter med covid-19. Aktiviteten ble videre tatt ned av smittevern hensyn. Den planlagte aktivitetsnedgangen har blitt forsterket av sykdom og karantene hos de ansatte, av opplæring av personell som kan få nye oppgaver i forbindelse med covid-19, og også av at pasienter har avlyst avtalte timer. Konsekvensen av aktivitetsnedgangen er at mange pasienter har fått et redusert helsetilbud, og risiko for forverret helse. Da vi fikk bedre kontroll over spredningen av viruset i april, ba Helse- og omsorgsministeren de regionale helseforetakene om å starte opptrapping mot mer normal drift.

Etter reglene i folketrygdloven kapittel 8 har man rett til å motta sykepenger inntil ett år. Sykepenger skal erstatte tapt inntekt og tilsvarer 100 prosent av tidligere inntekt. Den samme sykdomsdiagnosen kan gi ulik grad av funksjonsnedsettelse hos den enkelte. Lengden på sykepenge-

perioden er ikke differensiert ut fra ulike sykdomsdiagnoser, grad av arbeidsuførhet eller forventet behandlingstid for de ulike diagnosene. Dersom man fortsatt er syk etter at sykepenger utløper, kan man søke om arbeidsavklaringspenger som tilsvarer 66 prosent av tidligere inntekt. Det er ikke gjort unntak i reglene som følge av koronapandemien.

Arbeids- og velferdsetaten har gjennomført mange endringer i ordningene sine som følge av covid-19 pandemien. De er presset på ressurser og oppgaver. Regjeringen ønsker ikke å foreslå endringer i sykepengeregelverket som vil kreve nye endringer i systemløsningene. Det foreligger som sagt en mulighet til inntektssikring for de som når maksimum på sykepenger. Regjeringen har derfor ikke planer om å foreslå slike endringer.

SPØRSMÅL NR. 1994**Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 26. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at også eksperter og faglært arbeidskraft utenfor EØS får anledning til å komme til Norge?

BEGRUNNELSE:

Ufaglærte sesongarbeidere har fått unntak fra Korona-bestemmelsene, og har anledning til å reise til Norge for å ta arbeid. Disse unntakene gjelder ikke for faglært arbeidskraft. Undertegnede mener faglært arbeidskraft og spesialister under den såkalte «ekspertkvoten» er minst like viktig for norsk arbeidsliv som ufaglærte sesongarbeidere. Det virker lite konsekvent å tillate innreise for ufaglært arbeidskraft utenfor EØS, men å forby innreise for faglært arbeidskraft fra samme område.

Svar:

Verdens helseorganisasjon erklærte 11. mars 2020 at utbruddet av sykdommen covid-19 utgjør en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse. Kongen i statsråd besluttet derfor 15. mars å innføre omfattende smitteverntiltak, herunder begrensninger i utlendingers rett til å reise til Norge. Personer som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolk-

ningens grunnleggende behov, har hele tiden hatt lov til å komme til Norge.

Innreiserestriksjonene skal begrense antall tilreisende og den generelle personmobiliteten i samfunnet for å holde smittespredningen under kontroll og sikre helseberedskapen i Norge. De andre europeiske landene som deltar i Schengen-samarbeidet, har etter oppfordring fra EU-kommisjonen også innført strenge begrensninger på tredjelandsborgeres rett til innreise.

Regjeringens mål er å håndtere pandemien på en slik måte at Norge til enhver tid har kontroll på smittespredningen. Fjerning av innreiserestriksjonene må derfor skje gradvis og i tråd med anbefalingene fra helsemyndighetene og retningslinjer fra EU. Regjeringen har justert innreisereglene i flere omganger og åpnet opp for stadig flere arbeidsinnvandrere. Først for arbeidstakere og tjenesteytere fra EØS-området, og deretter for sesongarbeidere fra land utenfor EØS som skal jobbe i landbruket. Bakgrunnen for at ufaglærte sesongarbeidere innen landbruket fikk lov til å reise inn fra 12. mai, var behovet for å opprettholde en tilstrekkelig matproduksjon under koronapandemien. Samtidig oppfordret EU-kommisjonen til å gjøre unntak fra innreiserestriksjonene for denne gruppen.

Norge har nå kontroll på smitten, og regjeringen vil fortsette å lempe på innreiserestriksjonene fremover. Fra 1. juli åpnes det for innreise for alle arbeidsinnvandrere med oppholdstillatelse, samt teknisk personell som er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse etter reglene i utlendingsforskriften § 1-1 første ledd bokstav b.

SPØRSMÅL NR. 1995**Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 26. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvilke konkrete virkemidler har justisministeren foretatt for å sikre tros- og livssynsinstallasjoner, og er justisministeren villig til å sette av øremerkede midler til sikrings tiltak rettet mot denne type objekt?

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av PST sin nasjonale trusselvurdering for 2020 er det ventet en økning i høyreekstremisme i Norge. PST-sjef Hans Sverre Sjøvold gikk ut med en ny trusselvurdering 19.06.20 hvor han spesielt er bekymret for masse-skadeangrep mot steder der mange mennesker er samlet.

I følge Sjøvold er det i Norge en bekymring for økt trussel mot moskeer, synagoger og symbolbygg som er et naturlig samlingspunkt.

Terrorangrep internasjonalt og i Norge viser at det er personer med vilje og gjennomføringsevne som ønsker å ramme denne type objekt. Utfallet kan være dramatisk og mange liv vil kunne gå tapt.

Svar:

Regjeringen foreslo i revidert nasjonalbudsjett for 2020 (Prop. 117 S) at det bevilges 5 mill. kroner til en tilskuddsordning for sikringstiltak for tros- og livssynsamfunn, videre at deler av midlene skal brukes til å oppdatere,

oversette og formidle relevant veiledningsmaterieell fra justissektoren.

Forslaget har bakgrunn i PSTs nasjonale trusselvurdering for 2020, der det vises til at trusselen fra høyreekstremer i Norge har utviklet seg i en negativ retning. PST viser her til at trusselen fra de høyreekstremer først og fremst kommer fra enkeltpersoner. Videre at et eventuelt terrorangrep sannsynligvis vil rettes mot samlingssteder for muslimer eller ikke-vestlige innvandrere. Denne vurderingen er fremdeles gjeldende i PSTs oppdaterte trusselvurdering av 19. juni 2020.

Regjeringens forslag ble vedtatt av Stortinget 19. juni 2020.

SPØRSMÅL NR. 1996

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 29. juni 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Har regjeringen utført den nødvendige utredning som etterspurt gjennom stortingets vedtak 533, 534 og 535 i Innst 173 L (2017-2018) som vil gi stortinget et sett med lovhjemler vedr domstolsbehandling ved bortfall av statsborgerskap?

BEGRUNNELSE:

Våren 2018 ba AP i epost til kunnskapsministeren om lovteknisk bistand i forbindelse med vårt standpunkt om å domstolsbehandle bortfall av statsborgerskap. Denne bistanden ble ikke utført med den begrunnelse at et slik arbeid ville kreve en utredning. Stortinget ba regjeringen kort tid etter om å foreta en slik utredning gjennom stortingets vedtak 533, 534 og 535 i Innst 173 L (2017-2018). Stortinget ba regjeringen komme tilbake med forslag om at tap av statsborgerskap, uavhengig av årsak, skal avgjøres av domstolen. Jeg finner ikke igjen den lovtekniske bistanden stortinget ba om 15 mars 2018 i den nylig avgitte lovproposisjonen Prop. 134 L (2019-2020).

Svar:

Kunnskapsdepartementet har foretatt en grundig utredning av spørsmålet om domstolsbehandling i første instans av saker om tap av statsborgerskap. Departementet sendte 5. november 2018 på høring et forslag om dom-

stolsbehandling i første instans av saker om tilbakekall av statsborgerskap etter § 26 annet ledd. I høringsnotatet redegjorde departementet også for hvordan rettsikkerheten kan styrkes innenfor gjeldende system der forvaltningen fatter vedtak i første instans. Forslaget om domstolsbehandling i første instans ble møtt med sterk prinsipiell motstand fra de sentrale aktørene i justissektoren. Det ble vist til at en behandling av tilbakekallssakene i domstolen i første instans vil rokke ved maktfordelingsprinsippet som sikrer at statsmaktene er delt mellom lovgivende, utøvende og dømmende myndighet, og bidra til å svekke tilliten til domstolene. Det er domstolenes oppgave å føre legalitetskontroll, og ikke drive forvaltning etter maktfordelingsprinsippet. På denne bakgrunnen vedtok Stortinget 9. desember 2019 å videreføre og styrke ordningen med forvaltningsbehandling av saker om tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger, jf. Prop. 141 L (2018–2019), Innst. 62 L (2019–2020), Lovvedtak 10 (2019–2020).

I saker om tap av statsborgerskap av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser, er det i tillegg også ytterligere argumenter som taler mot at domstolene skal fatte vedtak. For å kunne avverge et terroranslag eller liknende, er det avgjørende at tap av statsborgerskap og eventuelle utlendingsrettslige tiltak, som for eksempel utvisning, kan iverksettes raskt. Ved domstolsbehandling vil ikke formålet om å avverge terror eller liknende kunne ivaretas i tilstrekkelig grad, ettersom etterforskning og dom-

stolsbehandling av straffbare forhold kan være tidkrevende.

Jeg vil understreke at personen kan bringe saken inn for domstolen innen én måned etter underrettelse

om vedtaket. Staten skal bære alle kostnader med saken. Vedkommende skal ha rett til fritt rettsråd uten behovsprøving, fri sakførsel uten behovsprøving og fritak for rettsgebyr.

SPØRSMÅL NR. 1997

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 29. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Mener statsråden Oljedirektoratets tekst "Oljeavhengig" reflekterer klimadebatten og realiteten i teknologiutviklingen på en korrekt måte, og mener statsråden det er Oljedirektoratet sin rolle å skrive slike forsvarsskriv for olje?

BEGRUNNELSE:

I utgave 1 2020 av Norsk Sokkel utgitt av Oljedirektoratet er det en tekst "Oljeavhengig" som går gjennom hva som vil skje hvis oljen, bokstavelig talt, forsvinner over natten. Det framstilles som om dette er et forslag i den rådende klimadebatten. Teksten er grovt misvisende, og bidrar i li-

ten grad til et saklig og informativt ordskifte om klima og energiomstilling. Det er også tvilsomt om teksten reflekterer politikken dagens regjering fører.

Svar:

Oljedirektoratet har som en av sine deloppgaver å spre fakta og kunnskap om norsk sokkel og våre olje- og gassressurser, jf. Prop. 1 S (2019-2020). Det mener jeg direktoratet vanligvis gjør på en god måte. I den teksten representanten henviser til, har direktoratet derimot valgt en innfallsvinkel og brukt en stil, tone og illustrasjoner som jeg mener er uheldig.

SPØRSMÅL NR. 1998

Innlevert 19. juni 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 30. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil regjeringen sikre at også de bedriftene og gründere som har investert med sikte på å starte sin virksomhet våren 2020 vil kunne få hjelp med en andel av sine faste utgifter?

BEGRUNNELSE:

Kompensasjonsordningen gir bedrifter hjelp med en andel av sine faste utgifter, men forutsetter at bedriften kan dokumentere et omsetningsfall i forhold til samme må-

ned året før. Oppstartsbedrifter kan ikke det. For bedriften Han Sylte i Fauske kommune gjør sammenligningen med 2019 at de ikke har kunnet dokumentere et omsetningsfall. De har nemlig utvidet virksomheten fra salg av lokalmat og til overnatting og arrangementer ved hjelp av store investeringer i løpet av vinteren, og hadde mange bookinger både fra brylluper og jubileer sammen med feriereisende fra mars 2020. Det meste er kansellert, men de får ingen støtte til å dekke faste utgifter hverken i vår eller gjennom høsten. Slik kan vi miste en god bedrift som ville hatt livets rett hvis folk kunne samles eller reise. Bedrifter

opplever at de tar sin del av dugnaden uten at de får noen hjelp fra staten mens kompensasjonsordningen stiller opp for mange andre bedrifter.

Svar:

Regjeringen har innført omfattende tiltak i møte med virusutbruddet for å unngå at ellers levedyktige foretak som ble hardt rammet skulle gå konkurs som følge av virusutbruddet og smitteverntiltakene. Siden 12. mars har regjeringen blant annet innført lånegarantiordningen, kompensasjonsordningen for næringslivet, lønnsstøtteordningen og flere næringsrettede ordninger. Hensikten med ordningene har vært å bidra til at arbeidsplasser trykkes og at aktiviteten raskt kan ta seg opp igjen når smitteverntiltakene lettes på.

Den midlertidige kompensasjonsordningen for bedrifter med stort inntektsbortfall ble innført i den første fasen av tiltak. Ordningen er midlertidig og er nylig forlenget til og med august. Terskelen for å komme inn i ordningen er et omsetningsfall på minst 30 pst. (20 pst. i mars) fra samme måned året før. Det stilles krav til skatteplikt, og registrering i foretaksregisteret eller enhetsregisteret.

I utformingen av ordningen ble hensynet til hurtighet og automatisering, og hensynet til millimeterrettferdighet veid opp mot hverandre. Vi måtte velge en utforming av ordningen som var mest mulig generell og kunne nå bredt og raskt ut til næringslivet, med den kostnad at den ikke traff alle like godt. En slik tilnærming har vært avgjørende for at det var mulig med en hurtig implementering av tilskuddsordningen basert på automatisert saksbehandling.

Hvor stor støtte en virksomhet kan få er blant annet avhengig av størrelsen på bedriftens uunngåelige faste kostnader, og omsetningsfallet i prosent i støttemåneden sammenlignet med en normalsituasjon. Metoden for å beregne omsetningsfallet søker å ivareta hensynet til vekstbedrifter. For foretak som var eldre enn et år i støttemåneden, beregnes omsetningsfallet med utgangspunkt

i omsetningen i samme måned året før, justert for en vekstfaktor. Denne vekstfaktoren er endring i omsetningen fra januar og februar 2019 til januar og februar 2020. Vekstfaktoren gjør at bedrifter som har vokst mye etter den sammenlignbare måneden året før, får beregnet omsetningsfall utfra et høyere nivå enn uten denne faktoren, noe som gir et større omsetningsfall. Vekstfaktoren ble inkludert i beregningen for å ivareta hensynet til nyoppstartede bedrifter og vekstforetak. For foretak som er yngre enn ett år i støttemåneden beregnes omsetningsfallet på grunnlag av omsetningen i januar og februar 2020.

Foretak som har investert rett før virusutbruddet og som på grunn av utbruddet ennå ikke har hatt inntjening på disse investeringene, vil ikke ha et egnet grunnlag for å beregne omsetningsfall. Det skyldes at disse foretakene aldri har hatt omsetning knyttet til de nye investeringene, som kan benyttes som en referanse. Kompensasjonsordningen beregner støtte basert på foretakenes faktiske omsetningsfall. Dersom kompensasjonsordningen i stedet skulle beregnet omsetningsfallet med utgangspunkt i forventet eller budsjettert omsetning, ville ordningen måtte legges helt om, og endringen måtte gjelde for alle foretak. Det ville komplisert ordningen betydelig, gitt et mer omfattende kontrollarbeid med påfølgende større tregghet i forvaltningen, samt økt risiko for misbruk. Forvaltningen av ordningen er allerede svært ressurskrevende og legger beslag på mye kapasitet hos Skatteetaten.

Oppstartsbedrifter som før virusutbruddet hadde lav eller ingen omsetning kan eventuelt benytte seg av en eller flere av de andre ordningene som er innført i møte med virusutbruddet, for eksempel lånegarantiordningen eller ordningen under Innovasjon Norge, dersom kriteriene for å få støtte under disse ordningene er oppfylt. Bedrifter som denne våren permitterte ansatte kan også søke om støtte til å ta tilbake egne ansatte i jobb, forutsatt at de ansatte var permittert før 28. mai 2020.

SPØRSMÅL NR. 1999

Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 29. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Tirsdag 16. juni i år ga ledelsen i Elko i Modum beskjed til de 85 ansatte om at denne fabrikk i Schneider Ele-

ctic-konseret skulle legges ned, og produksjonen flyttes til Tyskland. Det mange spør seg nå, er hvordan det er mulig at en slik fabrikk med store overskudd, også siste året, kan legges ned - kun for å tjene litt mer i et annet land.

Kan statsråden gi dem et svar på dette, og finnes det nå ingen lovhjemler som kan stanse denne nedleggelsen om det hadde vært politisk vilje til det, etter at Omstillingsloven ble opphevet?

BEGRUNNELSE:

Det henvises til nyhetsbildet, der Bygdeposten er en god kilde.

Likevel kan jeg legge til:

Det internasjonale elektrokonsernet Schneider Electric er som bekjent et multinasjonalt konsern med avdelinger i 150 land, og hadde en omsetning i 2019 på tett oppunder 300 mrd. kroner og en nettofortjeneste på ca. 26 mrd. kroner.

Så skulle en jo tro at det sto dårlig til med produksjon, fortjeneste og overskudd i den norske delen av konsernet, og kanskje aller mest i Åmot, der fabrikken skal legges ned. Da hadde det vært lettere å forstå for de 85 ansatte.

Men nei, Bygdeposten kan jo opplyse om at siste, tilgjengelige regnskapstall (for 2018) forteller om en omsetning på 726 mill. kroner, og der resultatet før skatt var på hele 341,8 mill. kroner!

Likevel sier styret at fabrikken må legges ned. Dette kan vanskelig kalles annet enn rått, brutalt og kynisk og et godt eksempel på hvor lite ansattes pålitelige og dyktige arbeidsstokk har av verdi når det kan tjenes litt mer i et annet land. Alle begrunnelser de har kommet med likner vikarierende argumenter for dette ene: fortjeneste.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en næringspolitikk som stimulerer til lønnsomme arbeidsplasser og et omstillingsdyktig næringsliv.

Som kjent ble omstillingsloven opphevet 1. januar 2020. Omstillingsloven skulle legge til rette for dialog mellom bedriftseier, arbeidstakere og andre aktører som Innovasjon Norge og Arbeids- og velferdsetaten (NAV), dersom det var planer om å legge ned en virksomhet med 30 ansatte eller flere. Loven kunne ikke stanse konkrete nedleggelse, kun legge til rette for drøftelser. Erfaringene med loven viste imidlertid at den ikke i vesentlig grad bidro til å stimulere til økt samlet verdiskaping, opprettholde og skape lønnsomme arbeidsplasser samt bidra til god omstillingsevne i norsk økonomi.

Arbeidstakerrettighetene ble ikke svekket ved at loven ble opphevet. Både arbeidsmiljølovens bestemmelser og bestemmelsene i hovedavtalen mellom NHO og LO, gjelder fortsatt. Dialog mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, formalisert drøftingssituasjon med virkemiddelapparatet og fylkeskommunens rolle som næringsutvikler kan således oppnås gjennom gjeldende regelverk, uten omstillingsloven.

Jeg viser i den forbindelse til arbeidsmiljøloven § 15-2 andre setning, der det står at dersom arbeidsgiver vurderer å legge ned virksomheten eller en selvstendig del av denne, og nedleggelsen innebærer masseoppsigelse, dvs. minst ti ansatte, skal også muligheten for videre drift drøftes, herunder mulighetene for de ansattes overtakelse av virksomheten. Av § 15-2 tredje ledd følger det at arbeidsgiver i forbindelse med masseoppsigelser (ved nedbemanning og nedleggelse) skal varsle/gi melding til de ansatte samtidig som det innkalles til drøftelser. Tilsvarende melding skal også gis til NAV.

I Hovedavtalen mellom NHO og LO er det en bestemmelse i § 9-5 som gjelder drøftelser om selskapsrettslige forhold. Etter denne bestemmelsen skal ledelsen så tidlig som mulig drøfte med de tillitsvalgte (arbeidsutvalg): fusjon, fisjon, salg, hel eller delvis nedleggelse eller rettslig omorganisering av virksomheten. Dette innebærer at dersom ledelsen vurderer å nedlegge virksomheten, skal mulig videre drift, herunder om de ansatte vil overta virksomheten, drøftes med de tillitsvalgte (arbeidsutvalget). Denne bestemmelsen, sammen med arbeidsmiljøloven § 15-2, vil sikre arbeidstakerne drøftelser med ledelsen og bedriftseier i en nedleggelsessituasjon.

Omstillingsloven endret ikke på det faktum at det først og fremst er bedriftens eget ansvar å initiere og håndtere konkrete omstillinger og valg av lokalisering. Mynighetene kan ikke, verken da omstillingsloven eksisterte eller nå, overprøve bedriftseiernes forretningsmessige vurderinger som ligger bak en beslutning om nedleggelse.

Regjeringens næringspolitikk legger til rette for et omstillingsdyktig næringsliv ved å satse på gode rammebetingelser. I den forbindelse vil jeg vise til at vi blant annet har styrket virkemiddelapparatet og økt bevilgningene til forskning og innovasjon kraftig.

SPØRSMÅL NR. 2000**Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 26. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Jeg har fått beskjed fra kunder av Go Ahead om at de ikke fikk lov å ha med sykkel på Buss for tog da de skulle ta tog-reise fra Asker til Arendal, selv om dette var forhåndsbestilt som tilleggsprodukt.

Er dette innenfor avtalen staten har med operatørene, og synes statsråden slik praksis er ok eller vil han ta initiativ for å endre på dette?

BEGRUNNELSE:

Det er i år mange flere nordmenn som vil feriere innenlands, sikkert også på sykkel. Samtidig er det høysesong for Buss for tog pga. mye vedlikeholdsarbeid. Derfor kan dette være et betimelig spørsmål å reise.

Svar:

Det er i utgangspunktet ingen slike krav i trafikkavtalene Jernbanedirektoratet inngår med operatørene som forplikter operatøren til å transportere sykler, det være seg på toget eller når det kjøres buss for tog. Togoperatøren kan altså selv bestemme i hvor stort omfang det skal tilbys sykkelplasser på de respektive togavganger, også når de erstattes med buss. I praksis tilbyr imidlertid alle operatører sykkelplass, og på lengre strekninger kan sykkelbillett også forhåndsbestilles.

Spørsmålet beskriver en situasjon der det nettopp forelå en slik forhåndsbestilling, men der kunden likevel ikke fikk ta med sykkel på buss for tog fra Asker til Arendal. La det være helt klart: En forhåndskjøpt billett som denne er å betrakte som en kontrakt mellom leverandør og kunde, i dette tilfelle Go-Ahead Norge og den reisende. Dersom det ikke er mulig å ta med sykkel, for eksempel som følge av buss for tog, må operatørene etablere rutiner som sikrer at det ikke selges sykkelbilletter til disse avgangene.

Jeg har derfor bedt Jernbanedirektoratet om en forklaring på hvordan dette likevel kunne skje i det tilfellet stortingsrepresentanten viser til. Ifølge direktoratet har operatøren Go-Ahead Norge i planleggingen av avvikshåndtering lagt til grunn at det ikke skal selges tilleggsbillett for sykkel til avganger som betjenes med buss for tog. Med andre ord: Sykkelbillett skal ikke fremkomme som et alternativ på avganger som helt eller delvis erstattes med buss for tog. Dette av plasshensyn, siden mange busser har liten eller ingen bagasjeplass.

Operatøren har gått ut ifra at billettsystemet har fungert slik, men ble i mai oppmerksom på at dette bare delvis var i orden. Det vil si: Tilleggsbillett for sykkel har likevel kommet opp som et valg i de tilfeller kunden fortsetter buss for tog-reisen med tog, slik tilfellet var for den nevnte reisen mellom Asker og Arendal.

Da dette ble oppdaget, tok Go-Ahead Norge straks kontakt med Entur, som leverer salgs- og billettløsninger til jernbanesektoren, for å få stengt salg av sykkelbillett på buss for tog i sin helhet, altså også i de tilfellene hvor reisen er gjennomført med både tog og buss for tog. Dette har imidlertid vist seg å være teknisk vanskelig og tidkrevende, og dessverre ført til at feilen har vedvart. Dette har igjen skapt forvirring og irritasjon blant både kunder og bussjåførene som har måttet avvise kunder med gyldig sykkelbillett.

Direktoratet får opplyst at Go-Ahead Norge de siste dagene har jobbet hardt for å finne en løsning som ivaretar reisende som har kjøpt sykkelbillett, og at selskapet nå, i samarbeid med sin leverandør av buss for tog, har løst utfordringen: Alle som har kjøpt eller skal kjøpe sykkelbillett er fra nå av sikret plass også på buss for tog ved at sykler kan medbringes i bussens bagasjerom. Dermed unngår operatøren også å stenge salget av sykkelbillett i en periode der dette er et etterspurt produkt, slik stortingsrepresentanten refererer til.

For de kundene som har blitt rammet av denne feilen, er dette kanskje en mager trøst. Jeg forventer at togoperatørene gir god og presis informasjon til sine kunder om mulighetene eller begrensningene når det gjelder medbragt sykkel, og at salgssystemene er oppdaterte også når det gjelder forhåndsbestilling av sykkelbillett.

SPØRSMÅL NR. 2001**Innlevert 18. juni 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 29. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Fremdeles at det kommuner som holder skolehelsetjenester til barn, lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus og andre omsorgstilbud stengt på grunn av korona-beredskap, selv om smittesituasjonen nå er lav.

Skal beredskapsplaner tillate det og hva vil helseministeren gjøre for å få tilbudene i gang over hele landet?

Svar:

I likhet med representanten Andersen er jeg svært opptatt av at alle som trenger det skal få tilgang til nødvendige helse- og omsorgstjenester. Pandemien medførte at mange helse- og omsorgstjenester fikk redusert åpningstid eller ble stengt. Dette gir utfordringer og økt risiko for mange grupper, blant annet sårbare og utsatte barn og unge, personer med psykiske helseutfordringer og personer med rusproblematikk. Mange av de som var sårbare fra før, har også blitt mer sårbare i denne tiden.

Det er viktig at helse- og omsorgstjenestene fortsetter sitt arbeid med å ivareta disse gruppene og alle andre med behov for helse- og omsorgstjenester. Jeg har bedt Helsedirektoratet om å bidra til å sikre at kommunene ivaretar behovet for helse- og omsorgstjenester under pandemien. I revidert nasjonalbudsjett bevilget Stortinget 50 mill. kroner til kommunenes arbeid overfor særlig utsatte grupper under pandemien. Det ble gjort for å særlig sørge for at tilbud som i dag er stengt eller redusert, kan komme tilbake i en mer normalsituasjon. Helsedirektoratet vurderer også fortløpende behovet for andre tiltak, blant annet å tydeliggjøre anbefalinger. Vi følger tett med på hvilke virkninger koronasituasjonen har for psykisk helse og livskvalitet i befolkningen og for sårbare grupper.

Mennesker med rusavhengighet og psykiske lidelser, som kanskje er uten bolig, kan ha høy risiko for å bli smittet og få komplikasjoner ved sykdom. Noen av dem har opplevd at tilbudene som var holdepunkter i livet, har blitt endret eller redusert på grunn av pandemien. Som helse- og omsorgsminister har jeg i hele min virkeperiode vært opptatt av å ivareta mennesker med rusavhengighet eller psykiske lidelser. Derfor ba regjeringen tidlig kommunene om å ivareta mennesker med rus- og psykiske lidelser.

Helsedirektoratet har laget egne anbefalinger om hvordan personer med rusproblemer og psykiske lidelser skal ivaretas under pandemien. Kommunene og spesialisthelsetjenesten er derfor bedt om å utarbeide tydelige rutiner for utskrivning av pasienter og oppfølging etter ut-

skrivning. Kommunene v/rus- og psykiske helsetjeneste er også bedt om å lage en oversikt over sin pasientgruppe og vurdere risiko og prioritet for disse, samt legge til rette for ambulant oppfølging i samarbeid med spesialisthelsetjenesten. RVTS arbeider med å tilby informasjon og veiledning til kommuner, kriseteam, spesialisthelsetjenesten og ulike former for hjelpepersonell og frivillige.

Etter beslutning i regjeringen er det nedsatt en arbeidsgruppe som ser på tjeneste-tilbudet til sårbare barn og unge. Gruppen er ledet av Barne- og familiedirektoratet med medlemmer fra Helsedirektoratet, Undervisningsdirektoratet, FHI, IMDi, POD og Sekretariatet for krisesentre. Gruppen rapporterer blant annet på aktiviteten i helse-stasjons- og skolehelsetjenesten. I fjerde rapport fremkommer det at både tilbudet og aktiviteten fremdeles er redusert, men at reduksjonen er mindre enn for en måned siden. Samtidig poengteres det at tallene ved siste måling ikke er direkte sammenliknbare med foregående målinger. Rapporten viser at en del av årsaken til redusert aktivitet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten er at personell er omdisponert til andre oppgaver i forbindelse med covid-19.

For å bidra til å gjenopprette eller opprettholde normal drift der dette er mulig og forsvarlig gitt smittevernstiltak, har jeg også gitt Helsedirektoratet i oppdrag å sende brev til landets kommuner og RHF. I brevet minnes det om at gjeldende lov og regelverk legger til rette for at ansvarlig for tjenestene foretar en vurdering av nødvendighet før både omdisponering av personell og iverksettelse av kontakt-reduserende smittevernstiltak som går lengre enn det offisielle smittevernråd tilsier.

Anbefalingen fra Helsedirektoratet er at i faser med kontroll på smitten så skal kommunene ha så normal drift av tjenestene som mulig. Dette omfatter også helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Direktoratet har kommet med en konkret anbefaling om at kommunene bør opprettholde eller gjenopprette normal aktivitet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom. For å styrke denne tjenesten har også Stortinget i RNB bevilget 75 mill. kroner som skal bidra til økt tilgjengelighet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, særlig under skolens sommerferie.

Covid-19-situasjonen understreker verdien av og behovet for større bruk av digital kontakt mellom tjenestene og pasient eller bruker. Mange tjenester har tatt i bruk digitale løsninger. Kommunene bør vurdere om helsesykepleier eller annet personell på helsestasjons- og skolehel-

setjenesten i større grad kan være tilgjengelig på telefon og digitale media.

Helse- og omsorgsdepartementet har også mottatt bekymringsmeldinger knyttet til barn med behov for sammensatte tjenester som opplever at mange tilbud er

stengt eller redusert, som f.eks. aktiviteter, støttekontakt eller avlastning. Barna og deres pårørende opplever som følge av dette sosial isolasjon. For å stimulere til å tenke nytt omkring aktivitet og fellesskap har Stortinget i RNB bevilget 75 millioner kroner til frivillige organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 2002

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 30. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Virksomheter og gründere spesielt er oppfordret til å komme med løsninger som kan bidra til bekjempelse av korona. Men oppstartbedrifter opplever forvaltningen som unødvendig hemmende og lite løsningsorientert. Et eksempel er SMB-bedriften Oxyl Clean AS som har utviklet et hånddesinfeksjonsmiddel men ble stoppet på dagen av Miljødirektoratet på grunn av en formal feil. Andre land har valgt å utøve skjønn.

Hva vil ministeren gjøre for at forvaltningen i større grad spiller på lag med nyskapende bedrifter?

BEGRUNNELSE:

Storting og regjering er opptatt av forenkling og sette inn tiltak som bidrar til økt sysselsetting, verdiskaping og eksportinntekter.

Det er gjennom konkrete eksempler vi får innsyn i hvordan systemene virker.

Oxyl Clean AS har utviklet med støtte fra bl.a. Innovasjon Norge et hånddesinfeksjonsmiddel Oxyl-Pro med dokumentert effekt mot blant annet Covid-19. Produktets er allergivennlige og har bærekraftige egenskaper i forhold til miljø. Det er et effektivt alternativ til alkoholbaserte desinfeksjonsmidler.

Investorer har investert betydelige beløp og produktet har nylig fått innpass i markedet. Midt i denne positive utvikling blir virksomheten pålagt av Miljødirektoratet å umiddelbart stanse all omsetning, bruk og lagring av produktet. Årsaken er en formalfeil i søknadsprosessen hos sentrale registrerings myndigheter i Nederland. Feilen ble forårsaket av en tredjepart i Finland og var helt ukjent for den norske gründerbedriften. Formalfeilen har ingen direkte konsekvenser for produktets egenskaper og det arbeides intenst for å få de nødvendige registreringer på plass.

Mens norske myndigheter gir stoppordre på dagen, uten mulighet for kontradiksjon og utøving av skjønn erfarer de at tilsynsmyndigheter i andre land som for eksempel Storbritannia velger å stille saken i bero til formalitetene er i orden. Saken kunne vært løst i Norge med å gi en midlertidig tillatelse.

Stans av produksjonen får store konsekvenser for norske arbeidsplasser og norske aktørers vilje til å investere i nyskapende produkter.

Svar:

Den konkrete saka stortingsrepresentant Grung viser til i spørsmålet sitt er til behandling i Miljødirektoratet. Departementet er klageinstans for Miljødirektoratets vedtak. Derfor kan eg ikkje uttale meg om denne konkrete saka. Eg vil likevel informere om korleis miljøforvaltningane jobbar på dette området.

Desinfeksjonsmiddel er såkalla biocid, og skal verne mot skadelege mikroorganismar. Det er viktig at desse produkta er trygge for helse og miljø, og at dei verkar som dei skal. Sidan produkta har til formål å drepe eller uskadeleggjere levande organismar vil dei samtidig kunne ha skadelege bieffekter. Desinfeksjonsmiddel er strengt regulerte i eit felles europeisk regelverk som Noreg er ein del av gjennom EØS-avtalen. Det er viktig at styresmaktene har lik handtering av produkt som fell inn under biocid-regelverket, for å sikre like konkurransevilkår.

Likt regelverk i heile EU/EØS sikrar like konkurransevilkår og lik handtering av alle aktørar i EØS-området. Regelverket skil ikkje på store og små bedrifter, men forvaltninga blir tilrådd å gi ekstra rettleiing til små og mellomstore bedrifter.

Alle biocidprodukt skal ha ei godkjenning frå Miljødirektoratet for å kunne vere på marknaden i Noreg. Slike godkjenningar byggjer på ei tidkrevjande og grundig risikovurdering. Det blir forventat at virksomheitene er

kjende med og etterlever regelverkskrav, og at dei har kontrollert at produkta dei set på marknaden er i tråd med regelverket. Å tillate eller overse brudd på regelverk vil være konkurransevridande mot dei andre aktørene som velgjer å følgje regelverket.

I særskilde tilfelle kan biocidprodukt vere på marknaden utan å vere godkjent. Unnataksparagrafen i biocidregelverket er meint som ei opning i akutte og kritiske situasjonar der det er eit totalt fråvær av andre alternativ. Denne unnataksparagrafen er ikkje laga for å gi raske marknadsinngang til nye eller alternative produkt.

Avgjerda er mellombels, og tidsavgrensa oppover til 180 dagar.

I den fyrste perioden av Covid-19-utbrotet i Noreg, var den akutt mangelen på desinfeksjonsmiddel. styresmaktene tok derfor i bruk unnataksparagrafen. Det blei blant anna innført ei mellombels forskrift som gir generelt unnatak for fleire typar spritbaserte desinfeksjonsmiddel i samsvar med råda frå helsestyresmaktene.

Noreg har i dag god tilgang på handdesinfeksjonsmiddel. Skulle det på ny oppstå ein situasjon der det er mangel på desinfeksjonsmiddel, vil forvaltninga på nytt måtte vurdere å ta i bruk unnataksparagrafen.

SPØRSMÅL NR. 2003

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 29. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

I forbindelse med utskiftingen av vindmøller på Hundhammerfjellet i Nærøysund kommune ble det fra NVE gitt tillatelse til en såkalt "kontrollert velting" av turbinene. Flere år etter at man tok ned møllene på Ytre Vikna finner turgåere fortsatt avfall fra møllene i terrenget. Det kan derfor være grunn til å se nærmere på opprydningsarbeidet som gjøres.

Hva er erfaringene fra metoden med "kontrollert velting" av møllene, hva er risikoen for miljøskade, får man ryddet området helt for rester etter møllene og hvordan påvirkes muligheten for gjenvinning/ resirkulering av komponentene i møllene av en slik måte å ta de ned på kontra andre metoder, som nedheising av møllene?

BEGRUNNELSE:

I søknaden om å ta ned turbinene fra Nord Trøndelag Everk datert 3. desember 2018 står blant annet følgende:

"Det er en forholdsvis stor oppryddingsjobb i etterkant av veltingen. (...) Så mye som mulig av gjenvinnbart materiale gjenvinnes. Det meste av dette er stål, samt noe kobber og aluminium. Spesialavfall som olje, kjølevæske, glassfiber mv behandles i henhold til gjeldende lover og regler. Det meste av stålet deles i håndterbare størrelser og fraktes til gjenvinningsanlegg. Stålbiter samles med magnet når grovsorteringen er ferdig. Glassfiberbiter og andre små biter etter veltingen ryddes vekk for hånd slik at nedslagsfeltet skal være fritt for turbinrester."

Etter det jeg skjønner har denne metoden vært brukt flere steder også.

Svar:

NVE har opplyst departementet om at det er gitt godkjenning av kontrollert velting av turbiner etter energiloven i to tilfelle. I desember 2018 ble kontrollert velting av turbiner godkjent på Hundhammerfjellet. I søknaden om rivning henviste konsesjonæren til at velting som nedleggingsmetode var blitt benyttet tidligere. NVE la til grunn at en kontrollert velt var en hensiktsmessig metode for å ta ned de syv store og tunge ScanWind turbinene. Tillatelsen ble gitt med klare forutsetninger om gjenvinning av materialer og begrensnig av terrengskader og forurensning. NVE var på vedtakstidspunktet ikke kjent med at rivningsmetoden tidligere har medført vesentlig forurensning av omkringliggende terreng. NVE har også gitt tillatelse til kontrollert velting av turbiner på Valsneset vindkraftverk. Dette vedtaket ble tatt på samme grunnlag som i Hundhammerfjellet.

NVE er kjent med erfaringene fra Hundhamarfjellet, som representanten viser til, og at disse tilsier at velting av turbiner kan gi større forurensning for omgivelsene enn det NVE fikk forståelsen av ved fremlegging av de to søknadene.

Jeg kan forsikre representanten om at NVE følger opp oppryddingsarbeidet på Hundhammerfjellet og Valsneset i samsvar med forutsetningene og de vilkår som er fastsatt. Erfaringene fra dette oppryddingsarbeidet tas med ved behandlingen av fremtidige søknader om rivning av turbiner.

Jeg legger til grunn at NVE heretter ikke vil tillate denne formen for rivning før en i tilfelle har forsikringer og garantier om at slik forurensing ikke vil skje.

SPØRSMÅL NR. 2004

Innlevert 15. juni 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 30. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke grep tas for å sikre at ulike systemer for videokommunikasjon som brukes i helsevesenet kan kommunisere sammen?

BEGRUNNELSE:

Det vil i årene fremover investeres mye i løsninger for videokommunikasjon i helsesektoren. En del av denne kommunikasjonen vil gå direkte mellom den enkelte behandler og pasient, men mye av kommunikasjonen vil kreve samhandling mellom en rekke aktører. Stortinget sluttet seg i 2013 til målet om sterkere nasjonal styring og koordinering av IKT-utviklingen i helse- og omsorgssektoren. Gjennom statens digitaliseringsrundskriv er det obligatorisk for statlig virksomhet å utvikle sine digitale løsninger slik at de kan samhandle med andre løsninger i offentlig og privat sektor. Begrunnelsen for prinsippet er at samhandlingsvennlige løsninger er en forutsetning for å realisere sammenhengende tjenester og tverrgående prosesser, på en fleksibel og kostnadseffektiv måte.

En utredning levert fra Direktoratet for e-helse, Statens legemiddelverk og Helsedirektoratet 13. desember 2019 til Helse- og omsorgsdepartementet anbefaler at Direktoratet for e-helse, i samarbeid med andre statlige aktører, helseforetak og kommuner, skal få i oppgave å beskrive nasjonale roller og ansvar innen teknisk tilrettelegging for videokonsultasjon. Konkret tas det til orde for å etablere et nasjonalt fagnettverk som kan bistå med nasjonale test- og godkjenningsordninger, samt rådgiving om generelle funksjonskrav og veiledninger.

På tross av dette ser vi at mange helseforetak investerer i videoløsninger som ikke kommuniserer med hverandre. Fagfolk i sektoren er bekymret for at det anbefales en rekke ulike tjenester som ensidig leverer en-til-en kommunikasjon og som ikke benytter en felles plattform. Konsekvensen er at tjenestene ikke fungerer på tvers.

Svar:

Helse- og omsorgssektoren har under pandemien vist en enorm evne til omstilling, og raskt har helse- og omsorgstjenester blitt flyttet over til digitale plattformer og hjem til pasientene. Bruk av videokonsultasjon har økt betydelig de siste månedene både i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten.

Representanten Kjerkol tar opp et viktig spørsmål om bruk av standardiserte løsninger og grensesnitt for å understøtte helhetlig samhandling mellom ulike aktører og systemer. Helhetlige pasientforløp forutsetter helhetlig samhandling. Jeg er enig med representanten i behovet for større grad av styring og koordinering av e-helseutviklingen for å oppnå helhetlig samhandling om pasientene, og viser blant annet til regjeringens forslag til ny e-helselov.

Gitt de rådende omstendighetene i mars, var det imidlertid nødvendig å komme raskt i gang med løsninger som var enkle å bruke både for pasienter og aktørene i helse- og omsorgstjenesten. Det ble bevilget 30 mill. kroner til Direktoratet for e-helse for å legge til rette for rask utbredelse av videokonsultasjon og hjemmeoppfølging slik at helsepersonell kunne følge opp pasienter under pandemien, jf. Prop. 67 (2019-2020), Innst. 216 (2019-2020), og tillegg til tildelingsbrev til Direktoratet for e-helse av 3. april. Direktoratet for e-helse og Norsk Helsenett SF vurderte og anbefalte ulike videoløsninger for trygg og sikker bruk i helse- og omsorgstjenesten, utarbeidet veiledning til både innbyggere, helsepersonell og leverandører på sine nettsider, og la også til rette for flere videoløsninger på helsenorge.no.

Som representanten viser til, ble det i desember 2019 levert en utredningsrapport fra Direktoratet for E-helse, Statens legemiddelverk og Helsedirektoratet, som svar på oppdrag om digital hjemmeoppfølging i Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023, Meld. St. 7 (2019-2020). Det ble her foreslått en rekke tiltak, herunder å beskrive nasjonale roller og ansvar for teknisk tilrettelegging for bruk av

videokonsultasjon og etablering av et nasjonalt fagnettverk. Departementet var i dialog med aktørene om videre oppfølging av dette da pandemien brøt ut, men som følge av situasjonen ble det behov for å gjøre en ny vurdering av de anbefalte tiltakene. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor bedt aktørene om å komme tilbake med en ny vurdering av hvordan arbeidet med å legge til rette for videokonsultasjon og digital hjemmeoppfølging bør inn-

rettes. Dette arbeidet skal etter planen leveres til høsten og skal gjennomføres i tett dialog med tjenesten.

Gjennom pandemien har vi fått nyttige erfaringer med bruk av video i forbindelse med behandling og oppfølging av pasienter. Vi vil bygge videre på disse erfaringene i det videre arbeidet med å legge til rette for helhetlig samhandlingsarkitektur, tekniske løsninger og standarder som understøtter helhetlig samhandling på tvers av aktørene i helse- og omsorgssektoren.

SPØRSMÅL NR. 2005

Innlevert 15. juni 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 29. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvor mye er refundert til oljeselskaper gjennom lete-refusjonsordningen for prosjekter i alle deler av Barentshavet siden ordningen kom i stand, samt hvor store inntekter har staten hatt fra de to feltene som er satt i produksjon, Goliat og Snøhvit?

BEGRUNNELSE:

Fiskeribladet har nettopp hatt en gjennomgang av oljeboringer og utbygginger i Barentshavet, hvor de har konkludert med at totalkostnaden for staten, for leting, planlegging og gjennomføring av utvikling olje- og gassfelt i Barentshavet, har hatt en kostnad for staten på i underkant av 140 milliarder kroner fra 1980 og frem til i dag. Dette er basert på gjennomsnittspriser på boringer og statens investerings-andel. Dette er ikke gitt ut statistikk på geografiske fordelinger av investeringer og refusjoner tidligere. Vi ber om at det gis en sammenstilling av lete-refusjonsordningen for hele området Barentshavet, uten å ta med Norskehavet eller Nordsjøen. Ber om oversikt over utbetalingene til hvert enkelt selskap, fordelt på år og hvorvidt de har vært i skatteposisjon og hvilke år de evt. har vært det. Ber om at inntektene fra Goliat og Snøhvit også fordeles på hvert enkelt år.

Svar:

Petroleumsvirksomheten er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. Statens netto kontantstrøm fra virksomheten siden produksjonsstart og frem til 2019 er om lag 7 900 mrd. kroner. Det er store gjenværende ressurser på norsk

sokkel, og nye lønnsomme funn vil bidra med inntekter, verdiskaping og sysselsetting. En aktiv letepolitikk vil bidra til å oppnå dette.

Leterefusjonsordningen innebærer at selskaper som går med underskudd kan velge mellom å få utbetalt skatteverdien av letekostnadene fra ligningsmyndighetene, eller å framføre underskuddet med rentekompensasjon slik at de kommer til fradrag i fremtiden. Skattegrunnlaget beregnes på selskapsnivå, ikke per utvinningstillatelse. Dette innebærer at myndighetene ikke har tall for utbetalinger under letefusjonsordningen knyttet til en spesifikk utvinningstillatelse eller et havområde. For oversikt over utbetalt leterefusjon og opphørsrefusjon per selskap for perioden 2014-2018 viser jeg til svar 29.5.20 på spørsmål 13 fra Finanskomiteen/APs fraksjon 19.5.2020 ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2020.

Oljedirektoratet har gjennomført lønnsomhetsberegninger for leteaktiviteten på norsk sokkel i tidsperioden 2007-2017 (Ressursrapport, Oljedirektoratet 2018). Beregningene tilsier at leteaktiviteten i perioden var lønnsom i alle havområder, og at den tilfører samfunnet betydelige verdier. I den aktuelle perioden ble det boret 75 brønner i Barentshavet. Denne analysen dekker mesteparten av perioden der letefusjonsordningen, som representanten spør om, har vært gjeldende.

Delt opp på havområder viser rapporten at letingen i Barentshavet er lønnsom med 7 prosent diskonteringsrate reelt. Nåverdien per letekrone investert var nest høyest i Barentshavet i perioden. Leteaktiviteten i Barentshavet ga 2 100 kroner per investerte 1 000 kroner. Dette er verdier utover 7 prosent realavkastning. Det ble også gjort en tilsvarende analyse i ressursrapporten fra 2016, for perio-

den 2000-2014, som også viste lønnsomhet for leteaktiviteten i Barentshavet.

Tilsvarende som for leterefusjon, har ikke myndighetene tall for statens inntekter fra spesifikke felt, f.eks. Goliat og Snøhvit, da skattegrunnlaget beregnes på selskapsnivå. Begge disse feltene er i produksjon og har be-

tydelige gjenværende ressurser. Først etter at produksjonen er avsluttet vil en vite hva det økonomiske utbyttet av feltutbyggingen faktisk ble. I havområdet representanten spør om er nå Castberg-feltet under utbygging. I tillegg er et funn som Wisting i en tidlig planleggingsfase.

SPØRSMÅL NR. 2006

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 6. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan har regjeringen gjennom oppdragsdokument til de regionale helseforetakene fulgt opp at disse skal gå gjennom organiseringen av pasientreiseordningen; hvilke prosesser har blitt igangsatt og hvilke endringer har blitt foretatt fra helseforetakene sin side som følge av dette; hvorfor vektet fortsatt utelukkende pris så lenge gitte minimumskrav er oppfylt i anbudskonkurranser for anskaffelse av pasienttransport i helseforetakene og når vil regjeringen fremme en sak om forbedring av ordningen, slik Stortinget har bedt om?

BEGRUNNELSE:

I april 2018 ba Stortinget regjeringen foreta en bred gjennomgang av regelverket for pasientreiser og fremme en sak for Stortinget med tiltak for å forenkle og forbedre ordningen, og flertallet i helse- og omsorgskomiteen påpekte samtidig at

«det er grunn til å foreta en bred gjennomgang av både helseforetakenes anbudspraksis og organisering av pasientreiser for å få til en ordning som fungerer bedre for pasientene.»

Videre slo flertallet fast at:

«staten som sykehusenes eier må pålegge helseforetakene en anbuds- og avtalepraksis som ivaretar deres sørge-for-ansvar på en god måte for pasientene. Flertallet mener at de svært mange tilbakemeldingene fra hele landet om at pasientreiseordningen ikke fungerer godt for pasientene, viser at det nå er nødvendig å handle.»

Som oppfølging av dette ba Stortinget regjeringen:

«i sitt oppdragsdokument be de regionale helseforetak gå gjennom organiseringen av pasientreiseordningen.»

Undertegnede er kjent med at det også i nyere anbudskonkurranser for anskaffelse av pasienttransport, slik som rammeavtalen for pasienttransport innen og ut av Ringerike og Hole kommune for Vestre Viken HF våren 2020, fortsatt er utelukkende pris som vektet så lenge man oppfyller gitte minimumskrav i anbudet.

Svar:

Stortinget ble orientert om vår oppfølging av de tre anmodningsvedtakene fra 2018 i Helse- og omsorgsdepartementets Prop. 1 S for budsjettåret 2020. Vedtakene 615 og 616 ble gitt som oppdrag til Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2019, og vedtak 617 ble gitt som oppdrag til de regionale helseforetakene i foretaksmøtet 15. januar 2019.

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å foreta en bred gjennomgang av regelverket for pasientreiser og foreslå tiltak for å forenkle og forbedre ordningen. Gjennomgangen av regelverket skulle foretas parallelt med oppdraget til de regionale helseforetakene.

Endelig rapport var ment å skulle sendes departementet innen 25. juni 2020. Helsedirektoratet har hatt en svært sentral rolle i håndteringen av koronapandemien, og har av den grunn ikke hatt mulighet til å ferdigstille sin rapport innen fristen. Ny frist er satt til 15. oktober d.å.

De regionale helseforetakene hadde frist for levering av sin rapport 1.6.2020. De har imidlertid også hatt viktige oppgaver knyttet til koronapandemien, og har måttet omprioritere i sin virksomhet for dette. Fremdriften i deres arbeid med pasientreiseordningen har dermed blitt forsinket. Deres rapport vil bli behandlet i de fire styrene i perioden juli-september d.å. og oversendes departementet innen fristen som er gitt til Helsedirektoratet.

Vår forutsetning har hele tiden vært at vi skal gi Stortinget en samlet tilbakemelding på oppfølging av alle de

tre anmodningsvedtakene, og vi vil komme tilbake til hvordan dette vil skje.

Når det gjelder anbud for pasientreiser er jeg opptatt av at disse alltid må inneholde krav og vurderinger av både pris og kvalitet. Dette har også vært forholdet ved det anbudet i Vestre Viken HF som omtales i spørsmålet fra stortingsrepresentanten. Helse Sør-Øst RHF refererer i en tilbakemelding fra anbudsrunderen i Vestre Viken HF

at de nå gjennomfører anbud med obligatoriske krav til kvalitet, i tillegg til at man konkurrerer på pris. Dette ivaretar kvalitet på pasientreiser på en bedre måte enn det som fulgte av tidligere praksis, der både pris og kvalitet ble vurdert for å skille mellom gode og dårlige transporttilbud. Erfaringsmessig var det krevende å skille de beste tilbyderne fra de mindre gode ved å benytte kvalitet som et tildelingskriterium.

SPØRSMÅL NR. 2007

Innlevert 21. juni 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 29. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvilke ytterligere tiltak, enten gjennom innretningen på ordningen for dekning av vedlikeholdskostnader eller andre ordninger, vil regjeringen iverksette for å ivareta den særegne situasjon til de omreisende tivoliene i Norge?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets svar til undertegnede i Stortinget 19. juni om at ordningen for vedlikeholdskostnader er ment å dekke alle virksomheter med driftstillatelse etter taubaneloven og tivoli-loven. Det er svært positivt, men ordningen, slik den så langt er skissert, avgrenses til vedlikeholdskostnader som er nødvendige for å oppfylle kravene etter nevnte lover. I et omreisende tivoli er f.eks. andre myndighetsbestemte vedlikeholdskostnader, ikke minst knyttet til bilparken, en svært stor uunngåelig fast kostnad.

Fornøyelsesparker og omreisende tivoli driver i samme bransje og har til dels konkurrerende tilbud. Det er derfor viktig at innretningen på støtteordninger ikke favoriserer den ene type virksomhet. Dernest er det viktig at støtteordningene i sum innrettes slik at de virksomheter som til enhver tid er hardest rammet av smittevern tiltakene får relativt sett mest støtte.

Selv om fornøyelsesparkene fortsatt har betydelige begrensninger på sin aktivitet, så kan de i utgangspunktet ta inn store folkemengder, så lenge man overholder 1-metersgrensen. Ifølge NRK 21. juni opererer Dyreparken med en maksgrensen på 6000 besøkende av gangen. Hundfossen Eventyrpark regner med å øke til maksimalt 6000 personer pr. dag i løpet av sommersesongen, mens Tusenfryd venter å ha maks 3500 personer i høysesonghelgene.

De omreisende tivoliene er derimot i utgangspunktet underlagt antallsbegrensningen som gjelder arrangementer, som fra 15. juni er inntil 200 personer. I følge Norges Circus og Tivoliforening (NCTF) er en slik antallsbegrensning langt fra tilstrekkelig kundegrunnlag for å kunne dekke driftskostnader som kreves for å holde deres tivolier åpne. Dernest kommer hovedinntektsgrunnlaget til omreisende tivoli fra arrangementer som i sommer er avlyst. De omreisende tivoli er dessuten avhengig av å ha et betydelig antall personell med spesialkompetanse som følge av at de har flyttbare installasjoner og ikke faste anlegg.

For å kunne opprettholde en viss aktivitet i sommer, har flere tivoli valgt et helt nytt, midlertidig, driftskonsept, gjennom å etablere stasjonære tivoliparker. Dette har medført store, ekstraordinære investeringskostnader, blant annet knyttet til opparbeiding/tilrettelegging av lukkede parkområder, bookingsystemer og markedsføring.

Svar:

Hensikten med vedlikeholdsordningen er å sikre at virksomheter underlagt tivoli-loven og taubaneloven har nødvendig likviditet til å gjennomføre lovpålagt vedlikehold. Denne type vedlikehold er sentralt for at de skal kunne gjenoppta sin virksomhet når smittevernreglene tillater det. Det gjøres ikke forskjell på om installasjonene er faste eller omreisende. Omreisende tivoli vil derfor kvalifisere til ordningen, forutsatt at de møter de øvrige kriteriene for ordningen.

Vedlikeholdsordningen gjelder ikke alt vedlikehold i forbindelse med generell drift, men er særskilt knyttet til driften av installasjonene som er regulert i de to love-

ne. Det legges opp til at virksomhetene skal følge vedlikeholdsplanen for 2020. Støtten beregnes ut fra omsetningstapet for mars, april og mai.

Både lovpålagte vedlikeholdskostnader og faste uunngåelige kostnader som dekkes av den generelle kom-

pensasjonsordningen er kostnader som ikke kan reduseres på kort sikt i takt med aktivitetsnivået. De omreisende tivolienes kostnader i forbindelse med endret drift omfattes ikke av dette.

SPØRSMÅL NR. 2008

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 25. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mange pasientbehandlinger har blitt utsatt ved hvert helseforetak siden 13. mars 2020, og hvor lang tid vil det ta før man er ajour med disse behandlingene?

BEGRUNNELSE:

Som følge av koronapandemien har prioriteringene i helsetjenesten blitt endret, og en rekke planlagte undersøkelser og behandlinger har blitt utsatt. Det er viktig at man fremover er bevisst på at helse er mer covid-19, og sørger for å hente inn etterslepet på undersøkelser og behandling. Ber om en oversikt over utsettelse per helseforetak, samt tidsplan for å hente inn disse.

Svar:

I forbindelse med virusutbruddet var det nødvendig å redusere planlagt aktivitet i spesialisthelsetjenesten for å frigjøre kapasitet, personell og utstyr til håndtering av pasienter med covid-19. Aktiviteten ble videre vært tatt ned av smittevern hensyn. Den planlagte aktivitetsnedgangen har blitt forsterket av sykdom og karantene hos de ansatte, av opplæring av personell som kan få nye oppgaver i forbindelse med covid-19, og også av at pasienter har avlyst avtalte timer. Konsekvensen av aktivitetsnedgangen er at mange pasienter har fått et redusert helsetilbud, og risiko for forverret helse. Da vi fikk bedre kontroll over spredningen av viruset i april, ba jeg de regionale helseforetakene om å starte opptrapping mot mer normal drift.

Samtidig vil jeg understreke at det så lenge pandemien vedvarer, ikke er realistisk at helseforetakene samlet sett kommer opp til en driftssituasjon tilsvarende 100 prosent av kapasitetsutnyttelsen før krisen. Det skyldes blant annet beredskapsarbeid og smitteverntiltak i forbindelse med pasientbehandlingen, som utvidede renholdsrutiner, testing av pasienter og mindre effektiv arealutnyttel-

se for å holde tilstrekkelig avstand mellom pasienter og personell. Det medfører isolert sett at effektiviteten i helseforetakene reduseres. Det er imidlertid nødvendig for å redusere risiko for å komme i en situasjon med høy og ukontrollert smittespredning i sykehusene.

Derfor er det avgjørende at ledig kapasitet hos private aktører utnyttes og at helseforetakene tar i bruk de mulighetene teknologien gir. I foretaksmøtet 17. april ba jeg de regionale helseforetakene om å utnytte kapasiteten hos private avtalespesialister, private med avtale med de regionale helseforetakene og private som har godkjenning gjennom fritt behandlingsvalg-ordningen så langt det er hensiktsmessig. Videre har jeg bedt de regionale helseforetakene om å ta i bruk digital hjemmeoppfølging og nettbasert behandling der det er mulig. Det har vært en betydelig vekst i antallet video- og telefonkonsultasjoner denne våren, og jeg har bedt de regionale helseforetakene om å sikte på opprettholde omfanget av slike

konsultasjoner etter hvert som aktiviteten normaliseres.

Helsedirektoratet har utarbeidet månedlige analyser av aktiviteten i spesialisthelsetjenesten for mars, april og mai 2020 sammenlignet med samme måneder i 2019. Tallene er usikre ettersom registreringene ikke er komplette. Normalt utarbeider direktoratet tertialrapporter, der rapport for 1. tertial kommer i juni. Samlet – målt i DRG-poeng – har direktoratet anslått en reduksjon i somatisk pasientbehandling på om lag hhv. 20, 27 og 22 prosent i mars, april og mai 2020 sammenlignet med samme måneder i 2019. I psykisk helsevern og TSB har nedgangen i behandlingsaktivitet vært særlig knyttet til døgnoppholdene i april. I mai er reduksjonen mindre enn i april. Den polikliniske aktiviteten i psykisk helsevern og TSB fremstår som mindre berørt av virusutbruddet enn døgnbehandlingene. Dette skyldes trolig at en høy andel av konsultasjonene har blitt utført som e-konsultasjon. I psykisk helsevern for voksne var det i mai en nedgang på

9 prosent i polikliniske konsultasjoner, men tallet må sees i sammenheng med at det er 5 prosent færre hverdager i mai 2020 enn i 2019. For barn og unge og TSB var nivået høyere eller på samme nivå som i 2019.

Nedgangen i aktivitet som følge av virusbruddet må også sees i sammenheng med at omfanget av nye henvisninger til spesialisthelsetjenesten falt med henholdsvis 27, 38 og 20 prosent i mars, april og mai. Det er bekymringsfull fordi det kan innebære at alvorlig sykdom oppdages for sent. Omfanget av døgnopphold i forbindelse med øyeblikkelig hjelp er også betydelig redusert i disse månedene. Det er usikkert hvor mye av nedgangen som skyldes at pasienter har latt være å ta kontakt med lege eller spesialisthelsetjenesten fordi de ønsker å unngå smitte,

og hva som skyldes at færre har hatt behov for øyeblikkelig hjelp fra spesialisthelsetjenesten i denne perioden fordi skader og ulykker er unngått.

I det justerte oppdragsdokumentet for 2020, som ble lagt frem 10. juni, har jeg bedt de regionale helseforetakene om å innen 1. september 2020 gi departementet en felles

vurdering av helseforetakenes kapasitet til å håndtere pasienter med fristbrudd, det vil si pasienter som har ventet lengre enn det som vurderes som medisinsk forsvarlig. Kapasitet hos avtalespesialister, private og ideelle aktører skal inkluderes i vurderingen. Vurderingen skal se hen til oppdatert informasjon om smittesituasjonen på det aktuelle tidspunktet.

SPØRSMÅL NR. 2009

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 30. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om regjeringen vil vurdere ytterligere gjenåpning av idretten før 1. september, og hvilke vurderinger regjeringen har gjort knyttet til gjenåpning av barne- og breddeidretten?

BEGRUNNELSE:

Det har gjennom media kommet frem at FHI og Helsedirektoratet ikke anbefaler å vurdere ytterligere gjenåpning av idretten før 1. september.

Samtidig er det mange barn og unge som opplever at fellesskapet de har gjennom idretten sin er svekket som følge av smitteverntiltakene.

Barn kan eksempelvis ikke spille fotballkamp, samtidig som flere andre smitteverntiltak er lettet på. Herunder reiserestriksjoner, arrangementer på offentlig sted, treningssentre og svømmehaller.

Tiltakenes legitimitet kan utfordres dersom det ikke kan redegjøres for hvilke vurderinger og prioriteringer som ligger bak.

Svar:

Regjeringen vedtok 7. mai 2020 en langsiktig strategi og plan for håndtering av covid-19-pandemien og justering av tiltak med mål om at smittespredningen skal være un-

der kontroll. Dette innebærer en gradvis og kontrollert gjenåpning av samfunnet – også av idretten.

Avstand og generelle kontaktreduserende tiltak er godt dokumentert å ha god effekt ved dråpesmitte slik som ved SARS-CoV2. En gradvis åpning er nødvendig for å kunne følge smitteutviklingen og for å vurdere effekten av iverksatte tiltak som grunnlag for justeringer og lempinger av tiltak.

Det er i våre vurderinger lagt stor vekt på hensynet til barn og unge. Blant annet er det gitt unntak fra avstandskravet for skolelignende fritids- og ferietilbud. Dette gjør det mulig for den organiserte idretten å arrangere idrettsskoler som f.eks. fotballskole eller friidrettskole. Som kjent er det for barn og unge til og med 19 år for lengst åpnet for organisert trening med nærkontakt innenfor faste grupper på inntil 20 personer. Det betyr at det f.eks. er anledning til å spille treningskamper innad i samme lag.

Dersom smittesituasjonen ikke endres betydelig, vil det fra 1. august gjøres unntak fra avstandskravet ved gjennomføring av konkurranser innenfor idrettskretsene der alle deltakerne er under 20 år og aktiviteten ikke kan utføres som normalt dersom en skal overholde avstandskravet til enhver tid. Helsedirektoratet skal også innen 1. august 2020 vurdere om det bør gjøres ytterligere unntak fra krav til avstand mellom personer ved arrangementer.

I tillegg har toppidretten, inkludert toppfotballen, blitt gjenåpnet ved at det i covid-19-forskriften er gitt

unntak fra kravet om 1 meter avstand ved arrangementer for toppidrettsutøvere ved gjennomføring av idrettsarrangement og for spillere og støtteapparat ved gjennomføring av seriekamper i fotball. I vurderingen av unntak fra avstandskravet er det lagt vekt på næringshensyn og hensynet til yrkesutøvelse for profesjonelle utøvere innen både idretts- og kulturarrangementer. Til grunn for gjenåpningen av toppidretten ligger også at forsterkede smit-

tereduserende tiltak settes inn i tråd med Folkehelseinstituttets anbefalte smitteverntiltak ved nærkontakt innen toppidrett, og at NIF sørger for oppfølging og støtte til særforbundene i deres arbeid med å utarbeide og implementere smitteverntiltak.

For breddeidretten fra og med 20 år er det ikke unntak for avstandskravet under trening, og treningen må også her foregå i faste grupper på inntil 20 personer.

SPØRSMÅL NR. 2010

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 26. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Dagens Næringsliv den 19. juni kommer det frem at norske myndigheter i ti år kan ha nektet ektefeller gjenforening i Norge på feil grunnlag.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at de 891 sakene det gjelder blir undersøkt, og at de som potensielt har fått avslag på feil grunnlag får prøvd saken sin på nytt?

BEGRUNNELSE:

Informasjon som Dagens Næringsliv har fått fra UDI viser at 891 saker kan ha vært avslått på feil grunnlag.

I paragrafen UDI og UNE har henvist til for å begrunne avslagene står det: «Oppholdstillatelse kan nektes dersom det fremstår som mest sannsynlig at det hovedsakelige formålet med inngåelsen av ekteskapet har vært å etablere et grunnlag for opphold i riket for søkeren.» Altså har norske myndigheter ment at ekteskapene ikke er reelle.

En ny versjon av loven trådte i kraft i 2010. I proposisjonen som ble lagt frem da står det følgende om hva som var hensikten bak paragrafens fjerde ledd om proformaekteskap: «Departementet slutter seg til utvalgets vurdering om at det isolert sett ikke kan anses som noe formål å nekte oppholdstillatelse i slike tilfeller så lenge ekteskapet samtidig skal ha en realitet. Selv om ordlyden i bestemmelsen kan omfatte disse tilfellene, legger departementet derfor til grunn at slike saker som hovedregel ikke skal avslås.» Hovedregelen er altså at søknaden skal innvilges.

Det tyder på at hovedregelen hos utlendingsmyndighetene har vært å avslå søknaden om oppholdstillatelse, og ikke det motsatte, som det står i loven.

Professor Hans Petter Graver uttaler i DN 22. juni at i slike saker hvor vedtaket er til ugunst for partene på et område som har stor personlig betydning for dem, vil

myndighetene ha en plikt til å gå gjennom og undersøke tidligere saker som kan ha blitt avslått på feil grunnlag.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet legger til grunn at utlendingsforvaltningen følger lover, forskrifter og instruksjoner på området. Departementet behandler ikke enkeltsaker.

Saken i Dagens Næringsliv har sitt utgangspunkt i ett nemndvedtak i Utlendingsnemnda (UNE) som ble omgjort i tråd med en uttalelse fra Sivilombudsmannen. UNE har nå flere saker knyttet til dette saksområdet til behandling. Inntil videre avventes UNEs gjennomgang, slik at praksis blir avklart. Det er derfor nå for tidlig å konkludere med hva som blir videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 2011

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 30. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mye har Norge tjent på at vi har stengt grensene, og dermed fått mindre grensehandel?

BEGRUNNELSE:

Flere grensebyer, spesielt i Østfold, melder nå om dramatisk økt salg på typiske varer nordmenn handler i Sverige. Butikkene langs svenskegrensen går nå svært bra, og det fører økte inntekter for Norge og flere jobber på norsk side dersom denne utviklingen fortsetter.

Svar:

Ifølge Statistisk sentralbyrås (SSBs) kvartalsvise grensehandelsundersøkelse, handlet nordmenn for 16 mrd. kroner på dagsturer til utlandet i 2019. Dette var en økning på 2 pst. fra 2018. Basert på SSBs anslag på grensehandel i 2. kvartal 2019, kan det anslås at reduksjonen i grensehandel som følge av nedstengningen i møte med koronaviruset så langt utgjør i underkant av 5 mrd. kroner. Grensehandelsundersøkelsen er basert på telefonintervju med et representativt utvalg av befolkningen. SSB understreker at slike intervjuundersøkelser har betydelig usikkerhet.

For å beskrive verdi- og volumutvikling i detaljhandelen, eksklusiv salg av motorvogner, publiserer SSB en detaljomsetningsindeks. I omtale av indeksen for mars skriver SSB at koronarestriksjonene som ble innført i mars, førte til en vekst i omsetningen av dagligvarer (ekskl. kiosker, næringskode 47.111) og alkohol (butikkhandel med vin og brennevin (inkl. tax free-utsalg i Norge), næringskode 47.251). Omsetning av dagligvarer i Norge økte

med 13 pst. fra mars i fjor til mars i år, mens omsetning av alkohol i Norge økte med 15 pst. i samme periode. Det var Østlandet og områdene i og rundt storbyene som bidro mest til økningen.

I tillegg til langt færre dagsturer med grensehandel, påpeker SSB at reiserestriksjonene også var med på å begrense handel av alkohol på lengre ferie- og yrkesreiser til utlandet i mars. Dette har sannsynligvis også bidratt til vekst i den norske omsetningen av alkohol i denne måneden. Videre viser SSB til at veksten i handel av dagligvarer og alkohol i Norge ikke kun kan tilskrives stengte grenser. Nedstengte kantiner, restauranter og utesteder og ekstra innkjøp i takt med strengere smittevernstiltak, har trolig også bidratt til økningen i perioden.

Detaljomsetningsindeksen for april og mai viser en ytterligere økning i omsetningen for dagligvarer og alkohol. Dagligvare (inkl. kiosk, næringskode 47.11) var opp 17 pst. i mai i år sammenlignet mai 2019, mens butikkhandel med vin og brennevin økte med 29 pst. Dersom en ser isolert på Vinmonopolet og samlet omsetning så langt i år, hadde salget ved utgangen av mai økt med 28 pst. målt mot samme periode i fjor. Ifølge Vinmonopolet har det meste av veksten kommet etter at myndighetenes koronatiltak ble iverksatt.

Tabell 1 viser fastsatte særavgifter for registrerte avgiftspliktige virksomheter på typiske grensehandelsut-satte varer. Tallene er samlet for månedene mars, april og mai i 2019 og 2020. Det fremgår av tabellen at fastsatte avgiftsbeløp har økt for alle disse særavgiftene. Økningen er størst for tobakksvarer og alkohol. Skattedirektoratet gjør oppmerksom på at det kan komme justeringer i tallene.

Tabell 1. Fastsatte særavgifter for registrerte virksomheter i perioden mars-mai i 2019 og 2020. Mill. kroner

	Mars-mai		Endring	
	2020	2019	Kroner	Prosent
Avgift på alkohol	4 250	3 636	614	17 %
Avgift på tobakksvarer mv.	2 246	1 479	767	52 %
Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	201	192	9	5 %
Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	809	741	68	9 %
Grunnavgift på engangsemballasje til drikkevarer	504	469	35	7 %

Kilde. Skattedirektoratet

Jeg vil avslutningsvis påpeke at selv om enkelte bransjer tjener på stengte grenser, sliter andre bedrifter og en-

keltmennesker med svært alvorlige effekter av stengingen. Det er også viktig å huske at grensehandel ikke er udel-

negativt. Grensehandel kan skjerpe konkurransen og utvide våre valgmuligheter, og kan dermed være en fordel

for forbrukerne. Departementet har ingen anslag på den totale effekten av at grensen er stengt.

SPØRSMÅL NR. 2012

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 29. juni 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Vil ministeren vurdere å utvide den allerede eksisterende ordningen studentene har for å søke om ekstra lån og stipend, til å gjelde også sommermånedene juni og juli?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for mange studenter er kritisk melder Norsk studentorganisasjon.

Veldig mange har mistet inntekt pga. koronasituasjonen. Det er et samlet storting som har ønsket å gi studentene ei håndstrekning. Nå viser det seg at kriseløsningen ikke var god nok. Mange studenter mistet inntektsgrunnlaget sitt fra mars til juni, men det store problemet er at nå står mange studenter uten sommerjobb samtidig som man ikke har støtteordninger for sommeren fra lånekassen. Mange står i reell fare for ikke å få støtte fra verken lånekassen, inntekt fra sommerjobb eller noen som helst slags støtte fra NAV.

I ett oppslag i VG 16. juni d.å. kommer det frem at det foreløpig bare er søkt om 1/3 del av rammen stortinget har bevilget til studentene.

Jeg antar dette skyldes at ordningen ikke har truffet godt nok i.o.m. at studentene stort sett baserer seg på sommerjobber og bruker de pengene de tjener på sommeren utover hele studieåret.

Jeg mener ministeren må vurdere å bruke de pengene han allerede har til å utvide muligheten til å søke om utvidet stipend og lån til studieåret starter igjen i aug. Pengene har stortinget allerede bevilget, så jeg kan ikke tenke meg at dette vil medføre store ekstrabelastninger for lånekassen eller deg som minister. Det handler om smidighet og å strekke ut ei hånd til de som trenger det mest akkurat nå. Pengene har ministeren allerede fått av stortingets flertall.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at mange opplever situasjonen som vanskelig. Selv om arbeidsledigheten er på vei nedover igjen har vi hatt den høyeste arbeidsledigheten siden

andre verdenskrig. Derfor har regjeringen innført en rekke tiltak som på den ene siden bøter på situasjonen for enkeltmennesker, men også tiltak for å få hjulene i gang igjen og inkludere flere i arbeidslivet.

For studentene ba Stortinget regjeringen om å finne en egen ordning gjennom Lånekassen for å kompensere for inntektsbortfall på grunn av korona. Regjeringen foreslo derfor et tilleggs lån for studenter som kunne dokumentere inntektsbortfall som følge av utbruddet av covid-19, jf. Prop. 73 S (2019-2020). Stortinget vedtok, som representanten også nevner, at deler av dette lånet skulle omgjøres til stipend.

Tall fra Lånekassen viser at rundt 47 500 studenter har søkt om dette tilleggs lånet. Det utgjør omlag 20 prosent av de 235 228 som i mai fikk tilsendt tilbud om lånet. I tillegg til studentene har 1 950 av de voksne elevene med ungdomsrett i videregående opplæring også søkt om tilleggs lånet. Dette utgjør om lag 30 prosent av de voksne elevene med ungdomsrett som fikk tilsendt tilbud om lånet.

Siden det var en relativt liten gruppe studenter som innen fristen hadde søkt om tilleggs lånet besluttet Kunnskapsdepartementet å utvide fristen fra 15. juni, til 30. juni. Det er for tidlig å si noe om hvorfor det ikke er flere studenter som har søkt. Det kan tyde på at det er færre enn forventet som har mistet inntekt og dermed ikke oppfyller kravet om å få lånet, men det kan også bety at de fleste studenter har klart seg økonomisk til tross for krisen. Forutsetningen for å kvalifisere for tilleggs lånet er at man har hatt inntektsbortfall i semesteret som konsekvens av koronapandemien. Det må kunne dokumenteres med inntekt på samme tid i fjor eller i januar/februar 2020, eller arbeidskontrakt med timer i den nedstengte perioden. Ettersom forutsetningene for å kvalifisere for lånet ikke er endret er det heller ikke grunn til å tro at en ytterligere utvidelse av søknadsfristen vil ha noen særlig effekt.

Regjeringen har for alle arbeidstagere innført en lønnskompensasjonsordning. Den sikrer kompensasjon til permitterte i 18 dager etter utløpet av lønnspliktperioden. Den gjelder alle som berøres av kuttet i arbeidsgiver-

perioden. Det betyr at også permitterte som ikke har rett til dagpenger, slik som studenter, får lønnskompensasjon i 18 dager.

Denne regjeringen har også arbeidet systematisk og kontinuerlig med å styrke utdanningsstøtteordningene, ikke bare i krisetid. Mens den rødgrønne regjeringen

underjusterte studiestøtten har denne regjeringen både justert støtten utover pris- og lønnsvekst og innført 11 måneders studiestøtte. Den årlige studiestøtten er 14 600 kroner høyere enn den ville vært uten alle satsingene siden 2014.

SPØRSMÅL NR. 2013

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 26. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kan statsråden beregne hva det årlige tilskuddet til et bruprosjekt til Vassøy i Stavanger kommune vil utgjøre i totale ferjeavløsningsmidler?

Svar:

Størrelsen på de årlige ferjeavløsningsmidlene i den fylkeskommunale ordningen blir beregnet ut fra reduksjonen i tilskudd gjennom inntektssystemet når et ferjesamband blir avløst eller kortet inn av en bro eller tunnel. Avløsning av et ferjesamband vil gi en lavere verdi på kriteriet "normerte ferjekostnader" i båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet, mens det nye veinettet vil gi økt verdi for kriteriet "vedlikeholdsbehov fylkesvei" i veinøkkelen. Det årlige beløpet med ferjeavløsningsmidler blir altså beregnet som nettoeffekten av disse endringene i inntektssystemet.

Kriteriet "normerte ferjekostnader" blir beregnet i en kostnadsmodell utviklet av Møreforskning Molde, og fanger opp at kostnadene ved å drifte et ferjesamband varierer med bl.a. sambandslengde, trafikkmengde og farvannstype. Kriteriet "vedlikeholdsbehov fylkesvei" blir beregnet av Statens vegvesen med kostnadsmodellen Motiv. Motiv-tallene vil variere med bl.a. veitype ("vanlig", tunnel, bro), veibredde, brotype, brolengde og trafikkmengde. Motiv-tallene kan i noen tilfeller utløse relativt store beløp i inntektssystemet, og har derfor vesentlig betydning for størrelsen på ferjeavløsningsmidlene.

Departementet har ikke informasjon om hvilke endringer en eventuell bro til Vassøy vil innebære for Motiv-tallene, og kan derfor heller ikke beregne anslag på ferjeavløsningsmidler for prosjektet. Dette er informasjon som beregnes særskilt av Statens vegvesen på bakgrunn

av detaljert informasjon fra fylkeskommunen om veiprojektet.

Departementet har imidlertid tall for de normerte ferjekostnadene for sambandet Stavanger–Vassøy, og i 2020 utløser sambandet 11,7 mill. kroner gjennom inntektssystemet. Fratrukket for økt tilskudd gjennom kriteriet for fylkesvei innebærer at det årlige beløpet med ferjeavløsningsmidler vil være lavere enn dette, hvis fylkeskommunen søker om og får godkjent prosjektet som et ferjeavløsningsprosjekt.

Kriteriedataene som brukes i inntektssystemet oppdateres årlig, og endringer i kriteriedata og/eller kostnadsnøkkelen kan gi endringer i beløpet et ferjesamband utløser i inntektssystemet og beregningen av ferjeavløsningsmidler.

SPØRSMÅL NR. 2014**Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 29. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Det er nå gått over fire måneder siden barne- og ungdomsfotballen ble satt på vent på grunn av korona. Ennå vet ingen når de skal få starte den utsatte sesongen. Det er bare varslet at det skal gjøres en ny vurdering rundt 1. september. Alle som arbeider med barn og unge innen fotball eller andre berørte idretter, er svært bekymret for at den lange ventetida og fortsatt uvisshet vil føre til stort frafall. Dette går særlig utover sårbare og utsatte barn som trenger aktivitetstilbud. Det er avgjørende at de får en start-dato for sesongen så de har noe å trene mot og motivere seg for.

Vil regjeringen ta initiativ til å få fram en ny konkret start-dato for barne- og ungdomsfotballen og andre berørte idretter?

Svar:

Jeg er helt enig med representanten Bøhler i at idrettsaktivitet er svært viktig for mange barn og unge.

Barn og unge er vurdert til å være smittebærere i langt mindre grad enn voksne. I juni har barn og unge til og med 19 år derfor kunnet trene som normalt i sine lokale idrettslag. Dermed kan de ta del i de gode, inkluderende miljøene som er norsk idrett.

Idrettsarrangementer, cuper og stevner som samler folk fra et større geografisk område har større potensial for smittespredning. Regjeringen har imidlertid varslet at dersom smittesituasjonen ikke endres betydelig vil det fra 1. august 2020 også gjøres unntak fra avstandskravet ved gjennomføring av konkurranser innenfor NIFs geografiske grenser for idrettskretsene, for barn og unge til og med 19 år. Det er en svært viktig avklaring som gir idretten mulighet til å planlegge høsten.

Dialogen mellom Norges idrettsforbund og myndighetene er god. Gitt at dagens smittesituasjon er den samme 1. august vil vi kunne fortsette gjenåpningen av idretten.

Det er det mange, inkludert meg, som gleder seg til.

SPØRSMÅL NR. 2015**Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 26. juni 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Meiner statsråden at det er fornuftig beredskapstenking å ta mot reaktordrivne ubåter i Grøtsund havn som er så nær det største sjukehuset i Nord-Noreg, og dermed gå imot det klare rådet frå kommunestyret i Tromsø?

GRUNNGJEVING:

Tromsø har blitt pålagt å ta mot reaktordrevne ubåtar til Grøtsund havn. Denne havna ligg nært bysentrum og nært det største sjukehuset i Nord-Noreg. Dersom det skulle bli ei ulykke med ein av desse ubåtane medan dei ligg til havn i Tromsø eller under innsegling eller utsegling til hamna er det ikkje usannsynleg at sjukehuset vil vere i eit område som blir ramma av radioaktivitet og dermed ikkje vil kun-

ne fungere og ta mot pasientar som treng hjelp, anten på grunn av ulykka eller av andre grunnar.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 22. juni 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes om statsråden mener at det er fornuftig beredskapstenking å ta mot reaktordrevne ubåter i Grøtsund havn som er så nær det største sykehuset i Nord-Norge, og dermed gå imot det klare rådet fra kommunestyret i Tromsø.

Støtte fra allierte land har helt siden andre verdenskrig vært en sentral faktor i norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. For at dette premisset skal være troverdig må allierte

styrker øve og trene i Norge og i våre nærområder. Flere allierte land har fartøyer som er reaktordrevne. For at disse skal operere i våre nærområder er det nødvendig å kunne tilby fasiliteter som gjør det mulig å anløpe norsk havn. Tønsnes havn blir derfor tilrettelagt anløpshavn for reaktordrevne fartøy.

Gjeldende anløpsbestemmelser er fastsatt ved kgl. res. 2. mai 1997 om adgang til og opphold på norsk territorium under fredsforhold for fremmede militære og sivile statsfartøyer. Anløpsbestemmelsene omhandler også søknad i forbindelse med anløp av reaktordrevet fartøy, herunder reaktordrevne ubåter.

Søknad om anløp av reaktordrevet fartøy skal være norske myndigheter i hende senest 14 dager før planlagt anløp. Tidsfristen er satt for at norske myndigheter skal kunne forberede besøk av utenlandske reaktordrevne fartøy på en sikker og forsvarlig måte. Direktoratet for

strålevern og atomsikkerheter (DSA) er det øverste faglige organ når det gjelder sikkerhetsspørsmål relatert til stråling, og rådgir vedkommende departement som har myndighet til godkjenning av anløp. DSA stiller krav om risiko- og sårbarhetsanalyser og gjennomgår beredskapsplaner og prosedyrer for anløp. Nødvendige krav knyttet til beredskap, sikkerhet og sikring blir spesifisert og danner grunnlag for DSA sin tilrådning. Basert på blant annet denne tilrådingen fattes en beslutning om godkjenning av anløp av Forsvarsdepartementet.

Vedrørende Tønsnes havn og industriområde er DSA involvert i den pågående tilretteleggingen, og bidrar med vurderinger knyttet til sikkerhet, miljøovervåkning og beredskap. Når anløp av reaktordrevne fartøyer finner sted vil det være i tråd med internasjonal standard for slike havner.

SPØRSMÅL NR. 2016

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 6. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å fremme forslag om ratifisering av Mercosur-avtalen for Stortinget, og vil regjeringen stille krav om at avtalelandene har oppfylt sine miljøforpliktelser innen Paris-avtalens klimamål, redusert avskoging, bekjemping av ulovlig hogst og ivaretagelse av urfolks rettigheter, før forslag om ratifisering av avtalen blir fremmet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen underskrev i fjor høst et utkast til handelsavtale mellom EFTA og Mercosur, samtidig som skogbranene herjet som verst i Amazonas. 2019 viste seg å bli det verste året for avskoging på 11 år, men situasjonen har siden forverret seg. Tallene for første kvartal i 2020 viser en ytterligere økning på 55 prosent sammenliknet med samme periode i 2019.

Utviklingen kobles til ønsket politikk fra Brasils regjering. Dette er en politikk som undergraver målsetningene i den norske Klima- og skogsatsingen, hvor Norge har overført mer enn 8 milliarder kroner til Brasil for regnskogbevaring og for å nå globale klimamål.

Avtalen mellom EFTA og Mercosur inneholder bestemmelser om bærekraftig utvikling, blant annet ved at

partene skal bekjempe ulovlig hogst, samt gjensidige forpliktelser til å gjennomføre Paris-avtalen. Den stadig mer alvorlige situasjonen i Brasil viser tydelig at disse forpliktelsene ikke blir etterlevd.

Svar:

Som ansvarlig for Norges frihandelsavtale med Mercosur-landene, besvarer jeg spørsmålet som opprinnelig var stilt til utenriksministeren.

I kapittelet om bærekraftig utvikling i utkastet til frihandelsavtale mellom EFTA-landene og Mercosur-landene forplikter partene seg til å gjennomføre forpliktelsene som følger av FNs klimakonvensjon og Parisavtalen. Videre har partene forpliktet seg til å blant annet å bekjempe ulovlig tømmerhogst. Landbruk er en viktig driver for avskoging i Amazonas, og avtalen inneholder en bestemmelse om bærekraftig landbruk. Dersom en part bryter forpliktelsene i kapittelet om handel og bærekraftig utvikling, kan dette behandles gjennom ulike mekanismer slik som dialog i frihandelsavtalens blandede komité, konsultasjoner, velvillig mellomkomst, forlik og mekling. Frihandelsavtalene gir oss en ytterligere plattform for dialog og samarbeid om hvordan handel kan bidra til å iva-

reta arbeidstakerrettigheter, klima og miljø for å sikre en bærekraftig utvikling.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Mercosur-landene er ennå ikke undertegnet. Den tekniske og juridiske gjennomgangen er ikke slutført, dessuten gjenstår fortsatt enkelte avklaringer. Dette arbeidet er blitt

forsinket, blant annet på grunn av Covid-19-situasjonen. Når hele avtalen er gjennomgått teknisk og juridisk, vil tekstene bli gjort offentlig tilgjengelig. Regjeringen vil da ta stilling til undertegning av avtalen og, etter undertegning, fremme en proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon.

SPØRSMÅL NR. 2017

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 1. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hva er tiltakskostnaden i kroner pr. tonn CO₂-ekvivalenter for restaureringen av de to myrene ved Bjørkestul på Kongsberg, og hvor stor er denne kostnaden pr. tonn CO₂-ekvivalenter sammenlignet med hva det ville kostet å kultivere skog som fungerer som karbonlager på samme areal?

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Oslo og Viken, samt Statens Naturoppsyn (SNO), gjennomfører i samarbeid med Statskog for tiden «restaurering» av tidligere grøftet myr i to myrer på Statskogs grunn ved Bjørkestul på Kongsberg. Arbeidet går ut på å fylle igjen alle grøfter og tette utløpet, slik at vannstanden i området heves. I presentasjonen av prosjektet heter det at «ved å øke vannstanden reduseres klimagassutslipp, områdets verdi for dyr og planter øker, og tiltaket kan ha en lokal flomdempende effekt». Tiltaket å restaurere myr blir av statsråd Rotevatn i Laagendalsposten den 11. juni presentert som et viktig arbeid for å bygge opp karbonlagre som er redusert fra menneskers kultivering av myrer.

Svar:

Slike tal som representanten Lundteigen spør etter, er ikkje tilgjengelege for kvart enkelt prosjekt. Eg meiner dessutan at ein ikkje kan bruke slike tal til å vurdere om restaureringa av myrene ved Bjørkestul er formålstenleg.

Vi restaurerer myr der dreneringa ikkje har gitt den effekten ein ønskte seg. Statskog har vurdert området ved Bjørkestul med omsyn på dette. Dei fann ut at skogen har dårlege vilkår for å vekse. Alternativet er dermed ikkje skogproduksjon og skogbruk.

Målet med å restaurere myrene ved Bjørkestul er både å minske utslepp av klimagassar og å betre den økologiske tilstanden på myra. Det vil mellom anna seie at myrvegetasjon og dyreliv knytt til naturtypen vil kome tilbake. Fordi reduserte klimagassutslepp berre er eit av fleire formål, blir det ikkje riktig å vurdere tiltaket ut frå tiltakskostnaden i kroner per tonn CO₂-ekvivalentar.

Restaureringa av myr ved Bjørkestul på Kongsberg er utrekna å koste kr. 550 000,-. Det er i alt om lag 2900 meter grøfter. Dette gir ein pris på kr. 190,- per meter grøft tetta. Det er om lag same pris som den nasjonale snittprisen for restaurering av myr (kr. 197,- per meter grøft tetta). Dette er tal som inkluderer prosjektering, rigg og utføring og tala gjeld for dei myrområda kor vi har alle naudsynte data.

FN sitt Klimapanel trekk fram bevaring av karbonrike areal som våtmark og myr som eit effektivt tiltak med umiddelbar verknad for klimaet, medan restaurering av myr og våtmark er klimatiltak som vil ha effekt på noko lengre sikt. Til saman har restaurering og redusert omgjerding av myr og våtmarker potensial til å redusere klimagassutsleppa globalt med meir enn 3 Gigatonn CO₂ per år. Klimakur 2030 viser at forbodet mot dyrking av myr vil gje ein samla utsleppsreduksjonen for perioden 2021–2030 på 420 000 tonn CO₂-ekvivalentar. Bevaring og restaurering av våtmark er i følge FN sitt Klimapanel og Naturpanelet òg eit tiltak for klimatilpassing.

Klimamotiverte tiltak i skogen bør ta omsyn til kva for område som er sær viktige for naturmangfaldet. Der det er mogleg, satsar regjeringa på vinn-vinn-tiltak med positiv effekt for både klima og naturmangfald. Restaurering av myr er eit døme på dette.

Å plante skog på nye areal vil auke karbonlageret i skogen på lang sikt. Slik planting må være tufta på grundige faglege avvegingar mellom klima-, miljø- og næringsomsyn. Regjeringa har gjennomført ei treårig pilotordning

og denne ordninga vart evaluert i 2019. Regjeringa vur-

derer no det vidare arbeidet med planting av skog på nye areal på bakgrunn av erfaringane frå pilotordninga.

SPØRSMÅL NR. 2018

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 1. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvor mange tilsynsrapporter har statsråden mottatt fra NVE på tilretteleggingsarbeidet i forkant av oppstart av Tysvær Vindpark og hva er konklusjonene i rapporter?

BEGRUNNELSE:

Det tilrettelegges nå for oppstart av Tysvær Vindpark. I den forbindelse er det NVE som har tilsynsmyndighet. Jeg er gjort kjent med at NVE ikke har tilstrekkelig med ressurser for å gjøre tilsyn på dette arbeid. De har også uttalt at de ikke har myndighet til å stoppe arbeidet om det skulle vise seg å være mangler med tillatelser eller større tilrettelegging av areal som benyttes som adkomst til Tysvær Vindpark. I vilkårene som er gitt skal det ikke sprenge langs transportåren fram til anleggsområdet. Jeg er kjent med at det over tid har blitt sprengt ned store fjellparti. Er dette i tråd med konsesjon når det skjer midt i hekkeperiode for Hubro og når det i konsesjon står at det skal tas hensyn til annen naturmangfold? Jeg er sterkt bekymra etter å ha sett bilder fra anleggsarbeida at det er flere avvik som burde vært rapportert. Det være seg breddeutvidelse av vei utover det som er vedtatt i MTA plan, og gjenfylling av myr med buttsnutefrosk. Er statsråden og departementet kjent med at disse avvikene.

Svar:

Jeg vil innledningsvis få presisere at det er konsesjonæren som har ansvaret for at vilkår og krav etter konsesjonene etterlevs. Konsesjonæren er pålagt å ha internkontrollsystemer for å sikre at krav og vilkår ivaretas.

NVE fører tilsyn med at vilkår og krav i konsesjoner og tillatelser gitt av konsesjonsmyndighetene iht. energilovgivning blir ivaretatt og fulgt opp av konsesjonæren. I de tilfeller hvor konsesjonen er gitt virkning som statlig arealplan, slik som for Tysvær vindkraftverk, følger NVE også opp den statlige arealplanen. NVE utøver tilsyn og prioriterer og planlegger inspeksjoner ut fra risiko- og konsekvensvurderinger. Tilsyn er en kjerneoppgave for

NVE. Direktoratet har de siste årene brukt stadig mer ressurser til oppfølging av vindkraftanlegg som følge av økt aktivitet. I revidert statsbudsjett 2020 ble tilsynsaktiviteten styrket ytterligere.

Oppfølging av vilkår og godkjenning av planendringer og søknader er den tilsynsmetoden NVE bruker mest tid og ressurser på. Ved godkjenningen av detaljplan og MTA-plan blir det satt vilkår for å sikre at det blir tatt hensyn til f.eks. sårbare arter ved anleggsgjennomføringen. For Tysvær vindkraftverk er det vilkår om supplerende undersøkelser av hubro. Undersøkelsene er gjennomført. Resultatene og utbyggers plan for å ivareta hubro er til behandling i NVE, sammen med rapportering av nyere observasjoner av hubro. NVE har i tillegg tiltaksplan for støy og skyggekast til behandling.

Jeg merker meg at representanten i spørsmålet viser til myrområder med buttsnutefrosk. Uten at jeg på noen måte tar lett på unødvendige inngrep i buttsnutefroskens leveområder, vil jeg gjøre representanten oppmerksom på at buttsnutefrosken er svært vanlig i Norge, registrert med en livskraftig bestand i Artsdatabanken.

NVE utøver tilsyn gjennom ulike former for kontroll gjennom oppfølging av bekymringsmeldinger, kontroll av dokumentasjon og inspeksjoner. Reiserestriksjonene som følge av koronasituasjonen, medførte begrensninger på muligheten til å utøve inspeksjoner. NVE er nå forberedt på en intensiv periode med inspeksjoner fremover etter hvert som restriksjonene gradvis løses opp. I den sammenheng har jeg fått opplyst at NVE planlegger inspeksjon av Tysvær vindkraftverk i august og september. Bekymringsmeldinger som NVE mottar knyttet til det pågående anleggsarbeidet for Tysvær vindkraftverk, følges opp mot konsesjonæren.

Dersom NVE avdekker avvik, følges dette opp med hensiktsmessige reaksjoner. NVE har hjemmel til å pålegge stans av anleggsarbeid eller gi pålegg om retting dersom energiloven eller vedtak fattet med hjemmel i energiloven ikke overholdes.

NVEs vedtak om reaksjoner etter tilsyn kan påklages til departementet. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg

derfor ikke kan gjøre meg opp noen meninger om eventuelle avvik nå.

SPØRSMÅL NR. 2019

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 30. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor i landet er det redusert ambulanseberedskap i juni, juli og august 2020, og hvor lenge skal det være redusert beredskap på disse stedene?

BEGRUNNELSE:

Mangel på kvalifisert personell gir gjerne redusert beredskap i sommermånedene. I år vil mange flere feriere i Norge og derfor er årets sommerberedskap spesielt viktig for at folk skal føle seg trygge.

Svar:

De regionale helseforetakene melder om stort sett ordinær drift og uendret ambulanse-beredskap i sommermånedene i år. Enkelte steder det en reduksjon i antall dag-/transport-ambulanser, mens andre helseforetak styrker beredskapen etter lokale vurderinger. Samtidig som vi skal ha en forsvarlig ambulanseberedskap er det viktig at ansatte får avviklet lovbestemt ferie. Mer detaljert om ambulanserbemanningen og -beredskapen:

Helse Sør-Øst

Ambulanseberedskapen er samlet sett uendret gjennom sommeren. To helseforetak rapporterer om planlagt styrking av ambulanseberedskapen: Sykehuset i Vestfold opplyser at ekstra ressurser settes inn når det forventes økt aktivitet grunnet tilstrømning av hyttebeboere. Sykehuset Østfold planlegger med tilleggsberedskap fra Røde Kors, samt seks uker med økt transportambulanse.

To helseforetak vil ha en begrenset reduksjon: I Kongsberg (Vestre Viken) reduseres deldøgnambulansen med to timer på kvelden i sommerperioden 22. juni til 23. august (kl. 08-18 istedenfor kl. 08-20 alle dager). Ved Sykehuset Innlandet gjøres en dagambulanse om til en én-person-betjent akuttbil i én kommune i åtte uker basert på aktivitetstall fra tidligere år. Den aktuelle stasjonen har en heldøgnsambulanse i tillegg. Endringen er gjort i forståelse med kommunen, slik det også ble praktisert i 2019. Forøvrig i regionen er det ordinær drift, inkludert Sørlandet

sykehus og Oslo universitetssykehus, som erfaringsmessig kan forvente mange ferierende.

Helse Vest

Helse Bergen og Helse Førde planlegger en reduksjon av to dag-/transportambulanser hver, men har ordinær ambulanseberedskap. Forøvrig i regionen er det ordinær drift.

Helse Midt-Norge

Ved St. Olavs hospital er én bil på ambulansestasjon Rosten i Trondheim (dagbil, rotasjons-/ opplæringsbil) tatt ned, noe som er likt med fjoråret. Sammenlignet med tidligere år er en ekstra transportambulanse i drift denne sommeren grunnet pandemiberedskap. Forøvrig i regionen er det ordinær drift, det vil si ingen reduksjon i ambulanseberedskapen.

Helse Nord

Helse Nord vurderer at ambulanseberedskapen vil være tilfredsstillende gjennom sommeren. AMK-sentralene styrer ressursene og gjør nødvendige prioriteringer og koordineringer for best mulig akuttmedisinsk beredskap. Regional AMK i Tromsø koordinerer bruken av luftambulanseresurser i hele landsdelen.

Ved Finnmarkssykehuset følges innarbeidet praksis med å ta ut av drift dagambulansene i Tana og Havøysund for å opprettholde kvalifisert beredskap på døgnbilene. Dette opprettholder akuttberedskapen, men gir noe redusert transportkapasitet på dagtid i disse områdene.

Ved Nordlandssykehuset kan mangel på vikarer innebære at dagambulansen i Meløy må tas ut av drift enkelte dager, og at en av to ambulanser i Steigen må tas ut av drift enkelte dager.

Helgelandssykehuset og Universitetssykehuset Nord-Norge planlegger ingen reduksjon i ambulanseberedskapen i forbindelse med ferieavviklingen.

Luftambulansetjenesten melder om god beredskap i sommermånedene, med tilleggsressurser sammenlignet med normal beredskap i form av helikopter i Kirkenes og innleide covid-19 ressurser i Bodø og Tromsø med egne smittevernteam.

SPØRSMÅL NR. 2020**Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 6. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor i landet er det redusert kapasitet på distriktspsykiatriske sentre (DPS) og i Barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP), juni, juli og august 2020, og hvor lenge skal det være redusert kapasitet på disse stedene?

BEGRUNNELSE:

Mangel på kvalifisert personell kan resultere i et redusert helsetilbud og psykososial beredskap i sommermånedene. I kombinasjon med utsatt behandling og påfølgende etterslep i forlengelsen av koronahåndteringen, kan dette bidra til at hjelpen blir mindre tilgjengelig enkelte steder i landet.

Svar:

Pasienter som søker hjelp skal bli rettighetsvurdert og tilbudt hjelp innenfor forsvarlig tid også gjennom sommerukene. Samtidig som vi skal ha en forsvarlig helsetjeneste det viktig at ansatte får avvirket lovbestemt ferie. Det er innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene. De melder at mange opprettholder ordinær kapasitet, mens det enkelte steder planlegges redusert kapasitet ut fra helhetlige lokale vurderinger og erfaringer fra tidligere år. Mer detaljert om hvor i landet er planlagt redusert kapasitet ved DPS og BUP.

Helse Midt Norge melder at det vil være noe redusert kapasitet på grunn av ferieavvikling. Ingen avdelinger eller seksjoner vil være stengt på grunn av ferie, med unntak av vekselvis stenging mellom DPS i Volda og Vegsund. Alle nye henvisninger, både øyeblikkelig hjelp og planlagte, blir individuelt vurdert innenfor gjeldende frister og det rapporteres ikke om fristbrudd med tanke på oppstart av nye pasientforløp i forbindelse med ferieavviklingen.

Helse Nord melder at alle akutttilbud (poliklinikk, ambulant og døgn) har normal kapasitet gjennom sommeren 2020, mens det vil være noe reduksjon i elektiv døgnkapasitet og poliklinisk kapasitet. I tillegg har to av helseforetakene ekstra tilgjengelig døgnkapasitet (i psykisk helsevern og TSB) i sommer i tilfelle en økning i antall covid-19 pasienter. Helse Nord's besvarelse bygger på svar fra tre av fire sykehusforetak.

Helse Sør-Øst melder at Ahus vil ha redusert bemanning i ferieperioden, og at bemanningen er vurdert å være tilstrekkelig både med tanke på antall og kompetanse. Dette gjelder DPS Øvre Romerike som har redusert kapasitet i poliklinikkene i ukene 27-32, samt noe reduksjon i

uke 33, DPS Nedre Romerike hvor medisinfri døgnenhet (7 senger) vil være stengt i sommerferieperioden (uke 26-33). Også enkelte poliklinikker i ABUP har noe redusert bemanning i ukene 28-33. Uavhengig av ferieavvikling gis det tilbud til alle pasienter med behov for nødvendig helsehjelp.

Oslo Universitetssykehus HF vil ha noe redusert kapasitet ved følgende BUP/DPS:

BUPA vil ha noe redusert kapasitet, men høyere bemanning enn vanlig sommerkapasitet pga. Covid-situasjonen. F.o.m medio august vil kapasitet være på normalt nivå. Nydalen DPS vil ha redusert poliklinisk aktivitet i uke 27-32. Pasienter med alvorlig psykisk lidelse eller behov for øyeblikkelig hjelp ivaretas som vanlig. Nydalen DPS seksjon døgnbehandling har sommerstengt i de ene 5 –døgn enheten 4 uker fra og med uke 28. Dette tilsvarer er 8 døgnbehandlingsplasser plasser p.t. Ellers tilnærmet normal drift i de to øvrige enhetene for døgnbehandling, dvs. 20 plasser i drift. Søndre Oslo DPS har enhet 3 for døgnbehandling stengt i 5 uker fom. 26.6. To døgnbehandlingsenheter med 20 plasser er i full drift hele sommeren. Gruppepoliklinikken har stengt i juli. Alle øvrige behandlingsenheter er åpne og har normal drift, inkludert akutteneheten, og de øvrige døgnpostene og poliklinikkene. De tar imot henvisninger som normalt, både øyeblikkelig hjelp og elektivt.

Ved Sykehuset i Vestfold HF har en av tre allmennpsykiatriske poliklinikker og seksjon Helse og arbeid helt eller delvis lukket i ukene 29-31. Beredskap er operativ og ivaretatt også for disse pasientgruppene hele sommeren. Ved BUP er det noe redusert kapasitet gjennom sommeren på enkelte spesialenheter. Det vurderes at kapasiteten i DPS og BUP er tilstrekkelig god.

Sykehuset Innlandet HF v/Divisjon psykisk helsevern har noe lavere aktivitet pga. lavere bemanning (tar ikke inn ferievikarer på poliklinikkene), men ingen poliklinikker som stenger.

Sykehuset Telemark HF har redusert drift ved DPS og BUP. Dette gjelder DPS øvre Telemark, som har redusert fra 18 til 11 senger i 8 uker (ukene 26-33), og det er samdrift mellom Notodden og Seljord når det gjelder døgnbehandling. Poliklinikkene har noe redusert drift i 9 uker. Ambulant akutt-team (AAT) har noe redusert åpningstid i 7 uker. I DPS nedre Telemark er sengekapasiteten i allmennpsykiatrisk døgnpost redusert fra 15 til 12 senger for å ivareta smittevern hensyn. Avdeling for BUP vil i juli og starten av august ha redusert drift på linje med tidligere år. De regner med tilnærmet normal drift fra midten av

august. Avdelingen har en vaktordning der barn og unge med akutte behov som ikke kan vente, kan få en poliklinisk time der videre behandlingsbehov/alvorlighetsgrad/hast er en del av vurderingen. Vaktordningen fungerer som normalt også i ferier.

Sykehuset Østfold HF stenger noen seksjoner ved hhv Halden-Sarpsborg DPS og Nordre DPS. Dette gjelder post 2 og 3 ved Halden-Sarpsborg DPS som stenges i ukene 28 – 30, og post 2 (døgn) ved Nordre DPS som stenges i ukene 28 – 31. Pasienter som er i behov av behandling for spiseforstyrrelse i denne perioden gis et tilbud ved post 1 - Halden klinikken.

Vestre Viken HF melder at alle fem DPS-er i Vestre Viken er i drift i sommer. Kapasitet er redusert i skoleferieperioden, men tilpasset slik at behovet imøtekommes. Dette gjelder både poliklinikk, ambulante tjenester og døgnbehandling. Det er etablert et tett samarbeid mellom sykehusavdelingen og DPS-ene og mellom de fem DPS-ene i ferieperioden. Dette sikrer samlet beredskap og kapasitet gjennom sommeren. BUP-ene er bemannt i sommerperioden ut fra aktivitet tidligere år. Det er

drift ved alle poliklinikkene og alle ambulante team, men døgnbehandlingen er samkjørt i ferieperioden.

Lovisenberg Diakonale Sykehus AS vil ha planlagt reduksjon i aktivitet v/DPS tilsvarende tidligere somre. Ferieavvikling skjer i hovedsak mellom uke 27 og 32, som vil være 6 uker med betydelig redusert elektivt tilbud. Det vil være noe redusert elektivt tilbud i uke 33 og 34, da noen få medarbeidere avvikler en sen ferie. Pasienter tildeles oppstartsdato for behandling i tråd med prioriteringsveilederen. Dette ivaretas hver sommer på lik linje som resten av året, dvs. uten fristbrudd. BUP vil ha lavere aktivitet uke 27 til 33.

Diakonhjemmet Sykehus AS

Det vil være redusert kapasitet ihht. henvisning/aktivitet om sommeren, men normal drift i døgnenheter og akutteam.

Helse Vest Helse Førde HF melder om vanlig drift hele sommeren, men at PBU har mindre pågang i denne perioden, slik at det ikke settes inn vikarer ved ferie.

Generelt forventes noe lavere pågang og antall henvisninger gjennom ferieukene.

SPØRSMÅL NR. 2021

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 30. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Kulturministeren har vært sporty ved å anerkjenne - og til og med delta - i en stor bredde av idrett og kultur siden han tiltrådte.

Har Kulturministeren ønske om å bidra til at et så stort internasjonalt arrangement som X Games Norge er, blir arrangert i 2021, hvordan imøtekommer han ønsket om økonomisk støtte, og hvilke lovnader kan han komme med for kommende statsbudsjett?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Gudbrandsdølen Dagingen 20. juni og VG 21. juni der X Games-sjef Henning Andersen er fortvilet over at arrangementet ikke får noen avklaring fra Stortinget for økonomisk støtte til 2021-arrangementet, til tross for koronakrisa og usikre utsikter for flere arrangement. Internasjonalt vil Norge kunne gjennomføre et forsvarlig arrangement med tanke på smitterisiko, mens andre land nå er nødt til å avlyse sine planer også i 2021. Arrangementet vil ikke kunne skje uten anlegg å være i, og

daglig leder i Hafjell for Alpinco AS er tydelig på at en endelig avklaring i framlagt statsbudsjett i oktober vil være for seint. Andersen peker på at det kan gå på helsa løs å få på plass arrangementet på kort varsel til mars. Det er heller ingen tvil om hvor viktig dette er for lokale virksomheter i Gudbrandsdalen.

Svar:

Det er mange store idrettsarrangementer, både engangsarrangementer og flerårige, som gjennomføres i Norge hvert år. De aller fleste gjennomføres uten tilskudd fra staten.

X-Games har fått bevilget midler fra statsbudsjettet hvert år siden 2017. X-Games har vært prioritert av denne regjeringen nettopp fordi det er et stort internasjonalt arrangement som også representerer et alternativ til den tradisjonelle organiserte idretten. Tilskudd til arrangementer som skal avholdes i 2021, vil naturlig måtte behandles ifm. statsbudsjettet for 2021.

Kulturdepartementet har hyppig dialog med arrangøren og har formidlet at søknaden vil behandles på normal måte i forbindelse med statsbudsjettet.

Som representanten er kjent med legges regjeringens forslag til statsbudsjett fram for Stortinget i oktober. Jeg som statsråd kan ikke komme med lovnader som binder opp Stortingets behandling.

SPØRSMÅL NR. 2022

Innlevert 22. juni 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung
Besvart 26. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden, fram til evalueringen av Nye metoder i spesialisthelsetjenesten foreligger, vurdere å gi de regionale helseforetakene i oppdrag å gjennomføre utvalgte pilotprosjekter for å skape et bedre kunnskaps- og erfaringsgrunnlag til evalueringen og anbefalingene, samt bidra til å utvikle nye behandlingstilbud til alvorlige syke pasienter?

BEGRUNNELSE:

Systemet for Nye metoder ble etablert for å gi pasienter trygghet for at behandlingen skal ha dokumentert effekt og sikker. Systemet skal understøtte målet om likeverdig og rask tilgang til nye og innovative metoder og bygge på prioriteringsforskriften.

En av hovedutfordringene med Nye Metoder er at systemet ble opprettet før persontilpasset medisin fikk det omfanget det har i dag. Persontilpasset medisin innebærer at pasientgruppene ofte blir mindre og at det vil være praktisk og etisk umulig å gjennomføre store fase 3-studier. I dag finnes det ikke noe system i Norge som vurderer tilgang til ny og lovende persontilpasset behandling med tidligfasedata og kort oppfølgingstid, mens europeiske legemiddelmyndigheter i stadig større grad godkjenner denne type dokumentasjon. Konsekvensen er at norske pasienter ofte venter vesentlige lengre på moderne behandling enn en rekke andre lands borgere.

Arbeidet knyttet til evalueringen vil ta tid. Den eksterne aktøren som skal gjennomføre evalueringen, har frist til å oppsummere evalueringen og anbefaler innen 31.10.2021. Fagmiljøer ønsker å bruke denne tiden til å sikre et bedre kunnskaps- og erfaringsgrunnlag til evalueringen. Det er også ønskelig å teste ut alternativer i mindre skala før man anbefaler store systemendringer. En slik utprøving åpner også for å utvikle persontilpasset behandling til alvorlig syke pasienter.

Både prioriteringsmeldingen og helsenæringsmeldingen drøftet behovet for å utvikle metoder tilpasset mulighetene som er i persontilpasset medisin. Fagmiljø ønsker en pilot der man vurderer mulighet for å gi ny og lovende kreftbehandling midlertidig finansiering. Ved en slik løsning må klinisk bruk dokumenteres i Kreftregisteret, og produsentene må etter en viss tid forplikte seg til å sende inn oppdatert informasjon om nytte fra klinisk praksis eller studier. Dette kan så bli grunnlag for forhandlinger om pris og refusjon. Det kan være en modell for å realisere de legemiddelpolitiske målene om å gi rask tilgang til nye effektive legemidler samt satsningen på forskning og innovasjon. Det vil også gjøre at norske pasienter ikke lenger må vente lengre enn borgere i andre land det er naturlig å sammenligne seg med.

Svar:

Jeg deler representanten Grungs engasjement for at den medisinske utviklingen innen persontilpasset medisin raskt skal komme norske pasienter til gode. Utvikling og innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten, herunder av persontilpasset medisin, forutsetter godt samarbeid på tvers av helsetjenesten, forskningsinstitusjonene, næringslivet og brukerne. Jeg er opptatt av at helsetjenesten fremmer og legger til rette for dette samarbeidet, og å sikre et likeverdig og trygt tilbud til norske pasienter.

Helsedirektoratet har utviklet en Nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten 2017–2021. Denne strategien er utgangspunktet for arbeidet med å innføre persontilpasset medisin i tjenesten. Strategien understreker også at nye metoder innenfor persontilpasset medisin skal innføres på en måte som er samfunnsøkonomisk bærekraftig og i tråd med gjeldende kriterier for prioritering. Nasjonalt system for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten kan være et godt verktøy til å spre innovasjon i tillegg til å sikre likeverdig tilgang til sikre og effektive metoder.

Jeg er enig med representanten Grung i at det er behov for å videreutvikle system for Nye metoder slik at det fungerer godt for persontilpasset medisin. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor vektlagt at evalueringen av Nye metoder skal vurdere hvorvidt systemet er rustet organisatorisk og faglig for den medisinske –teknologiske utviklingen fremover, herunder særskilt for håndtering av persontilpasset medisin. Tidsrammen for evalueringen på ett år er nødvendig for å sikre at oppdragstaker kan gå inn i prosessene og også involvere de berørte aktørene på en god måte.

Dette betyr imidlertid ikke at arbeidet med forbedring av systemet er satt på vent. System for Nye metoder er i kontinuerlig utvikling blant annet for å bidra til at pa-

sienter får raskere tilgang til nye, målrettede og effektive legemidler. Jeg har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å utrede og implementere ordninger for midlertidig innføring og reevaluering av nye metoder i system for Nye metoder. Arbeidet, som ledes av Helse Midt-Norge RHF, ble dessverre utsatt pga. Covid-19, men er nå gjenopptatt.

Stortingets lovfestet i desember 2019 at de regionale helseforetakene skal sørge for et felles system for å beslutte hvilke metoder som kan tilbys i spesialisthelsetjenesten. Med dette følger også et ansvar for å videreutvikle systemet slik at det tar høyde for den medisinske utviklingen. Jeg har tillit til at de regionale helseforetakene skjøtter dette ansvaret og leverer på de oppdragene som er gitt.

SPØRSMÅL NR. 2023

Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 30. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvilke bindende forpliktelser innen klima og bærekraft mener statsråden er tilstrekkelige for å sikre at frihandelsavtaler som EFTA-Mercosur ikke går på bekostning av menneskerettigheter, arbeiderrettigheter, småbrukere, og sårbare og verdifulle naturområder som regnskog?

BEGRUNNELSE:

På et Stortingsseminar høsten 2019 var en delegasjon urfolksledere fra Amazonas tilstede, samt en representant fra småbrukernes største organisasjon MST i Brasil. Et felles budskap var at frihandelsavtaler som EU-Mercosur, og angivelig ganske lik EFTA-Mercosur vil føre til en internasjonal anerkjennelse av Brazils regjering og Bolsonaro. Det vil igjen kunne føre til enda verre politikk for miljø, klima, urfolk og andre folkerettslige forpliktelser.

I fjor høst stemte Østerrike ned EU-Mercosuravtalen i nasjonalforsamling, det samme gjorde Nederlands nasjonalforsamling onsdag 3. juni. Også Frankrikes miljøvernminister pekte på et svakt bærekraftkapittel som ikke er bindende gjennom voldgift og tvistemekanismer, og uttalte i oktober 2019 at Frankrike ikke kan inngå en handelsavtale med Brasil i en slik kontekst.

Avtalen påvirker alle som produserer mat, men sentrale aktører i det norske jordbruket som Bonde- og småbrukarlaget har ikke hatt mulighet å delta i forhandlinger og har heller ikke blitt informert underveis. Brasils største

småbrukerorganisasjon De jordløses bevegelse (MST) har heller ikke fått anledning til deltakelse. Dette er ikke i tråd med UNDROPs Artikkel 15 paragraf 4 som sier at når en avtale har konsekvenser for matprodusenter, skal produsentene delta i forhandlinger.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at frihandelsavtalene Norge inngår, skal støtte opp under blant annet arbeidstakerrettigheter, klima, miljø og menneskerettigheter. Dette er nedfelt i EFTAs modelltekster. I fortalene stadfester partene sine forpliktelser til prinsipper om demokrati, rettsstaten, menneskerettigheter og fundamentale friheter i samsvar med FN-pakten og FNs menneskerettighetserklæring, arbeidstakerrettigheter, herunder prinsippene i relevante ILO-konvensjoner som statene er parter i, næringslivets samfunnsansvar, bærekraftig utvikling og antikorrupsjon.

Videre inneholder Norges nyere frihandelsavtaler, inkludert avtalen med Mercosur, et omfattende kapittel om handel og bærekraftig utvikling som bygger på partenes eksisterende internasjonale forpliktelser. Det medfører blant annet at partene forplikter seg til å implementere ILO-konvensjonene man har ratifisert og til å kontinuerlig arbeide for at kjernekonvensjonene og øvrige ILO-konvensjoner ratifiseres. Partene skal også respektere de grunnleggende prinsippene og rettighetene som dekkes av ILOs kjernekonvensjoner. Videre påtar partene seg en

forpliktelse om å effektivt implementere multilaterale miljøavtaler de er part til, slik som Paris-avtalen. Det er vanlig praksis i våre frihandelsavtaler at partene forplikter seg til å ikke svekke, senke eller gi avkall på miljø- eller arbeidernivået fastsatt i partenes lover, forskrifter eller standarder, for å stimulere til handel eller investeringer fra en annen part til frihandelsavtalen. I vår avtale med Mercosur er det i tillegg inntatt bestemmelser om blant annet handel og bærekraftig skogforvaltning, hvor partene forplikter seg til å bekjempe ulovlig tømmerhugst. Dersom en part bryter forpliktelsene i kapitlet om handel og

bærekraftig utvikling, kan dette behandles gjennom ulike mekanismer slik som dialog i frihandelsavtalens blandede komité, konsultasjoner, velvillig mellomkomst, forlik og mekling. Frihandelsavtalene gir oss en ytterligere plattform for dialog og samarbeid om hvordan handel kan bidra til å ivareta arbeidstakerrettigheter, klima og miljø for å sikre en bærekraftig utvikling.

Regjeringen er opptatt av å ha kontinuerlig dialog om frihandelsavtalene. Dette gjøres ved hjelp av møter med sivilsamfunnet, EFTAs parlamentarikerkomité og konsultative komité.

SPØRSMÅL NR. 2024

Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 20. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

I den avtalen mellom EFTA-Mercosur er det inkludert et bærekraftskapittel for å ivareta miljø og menneskerettigheter i tråd med internasjonale miljøvernavtaler.

Hvilken effekt og forpliktelse kan et slikt bærekraftskapittel ha når det ikke er bindende på lik linje med de øvrige avtalekapitlene, og hvilke forpliktelser i miljøvernavtalene er det som ligger til grunn, Norges, Brasils eller alles forpliktelser?

BEGRUNNELSE:

23. August 2019 lanserte regjeringen at avtaleteksten for frihandelsavtalen mellom Mercosur-Efta var avsluttet. Meldingen om innhold avstedkom kraftige reaksjoner fra et bredt spekter av organisasjoner i Norge og internasjonalt. Det var litt i forkant (28. juni 2019) blitt klart at også EU-Mercosur-avtalen var ferdigstilt. En sentral del av lanseringen, av en tekst som ble holdt hemmelig i Norge, mens EU har publisert sin avtaletekst, var en påstått nyskapning, nemlig et bærekraftskapittel.

Bærekraftkapitlet i EFTA-Mercosur-avtalen følger EU-kapitlet, og er det eneste avtalekapitlet som er inntatt voldgift og tvistemekanismer ifølge Næringsminister Nybø på møte i departementet. Hun forteller at «Bærekraftskapitlet» i avtalen er folkerettslig bindende, ved at det henvises til folkerettslig bindende avtaler innen klima og bærekraft

På samme tid som det ble klart at avtaleteksten var klar, stod store skogsområder i Amazonas i brann. Brasils president Bolsonaro og hans regjering oppmuntret til

brenning, og har senere også meldt at Brasil ønsker å trekke seg fra Paris-avtalen.

Svar:

Kapitlet om handel og bærekraftig utvikling i frihandelsavtalen mellom EFTA og Mercosur bygger på partenes eksisterende internasjonale forpliktelser. Det medfører blant annet at partene forplikter seg til å implementere ILO-konvensjonene man har ratifisert og til å kontinuerlig arbeide for at de grunnleggende og øvrige ILO-konvensjoner ratifiseres. Videre påtar partene seg en forpliktelse om å effektivt implementere multilaterale miljøavtaler de er part til, slik som Paris-avtalen. Bestemmelsen er direkte knyttet til forpliktelsene de enkelte landene har påtatt seg når de har ratifisert miljøavtaler.

Avtalen gir oss en ytterligere plattform for dialog hvor vi kan ta opp spørsmål knyttet til klima, miljø og arbeidstakerrettigheter. Det medfører at vi gjennom frihandelsavtalen med Mercosur vil kunne få nok en plattform til å diskutere blant annet skogforvaltning, arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter med Brasils myndigheter. Dersom en part ikke overholder forpliktelsene i kapitlet i frihandelsavtalen, kan dette behandles gjennom ulike mekanismer slik som dialog i frihandelsavtalens blandede komite, konsultasjoner, velvillig mellomkomst, forlik og mekling. I tillegg vil man kunne benytte seg av tvisteløsningsmekanismene under de enkelte miljøavtalene.

SPØRSMÅL NR. 2025**Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 29. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Vil statsråden legge til rette for at fylkeskommuner på eget initiativ kan avvikle seg selv, og hvordan vil en slik prosess kunne gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

Norsk forvaltning har gjennomgått en rekke reformer. De ulike forvaltningsnivåene har endret seg, samtidig som samfunnet generelt har endret seg. Norge har i dag en moderne statsforvaltning, og gjennom kommunereformen er kommunene blitt mer robuste.

Kommunene har vidtgående myndighet og utøver stor grad av lokalt selvstyre. Slik bør det også være og oppgaver bør legges på lavest mulig effektive nivå.

Fremskrittspartiet vil også påpeke at Norge har en relativt liten befolkning. Det er i seg selv et argument mot å ha for mange forvaltningsnivå. For Fremskrittspartiet er det viktig å få en mest mulig effektiv offentlig sektor. Det er mye som tyder på at kommunene kan påta seg de oppgavene som i dag tilfaller fylkeskommunen. Fremskrittspartiet vil derfor avvikle fylkeskommunene.

Svar:

Stortinget har vedtatt dagens fylkesstruktur, og avviste i mai 2020 et representantforslag om å avvikle fylkeskommunene for å kutte byråkrati og bringe tjenestene nærmere innbyggerne. Stortinget har også flere ganger avvist forslag om å reversere/dele dagens fylker.

Regionreformen trådte i kraft 1.1.2020, og jeg mener det er viktig å respektere de vedtakene som er fattet i forbindelse med regionreformen. Mange fylkeskommuner har nedlagt et betydelig arbeid med å følge opp Stortingets vedtak om reform, og vi må nå gi fylkeskommunene mulighet til å konsentrere seg om oppgavene de skal løse for innbyggerne i sine regioner.

Ny fylkesstruktur og overføringen av oppgaver og virkemidler fra staten til fylkeskommunene fra 1.1 2020, har dreid seg om å flytte oppgaver nærmere innbyggerne. En avvikling av fylkeskommunen som forvaltningsorgan, vil ha omfattende konsekvenser for oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene, og vil også medføre betydelige kostnader. I Norge gjelder generalistkommuneprinsippet, som betyr at alle kommuner og fylkeskommuner skal ha ansvar for de samme oppgavene, uavhengig av hvilken størrelse de har. Siden det fortsatt er mange små kommuner i Norge, legger det begrensinger på hvilke oppgaver

som kan overføres til kommunene. Flere oppgaver som fylkeskommunen i dag har, for eksempel videregående opplæring og oppgaver på samferdselsområdet, krever en viss størrelse for å sikre god oppgaveløsning. Gitt dagens kommunestruktur og generalistkommuneprinsippet, er det lite som tyder på at kommunene kan overta store fylkeskommunale oppgaver som videregående opplæring, samferdsel og kollektivtransport. Ved en avvikling av fylkesnivået, vil mange fylkeskommunale oppgaver derfor flyttes til staten. Ansvaret plasseres da lengre fra innbyggerne enn i dag. Dette vil bli konsekvensene både om alle fylkeskommuner på eget initiativ ville avvikle seg selv, og om enkelte fylkeskommuner skulle vedta avvikling.

Jeg kommer derfor ikke til å iverksette en prosess som legger til rette for at fylkeskommunene kan avvikle seg selv som forvaltningsnivå. Regionreformen har nettopp trådt i kraft, og jeg mener vi alle nå bør legge denne til grunn og se fremover.

SPØRSMÅL NR. 2026**Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 2. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren sette seg ned med NFF, eventuelt sørge for at riktig fagmyndighet setter seg ned med NFF, med den hensikt å konstruktivt utforske hvordan breddefotballen kan igangsettes med mest mulig normal aktivitet innenfor forsvarlige smittevernmessige rammer?

BEGRUNNELSE:

Hele det norske samfunnet har deltatt i en stor dugnad og blitt satt på prøve som følge av COVID19-pandemien og innsatsen for å hindre smittespredning. Norge ser ut til å ha fått smitten under kontroll, og vi alle deler ønske om at samfunnet gradvis skal normaliseres innenfor smittevernmessige forsvarlige rammer. Idrett og fotball er en viktig del av norsk folkesjel, en stor næring, folkehelsen, breddeidretten og manges velvære. Spørsmålsstiller viser til NFF og flere idrettsprofilers ønske og frustrasjon over at breddeidretten ikke fått kommet i gang med full aktivitet, og viser til NFF sitt brev hvor de skriver: «på vegne av alle medlemmene i Norges Fotballforbund (NFF), ber vi innstendig om det snarest tillates fotballtrening og kampaktivitet på alle nivåer i norsk fotball, slik som i for eksempel Danmark.» Jeg har også registrert at fotballpresidenten har bedt statsråden om et møte snarest mulig, blant annet for å på en konstruktiv måte se på mulighetene for å åpne opp for mer normale idrettsmuligheter til glede og positive ringvirkninger for befolkningen, men på en tilpasset og i en dialog med myndighetene, slik at man på en trygg og sikker måte ivaretar de smittevernmessige behov som vi er nødt til å forholde oss til.

Svar:

Regjeringen vedtok 7. mai 2020 en langsiktig strategi og plan for håndtering av covid-19-pandemien og justering av tiltak med mål om at smittespredningen skal være under kontroll. En gradvis og kontrollert gjenåpning av samfunnet – inkludert idretten, er nødvendig for å kunne følge smitteutviklingen og for å vurdere effekten av tiltak som grunnlag for justeringer.

Det har vært en god og konstruktiv dialog med norsk idrett, blant annet med klarsignal for toppfotballpiloten i regi av Norges Fotballforbund (NFF) som nå er gjennomført vellykket i tre faser fra 11. mai. Med erfaringer fra denne er både toppfotballen og øvrig toppidrett gjenåpnet ved at det i covid-19-forskriften er gitt unntak fra kravet om 1 meter avstand ved arrangementer for toppidretts-

utøvere ved gjennomføring av idrettsarrangement, og for spillere og støtteapparat ved gjennomføring av seriekamper i toppfotball som Norges Fotballforbund har besluttet er klare til å følge forbundets smittevernprotokoller utarbeidet i samarbeid med Helsedirektoratet. I vurderingen av unntak fra avstandskravet er det lagt vekt på næringshensyn og hensynet til yrkesutøvelse for profesjonelle utøvere innen både idretts- og kulturarrangementer. Gjenåpning av toppidretten ut over toppfotballen, er betinget av forsterkede smittereduserende tiltak i tråd med Folkehelseinstituttets anbefalte smitteverntiltak ved nærkontakt innen toppidrett, og at NIF sørger for oppfølging og støtte til særforbundene i deres arbeid med å utarbeide og implementere smitteverntiltak.

For breddefotballen i likhet med øvrig breddeidrett fra og med 20 år, er det som kjent ennå ikke unntak for avstandskravet under trening, og treningen må foregå i faste grupper på inntil 20 personer. Helsedirektoratet skal innen 1. august i lys av smitteutviklingen vurdere om det kan gjøres ytterligere unntak fra krav til avstand mellom personer både ved trening og ved arrangementer. Breddeidretten og breddefotballen vil være blant områdene som blir vurdert. HOD deltar i en god dialog som Kulturdepartementet har med idretten om disse forholdene.

I våre vurderinger er det lagt stor vekt på hensynet til barn og unges idrettsaktivitet. Blant annet er det gitt unntak fra avstandskravet for skolelignende fritids- og ferietilbud. Dette gjør det mulig for den organiserte idretten å arrangere idrettsskoler som f.eks. fotballskole eller friidrettsskole. Videre er det for barn og unge til og med 19 år for lengst åpnet for organisert trening med nærkontakt innenfor faste grupper på inntil 20 personer. Det betyr at det f.eks. er anledning til å spille treningskamper innad i samme lag. Dersom smittesituasjonen ikke endres betydelig, vil det fra 1. august gjøres unntak fra avstandskravet ved gjennomføring av konkurranser innenfor idrettskretsene der alle deltakerne er under 20 år og aktiviteten ikke kan utføres som normalt dersom avstandskravet til enhver tid skal overholdes.

SPØRSMÅL NR. 2027**Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 29. juni 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Gjennom media er vi gjort kjent med konflikter i enkeltkommuner, der ansatte i skolen erfarer mobbing, trakassering og frykt for oppsigelse som en direkte konsekvens av deres kritikk av styringen av skolen.

Mener statsråden dette er akseptabelt, og på hvilken måte vil regjeringen ivareta lærernes og andre ansattes rett til å uttrykke meninger, uenighet og systemkritikk verbalt eller skriftlig, som berører egen arbeidsplass?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser forøvrig til min interpellasjon til daværende kunnskapsminister Sanner den 6. november 2018 om samme tema. Temaet er igjen aktualisert gjennom situasjonen i Sandefjord kommune, der lærere, gjennom leseinnlegg i avisen, har ytret seg kritisk til utstrakt bruken av mål- og resultatstyring av skolen i kommunen, og hvordan dette begrenser lærernes faglige metodefrihet og mulighet til å ivareta elevenes faglige utvikling. Reaksjonen fra arbeidsgiver, både på skolenivå og kommuneadministrasjonen, skaper frykt blant ansatte og oppleves som forsøk på å frata lærerne deres grunnlovsfestede rett til å ytre seg – også om forhold ved egen arbeidsplass. Friheten til å ytre seg er kanskje særlig viktig i offentlig sektor. En rekke forhold i offentlig sektor er avhengige av folkevalgt og politisk styring, og desto viktigere er det med en løpende og åpen debatt om utviklingen på de ulike områdene, slik at politiske beslutningstakere har god oversikt over hva som skjer, og konsekvensene av de vedtakene som er fattet. Derfor kan heller ikke lojalitetsplikten ovenfor arbeidsgiver overprøve ytringsfriheten.

Når det gjentatte ganger avdekkes at lærernes ytringer møtes med indirekte og direkte trusler om sanksjoner, må det stilles spørsmål ved om ytringsfriheten i praksis er i ferd med å snevres inn. Uten å gå nærmere inn i enkelt saker, så viser de siste årenes avsløringer og omfattende mediedekning at lærernes og skoleledernes ytringsfrihet er under press.

I sitt svar til meg i debatten i november 2018, bekreftet daværende statsråd at den som er ansatt i skolen, har, på linje med andre ansatte, den samme grunnleggende ytringsfrihet som enhver annen innbygger. Dette gjelder også for ytringer som har direkte tilknytning til virksomheten den ansatte arbeider i, og at skoleledelsen ikke har fri adgang til å regulere eller sanksjonere ytringer som den ansatte fremsetter på egne vegne. Til tross for at KS i 2017 ga ut en revidert og utvidet utgave av sin veileder

om ytringsfrihet og varsling, så viser eksemplene fra virkeligheten at dette ikke følges opp i praksis. Både av hensyn til den enkelte ansatte, kvalitetsutviklingen i skolen og en opplyst offentlig debatt om situasjonen i skolen, er det nødvendig å løfte denne debatten opp på nasjonalt nivå.

Svar:

Ytringsfrihet er avgjørende for en opplyst samfunnsdebatt og en forutsetning for et velfungerende demokrati. Ytringsfriheten er en rettighet som er vernet både av Grunnloven og av internasjonale menneskerettigheter. Den er begrunnet i de grunnleggende prinsippene om demokrati, sannhetssøken og individets frie meningsdannelse.

Den som er ansatt i skolen, har den samme grunnleggende ytringsfrihet som enhver annen innbygger. Dette gjelder også for ytringer som gjelder skolevirksomheten. Den ansattes rett til å ytre seg er likevel ikke uten grenser. Skranker som følger av den alminnelige lovgivningen, som for eksempel taushetsplikten og forbud mot hatefulle ytringer og diskriminering, må selvsagt overholdes. Ansatte i skolen kan heller ikke ytre seg på en måte som krenker elever, og som derfor kommer i strid med deres rett etter opplæringsloven til et trygt og godt skolemiljø. I tillegg vil lojalitetsplikten i arbeidsforholdet kunne spille inn.

Lojalitetsplikten innebærer at ansatte har en plikt til å opptre lojalt overfor den virksomheten de arbeider i. Dette betyr imidlertid ikke at arbeidsgiveren har adgang til – ut fra sin egen lojalitetsforventning – å regulere eller sanksjonere ytringer som ansatte framsetter på sine egne vegne. Ansatte i skolen har dermed et vidt spillerom for offentlig å gi uttrykk for sin mening også om eget arbeidsområde og sin egen arbeidsplass.

Det er ikke akseptabelt dersom lærere og andre ansattes ytringsfrihet begrenses uforholdsmessig. Hva som vil være uforholdsmessig må vurderes konkret, hvor grunnen til å gjøre inngrep i den ansattes frihet veies opp mot hensynet til demokrati, sannhetssøken og individets frie meningsdannelse. Dersom hensynene bak ytringsfriheten veier tyngre, vil en ytring fra en ansatt kunne være vernet også når arbeidsgiverens interesser kan bli skadelidende.

Jeg er enig i at ansattes ytringer er svært viktige for en opplyst offentlig debatt, noe som igjen er sentralt for kvalitetsutvikling i skolen. Det er uholdbart dersom ansatte ikke opplever trygge rammer for å ytre sin mening

om skolevirksomheten. Lærere og andre ansatte har gode forutsetninger for å mene noe om skolevirksomheten, og det er viktig at det er god kultur for å ytre seg også internt i egen virksomhet.

Offentlig ansatte som mener at arbeidsgiver har begrenset deres ytringsfrihet på en uberettiget måte, har adgang til å ta saken opp med Sivilombudsmannen.

Ansattes ytringsfrihet drøftes grundig av opplæringslovutvalget som leverte sin utredning, NOU 2019: 23, til Kunnskapsdepartementet i desember i fjor. Denne NOU-en er for tiden på høring hos aktørene i skolesektoren, og jeg håper og tror at dette kan være med på å øke bevisstheten om ytringsfrihet i skolen. I oppfølgingen av NOU-

en vil jeg ha oppmerksomhet på denne problemstillingen og gjøre mitt for å bidra til refleksjon og debatt blant alle berørte, hos skoleeiere, på ulike nivå i skolen og i organisasjonene.

Jeg vil for øvrig også vise til at regjeringen nylig har oppnevnt en ytringsfrihetskommisjon, som har fått i oppdrag å foreta en helhetlig gjennomgang av ytringsfrihetens stilling i Norge. Skolesektoren er ikke særskilt framhevet i mandatet, men kommisjonens arbeid vil kunne bidra til økt bevissthet og diskusjon om ytringsfriheten og tiltak for å sikre den enkelte trygge rammer utøvelse av ytringsfriheten.

SPØRSMÅL NR. 2028

Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 30. juni 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil Statsråden foreta en granskning av Mattilsynets feilaktige tolkning av EØS-avtalens bestemmelser om reglene for eksport til land utenfor EØS av sjømat når det gjelder krav til fremmedstoffer, herunder kadmium, og herunder vurdere om de som tapte midler og økonomiske muligheter som følge av statens feiltolkning bør ytes full erstatning?

BEGRUNNELSE:

Det vises til at Landbruks- og matdepartementet har det overordnede ansvaret for Mattilsynet.

I 2010 påviste Mattilsynet at nivået til det giftige stoffet kadmium i sjømaten til bedriften Bodø Skalldyr AS var høyere enn det EUs bestemmelser om innholdet i fremmedstoffer tillot for at det kunne selges på EØS-markedet. Mattilsynet beordret destruksjon av et stort parti taskekrabber, og bedriften fikk salgsforbud. Statens pålegg førte til bedriftens konkurs og tap av 18 arbeidsplasser. Eierne ble også ruinert.

Beslutningen ble basert på Mattilsynets tolkning av EØS-regelverket. EØS-avtalen fastslår at handel med sjømat må følge EUs bestemmelser om innholdet i fremmedstoffer, særlig kadmium, for å kunne lovlig selges til kunder innenfor EØS-området. Mattilsynet tolket EØS-regelverket dithen at dette også gjaldt handel med sjømat, herunder taskekrabbe, utenfor EØS-området. Men EØS-avtalen åpner for at taskekrabben kunne vært

solgt til land utenfor EØS som tillot høyere kadmiumnivå. Dette bekreftes av Forskrift om produksjon og eksport av næringsmidler og fôrvarer til land utenfor EØS på særskilte vilkår av 01.10.2018. Her sies det at næringsmidler som ikke oppfyller kravene i EUs bestemmelser kan eksporteres til ikke-EØS-land hvis myndighetene i importlandet tillater dette.

Mattilsynets tolkning av EØS-regelverket i 2010, som blant annet førte til at Bodø Skalldyr AS gikk konkurs, var altså feil. Det var også flere firmaer og kystsamfunn som driver med sjømateksport som tapte betydelige midler, arbeidsplasser og fremtidsmuligheter på grunn av Mattilsynets feiltolkning av EØS-avtalen. Det anslås at salgstapet beløper seg til 15 milliarder kroner.

Mattilsynssaken har likhetspunkter med NAVs EØS-sak, selv om alvorlighetsgraden er lavere. I den saken var det NAV og departementet som selv stod frem for å rydde opp. I Mattilsynssaken har feiltolkningen som la grunnlag for forvaltningspraksis ikke avstedkommet granskning og oppretting av skadevirkninger av feilen. Det er denne representantens mening at når statens beviselige feil medfører konkurser og store tap av inntekter må staten yte erstatning i tråd med Grunnlovens bestemmelser, og viser særlig til paragraf 105.

Svar:

Jeg er opptatt av at det skal være god mulighet til å eksportere til land utenfor EØS. For orden skyld gjør jeg

oppmerksom på at EUs handelspolitikk ikke er en del av EØS-avtalen, og at EUs regelverk på matområdet ikke gjelder for eksport av næringsmidler til tredjeland. Norge har derfor kunnet ha egne nasjonale regler for dette. Ordningen i matloven har vært at det kan søkes til Mattilsynet om dispensasjon til å eksportere et produkt til land utenfor EØS, dersom det ikke er i samsvar med EU-regelverket.

De tre departementene på matområdet, Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), er ikke enig i premisset om at Mattilsynet har feiltolket «EØS-avtalens bestemmelser om reglene for eksport til land utenfor EØS av sjømat». Regler for eksport til land utenfor EØS er ikke omfattet av EØS-avtalen. Saken gjelder derfor ikke spørsmål om rekkevidden av handlingsrommet eller EØS-stridig rettsanvendelse.

Mattilsynets pålegg og vedtak mot Bodø Skalldyr AS i 2010 var basert på Mattilsynets tolkning av det gjeldende nasjonale regelverket. Domstolene har vurdert spørsmålet om statens erstatningsansvar ovenfor Bodø Skalldyr AS i Salten tingrett i 2013 og Hålogaland lagmannsrett i 2014, hvor staten ble frifunnet i begge instanser. Verken tingretten eller lagmannsretten fant at det forelå noe urettmessig dispensasjonskrav fra myndighetenes side. De la til grunn at det gjaldt et krav om å søke om dispensasjon etter matloven § 32 for salg av varene utenfor Norge, dersom de ikke lovlig kunne selges innenfor EØS. Anke over lagmannsrettens dom ble avvist av Høyesterett 27. januar 2015.

I 2018 så departementene at det var behov for å fastsette nærmere vilkår for hva som skal gjelde for å kunne eksportere til land utenfor EØS, dersom varen ikke er i

samsvar med kravene som gjelder i EU. LMD, HOD og NFD fastsatte en forskrift om produksjon og eksport av næringsmidler og fôrvarer til land utenfor EØS på særskilte vilkår. Forskriften ble vedtatt 31. august 2018 og trådte i kraft 1. oktober 2018. Dispensasjonsordningen videreføres ikke i forskriften. Såkalte ikke-konforme varer kan eksporteres til land utenfor EØS på særskilte vilkår, blant annet dersom myndighetene i mottakerlandet tillater det. Det gjelder imidlertid uansett et minstekrav om at varene som skal eksporteres er helsemessig trygge. Eksempelvis kan det være varer som ikke er tillatt å omsette på EØS-markedet pga. at de overstiger gjeldende grenseverdier, men som likevel ikke anses som helsefarlige. Dette innebærer også at det er forbudt å eksportere helsefarlige varer, såkalt "dumping", selv om mottakerlandet skulle akseptere det.

Forskriften åpnet for at norske aktører kan produsere og eksportere varer til land utenfor EØS som ikke er tillatt på EØS-markedet. Reglene gir en videre adgang til eksport enn det som har vært praksis tidligere.

Forskriften endrer rettstilstanden og gjelder kun fremover i tid. De nye reglene får derfor ikke anvendelse i forhold til vedtak om omsetningsforbud og destruksjonspålegg som ble truffet før forskriften trådte i kraft 1. oktober 2018.

På bakgrunn av ovennevnte er det ikke grunnlag nå for å si at staten har feiltolket EØS-avtalen, eller at staten er erstatningsansvarlig.

Avslutningsvis gjør jeg oppmerksom på at det for tiden er to verserende søksmål mot staten som gjelder dette saksforholdet.

SPØRSMÅL NR. 2029

Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 1. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er statsråden fornøyd med involveringen av interesseorganisasjoner så langt i arbeidet med Nasjonal transportplan (NTP), og kan han love at organisasjonene blir godt involvert på alle stadier i prosessen, slik at alle viktig innspill kommer med i arbeidet med NTP?

BEGRUNNELSE:

Det er nå under utarbeidelse en ny Nasjonal transportplan (NTP), en transportplan som blir helt avgjørende for at transportsektoren skal klare sine klimamål for 2030. I arbeidet med denne planen er det lagt opp en helt ny prosess. Da prosessen ble lansert ble det understreket at dette skulle være en mer demokratisk og politisk prosess, der fagetatene skulle jobbe ut fra politiske målsettinger. Demokratiske prosesser handler også om involvering. Det er

nå gjennomført en rekke oppdrag i fagetatene på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. Disse oppdragene, som er svært omfattende, er nå på høring. I tillegg er sentrale deler av utredningene, eksempelvis beregning av klima-effekter, heller ikke ferdigstilt selv om høringsfristen går ut 1. juli. De faglige utredningene er svært viktig for det videre arbeidet med NTP, ikke minst fordi de ofte er førende for viktige prioriteringer. Når materialet blir for omfattende, og heller ikke er klart til høringsfristen, er det fare for at interesseorganisasjonene ikke har mulighet til å komme med relevante og viktige korrigeringer og innspill til det videre arbeidet som skal gjøres i departement og regjering.

Svar:

Et viktig grep i den nye modellen for å utarbeide Nasjonal transportplan (NTP) er at Samferdselsdepartementet har tatt en ny og tydeligere rolle i arbeidet. Samtidig er politisk nivå i fylkeskommunene, de største byene og Sametinget tidligere involvert i prosessen. Det er også helt avgjørende å få innspill fra næringsliv og interesseorganisasjoner, slik at vi kan lage en nasjonal transportplan som best mulig svarer på de store utfordringene vi står ovenfor.

Tidligere samferdselsminister Jon Georg Dale inviterte næringsliv og interesseorganisasjoner til nasjonalt møte i fjor høst for å diskutere utfordringene på de ulike områdene i transportsektoren. Jeg vil invitere til tilsvarende møte i høst for å få innspill om prioriteringer. Svarene fra virksomhetene på prioriteringsoppdraget (oppdrag 9) vil da være et viktig grunnlag. Jeg har også denne våren hatt møter med blant annet NHO og LO for å drøfte kommende NTP og vil fortsette denne viktige dialogen i det videre arbeidet.

Det er også lagt opp til en mer dynamisk prosess mellom transportvirksomhetene og Samferdselsdepartementet, ved at departementet gir deloppdrag til virk-

somhetene på tema som er viktige for neste NTP. Svarene vil samlet utgjøre virksomhetenes faglige innspill til stortingsmeldingen om NTP.

Samferdselsdepartementet inviterte i brev av 18. mars 2020 en rekke aktører til høring av transportvirksomhetenes svar på oppdragene, med frist 1. juli. Både svarene på oppdragene til transportvirksomhetene og høringsinnspillene vil være et viktig grunnlag i prosessen med NTP 2022-2033. Oppdragene som er gitt til transportvirksomhetene og virksomhetenes svar er offentlig tilgjengelig på www.regjeringen.no/ntpoppdrag.

Samferdselsdepartementet trenger mest mulig oppdaterte beregninger i arbeidet med NTP 2022-2033, og vil også stille supplerende spørsmål til virksomhetene. Det betyr at departementet også etter høringsfristen 1. juli vil motta ulike dokumenter fra virksomhetene som underlag for arbeidet med stortingsmeldingen. Jeg vil spesielt gjøre oppmerksom på at virksomhetene skal levere forventede resultater på indikatorer, oppdaterte kostnadsanslag og samfunnsøkonomiske beregninger senest 15. oktober, jf. tilleggsoppdrag om indikatorer av 23. juni 2020 som er lagt ut på departementets nettsider. Svarene fra virksomhetene vil fortløpende legges ut på nettsidene, og alle som ønsker det kan uttale seg til disse.

Parallelt pågår det et arbeid med en klimamelding der de ulike interesseorganisasjonene også kommer med innspill. Jeg har jevnlig møter med ulike organisasjoner og i august har jeg innkalt de største miljøorganisasjonene til et møte.

Det er viktig for meg å involvere bredest mulig og da det ikke er mulig å reise rundt for å ha folkemøter i situasjonen vi er i nå avholdt jeg i vår et digitalt folkemøte hvor alle som ønsket det kunne sende inn innspill og spørsmål knyttet til ny NTP.

Jeg ser fram til det videre arbeidet og til å få innspill fra alle involverte aktører.

SPØRSMÅL NR. 2030

Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 1. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Tinnosbanen inngår i verdensarven Rjukan-Notodden industriarv og anlegget er fredet av Riksantikvaren. Bane NOR har ansvar for vedlikehold av banen, og Jernbanedi-

rektoratet har anslått at det trengs 300-500 mill. kroner for at banen kan oppgraderes til kjørbare stand for museums-/turisttog.

Hva er statsrådets planer for Tinnosbanen, og når vil midler til oppgradering komme?

Svar:

Som representanten viser til, har Samferdselsdepartementet etter anmodning fra Stortinget, gitt Jernbanedirektoratet i oppdrag å gjennomføre en utredning om de samfunnsøkonomiske gevinstene og kostnadene ved istandsetting av Tinnosbanen. Etter avtale med Jernbanedirektoratet har Bane NOR gjennomført et omfattende utredningsarbeid. Telemark fylkeskommune, de berørte kommunene og skognæringen er blitt inkludert i arbeidet. Alternativene som vurderes er, som Stortinget ba om, enten en ren museumsjernbane eller en operativ jernbanelinje som kan transportere gods og tømmer. De to

alternativene koster henholdsvis 510 mill. kr og 760 mill. kr.

Tinnosbanen ble fredet i 2011 og står fra 2015 oppført som en del av Rjukan-Notodden Industrial Heritage Site på UNESCOs verdensarvliste. De øvrige delene av objektet, som ikke er statlige, er oppgradert og har en tilstand som tilfredsstillende forpliktelser som fredningsobjekt. For å få det samlede verdensarvobjektet opp på et tilfredsstillende nivå, må staten foreta nødvendige oppgraderinger av Tinnosbanen. Riksantikvaren understreker at Norge her har forpliktelser ovenfor verdensarvkonvensjonen.

Samferdselsdepartementet vil ta stilling til fremtidige planer for Tinnosbanen i forbindelse med neste Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 2031

Innlevert 23. juni 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 3. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Den nye sikkerhetsloven for Hong Kong er bare en av mange former for undertrykking av demokrati og menneskerettigheter som kinesiske myndigheter står for. Ved inngåelse av frihandelsavtaler har Norge både mulighet og ansvar for å sette krav til respekt for menneskerettigheter, rettsstat og ytringsfrihet. Disse prinsippene må prioriteres over økonomisk vinning for Norge.

Vil Norge sette hensynet til demokrati og rettssikkerhet foran egen økonomisk gevinst i forhandlingene med Kina?

BEGRUNNELSE:

Venstre-leder Trine Skei Grande sa i debatt med MDG på Dagsnytt 18 den 9. juni at hun mener Norge bør stille frihandelsavtalen med Kina i bero. Det er viktig at Norge reagerer på sikkerhetsloven som nå setter til side Hongkongs egen lovgivende forsamling. Samtidig er det avgjørende å understreke at situasjonen i Hong Kong bare er en liten del av problemet. Kinas brudd på menneskerettighetene er konstante og permanente og rammer ikke bare befolkningen i Hong Kong, men også 1,4 milliarder kinesere samt mange utenfor Kinas grenser. Norge må reagere konsekvent og tydelig når menneskerettigheter og demokrati undertrykkes og stille tydelige krav i alle forhandlinger om frihandelsavtaler med Kina og andre land.

Svar:

Jeg deler bekymringen for utviklingen i Hongkong. Jeg er enig i at de nye sikkerhetslovene for Hongkong, som er vedtatt innført, gir grunn til bekymring. Blant annet fordi det vil kunne høyne konfliktnivået og innskrenke det demokratiske rommet i Hongkong. Norge har også, sammen med 26 andre land, tatt opp situasjonen i Hongkong og Xinjiang i FNs menneskerettighetsråd. Frihetene til Hongkongs befolkning må respekteres i tråd med menneskerettighetene og Hongkongs Basic Law.

Regjeringen tillegger både menneskerettigheter og ønsket om å styrke det økonomiske samarbeidet med Kina stor vekt. Vi vil ikke la hensynet til næringsinteresser stå i veien for å ta opp menneskerettighetsbrudd i vår politikk overfor Kina. Menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og samfunnsansvar er tema også når vi forhandler frihandelsavtaler. Vi forventer at norske bedrifter viser det samme samfunnsansvar og legger de samme verdier til grunn for handelen med Kina som de gjør i sin virksomhet i Norge.

For Norge, som en åpen og eksportrettet økonomi, er det viktig å gjøre vårt for å bidra til å bevare et regelbasert internasjonalt handelssystem. Vi vil også samtidig fortsette arbeidet med menneskerettigheter, rettsstatsprinsipper og ytringsfrihet. Og vi vil arbeide for at oppslutningen om og etterlevelsen av en multilateral rettsorden og internasjonale normer styrkes.

SPØRSMÅL NR. 2032**Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 1. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva vil justis- og beredskapsministeren foreta seg for å sikre nasjonal beredskap, kompetanse og forsyningssikkerhet innenfor disse viktige områdene?

BEGRUNNELSE:

DSB (Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap) gjør hvert år innkjøp i materiell som telt og utstyr til sine nasjonale beredskapslager og bruk, samt internasjonale operasjoner.

Sist anbud på leveranser på telt og materiell var i September 2016. Det ble da inngått avtale med et utenlandsk selskap på fem av anbudene, som leverandør for kontrakter verdt flere millioner årlig. Rammeavtalen har en varighet på 4 år med mulighet for forlengelse i ytterligere 2 + 2 år. Materiellet produseres i utlandet.

Dette innebærer at rammeavtalen skal til vurdering høsten 2020, noe som åpner for muligheten til å vurdere den nasjonale beredskapsstatus sett i lys av Corona-krisen.

Det finnes norske produsenter av slikt materiell, og det kan antas å være formålstjenlig i fremtiden å ha norske leverandører og teknisk support. Tidligere har blant annet norske Norlense hatt avtale om leveranser til Sivilforsvaret/DSB, men nå kjøpes produksjonen fra lavkostland. En del av utstyret (høytrykkstelt) er også utviklet av norske aktører i samarbeid med Forsvaret.

Beredskapsmessig er en del av det materiellet som avtalen innbefatter kritisk. Corona-situasjonen synliggjorde at denne typen materiell kan måtte skaffes og suppleres/produseres på kort varsel i en nasjonal krisesituasjon.

Svar:

Det er viktig å ha på plass avtaler for innkjøp av kritisk materiell, og dette er noe Covid-19 situasjonen særlig har vist oss. Når det skal inngås avtaler om innkjøp på vegne av offentlige myndigheter med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 kroner ekskl. merverdiavgift er det pålagt å følge reglene for offentlige anskaffelser. Formålet med dette regelverket er å bidra til økt verdiskapning i

samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk. I henhold til dette regelverket blir det tildelt kontrakt/rammeavtale til den leverandør i det europeiske markedet som vinner anbudet i henhold til tildelingskriteriene. Hensynet til forsyningssikkerhet kan ivaretas ved anskaffelsen og i de kontraktene som inngås, for eksempel ved at leverandørens evne til å levere gjennom hele kontraktperioden settes som kriterie ved anskaffelsen og at dette reguleres i kontrakten.

Å kunngjøre anskaffelser særlig rettet mot norske bedrifter og norsk produksjon vil stride mot anskaffelsesregelverket og kunne føre til fravær av relevante tilbud.

Antall tilbydere i Norge av materiell som er relevant for Sivilforsvaret er begrenset, men alle som vil får delta på like vilkår i konkurranser om rammeavtaler. Sivilforsvaret har mange rammeavtaler med norske leverandører, men i hovedsak leverer disse standardprodukter som er produsert i andre land.

SPØRSMÅL NR. 2033**Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 1. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Korleis kan grendelaget gå fram for å ta vare på denne turistattraksjonen?

GRUNNGJEVING:

I Kvam herad i Vestland ligg det i nærleiken av Øystese ein turistattraksjon kalla Gullfiskavatnet (Skårsvatnet).

Gullvederbuk vart sett ut der for over 100 år sidan og klarte seg greitt der. På 60-talet vart det satt ut stingsild som skulle vere mat til denne gullfisken. Det viste seg å ha motsatt effekt, stingsilda et nemlig opp rogna til gullfisken. Det har vorte gjort forsøk på å fjerna stingsild men det har ikkje lukkast. På 80-tallet vart det gjort forsøk på å kultivert gullfisk som hadde god effekt på tilvekst.

For nokre år sidan ynskte Soldal og Porsmyr grenda-utvalg å starte opp att med kultivering. Det gjekk ikkje for då var regelverket endra, slik at fisk som er sett ut i ferskvatn etter år 1600 ikkje er lov til å hjelpa å overleva. Dette er det som fylkesmannen informerte grendelaget om då dei ville starta kultivering igjen. Grendelaget kunne fjerne stingsild men ikkje kultivert gullfisk sa dama Fylkesmannen.

På 80 tallet var dette eit arbeid som vart gjort i regi av grendautvalget.

Gullfisken er i dag ein stor turistattraksjon der mange hundre mennesker er innom kvar dag i sommermånedene.

Svar:

Eg har forståing for ynsket om å ta vare på turistattraksjonar. Samstundes er det naudsynt å hindre spreieing av framande artar. Slike artar er eit stadig større trugsmål mot naturmangfaldet i ferskvassøkosystema våre. Fisk som har vorte sett ut kan mellom anna fortrenge stadeigne artar og forstyrre lokale økosystem. Spreiinga skuldast i utgangspunktet utsetjingar som er gjorde av menneske, med påfølgjande spreieing frå lokalitetane. Spreieing av skadelege framande artar kan føre med seg store kostnader for samfunnet, mellom anna knytt til tiltak for nedkjemping, og på grunn av redusert verdiskaping i lokalsamfunnet og mindre høve til fritidsfiske.

Forskrift om framande organismar under naturmangfaldlova har til føremål å hindre mellom anna utsetjing som kan ha uheldige fylgjer for naturmangfaldet. På grunn av den negative innverknaden framande artar har på naturmangfaldet i ferskvatn, har det i mange år ikkje

vorte gitt løyve til utsetjing av framande fiskeartar i ferskvatn. I dag er det berre aktuelt å gje løyve til å kultivere vatn med stadeigen fisk, i samsvar med nasjonale og regionale kultiveringsplanar.

Gullvederbuk er ein karpefisk som ikkje høyrer naturleg heime i naturen på Vestlandet. Fisken er ein variant av den regionalt framande arten vederbuk. Utsetjing av nye individ av gullvederbuk vil auke talet på fisk i vatnet og med det risikoen for vidare spreieing, primært ved at menneske tek med seg fisk og sett den ut i nye vatn. Fisken kan òg vere berar av sjukdommar og parasittar som kan gjere skade på naturmangfaldet.

Det er Miljødirektoratet som er ansvarleg myndigheit etter forskrift om framande organismar. Ein eventuell søknad om løyve til å setje ut gullvederbuk i Skårsvatnet må handsamast og vurderast nærare av direktoratet.

SPØRSMÅL NR. 2034**Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 2. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Korleis kan ein gård som Bakketun gård gå fram for å få naudsynte løyver til å produsere fleire egg?

GRUNNGJEVING:

Plattformen regjeringen styrer på seier: Lokal matproduksjon er viktig for fremtidens landbruk. Markedet for «lokalmat» og økologisk mat vokser, og økt forbrukerorientering kan gi landbruket flere ben å stå på. Regjeringen vil stimulere til større mangfold ved å øke satsingen på geografisk opprinnelsesmerking og spesialitetsmerking.

Vidare seier samme plattform: Sikre et landbruk over hele landet, og styrke arbeidsdelingen i norsk jordbruk slik at arealer til korn- og grøntproduksjon opprettholdes, mens tyngden av den gressbaserte husdyrproduksjonen blir liggende i distriktene.

Tirsdag denne veka besøkte eg Bakketun gård i Bergen kommune. Dette er ein lokal produsent av egg som leverer til ein frittstående lokal grossist som igjen leverer til lokale butikkar på tvers av kjedene og gjer at egg produsert i Vestland fylke og blir seld i fylket. På den måten sparar ein miljøet med at egga ikkje fyrst skal sendast til austlandet og deretter tilbake til butikkhylene i Vestland. Dette er et enkelt eksempel på hvordan 7 000 egg pr. dag, som blir produsert i Vestland og skal konsumeres i Vestland, gjennom lokal samhandling kan gå fra produksjon til matfat på få dager uten at varen har krysset fylkesgrensen på sin vei gjennom hele verdikjeden.

No er det slik at gården har kapasitet til å produsere meir. Dette trengs og for å skape betre lønnsomhet og utnytte investeringane betre. Den lokale forbruker har omfavnet eggene og den lokale grossisten har difor større etterspørsel fra sine lokale kunder og ynskjer å kjøpe meir egg. Altså bonden kan og vil produsere fleire egg og kjøparane står i kø.

Svar:

Det vert i spørsmålet opplyst om at det på Bakketun gard i Bergen kommune vert produsert 7 000 egg per dag, som om lag er grensa for konsesjonsfri drift etter husdyrkonsesjonsregelverket med eit produksjonsomfang på 7 500 høner.

Eg vil presisere at eg ikkje kan gå inn i nokon handsaming av denne einskilde saken. Men eg vil i det følgjande gi generell informasjon om husdyrkonsesjonsregelverket.

Formålet med dette regelverket er å oppretthalde ein differensiert bruksstruktur gjennom å fordele dei kraftfôrbaserte husdyrproduksjonane med basis i familiejordbruket.

Husdyrkonsesjonsreglane set grenser for driftsomfanget i svine- og fjørfeproduksjon per jordbruksføretak. Reguleringa gjeld berre primærproduksjon, og i vurderinga av kor stor husdyrproduksjonen kan vere per føretak, skal det ikkje legges vekt på moment som kor stor etterspurnad det er etter jordbruksråvarer og foredla produkt.

Etter lov og forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjon gir regionalpolitiske tilhøve ikkje grunnlag for å innvilge konsesjon.

Landbruket sine ressursar er utgangspunkt for eit mangfald av produkt og tenester. Regjeringa arbeider for at det samla ressursgrunnlaget til landbrukseigendommen skal utnyttast betre, og har difor over jordbruksavtalen sett av vesentleg med midlar til produksjon og sal av lokale matprodukt. Dette har medverka til auka profesjonalisering og stor vekst innan lokalmatområdet.

SPØRSMÅL NR. 2035**Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 1. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

I svar fra Finansdepartementet til SV i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, saksnr.: 20/3391 kommer det fram at det er solgt 35 millioner liter biodrivstoff utover det Miljødirektoratet rapporterte 20. mai 2020.

Hvor mye av dette biodrivstoffet (de 35 millioner liter) er basert på palmeolje?

Svar:

Tala som Finansdepartementet viser til i sitt svar, er henta inn av Skatteetaten. Disse er høgare enn Miljødirektoratet sine tal. Årsaka er at det er to selskap som ikkje har rap-

portert til Miljødirektoratet i 2019. I tillegg var tala som blei lagde fram av Skatteetaten i januar førebelse.

Tala frå Skatteetaten skil berre på konvensjonelt og avansert biodrivstoff, og ikkje på ulike råstoff. I følgje desse tala blei det selt 641 mill. liter biodrivstoff i 2019. Av desse var 243 mill. liter avansert og 398 mill. liter konvensjonelt biodrivstoff. Ifølgje tala Miljødirektoratet la fram 20. mai, blei det rapportert 606 mill. liter biodrivstoff i 2019. Av desse var 230 mill. liter avansert og 375 mill. liter konvensjonelt biodrivstoff.

Palmeolje kvalifiserer som konvensjonelt råstoff saman med andre oljevekstar som til dømes raps, soya og solsikke. Med bakgrunn i tala over, stod konvensjonelt råstoff for maksimalt 23 mill. liter meir enn rapportert til Miljødirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 2036**Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 30. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at ikke Foamrox kan få svar og vil statsråden ta et initiativ til å få løst saken?

BEGRUNNELSE:

Bedriften Foamrox har ved flere anledninger bedt om å bli godkjent som leverandør av miljøvennlige produkter til Statens vegvesen. Svarene uteblir.

Produktene er tatt i bruk på i flere norske veiprosjekter. Blant annet har Foamrox levert til AF-gruppen/Nye Veier i forbindelse med tunnelene på den nye E18 mellom Tvedestrand og Arendal. Til tross for stor interesse fra sentrale norske entreprenørbedrifter, har bedriften fortsatt utfordringer med å etablere seg i det norske markedet. Årsaken er at de vegnormalene som Statens vegvesen har utarbeidet i en rekke sammenhenger stiller spesifikke krav om at det skal brukes betong – og ikke andre materialer, blant annet i tunneler.

Bedriften rapporterer nå at de har fått tilbakemelding fra enkelte entreprenører om at Statens vegvesen vil diskvalifisere entreprenører som leverer anbud som inkluderer Foamrox-produkter i leveransen. Tross utallige forhandlingsmøter og forsøk på dialog med Statens vegvesen, har ikke Foamrox fått aksept for sine produkter fra Statens vegvesen/Vegdirektoratet.

Foamrox har gjentatte ganger rettet henvendelser til Statens vegvesen/Vegdirektoratet for å få svar på hva de må gjøre for å få en godkjenning for bruk av deres produkter og materialer i utbygginger Statens vegvesen har ansvar for. Til nå har det ikke vært mulig å få svar på hva slags dokumentasjon Statens vegvesen/Vegdirektoratet krever. De henviser bare til vegnormalens krav om bruk av betong.

Statens vegvesen er den dominerende bestilleren i det norske anleggsmarkedet. De bør derfor stimulere til nye og mer klimavennlige løsninger, også når det gjelder materialvalg. Når en norsk leverandør har utviklet et nytt produkt som har åpenbare fortrinn både når det gjelder

helse, miljø og sikkerhet – uten at det er dyrere å bruke – så er det helt uforståelig at Statens vegvesen aktivt motarbeider innovasjon, industriutvikling og et potensielt nytt norsk eksportprodukt ved å fastholde bruk av betong som eneste godkjente løsning. Statlige organer må gå foran når det gjelder utprøving og kjøp av grønnere og mer klimavennlige materialer.

Svar:

Jeg har undersøkt saken nærmere med Statens vegvesen og har fått opplyst at det aktuelle materialet brukes i dag i norske tunneler. Produktet brukes nå i installasjoner utenfor/bak tunnelrom. Foamrox ønsker videre å bruke materialet som erstatning for betongelementer som vann-/frosstikring.

Statens vegvesen setter krav til bestandighet av tunnelkonstruksjoner. Av hensyn til sikkerhet må andre materialer enn betong sine egenskaper kunne dokumenteres.

Det er to ulike situasjoner for bruk av Foamrox' produkt i en veitunnel:

- Bak tunnelhvelv/vann- og frostsikringshvelv, i tverrforbindelser etc.: Her er det ikke spesifikke krav til alle materialer. Det kan på ulike områder brukes Leka, lettbetong

osv. Foamrox-materialet blir brukt i disse områdene. Traforum i teknisk bygg skal bygges i betong.

- I tunnelrommet: Her er det spesifikke krav til brannmotstand for konstruksjonene i tillegg til langtidsegenskaper som bygger på internasjonale krav til sikkerhet samt lang norsk erfaring. Kravet er at det benyttes hvelv av betongelementer eller sprøytebetong. Foamrox-materialet består av et skumglassmateriale med et belegg av polyurea, og materialet må bl.a. imøtekomme kravet til brann-/røykutvikling. Foamrox er gjort oppmerksom på disse kravene og vi avventer fullverdig dokumentasjon.

Statens vegvesen har hatt flere møter med firmaet Foamrox AS, senest i januar 2019. Etaten har i tidlige møter og i dialog med firmaet bedt om dokumentasjon, først og fremst branntekniske egenskaper. Vegvesenet opplyser at de så langt ikke har mottatt denne dokumentasjonen.

For nye løsninger er det krav til dokumentasjon, som skal sendes inn for vurdering frem til eventuell godkjenning. Når dokumentert funksjon og egenskaper til nye løsninger er funnet i orden, godkjennes løsningen for bruk.

Jeg vil oppfordre både Statens vegvesen og Foamrox til å gå i dialog med sikte på å komme frem til en løsning for det videre arbeidet frem mot en ev. godkjenning av det aktuelle materialet.

SPØRSMÅL NR. 2037

Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 30. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

E39 Rennfast-sambandet er med å knytte Rogaland sammen, og tunnelene er viktig for både lokalbefolkning, pendlere, næringsliv og turisme. I 2019 var de i snitt delvis stengt ca. hver fjerde dag, og det er omtrent 50 nedstengningen i år.

Er statsråden fornøyd med situasjonen, eller har statsråden tatt grep for å snu utviklingen, eksempelvis vurdert tiltak som en egen bergingsbil?

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at det i perioden 1. januar - 31. mai 2020 var registrert 65 uforutsette stans i Rennfastsambandet. 57 av disse var av trafikal art, og gjaldt i all hovedsak bilberging. Tunnelene er oppgradert

med ny sikkerhetsutrustning, også kamera, og Vegtrafikk-sentralen (VTS) i Bergen blir fortløpende varslet om slike uønskede hendelser.

Å sikre trafikanters sikkerhet og fremkommelighet, er en av hovedoppgavene til VTS. Ved uønskede og uoversiktlige hendelser, som de nevnt over, vil VTS ofte velge å stenge tunnelen, nettopp for å ivareta sikkerheten.

For å kunne forbedre fremkommeligheten, har Statens vegvesen i Stavanger hatt et prosjekt med for å informere trafikantene bedre. Flere tiltak er vurdert, og følgende blir gjennomført; Det vil bli montert fire fritekst-tavler, én ved hver tunnelportal, som skal brukes til å informere bilistene om hendelser i tunnelen og varsle om nedsatt hastighet. I tillegg til dette vil VTS bruke innsnakk på DAB aktivt for å informere bilister ytterligere om en pågående hendelse.

Tiltakene vil bidra til å redusere stengingstiden og gi bedre informasjon til trafikantene, men vil sannsynligvis ikke redusere antall trafikale hendelser. Tunnelen kan åpne tidligere med redusert hastighet, samtidig som sikkerheten til trafikantene er ivaretatt. Egen bergingsbil vil ikke kunne hindre antall trafikale hendelser eller redusere

antall stenginger, men vil kunne redusere stengingstiden noe. Tiltakene som nå gjennomføres, vil imidlertid kunne redusere stengingstiden mer enn hva en bergingsbil vil gjøre. Egen bergingsbil er derfor så langt ikke vurdert som aktuelt.

SPØRSMÅL NR. 2038

Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 30. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Nylig sendte 29 norske og internasjonale investorer et brev til Brasils myndigheter. De er bekymret for den økende avskogingen og økt press mot urfolk i Brasil. Denne utviklingen truer den langsiktige økonomiske utviklingen. Brevet er viktig for å få regjeringen i Brasil til å stanse avskogingen. Fra Norge signerte Storebrand, KLP, Gjensidige og Sparebank1. Delvis statseide DNB var den eneste av de store finansaktørene som ikke var med. Delvis statseide selskap, som Equinor, Hydro og Yara har tidligere unnlatt å kritisere den alvorlige situasjonen i Brasil.

Støtter statsråden budskapet i brevet, og hva vil statsråden, som den største eieren i DNB, gjøre for at DNB gjør mer for å stanse avskogingen i Brasil?

Svar:

Regjeringen er opptatt av å stanse ødeleggelsen av verdens regnskoger, og Norge samarbeider med en rekke land.

Norge arbeider sammen med privat sektor, offentlig sektor og sivilt samfunn, for å oppnå konkrete forpliktelser og handling. I New York-erklæringen fra klimatoppmøtet i New York i 2014 legges det vekt på dette. Her forplikter private selskaper, nasjonale og lokale myndigheter, frivillige organisasjoner og urfolksorganisasjoner seg til å stanse all avskoging innen 2030.

Jeg opplever at det er bred enighet om de grunnleggende prinsippene for statens utøvelse av eierskap i selskaper, jf. Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper – bærekraftig verdiskaping (eierskapsmeldingen) og Innst. 225 S (2019-2020). Her fremgår det blant annet at et sentralt prinsipp for eierskapet er at eierutøvelsen skal legge til grunn selskapslovgivningens ansvars- og rollefordeling mellom eier, styret og daglig leder, samt allment anerkjente eierstyringsprinsipper og -standarder.

I tråd med dette er det styret som har ansvaret for å forvalte selskapet, ut fra selskapets og eiernes interesser og i tråd med vedtektene. Det følger av dette at staten som eier ikke involverer seg i DNBs forretningsmessige beslutninger.

Det fremgår også av eierskapsmeldingen at selskaper med statlig eierandel har stor offentlig interesse og at ansvarlig virksomhet bidrar til å styrke tilliten og legitimiteten til selskapene. Regjeringen forventer at selskapene er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet, hvilket blant annet innebærer å identifisere og håndtere vesentlige risikoområder for dem som påvirkes av virksomheten, forankre arbeidet i styret, integrere det i selskapets mål, strategi og retningslinjer samt følge internasjonalt anerkjente retningslinjer, prinsipper og konvensjoner.

Videre fremgår det at statens eierutøvelse skal bidra til å nå statens mål som eier, samt at høyest mulig avkastning over tid forutsetter at selskapet er bærekraftig. Et bærekraftig selskap balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig verdiskaping og slik at dagens behov ivaretas uten å ødelegge muligheten for at kommende generasjoner kan få dekket sine behov. Det fremgår også at staten er opptatt av at selskapets virksomhet er ansvarlig. Det innebærer å identifisere og håndtere risikoen selskapet påfører mennesker, samfunn og miljø. Hensynet til bærekraft og ansvarlig virksomhet er reflektert i statens forventninger til selskapene og hvordan staten følger opp selskapene.

Regjeringen vil fortsette arbeidet med å bevare regnskogen. Den norske strategien har flere tiltak, og blant annet har Norge siden 2008 utbetalt om lag 23 mrd. kroner til tiltak som skal redusere utslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland.

SPØRSMÅL NR. 2039**Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 3. juli 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Navs praktisering av regelverket for unntak fra varighetsbestemmelsene når det gjelder arbeidsavklaringspenger, bringes i samsvar med kjennelser fra Trygderetten som viser at Nav har praktisert regelverket for strengt, og hva vil han gjøre for at avslag som følge av feil lovfortolkning blir rettet opp?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende innlegg fra en trygderettsadvokat på aap.no: https://aap-aksjonen.no/trygderettsadvokat-selv-sagt-en-ny-skandale-i-nav/?fbclid=IwAR3X3DqbIZXm-vjg5js0Dr-U8OtE8UFZA6_5UCDD3fwY-imZ3RVL2-Hd-wL3k

I innlegget vises det til konkrete saker i Trygderetten, der klager har fått medhold i klage på avslag om forlenget AAP etter folketrygdlovens § 11-12, som Nav har tolket for strengt og tilsynelatende gjennom standardiserte vedtak uten tilstrekkelig individuell vurdering.

Det vises videre til statsrådens svar til undertegnede i dokument nr. 15:714 (2018-2019), som gjaldt en lignende sak om interne innstramminger i Nav, allerede før nye og strengere regler om AAP var trådt i kraft. I svaret viste statsråden til at det verken var gjort endringer i lov, forskrift eller rundskriv i forkant av nytt regelverk. Det viste seg ikke å stemme. Da det senere ble vist til nytt rundskriv fra 2016, som var en tydelig innstramming i forhold til rundskrivet om AAP fra 2010, ble dette bortforklart med at det nye rundskrivet, som altså fantes, kun var en presisering av gjeldende rett, selv om det uten tvil hadde ført til en umiddelbar innstramming i praksis.

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=74621>

I ettertid har også Nav selv i Arbeid og velferd nr. 3 fra 2019 påpekt at innstramminger skjedde allerede før nytt regelverk var trådt i kraft (side 46).

Nå er det nok en gang er stilt kvalifiserte spørsmål ved Navs lovfortolkning og praksis til ugunst for søkerne. Det er derfor av interesse å få vite hva statsråden vil gjøre for å rette opp i denne konkrete feilen, men også av interesse å vite hvordan statsråden løpende sikrer at Navs praksis er samsvar med regelverket som er vedtatt av Stortinget.

Svar:

Jeg forstår representanten Christoffersen slik at hun stiller spørsmål til Arbeids- og velferdsetatens praktisering av folketrygdloven § 11-12 andre ledd som gir unntak fra varighetsbestemmelsen for arbeidsavklaringspenger, og kjennelser fra Trygderetten på dette området.

Etter folketrygdloven § 11-12 første ledd kan arbeidsavklaringspenger ytes i inntil tre år. Ytelsen kan forlenges ytterligere i to år etter unntaksbestemmelsene i § 11-12 andre ledd bokstav a og b. Stønadsperioden kan forlenges dersom mottaker først etter langvarig utredning har begynt med hensiktsmessig medisinsk behandling og/eller arbeidsrettet tiltak (§ 11-12 andre ledd bokstav a) eller dersom mottaker har vært forhindret fra å kombinere medisinsk behandling og arbeidsrettet tiltak (§ 11-12 andre bokstav b). Det er videre en forutsetning at sykdom, skade eller lyte er hovedårsak til at mottakers arbeidsevne ikke er avklart mot arbeid eller uføretrygd.

Jeg har kontaktet Arbeids- og velferdsdirektoratet og har mottatt en redegjørelse for hvordan etaten følger opp kjennelser fra Trygderetten, samt en vurdering av den konkrete problemstillingen representanten viser til.

Direktoratet har ansvaret for å sørge for at Arbeids- og velferdsetatens praksis er i samsvar med det til enhver tid gjeldende regelverk som er vedtatt av Stortinget. Det er etablert flere mekanismer som skal sørge for at regelverket praktiseres riktig. Direktoratets rundskriv (retningslinjer) er en sentral kilde for etatens medarbeidere. Rundskrivet oppdateres jevnlig.

Når det gjelder lovbestemmelsen viser representanten til, ble denne endret fra 1. januar 2018. Det vil ved slike regelverksendringer alltid ta noe tid før ny rettspraksis blir endelig etablert. I 2018 ble tre saker som gjaldt folketrygdloven § 11-12 behandlet i Trygderetten, og alle stadfestet Arbeids- og velferdsetatens praksis. I 2019 avsa Trygderetten 14 kjennelser, hvorav to endte med at etatens vedtak ble omgjort.

Selv om Trygderetten kun har omgjort et fåtall saker, har Trygderetten tolket folketrygdloven § 11-12 andre ledd bokstav b noe mer lempelig enn Arbeids- og velferdsetaten. Direktoratet tok derfor initiativ til endringer i praksis i tråd med Trygderettens tolkning. I samråd med departementet besluttet direktoratet å føre en lempeligere praksis i disse sakene. Det ble på denne bakgrunn gjort endringer i rundskrivet til § 11-12 andre ledd i juli 2019.

For å sikre enhetlig rettsforståelse skal Arbeids- og velferdsetaten ha god oversikt over kjennelser fra Trygderetten slik at det er mulig å vurdere behovet for å justere

rundskriv eller praksis på et tidlig tidspunkt, jf. tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2020, pkt. 3.3. Dersom Trygderetten er uenig i rettsanvendelsen til etaten, vil det alltid vurderes hvorvidt praksis må endres – alternativt at saken bringes inn for Lagmannsretten

Departementet har det overordnede ansvar for lovtolkningen, men det operative ansvaret er delegert til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Dette fremgår av Instruks for virksomhets- og økonomistyring for Arbeids- og velferdsdirektoratet gitt av departementet. Ansvaret for å

tolke, forvalte og iverksette regelverket ligger således til Arbeids- og velferdsetaten. Direktoratet skal orientere departementet om avgjørelser i Trygderetten eller dommer i de ordinære domstoler som reiser problemstillinger som kan gripe inn i etablert praksis og/eller framstår som prinsipielt viktige. Direktoratet skal også orientere departementet dersom etaten ønsker å endre praksis på områder som er av prinsipiell betydning og som kan få politiske og/eller økonomiske konsekvenser.

SPØRSMÅL NR. 2040

Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 2. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil Sørlandet sykehus gjennomføre for å følge opp evalueringsrapporten for nyfødtdmedisin ved Sørlandet sykehus HF, etter at nyfødtposten i Arendal ble flyttet til Kristiansand?

BEGRUNNELSE:

I 2015 ble det fattet vedtak om flytting av nyfødtposten ved Sørlandet sykehus Arendal. Det ble planlagt en evaluering etter 1 år. Denne ble imidlertid ikke satt i gang før i 2019, blant annet etter at jeg i skriftlig spørsmål av 29. november 2018 dok.nr. 15:485 (2018-2019), hadde etterlyst dette.

Rapporten avdekker at man i perioden oktober 2015 til mars 2019 har 10 avviksmeldinger knyttet til transport fra sykehuset i Arendal i forbindelse med fødsler. (Ikke alle har endt med overflytting, og noen omhandler også flytting til Oslo universitetssykehus.) I tillegg har man en avvikssak som omhandler intrauterin transport i uke 32, som er meldt til tilsynsmyndighetene og Norsk pasientskadeerstatning. Det ble kun avholdt to møter i prosjektgruppen til evalueringen.

Brukerrepresentanten i prosjektgruppen har uttrykt at unødvendige flyttinger mellom sykehus er en stor belastning for familiene det gjelder. Det pekes i rapporten på at separasjon av foreldre og barn i noen tilfeller kunne vært unngått dersom det fortsatt fantes en nyfødtenhet ved sykehuset i Arendal.

Selv om man har gjort et godt seleksjonsarbeid i forkant av fødsel, trenger fortsatt ca. 5 % av de nyfødte i Arendal nyfødtdmedisinsk behandling. Det er også 5 føde-

avdelinger i Norge med færre fødsler enn Arendal som har egen nyfødtpost.

I konklusjonen til rapporten er det foreslått flere risikoreduserende tiltak. Blant annet gjelder dette kriteriet for overflytting ved CPAP-behandling (oksygen), tiltak for å opprettholde kompetanse ved sykehuset i Arendal og etablering av vaktordning for veitransport av syke nyfødte.

I følge klinikktiltitsvalgt for Den norske jordmorforeningen i Arendal, er ingen av de tiltakene som kommer fram i evalueringsrapporten blitt gjennomført.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har innhentet svar fra Sørlandet sykehus HF, som inntas i sin helhet og direkte sitert under:

«Nyfødtdintensivheten ved Sørlandet Sykehus Arendal ble nedlagt i 2015, og både syke nyfødte samt en stor andel risikofødsler ble flyttet fra Arendal til Kristiansand. I 2019 startet Sørlandet Sykehus en evaluering av denne endringen med følgende mål:

1. Vurdere konsekvensene av økt transport som følge av funksjonsfordelingen av nyfødtdmedisinsk behandling, for barna, deres familier, flytting av mor med barnet i magen, samt fagpersoner og vaktpersonell både ved sykehusene i Arendal og Kristiansand, samt identifisere eventuelle risikofaktorer og om det er behov for risikoreduserende tiltak

2. Kartlegge om Barne- og ungdomsavdelingen i Arendal har klart å beholde nødvendig kompetanse, ev. definere kompenenserende tiltak

Behandlingen av rapporten i sykehusledelsen ble utsatt grunnet Covid-19 pandemien. Dermed har det videre arbeidet med denne rapporten blitt forsinket, rapporten står på dags-

orden i august 2020. Evalueringen viser at tilbudet er forsvarlig men rapporten identifiserer områder for forbedring, flere av disse slik som hospitering og økt utdanningskapasitet av barne-

sykepleiere på Sørlandet er allerede påbegynt. Ytterligere tiltak vil bli igangsatt etter behandling i sykehusledelsen.»

SPØRSMÅL NR. 2041

Innlevert 24. juni 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 3. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke karantene regler som gjelder for svenske reindriftssamer som krysser grensen fra Nord-Sverige til Norge, og hva vil statsråden foreta seg for å påse at smittesituasjonen i Nord-Norge ikke kommer ut av kontroll?

BEGRUNNELSE:

Den 24. juni kunne iTromsø melde at kommuneoverlege i Balsfjord og Storfjord er bekymret for smittespredning av covid-19, som følge av at hundrevis av svenske reindriftssamer med beiterett i Nord-Norge nå ferdes over grensen.

I Norge har vi de siste månedene jobbet hardt med å holde lav smitteprofil, og per dags dato er smittesituasjonen i Norge under kontroll. Imidlertid er situasjonen en helt annen i vårt naboland Sverige, der over 5 000 har mistet livet og der smittetrykket fortsatt er høyt. Aller mest kritisk er situasjonen i nettopp Nord-Sverige, der reindriftssamene kommer fra og krysser grensen til Norge. I Norrbotten, er det eksempelvis så mange som 952 smittede av covid-19, og 63 mennesker har til nå mistet livet i regionen.

De flere hundre reindriftssamene som krysser grensen til Nord-Norge fra Nord-Sverige, representerer en betydelig smitterisiko for den norske befolkningen, som har lagt ned en betydelig innsats for å holde smitten under kontroll. Av avisartikkelen kommer det imidlertid frem at svenske reindriftssamer som har beiterett i Norge, kan ferdes fritt over grensen under utøvelse av reindrift. Dette kan inkludere å transportere drivstoff og varer, eller å handle i lokale butikker. Dette skjer samtidig som nordmenn som reiser til Sverige på arbeidsreise, må være i karantene på fritiden i 10 dager etter hjemkomst, for å hindre smittespredning og bidra til at vi fortsatt kan holde smitten under kontroll i Norge.

Svar:

Covid-19-forskriften § 5 gir karanteneplikt for alle personer som ankommer Norge etter opphold i utlandet (innreisekarantene). Innholdet i denne karanteneplikten er noe mindre omfattende enn karanteneplikten etter nærkontakt med bekreftet smittet person. Personen som er i karantene kan bare oppholde seg utenfor hjemmet eller oppholdsstedet såfremt nærkontakt unngås.

Hensynet bak innreisekarantene er å hindre unødig bevegelse av mennesker mellom landene for å kunne ha kontroll på smittesituasjonen og på smittespredningen. Det er likevel gitt enkelte unntak fra karanteneplikten. Det er blant annet gitt unntak som skal sikre opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner og ivareta befolkningens grunnleggende behov. Tilsvarende må en sikre at arbeidstakere som pendler mellom de nordiske landene kan beholde sitt arbeid og at arbeidsgiverne fortsatt sikres arbeidskraft.

Covid-19-forskriften § 6 første ledd lyder som følger:

”Karanteneplikten gjelder ikke for personer som krysser grensen til Norge fra områder i Sverige som er omfattet av karanteneplikt, jf. § 5, mens de er under reise mellom bolig og arbeidssted og mens de er i arbeid.”

Dette unntaket fra innreisekarantene gjelder både for personer som krysser grensen daglig og de som reiser inn i landet fra Sverige for å arbeide for lengre perioder. Reindriftssamer som har rein i grenseområdene vil kunne krysse grensene i forbindelse med dette arbeidet uten å få karanteneplikt.

Det er imidlertid viktig å merke seg at på fritiden vil arbeidsreisende mellom Sverige og Norge være underlagt innreisekarantene i Norge. Dette gjelder også for reindriftssamer som krysser grensen til Norge. Det innebærer at man skal oppholde seg i eget hjem eller på annet egnet oppholdssted. Personen kan bare oppholde seg utenfor hjemmet eller oppholdsstedet hvis nærkontakt med andre enn de personene som vedkommende bor sammen med, unngås.

SPØRSMÅL NR. 2042**Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 2. juli 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hva har utenriksministeren gjort for å be Polen ivareta sine menneskerettslige forpliktelser, hvordan vil Norge forholde seg Polen i lys av den politikken Polen nå fører, og vil det bli tatt opp av Norge i OSSEs ministerråd?

BEGRUNNELSE:

Det er urovekkende det som skjer i Polen med hensyn til menneskerettighetene og seksuell orientering, diskriminering av mennesker med annen seksuell legning enn heterofili. President Duda sin harde og diskriminerende retorikk overfor homofile er skremmende.

Osse PA har i en pressemelding <https://www.osce-pa.org/news-a-media/press-releases/2020/osce-pa-human-rights-leaders-denounce-anti-lgbt-actions-in-poland>

kritisert utviklingen i Polen. Fra flere hold er det uttrykt bekymring for denne utviklingen og disse diskriminerende holdningene som ser ut til å spre seg til flere europeiske land.

Svar:

Ivaretagelse og styrking av menneskerettighetene står sentralt i norsk utenrikspolitikk. Menneskerettighetene gjelder for alle, uavhengig av seksuell orientering og kjønnsidentitet.

Norge spiller en aktiv rolle i den internasjonale innsatsen blant annet i FNs menneskerettighetsråd og Europarådet for å bekjempe vold og diskriminering mot LHBTI-personer. Vi gir også finansiell støtte til norske og internasjonale LHBTI-organisasjoner. Norge støtter i tillegg initiativ for å fremme en mer inkluderende tilnærming til LHBTI-personer, i tråd med FNs bærekraftsagenda og prinsippet om at ingen skal utelates.

Norge har gitt uttrykk for bekymring for utviklingen i Polen ved flere anledninger, senest under et felles møte som de nordiske og baltiske utenriksministrene hadde med de fire Visegrad-landene (Ungarn, Polen, Tsjekia og Slovakia) den 3. juni i år, der jeg deltok. For Polen er det særlig den omfattende justisreformen, hvor domstolenes og dommeres uavhengighet er blitt satt under press, som er blitt kritisert.

Polen er det største mottagerlandet av EØS-midler, med en total tildeling på over 800 millioner euro i inneværende periode. Alle EØS-midler skal forvaltes i henhold til vedtatte prinsipper om godt styresett, bærekraftig

utvikling, kjønnsnøytralitet og ikke-diskriminering. Et av de store programmene i Polen denne perioden med EØS-midler gjelder lokal utvikling. Den 3. juni, i giverlandenes årlige møte med polske myndigheter på embetsnivå om EØS-midlene, ble det opplyst at giverne ikke vil gi støtte under dette programmet til kommuner og byer som har vedtatt politiske erklæringer om innføring av «LHBTI-ideologifrie» soner, da dette bryter mot prinsippene for bruk av EØS-midlene. Den politiske utviklingen i Polen, særlig knyttet til justisreform, gjorde at vi i februar valgte å utsette signering av det lenge planlagte justisprogrammet finansiert av EØS-midler. En ny versjon av dette programmet uten domstolssamarbeid er nå til vurdering.

EØS-midlene er også en meget viktig bidragsyter til sivilt samfunn. I inneværende finansieringsperiode er om lag 200 millioner euro øremerket til støtte til sivilsamfunnsorganisasjoner i 14 mottagerland. Mange av organisasjonene som får støtte står i spissen for pådriverarbeidet for LHBTI-rettigheter og inkludering. I forrige periode (2009-2014) finansierte Norge LHBTI-tiltak i alle de 16 landene som da mottok støtte, og i Polen ble det gitt om lag 800 000 euro i støtte til 17 prosjekter som omhandlet LHBTI.

OSSE er en av flere internasjonale organisasjoner som har mandat til å følge med på situasjonen for menneskerettigheter. OSSEs deltakerstater har forpliktet seg til å følge visse verdier og normer, og til å tåle kritikk når det ikke skjer. En organisasjon som OSSE gir oss også mulighet til å samarbeide konstruktivt med andre stater om å fremme menneskerettigheter nasjonalt og regionalt. Norge gir stadig uttrykk for kritikk av ulike forhold i mange land i OSSE-området, også i Polen.

Regjeringen vil følge den videre utviklingen i Polen nøye, og temaene som tas opp i spørsmålet vil være sentrale i våre bilaterale kontakter med representanter for polske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 2043**Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 3. juli 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere økt stipendandel til populærmusikk i den nye tildelingen av Statens kunstnerstipend?

BEGRUNNELSE:

At det nå blir 70 mill. kroner til statens kunstnerstipend (SKS) er i utgangspunktet bra. Det vil hjelpe godt i en krevende periode for kulturbransjen – spesielt om stipendene treffer de delene som er hardest rammet av koronasituasjonen.

To undersøkelser publisert nylig, fra BI CCI og Menon Economics, slår fast at musikkbransjen er svært hardt rammet av koronakrisen – særlig på grunn av at sommerseongen er viktigere for musikkbransjen enn for de fleste andre deler av kulturbransjen. Dette er en del av kulturlivet som i liten grad mottar støtte fra det offentlige. Under normale omstendigheter klarer denne delen av kulturbransjen seg ganske bra, men tidene er ikke normale som følge av korona.

Festivalene, spelene og konsertene som skulle gått av stabelen nå i sommermånedene er avlyst, og det er forbudt å arrangere for mer enn 200 personer, noe som gjør det svært vanskelig å få lønnsomhet, så få aktører forsøker seg på den type arrangementer. I praksis betyr dette at de fleste utøvere og skapere av populærmusikk har tilnærmet «yrkesforbud». Færre konserter vil også kunne få langtidseffekter i form av reduserte vederlagsinntekter for skaperne av populærmusikk. Redusert omsetning og tap av overskudd sommeren 2020 kan føre til mindre skapelse og tilgjengeliggjøring av ny populærmusikk fra Norge.

Populærmusikkfeltet har vanligvis en svært liten andel av tildelingene av Statens kunstnerstipend. I forrige tildelingsrunde fikk gruppen «populærkomponister» 2,7 % av hjemlene, mens «sangere, musikere og dirigenter» (som også innbefatter utøvere innen klassisk etc.) fikk 6,4 %.

Dersom denne fordelingen videreføres også ved den nye tildelingen vil det bety at populærkomponister, som altså taper tilnærmet all annen inntekt i store deler av 2020, vil få 19 nye stipender (å 100 000,-), mens for eksempel billedkunstnere – som fra nå av kan utøve sin kunst tilnærmet normalt – vil få 268.

Kunsthandverkere vil få 105 stipendhjemler, mens forfattere og oversettere vil få 85.

En slik fordeling vil i svært liten grad imøtekommer behovene på populærmusikkfeltet som nå er blant de som er hardest rammet av korona.

Svar:

En rekke kulturarrangementer har blitt avlyst, stengt eller utsatt som følge av pålegg eller råd om stenging og forbud mot forsamlinger og arrangementer i forbindelse med Covid-19-utbruddet. Dette har skapt en vanskelig situasjon ikke bare for mange utøvende og skapende kunstnere, men kultursektoren som helhet.

Regjeringens generelle ordninger som skal avhjelpe bedrifter, arbeidstakere, frilansere og selvstendig næringsdrivende, gjelder også for kulturfeltet og deres aktører. I flere tilfeller treffer ikke de generelle ordningene kultursektorens særskilte utfordringer godt nok. Dette skyldes blant annet at kunstneres arbeid ofte består av en produksjonsfase som er kostbar, og en salgs-, fremførings- eller visningsfase som genererer inntekter. Produksjonsfasen kan strekke seg over både kortere og lengre perioder, noen ganger over flere år. Det resulterer i at kunstneres inntekter kan være sterkt varierende fra år til annet. Regjeringen har derfor iverksatt supplerende kompensasjonsordninger for tapte inntekter og stimulerings tiltak for å opprettholde aktivitet og motvirke at arbeidsplasser forsvinner.

Stortingsrepresentanten viser spesifikt til tiltak for kunstnere på 100 mill. kroner. Av disse er 30 mill. kroner forbeholdt utøvende kunstnere, gjennom et krisefond som forvaltes av Fond for utøvende kunstnere. Dette med bakgrunn i at utøvende kunstnere har fått avlyst eller utsatt oppdrag med umiddelbar virkning i det som for mange er en inntektsbringende periode.

Resterende 70 mill. kroner skal forvaltes av Statens kunstnerstipend. Stortingsrepresentanten viser til forrige kvotefordeling av stipender mellom kunstnergruppene, og at denne fordelingen bør endres for de midlertidige stipendene på inntil 200 000 kroner. Hvordan stipendene fordeles mellom kunstnergruppene vil være opp til utvalget for Statens kunstnerstipend å vurdere. Fordelingen av disse stipendene vil med andre ord bli foretatt i armlengdes avstand fra Kulturdepartementet.

Regjeringen har for øvrig utvidet kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren til også å gjelde underleverandører, herunder artister, management og booking. Det er ingen sjangerbegrensninger i ordningen, og jeg er sikker på at de delene av kultursektoren som har størst behov – for eksempel musikkbransjen – vil søke kompensasjon for tapte inntekter der. Under forutsetning av godkjenning fra ESA kan det søkes om 50 prosent av inntektstap knyttet opp mot utsettelse, helt eller delvis stenging, eller avlysning av kulturarrangementer fra 1. mai til 31. august.

Jeg er opptatt av betydningen av en levende kunst- og kultursektor, og for å kunne sikre best mulig tilrettelegging har vi behov for oppdatert kunnskap. Jeg vil her vise

til at Menon Economics og BI:CCI på oppdrag fra Norsk kulturråd kartlegger effektene koronaepidemien har på økonomien i kultursektoren.

SPØRSMÅL NR. 2044

Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 3. juli 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange permitterte har ikke fått utbetalt lønnskompensasjon i løpet av juni, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at de som fortsatt ikke har fått lønnskompensasjon eller dagpenger raskt får pengene de har krav på?

BEGRUNNELSE:

Lønnskompensasjonsordningen for dag 3 til 20 ble lansert av Nav den 9. juni 2020. Nå er utbetalingene i gang, men ordningen baserer seg i skrivende stund fortsatt på søknader fra arbeidsgiver og tilgangen er begrenset. I behandlingen av forslag fra Rødt om en sikkerhetsventil som sikrer utbetalinger til arbeidsledige som ikke har fått innvilget lønnskompensasjon eller dagpenger, understreket en samlet komite i merknader viktigheten av at Nav får på plass raske løsninger for menneskene dette gjelder, og slo fast at det ikke er akseptabelt at mange tusen går sommeren i møte uten å ha den inntekten de har krav på. Videre sa Stortinget at, dersom ikke de som har krav på lønnskompensasjon og har ventet lenge, har fått utbetalt kompensasjon i løpet av juni, forventes det at regjeringen vurderer ytterligere tiltak for å sikre at folk raskt får pengene de har krav på.

Svar:

Lønnskompensasjonsordningen for permitterte

Per 2. juli er det utbetalt over 7,3 mrd. kroner til 362 000 arbeidstakere. De aller fleste som har vært permittert i denne perioden har krav på lønnskompensasjon, men Arbeids- og velferdsetaten har ikke full oversikt over hvor mange som har vært permittert. Dette skyldes bl.a. mangelfull innrapportering fra enkelte arbeidsgivere i Aa-registeret. Etaten har på usikkert grunnlag likevel anslått at ytterligere 50 000 til 90 000 vil kunne ha krav på ordningen, selv om arbeidsgiverne ennå ikke har søkt.

Løsningen for refusjon og utbetaling av lønnskompensasjon ble, som representanten viser til, lansert 9. juni. Løsningen forutsetter at arbeidsgivere rapporterer inn opplysninger om sine ansatte i løsningen. Arbeidsgiverne har korrekt informasjon om lønn og permitteringstid, noe som sikrer kvalitet i registreringen og gir minst mulig feilutbetalinger.

Jeg har overfor Arbeids- og velferdsetaten lagt stor vekt på at kompensasjonsordningen skal følges opp tett, slik at de som har krav på ytelsen får utbetaling raskt. Etaten har arbeidet aktivt for å få arbeidsgiverne til å søke bl.a. ved å kontakte arbeidsgivere som har arbeidstakere som ikke står registrert i Aa-registeret og arbeidsgivere som ikke har registrert data om sine ansatte i løsningen. I tillegg har Arbeids- og velferdsetaten samarbeidet med arbeidsgiverorganisasjonene for å formidle informasjon om ordningen til deres medlemsbedrifter. Ytterligere oppfordring er den siste tiden sendt direkte til arbeidsgivere og det er sendt melding til arbeidstakere for å gjøre dem oppmerksom på muligheten for å purre arbeidsgivere som ikke har fulgt opp sitt ansvar. Videre ringer markedskontaktene i Nav Fylke direkte de enkelte arbeidsgivere i sitt distrikt som ikke har tatt i bruk løsningen.

Etaten har i tillegg under utvikling en søknadsløsning for permitterte arbeidstakere i de tilfeller arbeidsgiver ikke følger opp. Dette arbeidet prioriteres nå av etaten, og en løsning vil ifølge Arbeids- og velferdsetatens fremdriftsplan, legges ut i nærmeste fremtid. Dette vil gi mulighet for en del permitterte som har behov for selv å sende inn en søknad. Søknad om lønnskompensasjon krever som minimum, selv i den løsningen hvor arbeidstaker selv søker, at arbeidsgiver har registrert den permitterte i Aa-registeret.

Arbeids- og velferdsetaten ønsker likevel primært at løsningen hvor arbeidsgiverne rapporterer inn, benyttes. Denne hovedløsningen er også den enkleste løsningen for den permitterte ved at den fritar den permitterte fra å gjøre dette registreringsarbeidet selv. Det reduserer risiko

og ansvar for feil ved innrapportering. Oppfølgingen av arbeidsgiverne vil derfor bli videreført.

Saksbehandling av dagpengesøknader

Arbeids- og velferdsetaten har opplyst at de siden 9. mars har behandlet 301 000 søknader om dagpenger.

Lang saksbehandlingstid for dagpenger har satt mange brukere i en vanskelig situasjon, samtidig som forskuddsordningen sikrer inntekt for alle med rett til dagpenger. Etaten har orientert meg om at det er behandlet et rekordhøyt antall søknader om dagpenger, men at det er krevende å komme ned på normal saksbehandlingstid i denne ekstraordinære situasjonen. Dette skyldes både mer krevende saker enn forventet og at opplæring av nye medarbeidere i et detaljert regelverk, har tatt lenger tid enn forventet. Jeg har derfor bedt etaten iverksette tiltak for å holde saksbehandlingstiden så kort som mulig.

Etaten prioriterer nå behandling av søknader om dagpenger fra ledige slik at de som ikke har arbeid å gå tilbake

til får sine ytelser utbetalt. I tillegg prioriteres de som fortsatt er permittert, dvs. ikke kommet raskt tilbake i jobb. I følge Arbeids- og velferdsetaten vil de ved utløpet av juli ha ordinær saksbehandlingstid for ledige og ved utløpet av august for permitterte som ikke er kommet tilbake i arbeid. For permitterte som raskt har kommet tilbake i jobb, har Arbeids- og velferdsetaten anslått at de vil kunne behandle søknader i løpet av september. Jeg understreker usikkerheten som fortsatt ligger i disse planene. Videre usikkerhet er bl.a. knyttet til volumet på nye søknader for resten av året og sakstyper som kommer inn.

Vi så tidlig at det ville bli lang saksbehandlingstid for dagpenger til permitterte og arbeidsledige. Det er derfor etablert en egen forskuddsordning for dem som venter på å få behandlet søknaden sin om dagpenger. Denne gir på en enkel måte inntektssikring for dem som har krav på dagpenger, men ikke får behandlet søknaden i hht. normal saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 2045

Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal

Besvart 10. juli 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Følger norske myndigheter med på menneskeretts-situasjonen i Belarus i forkant av valget i august, og hva kan Norge eventuelt foreta seg for å styrke menneskerettighetssituasjonen i landet?

BEGRUNNELSE:

Belarus (Hviterussland) opplever denne våren de største folkelige protester på lenge. Belarus går til valg på president 9. august. Fristen for å fremme kandidater var fredag 19.06.20. En underliggende misnøye med president Lukashenko har denne våren akkumulert og blitt styrket av en sterk misnøye med myndighetenes mangelfulle håndtering av korona-pandemien. Det har ført til at folket reiser seg i protest etter mange år med en president og et styre som hindrer en demokratisk utvikling, et styre som undertrykker og forfølger stemmer og partier som kan true deres posisjon.

Det vi ser denne våren og sommeren er en historisk sterk motvilje i folket mot sittende president. Samtidig med dette ser vi en dramatisk økning i brutalitet i fengsel og i voldelige pågripelser i gatene. Gjentatte ganger har folk blitt pågrepet for å bare å være tilstede, og det av

ikke-uniformerte personer. Lukashenko har uttalte at han er klar for å skyte – skyte for å unngå at «de tar over landet».

President Aleksandr Lukashenko har sittet ved makten siden 1994, og har siden den gang holdt opposisjon i sjakk. Det er presidentvalg i Belarus hvert femte år, men disse har ikke blitt regnet som frie og demokratiske av OSSE siden 1995. Lukashenko stiller seg nå igjen villig til å ta gjenvalg etter 26 år. Nå har myndighetene valgt å svare på protestene med å arrestere journalister og opposisjonelle, blant annet flere mulige presidentkandidater.

Svar:

Vi har med uro registrert den siste tids hendelser i Hviterussland, og kommer til å følge nøye med på utviklingen frem mot valget i august. Arrestasjoner av journalister og opposisjonelle er uakseptabelt, og myndighetenes håndtering av fredelige demonstrasjoner, markeringer og aksjoner vekker bekymring.

Den negative utviklingen kommer etter en periode der rommet for sivil samfunn og alternative stemmer innen flere sektorer har sett ut til å være økende, og hvor landet har søkt mot EU og Europa. Parlamentsvalget i fjor

ble ikke regnet som fritt og rettferdig av internasjonale observatører, og opposisjonen var i praksis forhindret fra å vinne frem. Det var likevel flere eksempler på at organisasjoner eller enkeltpersoner kritiserte myndighetene uten at dette førte til represalier. At det strammer seg til foran presidentvalget er skuffende.

Vi ønsker å se Hviterussland fullt integrert i Europa som et fritt og demokratisk samfunn. Det innebærer blant annet at opposisjonen må ha reelle muligheter til å delta på like vilkår. Dette følges opp bilateralt og gjennom relevante multilaterale arenaer. Felles for de fleste virkemidlene er at Norges bidrag vil være mest effektivt når vi opptrer sammen med våre internasjonale partnere, som for eksempel med de andre nordiske landene.

Norge er en aktiv deltager i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) og Europarådet, og innenfor rammen av disse har det de siste ukene vært uttrykt kritikk og bekymring over brudd på forsamlings- og ytringsfriheten i Hviterussland. FNs menneskerettighetsråd er nå samlet i sin sommersesjon. Norge vil være medforslagsstiller for en resolusjon om Hviterussland som omfatter forhold knyttet til presidentvalget og som

ber om forlengelse av mandatet til spesialrapportøren for menneskerettigheter. Norge har tidligere holdt, eller vært tilsluttet, flere innlegg om menneskerettighetssituasjonen i Hviterussland i FNs menneskerettighetsråd, og vi vil sammen med de andre nordiske landene holde et innlegg i den interaktive dialogen i juli. Det er svært uheldig at COVID-19 trolig vil begrense muligheten for internasjonal valgobservasjon, både under oppkjøringen til og ved gjennomføringen av selve valget.

Norge har gjennom mange år støttet krefter i Hviterussland som arbeider for å fremme demokrati og respekt for menneskerettighetene. Den politiske dialogen med Hviterussland har også økt de siste årene, og dette har gitt flere anledninger til å ta opp menneskerettighetssituasjonen både på utenriksminister- og statssekretærnivå. Vi har lagt vekt på å finne felles interesser og plattformer for samarbeid, samtidig som vi har understreket at samarbeidet vil påvirkes av landets vilje til å respektere grunnleggende menneskerettigheter og prinsipper knyttet til demokrati og rettsstat. Dette er synspunkter vi vil fremme overfor hviterussiske myndigheter også i tiden som kommer.

SPØRSMÅL NR. 2046

Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 2. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil næringsministeren ta de grepene som er nødvendige for å sikre 85 industriarbeidsplasser på Hellefoss Paper?

BEGRUNNELSE:

Jeg besøkte nylig en av landets få papirindustri bedrifter. Hellefoss Paper AS produserer bokpapir ved Hellfossen, Drammenselva, Øvre Eiker. Innsatsfaktorene er elkraft og tømmer fra skogsindustrien i området. Fabrikken har ikke CO₂-utslipp. Men de har levd med en usikkerhet i alt for lang tid. Til tross for stor tverrpolitisk støtte, har regjeringen ikke klart å ivareta gode rammevilkår for bedriften.

Sammenlignbar industri i Sverige og Finland opplever helt andre rammevilkår enn det Hellefoss Paper gjør. Miljødirektoratet har fastsatt krav som vil føre til at bedriften vil måtte gå med underskudd for å oppfylle dem. Ordinære økonomiske vurderinger gjør det helt klart at utslippsgrenser tilsvarende de direktoratet har fastsatt, vil medføre avvikling av Hellefoss Paper. Et lite stykke vellyk-

ket industrihistorie vil da være avsluttet. Skogsindustrien i området mister en viktig kjøper av råvaren skog, og en rekke enkeltpersoner rammes.

Det ligger helt klart en logisk brist her. Hellefoss Paper er en del av fremtidens grønne skifte. Vi kan bruke treforedlingsindustrien som vårt nasjonale fortrinn til å skape nye arbeidsplasser og være med på å redusere utslipp. Nye rensekraft er delvis et resultat av implementering av Industridirektivet. Direktivet åpner imidlertid for at skjønn kan anvendes, og for unntak. Det ligger derfor innenfor departementets handlingsrom å fastsette utslippsgrenser på det nivået bedriften i klage på vedtak har gitt uttrykk for å kunne klare.

Korona pandemien har denne våren ført til at rekordmange har blitt permitterte eller mistet arbeidsplassen sin. I den tiden vi er inne i nå, er det ekstra viktig at vi redder de arbeidsplassene som vi kan redde.

Svar:

Covid-19-pandemien har medført betydelige utfordringer for næringslivet og for mange arbeidsplasser. I tiden fremover er vi både nasjonalt og internasjonalt avhengig av å lykkes med å ha fortsatt kontroll på smittesituasjonen. Samtidig med bekjempelse av smitten, har vi fått på plass mange omfattende tiltak for å bedre likviditet, kapitaltilgang, satsing på FoU og omstilling. Slike tiltak er viktige for å beholde eksisterende og bidra til å skape fremtidige og bærekraftige arbeidsplasser i så vel skogindustrien og annen industri.

Det næringsrettede virkemiddelapparatet er styrket vesentlig. Rammen for ordningen med innovasjonslån er for eksempel økt fra 1,6 milliarder kroner til 3 milliarder kroner. Miljøteknologiordning er økt med 184,5 mill. kroner. Nysnø Klimainvesteringer AS har blitt tilført 1,425 milliarder kroner og skal bidra reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer. Investeringskapitalen i Investinor er styrket og de forvalter en egen ramme som er øremerket investeringer i skogindustrien. Innovasjon Norges bioøkonomiordning er viktig for skogindustrien og Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva la senest i februar 2020 frem en handlingsplan for en mer effektiv og koordinert bruk av virkemidler for utvikling av bioøkonomien. Det har kommet en egen tilskuddsordning for å opprettholde hugstaktivitet i skogbruket og som skal avhjelpe de negative konsekvenser som følge av korona-utbruddet. Det er også satsset på skogsbilveier og mer effektive tømmertransporter.

Regjeringen la 29. mai 2020 frem nye tiltak som skal bidra til å få folk i arbeid, øke aktiviteten i norsk næringsliv og bidra til langsiktig verdiskaping fremover. Den omfatter blant annet en tiltakspakke på 3,6 milliarder kroner til ulike tiltak for å skape en grønn fremtid. Tiltakene innebærer blant annet én milliard til kroner fordelt i perioden 2020-2022 til grønn fornyelse av næringslivet gjennom en grønn plattform for forskning og innovasjon, og en økt bevilgning til Enova med to milliarder kroner i 2020. Vi har også blitt enige om at det skal settes ned et utvalg for grønne investeringer for å utrede de samlede rammebetingelsene for å fremme klimavennlige investeringer i Norge. Det må også anses som relevant for skogindustrien.

Hellefoss Paper AS eksporterer det meste av sin produksjon. For å bidra til å støtte norsk næringsliv gjennom og etter koronakrisen har regjeringen startet arbeidet med en eksporthandlingsplan. Formålet er å tilrettelegge for at norske bedrifter opprettholder, og aller helst øker, sine eksportandeler i utemarkedene.

Departementet kan vanskelig vurdere kommersielle muligheter for enkeltbedrifter. Støtte til enkeltbedrifter må vi fortsatt overlate til virkemiddelapparatet, som må vurdere dette etter de retningslinjer som til enhver tid gjelder.

Regjeringen har en helhetlig industripolitikk og har styrket en rekke ordninger kraftig, som bidrar til å beholde og utvikle lønnsomme industriarbeidsplasser og en bærekraftig norsk industri. Industripolitikken er samtidig ikke hugget i sten, omstillingstempoet er høyt og vi må hele tiden vurdere forbedringsmuligheter. Jeg vil derfor fortsatt legge stor vekt på å ha løpende dialog med industrien om gode rammebetingelser for å stimulere til vekst, arbeidsplasser og bærekraftig verdiskaping.

I spørsmålet vises det til at Miljødirektoratet har fastsatt utslippskrav som vil føre til at Hellefoss må utvikles dersom disse skal overholdes. Klima- og miljødepartementet opplyser at Miljødirektoratet fastsatte nye utslippsgrenser for Hellefoss i 2018. Bakgrunnen for endringen av utslippstillatelsen er at bedriften omfattes av industriutslippsdirektivet. Hellefoss påklaget vedtaket. Klima- og miljødepartementet tok klagen til følge og opphevet Miljødirektoratets vedtak i 2019. Klagesaken er dermed endelig avgjort og ferdigbehandlet i Klima- og miljødepartementet. Fram til en eventuell ny revisjon av utslippstillatelsen er det utslippstillatelsen av 2012 som gjelder for Hellefoss.

SPØRSMÅL NR. 2047**Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 1. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil regjeringen ta initiativ til å utarbeide et regelverk som gjør det mulig for banker å varsle om misbruk av fremtidsfullmakter?

BEGRUNNELSE:

Den økende eldrebefolkningen i Norge bidrar til at stadig flere eldre trenger assistanse fra pårørende eller verger for å kunne håndtere privatøkonomien sin. Mange eldre oppfordres til å lage en fremtidsfullmakt som regulerer hvordan ens økonomi og interesser skal bli ivarettatt dersom man ikke lenger er i stand til å gjøre dette selv. En fremtidsfullmakt forvaltet av en kompetent person som man har kjennskap og tillit til er i mange tilfeller et bedre alternativ enn et offentlig vergemål forvaltet av fylkesmannen. Fremtidsfullmakter kan imidlertid gi svært mye makt til den som velges som fullmektig, og denne makten kan i verste fall misbrukes. Et slikt tilfelle ble beskrevet nylig i E24. En advokat overførte millioner av kroner til sitt firma og er siktet for grov økonomisk utroskap.

Både DNB og Finans Norge sier at det er vanskelig for bankene å varsle om misbruk av fremtidsfullmakter. De har ingen å varsle og de er bundet av taushetsplikt opp mot kunden. DNB og Finans Norge ønsker et regelverk som gjør det mulig for bankene å si ifra og hjelpe ofrene,

for eksempel varsle kundens nærmeste eller sende en bekymringsmelding til myndighetene.

Svar:

Jeg følger nøye med på bruken av fremtidsfullmaktene med tanke på å sikre selvbestemmelse samtidig som misbruk unngås. Jeg har merket meg at finansnæringen er positiv til å bidra mer aktivt til å hindre mulig misbruk av fremtidsfullmakter. Jeg vil i samråd med Finansdepartementet vurdere om banker og andre finansforetak bør pålegges en meldeplikt til fylkesmannen ved fare for misbruk av fremtidsfullmakter.

Er fylkesmannen gjort kjent med bistandsbehovet og faren for misbruk av en fremtidsfullmakt, vil fylkesmannen raskt kunne trygge personen det gjelder. Fylkesmannen har etter vergemålsloven § 91 kompetanse til å kalle tilbake en fremtidsfullmakt og til å oppnevne en verge til å bistå personen helt eller delvis til erstatning for fremtidsfullmektigen. Opprettes det vergemål til erstatning for fremtidsfullmakten, vil fylkesmannen gjennom vergens mandat kunne ivareta

personens ønsker slik de fremkommer i fullmakten. Personens nærstående har etter vergemålsloven mulighet til å varsle fylkesmannen og begjære vergemål. En generell adgang for finansnæringen til å varsle nærstående kan imidlertid være problematisk blant annet av hensyn til personvernet.

SPØRSMÅL NR. 2048**Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 3. juli 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

I budsjettenigheten mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene om revidert nasjonalbudsjett 2020 er det enighet om å inkludere underleverandører innenfor teknikk, lyd og lys i kompensasjonsordningen for avlyste og stenge kulturarrangementer. Dette gjennomslaget er jeg veldig fornøyd med.

Vil kulturministeren ta initiativ til at også eventbransjen blir inkludert i kompensasjonsordningen?

BEGRUNNELSE:

Eventbransjen taper store inntekter som følge av koro-nakrisen og pålegg fra myndighetene. Bransjen lever av

at store folkemengder møtes. Når store bedrifter og organisasjoner arrangerer store møter, konferanser, personal-samlinger mm., er det nesten alltid et eventselskap som står bak arrangementet. I følge Sponsor- og eventforeningen består bransjen av nesten 800 selskaper, og omsetter for rundt 4 milliarder kroner. Det skaper igjen store ringvirkninger, alt fra hoteller, artister, leverandører av lyd, lys og bilde, til grafisk design, videoproduksjon, transport og cateringsselskaper involveres når store arrangementer skal gjennomføres.

Eventbransjen er dynamoen i en stor verdikjede. Nå har eventbransjen har fått forbud mot å drive med sin næringsvirksomhet, og alt er satt på vent. Det er uvisst hvor lenge bransjen vil måtte leve med dagens forbud. Bransjen har heller ikke rett til å søke kompensasjon for avlyste arrangementer slik som kultur og idrett, og kontantstøtten til næringslivet treffer ikke godt nok fordi den bare dekker midlertidig inntektssvikt i vår og sommermånedene. De fleste næringene som er rammet av koronakrisen har nå fått tilpassede krisepakker, både for å berge næringene gjennom denne krisen og for å få i gang aktivitet og verdiskaping igjen.

Eventbransjen som var den første som ble nedstengt og sannsynligvis de siste som får starte opp igjen. Til tross for dette faller de mellom alle stoler, og ifølge bransjen

selv, er det sannsynlig at mellom 75 og 90 prosent av eventselskapene i Norge vil forsvinne, dersom det ikke kommer krisepakker som treffer næringen mer målrettet.

Svar:

Kulturdepartementet har et særlig ansvar for aktører som bidrar til formidling av kunst og kultur for allmennheten. Kompensasjonsordningen for kulturarrangører vil bli utvidet til å inkludere flere av aktørene i verdikjeden i kultursektoren. For å ha et levedyktig kulturliv også etter koronapandemien, er vi avhengige av at flere aktører i verdikjeden i kultursektoren ivaretas.

Det er mange bransjer som lider under koronapandemien. Eventbransjen er en av dem. Regjeringen har iverksatt flere tiltak og generelle ordninger. Tiltak som også retter seg mot eventbransjen. Regjeringen har blant annet opprettet en kompensasjonsordning for næringslivet (kontantstøtteordningen) som dekker en andel av bedriftenes faste, uunngåelige kostnader.

Enkelte aktører i eventbransjen, som for eksempel leverer tjenester innen lyd, lys, bilde og rigg til kulturarrangementer, vil antakelig kunne anses som underleverandører. De vil følgelig kunne søke kompensasjon i ordningen, gitt at de oppfyller ordningens øvrige vilkår.

SPØRSMÅL NR. 2049

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 30. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Har Finansdepartementet vurdert forslagene fra Fafo-rapport 2018:13, herunder de tre modellene for å utløse høyere avkastning på fripolisekapitalen?

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementets forslag til endringer i regelverket for fripoliser og garanterte pensjonsprodukter var på høring tidligere i år. Fripolisene står for størsteparten av utbetalinger fra tjenestepensjon i privat sektor, og beløper seg til over 300 milliarder kroner.

Undersøkelser gjort av Pensjonistforbundet viser at kun 20 % av prisstigningen har blitt kompensert ved regulering av fripolisene siden 2005.

LO påpeker i sitt høringssvar at de nylig foreslåtte regelverksendringene neppe gjør at pensjonistene kan

få økt bidraget fra avkastningen eller opprettholdt kjøpekraften av pensjonen. Det er kun forslaget om rett til å frasi seg rentegarantien med en mulig kompensasjon som klart kan være til kundens fordel, ifølge ekspertgruppen.

Fagforbundet, Pensjonistforbundet og LO har i regi av Fafo og Aktuarene utredet større strukturelle grep for å løse utfordringene med fripoliser. Et av forslagene var et eget fripoliseselskap med staten som garantist.

Den interdepartementale ekspertgruppen som har foreslått regelverksendringer har ikke vurdert innspillene fra utredningen «Ikke som forventet» av Jon M. Hippe og Pål Lillevold (Fafo-rapport 2018:13).

Svar:

I Fafo-rapporten omtales tre grupper av tiltak som er ment å øke avkastningen på kapitalen i fripoliser:

- 1) Endringer i eksisterende regelverk for pensjonsproduktene og virksomheten hos leverandørene.
- 2) Opprettelse av et eget «fripoliseselskap» med andre krav til virksomheten enn øvrige pensjonsleverandører, herunder lempeligere kapitalkrav og ev. også statlig egenkapitaltilskudd og eierskap.
- 3) Statlig overtakelse av/garanti for pensjonsforpliktelsene.

Punkt 1 sammenfaller i stor grad med flere av regelverksendringene som ble vurdert av arbeidsgruppen som vurderte regelverket for garanterte pensjonsprodukter. De øvrige tiltakene går ut over det arbeidsgruppen skulle utrede i henhold til mandatet. Arbeidsgruppens utred-

ning har sammen med et høringsnotat fra Finanstilsynet og et regelverksinnspill fra Pensjonistforbundet vært på høring med frist 8. april 2020. Denne høringen er nå til behandling i Finansdepartementet.

Forvaltning av fripoliser med svakere kapitalkrav enn det som følger av soliditetsregelverket for pensjonsforpliktelse vil svekke sikkerheten for at kundene får utbetalt det de har krav på. Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å gå videre med slike tiltak. Det er heller ikke aktuelt å gå videre med tiltak som innebærer at staten overtar det generelle økonomiske ansvaret for private pensjonsforpliktelse.

SPØRSMÅL NR. 2050

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 3. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva er det reelle behovet for midler til investeringer og bedriftsutvikling i jordbruket (IBU-midler) i 2020 om man tar hensyn til tildelte midler, omsøkte midler og forventede søknader/behov resten av 2020?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har forsøkt på å svare på dette spørsmålet 19.06.20. (Spm. 1889).

Det er vanskelig å få tak i hva svaret er - men det kan tolkes slik at statsråden mener behov for IBU-midler for 2020 er 50 millioner utover det som er bevilget.

Det er vanskelig å få dette til å stemme med informasjon som er gitt av Innovasjon Norge. Det kan også se ut som at statsråden legger til grunn at ingen vil ønske å søke om IBU-midler resten av året.

Svar:

Jeg viser til min besvarelse av 19. juni 2020 på tilsvarende spørsmål, jf. spm. nr. 1889. I denne besvarelsen gjorde jeg rede for tildelte midler per 8. juni, omsøkte midler og anslag fra Innovasjon Norge på forventede søknader/behov for 2020.

Den store pågangen etter investeringsvirkemidler i landbruket vitner om optimisme i næringa. Det er gledelig. Som det fremgikk av min besvarelse fra 8. juni var 81 pst. av den totale rammen disponert per 8. juni. Ut

over dette anslår Innovasjon Norge at det ligger søknader i Innovasjon Norges systemer og i kommunene på til sammen 150 mill. kroner. Det må understrekes at dette er det behovet søkerne har oppgitt før Innovasjon Norge har gjort vurderinger av behov for støtteutmåling basert på type prosjekt, lønnsomheten til prosjektene m.m.

Søknader det ikke er rom for å prioritere i inneværende år vil bli behandlet i 2021. Flere av Innovasjon Norges distriktskontor har allerede gått ut med informasjon om at den tildelte fylkesrammen er brukt opp, og at man må avvente å sende nye søknader til 2021.

SPØRSMÅL NR. 2051**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 3. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Kva er status for vindkraft i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg med eit oversyn som omtaler både antal anlegg, antall møller og effekt. Eit slikt oversyn bør innehalde:

Kor mykje vindkraft er bygd ut/i produksjon.

Kor mykje vindkraft er under utbygging.

Kor mykje vindkraft har konsesjon utan at bygging er starta.

Kor mykje vindkraft er til handsaming i NVE.

Kor mykje vindkraft er til klagehandsaming i OED.

Fylkesfordeling basert på gitt konsesjon, under utbygging eller utbygd.

Svar:

Som kjent ble Stortinget oversendt Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen. Status for vindkraft i Norge er bredt omtalt i meldingen. Til representantens spørsmål om hvor mye vindkraft som er utbygd viser jeg til meldingens s.16, der det gis en oversikt over utbygde vindkraftverk fordelt på kommuner. Det var per april 2020 bygd ut 42 vindkraftverk med normal årsproduksjon på om lag 8,2 TWh. I tillegg var det 19 vindkraftverk under bygging. Når disse er ferdigstilt, vil den samlede estimerte årsproduksjonen fra norske vindkraftverk være 15,6 TWh.

Det er 26 landbaserte vindkraftprosjekt i Norge med konsesjon som ikke har startet bygging. Det er usikkert

hvor mye av dette som faktisk vil bli utbygget. Dersom alt skulle bygges ut, er det forventet en årlig normalproduksjon på 5,8 TWh.

Jeg gjør oppmerksom på at det ikke foretas saksbehandling av søknader om vindkraftverk hos konsesjonsmyndighetene før Stortinget har ferdigbehandlet stortingsmeldingen som ble framlagt av regjeringen i forrige måned, jf. også Stortingets anmodningsvedtak til regjeringen 19. juni.

I dag er det bygd vindkraftverk i ni av elleve fylker i Norge. Områdene med tettest utbygging er Rogaland og Trøndelagskysten. Vindkraftverk som er ferdig bygd, som er under bygging eller som har konsesjon uten å være bygd, fordeler seg slik:

Fylke Kraftverk utbygd Kraftverk under bygging Gitte konsesjoner som ennå ikke er benyttet

Agder 3 2 4

Innlandet 1 1 1

Møre og Romsdal 2 0 1

Nordland 2 2 1

Rogaland 13 4 8

Troms og Finnmark 6 2 3

Trøndelag 11 7 4

Vestland 3 1 4

Viken 1 0 0

Vi har også enkelte vindkraftprosjekter til havs. Ved første kvartal var det ett slikt anlegg i drift, en flytende vindturbin på 2,3 MW på Karmøy. Det er gitt fem offshore vindkraftkonsesjoner som ennå ikke er utbygd, en i Møre og Romsdal og fire til små demoanlegg i Rogaland og Vestland. I tillegg er Equinors prosjekt Hywind Tampen behandlet etter petroleumsløven.

SPØRSMÅL NR. 2052**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 6. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva har statsråden gjort for å redusere helsekøene ved å benytte seg av privat kapasitet?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 26.06 kan vi lese at 274.537 pasientavtaler ved utgangen av april var passert planlagt tid. I tillegg viser

tall fra sykehusene at antallet pasienter som har fått utsatt behandlingen sin er økt med hele 34 prosent.

Gjennom revidert nasjonalbudsjett fikk FrP forhandlet inn 600 millioner kroner til helseforetakene for å ta igjen helsekøene som har vokst de siste månedene. Helseforetakene skal prioritere etterslep knyttet til kreftbehandling, røntgen og MR, blant annet gjennom kjøp av private tjenester.

Jeg har tidligere utfordret statsråden på om han vil benytte seg av ledig privat kapasitet for å få bukt med de voksende helsekøene, uten å se at dette er fulgt opp av regjeringen. Nå er det likevel satt av hele 600 millioner kroner til nettopp dette formålet, og jeg ønsker å vite hva statsråden nå har gjort for å redusere helsekøene ved å ta i bruk ledig privat kapasitet.

Svar:

Som følge av virusutbruddet har spesialisthelsetjenesten siden midten av mars vridt sine ressurser mot beredskap og akutt behandling, og dermed måtte redusere sin planlagte aktivitet betraktelig. Aktivitetsnedgangen har også berørt de private tjenesteleverandørene i spesialisthelsetjenesten.

De regionale helseforetakene ble i foretaksmøtet 17. april bedt om å starte opptrapping til mer normal drift. Det ble her presisert at aktivitetsnedgangen også gjaldt private tjenesteleverandører og de regionale helseforetakene ble bedt om å utnytte kapasiteten hos de private avtalespesialister, private med avtale med de regionale helseforetakene og private som har godkjenning gjennom fritt behandlingsvalg-ordningen så langt det er hensiktsmessig.

Nedgangen i aktivitet må også sees i sammenheng med at omfanget av nye henvisninger til spesialisthelsetjenesten har falt betydelig i perioden mars-mai. Det er usikkert hvor mye av nedgangen som skyldes at pasienter har latt være å ta kontakt med helsetjenesten fordi de ønsker å unngå smitte, og hva som skyldes at færre har hatt behov for øyeblikkelig hjelp i denne perioden fordi skader og ulykker er unngått. I det justerte oppdragsdokumentet for 2020, som ble lagt frem 10. juni, har jeg bedt de regionale helseforetakene om å innen 1. september 2020 gi departementet en felles vurdering av helseforetakenes kapasitet til å håndtere pasienter med fristbrudd, det vil si pasienter som har ventet lengre enn det som vurderes som medisinsk forsvarlig. Det er presisert at kapasitet hos avtalespesialister, private og ideelle aktører skal inkluderes i denne vurderingen.

Ventetidene i spesialisthelsetjenesten har økt som følge av virusutbruddet. Det er som forventet. Bevilgningene til de regionale helseforetakene er nå styrket med over 6 mrd. kroner for at spesialisthelsetjenesten skal kunne behandle flere pasienter og ta ned ventetidene. Det er avgjørende at ledig kapasitet hos private aktører utnyttes i det-

te arbeidet. Nye tall fra Helsedirektoratet viser for øvrig at bruken av fritt behandlingsvalg-ordningen har økt i årets første fire måneder, sammenliknet med samme periode i fjor. Økningen i fritt behandlingsvalg viser at ordningen er et verktøy som er til god nytte, også under pandemien. Fritt behandlingsvalg kan også bidra til at ventetidene og helsekøene reduseres.

Etter Stortingets behandling av Prop. 117 S (2019-2020) og Prop. 127 S (2019-2020) har jeg sendt brev til de regionale helseforetakene med informasjon om oppfølging av Stortingets behandling av nevnte proposisjoner, jf. <https://www.regjeringen.no/contentassets/bd8a11644b-744dec8a8dc452794000e4/politikerbrev-l1715595.pdf>. Om bevilgningen på 600 mill. kroner som Stortingsrepresentanten Bruun-Gundersen nevner i sitt spørsmål heter det:

”Ved Stortingets behandling er basisbevilgningene økt med 600 mill. kroner i 2020 med formål å redusere helsekøene og etterslep som har oppstått som følge av Covid-19. De regionale helseforetakene skal ta i bruk samlet kapasitet i helseregionen, også hos private tilbydere. Midlene skal blant annet benyttes til å øke kapasiteten innen kreftbehandling, røntgen og MR, samt fremskynde behandling for pasienter som kan utvikle kroniske lidelser. Økningen i basisbevilgningene vil, sammen med aktivitetsbaserte inntekter innen innsatsstyrt finansiering, avtalespesialister og laboratorier og radiologi (kap. 732, postene 76 og 77, kap. 2711, postene 70, 71 og 76), legge til rette for dette. Det vises for øvrig til foretaksprotokoll av 17. april 2020 og 10. juni 2020 der det framgår at sykehusene nå skal gå tilbake til mer normal drift, og at opptrapping av aktivitet skal skje i tråd med etablerte prioriteringskriterier, jf. også spesialisthelsetjenesteloven der det framgår at de regionale helseforetakene skal innrette sitt tjenestetilbud basert på prioriteringskriteriene om nytte, ressursbruk og alvorlighet.”

SPØRSMÅL NR. 2053**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 1. juli 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser vil det ha for Engebøprosjektet hvis Sunnfjord kommune velger å omregulere deponiområdet i Førdefjorden til bruk og vern av sjø og vassdrag?

BEGRUNNELSE:

Utvinning av rutil og granat fra Engebøfjellet i Sunnfjord med dumping av restmassene i Førdefjorden har vært svært kontroversielt både lokalt og nasjonalt. Prosjektet var ønsket av et politisk flertall i den tidligere vertskommunen Naustdal, men i dagens vertskommune Sunnfjord har samtlige politikere stemt for å unngå fjorddeponi. Underjordsdrift, utvinning av større mengder granat og gjenfylling vurderes av kommunen som den beste løsningen for både ressursutnytting og miljø. Miljødirektoratet har

på folkemøte i Naustdal understreket at det er kommunen som er reguleringsmyndighet også for fjorddeponiet.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet godkjente 17.04.2015 reguleringsplanen som legger grunnlag for utvinning av mineralet rutil fra Engebøfjellet og deponering av avgangsmasser i Førdefjorden. Alternativer til sjødeponiet ble vurdert, men ingen av alternativene ble ansett å være miljømessig bedre enn deponering i sjø.

Etter plan- og bygningsloven er kommunen planmyndighet og ansvarlig for oppfølging av reguleringsplanen sammen med tiltakshaver. Jeg har ikke saken til behandling, og har derfor ikke grunnlag for å kommentere gjennomføringen av prosjektet nærmere.

SPØRSMÅL NR. 2054**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 1. juli 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Soldater i Heimevernets innsatsstyrke har rett på feriepenger. Det avgjorde Høyesterett i vår. Nå har også spørsmålet om antall år soldatene skal tilbakebetales for havnet i rettsapparatet. Kostnaden for tre års tilbakebetaling skal ifølge Forsvarets forum være 17 mill. kroner.

Hva er kostnaden for å tilbakebetale feriepenger (inkludert forsinkelsesrenter) til innsatsstyrkene for perioden tilbake til 2005?

Svar:

Forsvaret har kostnadsberegnet at utbetaling av feriepenger til Heimevernets innsatsstyrker tilbake til 2005 vil utgjøre om lag 110 millioner kroner. Summen inkluderer forsinkelsesrenter.

SPØRSMÅL NR. 2055**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 2. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Når vil regjeringen opphøre unntaket for innreise til Norge for familie utenfor EU/EØS, og hvorfor får EU/EØS-borgere ta i mot egen familie fra tredjeland og ikke norske borgere?

BEGRUNNELSE:

Den 15. juni 2020 innførte regjeringen nye lettelsers for å la nordmenn gjenforenes med sin familie utenfor EU/EØS. Dessverre gir ikke det nye unntaket de fleste med familie utenfor EØS unntak for innreise, selv om de planlegger å flytte til Norge. Facebook-gruppen "Oss med familie eller kjæreste i utlandet under Covid-19 2020 mener justisminister Monica Mæland og Justis- og beredskapsdepartementet bedriver misvisende positiv retorikk for å få lettelsene til å se mer omfattende ut enn de egentlig er.

Svar:

Fra 15. juni 2020 ble det gitt adgang til innreise for familiemedlemmer som skal flytte til Norge, både i og utenfor EØS. Det betyr at familiemedlemmer til norske borgere kan få flytte til Norge, også om familiemedlemmet er fra et land utenfor EØS. For alle familiemedlemmer som følger det alminnelige sporet med at førstegangs oppholdstillatelse som hovedregel skal være gitt før innreise i riket, har adgangen til familieinnvandring til Norge dermed blitt tilbakeført til normaltstanden fra 15. juni.

For familiemedlemmer som ikke er omfattet av EØS-regelverket, må imidlertid oppholdstillatelsen være gitt før innreise. Det innebærer at utlendinger som ellers kunne ha fremmet en søknad fra Norge eller reist inn og ventet på svar her, nå må søke fra utlandet og vente med å reise inn til saken er ferdig behandlet. Det er ikke gjort noen innholdsmessige endringer i regelverket om familieinnvandring; vilkårene for rett til opphold er uendret.

Det er imidlertid en del steder praktiske utfordringer med å få fremmet søknad på grunn av at søknadssentre i utlandet kan være stengt eller ha redusert kapasitet på grunn av smittevern hensyn. Dette er forhold norske myndigheter har begrenset eller ingen mulighet til å påvirke. Trenden de siste ukene er imidlertid at flere og flere søknadssentre åpner etter hvert som det skjer lettelsers i de nasjonale restriksjonene i landene søknadssentrene opererer i.

Åpning for innreise for flere grupper må skje gradvis og kontrollert, og basert på smittevern faglige vurderinger.

Som del av en gradvis åpning, vil regjeringen prioritere å gjeninnføre den frie bevegelse innen EØS. Vi har åpnet for at EØS-borgere kan besøke sine familiemedlemmer i Norge. Familiemedlemmer fra land utenfor EØS kan foreløpig ikke komme på besøk. Utlendinger som er omfattet av retten til fri bevegelse har også i en normal situasjon enklere adgang til å reise inn i og ta opphold i Norge enn utlendinger fra tredjeland.

Regjeringen vurderer fortløpende lempinger i innreiserestriksjonene, og legger i den sammenheng selvfølgelig vekt på familiemedlemmers behov for kontakt med hverandre. Det er imidlertid en grunn til at vi åpner sakte. I dag har vi kontroll på smittesituasjonen. Det gjør at vi kan åpne. Dersom vi mister kontrollen risikerer vi å måtte innføre nye restriksjoner.

SPØRSMÅL NR. 2056**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 30. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvor mye penger er så langt brukt i prosessen ved bygging av nytt regjeringskvartal, og hva estimert samlet kostnad for byggingen av nytt regjeringskvartal?

Svar:

Til nå er det bevilget 2 022 mill. kroner til bygging av nytt regjeringskvartal. Dette er fordelt med 118,5 mill. kroner til planfasen, 1 543,6 mill. kroner til forprosjektfasen, 170 mill. kroner til forberedende sikkerhetsrelaterte arbeider,

22 mill. kroner til prosjektering brukerutstyr og 168,1 mill. kroner til eiendomserverv. Av dette er 741,5 mill. kroner bevilget i statsbudsjettet for 2020.

Forprosjektet for byggetrinn 1 av nytt regjeringskvartal er nå i sluttfasen. Parallelt pågår det arbeid med ekstern kvalitetssikring (KS2). Regjeringen har ennå ikke tatt stilling til forprosjektet, og det er derfor for tidlig nå å si noe om kostnadsnivået for nytt regjeringskvartal. Det tas sikte på å fremme forslag til kostnadsramme for byggetrinn 1 i Prop. 1 S for 2021.

SPØRSMÅL NR. 2057**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 1. juli 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Er det riktig at Kongens garde sin musikktrupp og drilltrupp er gjemt bort og satt til andre oppgaver, og ikke vil vises frem denne sommeren, og mener statsråden det er akseptabelt?

BEGRUNNELSE:

Kongens garde er viden kjent i Norge, på grunn av vakt holdet ved slottet, men vel så mye på grunn av musikktruppen og drilltroppen. De to troppene er en del av Norges stolthet, og reiser til vanlig verden over for å vise seg frem. De er ofte også synlige, til glede for store og små, i bybildet i Oslo eller på besøk rundt om i landet. På grunn av koronapandemien fikk troppene et avbrudd, men er nå på plass igjen i leiren. Gardistene var klare til å vise seg frem som vanlig denne sesongen. Vi har nå fått tilbakemeldinger om at drilltroppen nå ikke skal få drille mer i år, men er satt på vanlig vakthold på ulike steder. Når det gjelder musikktruppen er tilbakemeldingene at de er satt til å vaske gulv i Husebyleiren. De skal visstnok ha fått beskjed om at de også dimitteres tidligere enn planlagt. Undertegnede ønsker en redegjørelse fra statsråden om dette er riktig, og om regjeringen mener det er rett at Norges og

Kongens stoltheter skal drive med denne typen oppgaver. I en tid der mange steder rundt om i landet nok gledelig kunne tenkt seg besøk av de flinke troppene, som symboliserer samhold og er en del av den nasjonale stoltheten.

Svar:

Jeg er kjent med Forsvarets vurderinger knyttet til at personellet i Hans Majestet Kongens Gardes 3. Gardekompani ikke skal gjennomføre resten av tjenestetiden som forutsatt. Smitteverntiltak for å begrense spredningen av Covid-19 har medført at arrangementer og oppdrag som kompaniet skulle ha hatt, eller deltatt på, er avlyst.

Forsvaret har tydelig understreket at dersom det ikke hadde vært for den spesielle smittesituasjonen ville ikke personellet i 3. Gardekompani blitt vurdert til annen tjeneste. Den gradvise åpningen av samfunnet har ikke endret Forsvarets vurdering i denne saken.

Departementet er kjent med at mannskapene i drilltroppen ble omdisponert 24. juni, og at musikktruppen dimitteres 7. august. Musikktruppen vil fortsette sin tjeneste frem til dimittering og videreføre sin synlighet blant annet gjennom strømming av minikonsserter.

Jeg har stor forståelse for frustrasjonen og skuffelsen blant personell tilhørende 3. Gardekompani, deres mange støttespillere og alle dem som kunne tenke seg å få sett de fantastiske oppvisningene 3. Gardekompani vanligvis gjennomfører, også denne sommeren.

På grunn av den pågående koronapandemien blir denne sommeren annerledes, også for denne kontingenten i 3. Gardekompani. Det mener jeg vi alle må akseptere.

SPØRSMÅL NR. 2058

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 2. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Korleis vert verdien av matjord målt opp mot andre verdier ved valg av vegtrasé, og seinare utbygging av veg?

GRUNNGJEVING:

Det skal bli meir veg mellom Lyngdal i Agder og Ålgård i Rogaland. Målet er ein firefeltsveg med 110 km/t. Ein langvarig prosess er nå på stadiet der Kommunaldepartementet og Samferdsledepartementet, i samråd med Landbruks og matdepartementet, skal velga endeleg trasé.

18.06.20 kom Statens vegvesen med sin anbefaling. Det vart overraskande den lengste og dyraste R2-traseen. For å gjera den lekrare er bruer og tunneller redusert betydeleg. Vegen skal nå passere 290 moh. mot dagens 275 moh. Som har vist seg trøblete ved snøvær. Jordregnskapet som låg til grunn i høyringsprosessen er betrakteleg endra, men ikkje dokumentert.

Grunnen for endring av anbefaling er mineralverdiar som ligg i fjellgrunnen som trasé R1, som var den opprinneleg foretrukne og kortaste traseen, passerer. Desse verdiane kan, når det trengs, tas ut i ei kilometervis lang åpen gruve som då skal ligga mellom Bjerkreim i nord til Lund i sør. Desse verdiane vert ikkje øydelagt med bygging av veg.

Vegen kjem berre til å gjera dei litt meir vanskelege å få tak i den gongen verda treng meir titan og fosfor.

Matjorda derimot, har sin verdi i dag. Den som ikkje allereie er dyrka vert nytta til beiting. Og det som er utmark er ein del av det viktige urørte biologiske mangfoldet.

Det ser ut som Statens vegvesen har valgt morgondagens verdi framfor dagens verdi. Matjorda produserer mat og arbeidsplassar, medan gruve drifta produserer berre arbeidsplassar.

Ein ny E39 vil ikkje vera øydeleggande for mineralverdiane i like stor grad som den vil øydelegga matjorda som vert berørt.

Svar:

Som grunnlag for val mellom alternative trasar i kommunedelplanar, blir det utarbeidd ein konsekvensanalyse etter krav i plan- og bygningslova og forskrift om konsekvensutgreiingar. Metoden som Statens vegvesen bruker, er gjort rede for i etaten si håndbok V712 Konsekvensanalyser. Det blir gjort ei vurdering av ikkje-prissette konsekvensar i samsvar med gitt metodikk. For prissette konsekvensar, blir det gjort ein nytte-kostnadsanalyse som bl.a. omfattar endringar i tids- og køyrekostnader, ulukkeskostnader og investerings- og drifts- og vedlikehaldskostnader.

Jordbruksareal og mineralressursar inngår i ikkje-prissette konsekvensar under tema «naturressursar». Konsekvens for naturressursar blir vurdert opp mot konsekvens for fire andre ikkje-prissette tema – naturmangfald, friluftsliv- by- og bygdeliv, kulturarv og landskapsbilete – for å få ei samla vurdering av prosjektet sitt ikkje-prissette konsekvensar. Dette blir så samanstillt med dei prissette konsekvensane, som basis for ei samla vurdering av dei ulike trasane sine verknader.

Ettersom ei vurdering av naturressursar består av fleire element, blir forholdet mellom dei vekta og drøfta i planomtalen.

Omfang av inngrep i verdier som er ikkje-prissette, dannar saman med verdivurderinga grunnlag for konsekvensvurderinga for desse tema. Ikkje-prissette konsekvensar er ein viktig del av vedtaksgrunnlaget for vedtak av traseval.

SPØRSMÅL NR. 2059**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 2. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvordan holder myndighetene oversikt over hvor mye plast det totalt er i markedet, hvor mange prosent av plasten som blir samlet inn gjennom returordningen lar seg gjenvinne, og hva gjør statsråden for å øke andelen som lar seg gjenvinne?

BEGRUNNELSE:

På midten av 90-tallet ble det inngått avtaler mellom Miljøverndepartementet (nå KLD) og norsk næringsliv. I disse avtalene tok næringslivet et utvidet produsentansvar for all emballasje. Avtalene satt konkrete mål for materialgjenvinning og energiutnyttning. På bakgrunn av disse avtalene ble egne selskaper for hvert materialslag etablert for å oppfylle de forpliktelsene næringslivet hadde inngått.

Grønt Punkt Norge ble etablert i 1997 for å effektivisere betalingen fra bedriftene til materialselskapene. Grønt Punkt Norge drifter i dag også returordninger for plastemballasje, kartong og drikkekartong (Plastretur AS og Norsk Returkartong AS). Sirkel Glass AS (tidligere Norsk Glassgjenvinning AS), Norsk Metallgjenvinning AS og Norsk Resy AS (bølgepapp) drifter sine egne returordninger.

Norge er et foregangsland for gjenvinning av brukt plastemballasje. Hovedmål er at alle bedrifter skal oppleve at det er viktig og riktig å ta sitt ansvar gjennom medlemskap i Grønt Punkt Norge.

Å produsere gjenvunnet plast gir lavere miljøbelastning enn å produsere ny plast fra olje. Man sparer leting, utvinning, raffinering, prosessering og plastproduksjonsprosesser. Gjenvunnet plast er ikke fri for miljøbelastninger ettersom man må samle inn og transportere plasten til sortering, vask, kverning og granulering. Jo mindre bearbeiding som trenges, jo mer miljønytte kan oppnås. For å sikre at gjenvinning av plasten er miljønyttig, er det viktig at plasten som er gjenvunnet erstatter ny plast og brukes til produkter som ellers ville lages av ny plast.

Grønt Punkt Norge står for finansieringen av returordningen for blant annet plastemballasje. Når det gjelder plastsortering følger det såkalte produsentansvaret som pålegger alle bedrifter som sender varer ut på markedet, et ansvar om at produktet blir samlet inn og gjenvunnet når det er blitt til avfall. Det påhviler gjennom denne ordningen at myndighetene holder oversikt over hvor mye plast som havner i markedet, og følger opp at plastprodusentene betaler for de produktene de faktisk sender ut i markedet.

Fremskrittspartiet opptatt av at vi jobber for å gjenvinne mest mulig av plasten og derfor at myndighetelegger til rette for å øke andelen plast som kan gjenvinnes.

Svar:

Eg reknar med at representanten viser til plastemballasje, som er underlagt eit produsentansvar og regulert i avfallsforskrifta kapittel 7. Gjennom forskrifta har produsentar, importørar og brukarar av plastemballasje plikt til å vere medlem i eit godkjent returselskap. Returselskapa har krav om å rapportere til myndighetene kor mykje ny emballasje deira medlem sett på marknaden, kor mykje emballasje som vert samla inn og korleis den innsamla emballasjen blir handsama. Det er til dømes krav om kor store mengder emballasje som skal gå til materialgjenvinning.

Det er vidare ei særskilt rapportering på emballasje for drikkevarer, som vert regulert i avfallsforskrifta kapittel 6. Miljødirektoratet set saman dei to rapporteringane, og saman med ei berekning av mengd plastemballasje på marknaden utanfor dei godkjente returselskapa, har vi god oversikt over mengda plastemballasje det totalt er i marknaden.

Noreg rapporterer desse tala til ESA og vidare til EU etterskottsvis. For 2017 rapporterte vi inn 36 prosent materialgjenvinning av plastemballasje. Mellombels tal for 2018 viser det same, men det er store variasjonar mellom ulike typar plastemballasje og kor eigna dei ulike typane er for gjenvinning. Til dømes er det opp mot 90 prosent materialgjenvinning for PET-flasker.

Mesteparten av plastemballasjen på den norske marknaden blir importert, og difor er det viktig med reguleringar på europeisk nivå. Gjennom det reviderte direktivet om emballasje aukar krava til materialgjenvinning av plastemballasje til 50 prosent i 2025 og til 55 prosent i 2030. Vi må difor ha ulike verkemiddel for å oppnå dette. Mellom anna har eg seinast denne veka fått overlevert ein rapport frå ei arbeidsgruppe departementet har sett ned der næringslivs-, arbeidstakar- og miljøorganisasjonar har utgreidd kva næringslivet kan gjere for å motverke miljøulempar frå eingongsplast og dei har kome med fleire forslag.

Eg arbeider òg med ein nasjonal strategi for sirkulær økonomi, samt ein revidert plaststrategi. Her vil eg vurde-re tiltak i heile livsløpet til plast og plastemballasje, som kan påverke materialgjenvinninga.

SPØRSMÅL NR. 2060**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 2. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Sommeren er høysesong for fødsler i Norge, og det blir ofte uttalt et ønske om høyere fødetall her til lands. Da må vilkår for fødende bli prioritert.

Hva mener statsråden om å holde fødeavdelinger åpne gjennom sommeren særlig på grunn av fare for koronasmitte, hvorfor mangler fortsatt mange kommuner følgetjeneste, og hvordan kan man redusere behovet for innleie av et stort antall utenlandske sommervikarer ved norske fødestuer?

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i ABC nyheter 22. juni 2020 "Jordmorforbundet: – Det spares over en lav sko i en kritisk fase i folks liv"

Svar:

Det er et mål å sikre drift av fødeinstitusjoner hele året slik at gravide og fødende får et tilbud av god kvalitet. Det er for tiden lite koronasmitte i samfunnet, og mitt inntrykk er at fødeinstitusjonene har utarbeidet gode rutiner for å ivareta smittevern, slik at det er trygt å føde. Enkelte steder er det nødvendig å stenge en fødeinstitusjon i korte perioder om sommeren for at lovpålagt ferie kan avvikles forsvarlig. Dette er godt planlagte endringer, og jeg har redegjort for hvilke fødeinstitusjoner det gjelder i spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1958.

Stor aktivitet ved fødeinstitusjonene samtidig som det skal avvikles sommerferie, stiller store krav til bemanningsplanlegging og prioritering. Helseforetakene har jobbet systematisk for å planlegge fødetilbudet i sommer. Det viktigste tiltaket er å lage gode bemanningsplaner. Mitt inntrykk er at helseforetakene tilstreber at fødende blir behandlet av fast personell som er kjent med prosedyrer og rutiner. For å få til forsvarlig bemanning, er det imidlertid nødvendig med innleie av vikarer, hvorav noen kommer fra andre land i Norden. Det er viktig at sykehusene følger retningslinjer for smittevern for å unngå koronasmitte.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for følgetjenesten. Jeg har gitt tydelig uttrykk for at jeg ikke er fornøyd med at helseforetak og kommuner ikke har fått på plass et samarbeid om følgetjeneste. De regionale helseforetakene har derfor fått i oppdrag, i samarbeid med kommunene, å få på plass følgetjeneste for gravide og fødende, i tråd med Helsedirektoratets nasjonale veileder. Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen. I tillegg til følgetjeneste, er god jordmorberedskap lokalt det viktigste for å sikre trygghet for de fødende. Med tettere oppfølging av gravide kan vi fange opp flere svangerskap med komplikasjoner og svangerskap der det er risiko for fødselskomplikasjoner eller at fødselen vil skje fort og uventet. Det er en av grunnene til at vi satser målrettet for å øke antall jordmødre i kommunene, en satsing som gir gode resultater. Slik sikrer vi også kvinner med lang reisevei til fødestedet følge av jordmor.

SPØRSMÅL NR. 2061**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 30. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Har regjeringen regnet på hvordan fjerning av busstraseen på E18 vestkorridoren vil slå ut for gangavstand til busstopp og derved hvordan det kan påvirke reisemønstre og antall passasjerer på busser?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens justerte opplegg for E18 vestkorridoren fremstår det som at regjeringen fjerner egen dedikert trase for busser. Det fremstår som om bussene i stedet skal fortsette å kjøre på motorveien. Som kjent er tilgangen til motorveien begrenset for fotgjengere, og det fremstår

som mindre attraktiv med lengre gangavstand å måtte gå til en motorvei fremfor å ha en dedikert bussløsning nærmere befolkningssentra.

Svar:

Opprinnelig var planen at stoppesteder på den separate busstraseen (bussveien) skulle erstatte nærliggende stoppesteder på dagens lokalvei. Når bussveien nå utgår vil det bli etablert stoppesteder langs den nye lokalveien, som går parallelt med ny E18.

Bussholdeplasser mellom Blommenholm og Lysaker kan betjenes med busser på lokalveien. Det vil være tilnærmet samme plassering av holdeplasser som i dag, dvs. at det vil bli omtrent samme gangavstand til holdeplassene for publikum.

Kollektivfeltene på E18 har som hensikt å øke fremføringshastigheten for ekspressbusser og langdistansebusser, som har færre stopp enn lokalbussene. Det vil imidlertid være mulig å følge lokalveien på deler av strekningen, og for øvrig kjøre E18.

Jeg presiserer at det er opp til busselskapene selv å fastsette ruteopplegget for sine bussruter.

SPØRSMÅL NR. 2062

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 2. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor stor andel av midlene i Oslopakke 3 er bevilgninger fra offentlige budsjetter til Oslo kommune og Viken fylkeskommune, har andelen økt eller blitt redusert de siste årene, og hvor stor andel av utgiftene i Oslopakke 3 er oppgaver som opprinnelig tilhører lokalpolitikernes ansvarsområde?

BEGRUNNELSE:

Med borgerlig flertall har satsingen på infrastrukturbygging og vedlikehold økt kraftig. Det gjelder også for satsingen i byene, hvor staten nå tar en langt større andel enn under noen tidligere regjering og ved det får satt fart på flere viktige prosjekter. Samtidig er det viktig å huske at det ligger til grunn en rollefordeling, hvor fylkeskommunene hele tiden har hatt ansvar for buss/trikk/t-bane løsninger og mottatt bevilgninger til det i rammeoverføringer. Dessverre har historien vist oss at mange fylker i praksis har nedprioritert infrastruktur og samferdsel over egnet budsjetter, og i stedet høylytt krevd at fylkene skal motta ekstrabevilgninger fra staten for å kunne gjennomføre fylkespolitikernes egne valgløfter. Dermed er det mange som lover ting men forutsetter at det de facto er rikspolitikere som må gjøre den vanskelige jobben med å prioritere mellom gode og viktige formål.

Svar:

I perioden 2008-2020 bidro Viken fylkeskommune (tidl. Akershus) og Oslo kommune med til sammen 7,5 mrd. kr til Oslopakke 3 (inkl. mva.-kompensasjon), av en total inntekt på 55 mrd. kr. Dette er 14 pst. av finanseringen av Oslopakke 3 i perioden 2008-2020. I tillegg kommer andre lokale bidrag (billettinntekter fra Ruter og grunneierbidrag) på 1,3 mrd. kr i samme periode. Disse andre lokale bidragene utgjorde 2 pst. av finansieringen i perioden 2008-2020. I handlingsprogramperioden 2021-2024 er det lagt til grunn at Viken fylkeskommune og Oslo kommune bidrar med til sammen 2,4 mrd. kr til Oslopakke 3 (inkl. mva.-kompensasjon), av en total inntekt på 23,8 mrd. kr, dvs. 10 pst. av finansieringen. I tillegg kommer andre lokale bidrag på 1,5 mrd. kr i samme periode. Disse utgjør 6 pst. av finansieringen i perioden 2021-2024.

I prosjektporteføljen til Oslopakke 3 for perioden 2021-2024 er 24,9 mrd. kr av totalt 26,7 mrd. kr knyttet til oppgaver som tilhører Oslo kommune og Viken fylkeskommunes ansvarsområde (kilde: Handlingsprogrammet for Oslopakke 3 2021-2024).

SPØRSMÅL NR. 2063**Innlevert 28. juni 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 2. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden det er akseptabelt at ansatte i stillinger som utøver myndighet på vegne av det offentlige bærer religiøse symboler som hijab i arbeidstiden, og på den måten signaliserer religiøs/politisk tilhørighet?

BEGRUNNELSE:

Den 26. juni kunne Vårt Land melde at landbruks- og matminister Olaug Bollestad åpner for å støtte forslag fra et Krf-utvalg om å tillate hijab som del av politiuniformen. Hun uttalte at hennes utgangspunkt, på generelt grunnlag, er å ha plass for å bruke hijab, og ville således ikke avvise muligheten for at hijab kan benyttes som del av politiuniformen.

Det er et fornuftig og sunt prinsipp at personer som utøver offentlig myndighet, inkludert polititjenestefolk, kler seg nøytralt, og herunder ikke viser religiøs tilhørighet. Derfor er også et overveldende flertall i den norske befolkningen klart imot bruk av både hijab og nikab i politiet. Det samme er politiet selv, og sier nei til å tillate hijab som del av politiuniformen fordi de ønsker å være verdinøytrale og symbolfrie. Politiet representerer statens maktmonopol, og deres legitimitet er fullstendig avhengig av at de fremstår objektive og religionsnøytrale. Dersom dette endres, vil det kunne få grunnleggende konsekvenser for politiets tillit, og bety økt konfliktnivå, polarisering og mindre respekt for loven. Det samme gjelder for øvrige

stillinger der det utøves makt på vegne av staten. Det er avgjørende viktig at statsråden avklarer om hun mener stillinger som innebærer maktutøvelse på vegne av staten skal være verdi- og religionsnøytrale, eller om hun i likhet med sin regjeringskollega åpner for at politiet i fremtiden kan vise religiøs tilhørighet gjennom bruk av hijab.

Svar:

Det fremgår av Granavolden-plattformen at regjeringen vil gå imot bruk av religiøse klesplagg og symboler i tilknytning til statlig makt- og myndighetsutøvelse i politi, domstoler og kriminalomsorgen.

Det er ikke tillatt å bære religiøse hodeplagg til politiuniformen. Formålet med ikke å inkludere religiøse plagg i politiets uniformsreglement er å sikre at politiet fremstår som religionsnøytrale og objektive. Disse hensynene gjør seg også gjeldende for politiadvokater og statsadvokater som på vegne av påtalemyndigheten opptrer i domstolene i straffesaker, uavhengig av om personene benytter politiuniform.

Politidirektoratet er i tildelingsbrev for 2020 bedt om, i samråd med Riksadvokatembetet, å vurdere om det bør gis regler eller retningslinjer om adgangen for representanter for politiet og påtalemyndigheten til å benytte religiøse plagg når de opptrer i domstolene i straffesaker, og eventuelt komme med forslag til slik regulering.

SPØRSMÅL NR. 2064**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 2. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at de røde toalettene langs E6 er av den billigste typen toaletter tilgjengelig, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at man bruker pengene mer effektivt i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Statsrådets to forgjengere gikk til kamp mot såkalte «gulldass» på rasteplasser, og ga signal om å få pengene til å strekke lenger slik at man heller kan bygge rasteplass toalett for de mange fremfor gulldass for de få. I en sak fra NRK Innlandet 8. februar om veitoaletter til 16,9 mill. kr, gir Statens Vegvesen inntrykk av at det ikke er mulig

å bygge rasteplass toalett billigere. Det er stikk i strid med FrP-statsrådenes signal om behov for mer nøkternhet.

Svar:

I tråd med Granavolden-plattformen har Samferdselsdepartementet bedt Statens vegvesen om å utforme en strategi for bygging av rasteplasser. Dette er blant annet omtalt i Prop. 1 S (2019-2020). Statens vegvesen har, i samarbeid med Nye Veier As og etter innspill fra en rekke ulike aktører, utarbeidet en strategi som nå er oversendt Samferdselsdepartementet.

Strategidokumentet beskriver avstand og minimumskrav for hovedrasteplasser på riksvei. Målet er å tilby riktig kvalitet og frekvens med færre og bedre rasteplasser. Den nye rasteplassstrukturen skal sikre effektiv forvaltning, drift og vedlikehold av rasteplassene. Dette skal være attraktive rasteplasser som vil motivere til rast og pause og gjennom dette bidra til økt trafikksikkerhet på riksveinettet..

Til våren vil regjeringen legge fram en ny Nasjonal transportplan som vil gjelde fram til 2033. De økonomiske rammene i planen vil ha betydning for hvor fort vi

kan utbedre og bygge nye rasteplasser i tråd med strategien. Tempoet på utbygging avhenger også av at Statens vegvesen fortsetter å lete etter smarte og kostnadseffektive løsninger. Eksempelvis vil Statens vegvesen vurdere ulike samarbeidsformer med kommersielle aktører når det gjelder tilgang til toalett, lademuligheter og andre servicetjenester.

Prisen på toalettene ved E6 langs Mjøsa er markedspris. Rasteplassen med tilhørende toaletter har vært ute på offentlig anbud.

På rasteplassen er det ikke tilgang på offentlig vann og avløp. Prisnivået skyldes blant annet all infrastrukturen som kreves for å drifte toalettene og som man ikke ser fordi dette både ligger under bakkenivå og innbygd i skjulte bakrom i toalettbygget.

Toalettene er ellers bygd med materialer innvendig og utvendig som skal tåle røff behandling gjennom mange år uten spesielt kostbart vedlikehold. Rasteplassen og toalettbygget ble åpnet for publikum i 2014 og framstår fortsatt som nye selv etter 6 års bruk.

Rasteplassene er en del av E6-utbyggingen mellom Gardermoen og Kolomoen.

SPØRSMÅL NR. 2065

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 2. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mye midler som er bevilget til ivaretagelse av regnskog per mottakerland, og hvilke garantier det er gitt for at skogen har et langsiktig vern?

BEGRUNNELSE:

I lang tid har norske politikere brukt skatte kroner til å «redde regnskog» blant annet i Brasil. Mens formålet har gode hensikter, blant annet med tanke på ivaretagelse av biologisk mangfold, så har FrP vært kritisk til den langsiktige nytteverdien fordi man ikke har noen garanti om at skog som er «reddet» i en tidsperiode faktisk vil bli bevart på lang sikt. Det har da også vært meldt om at flere skogsområder har blitt hugget til tross for at Brasil har mottatt økonomisk støtte, og slik kan det norske økonomiske bidraget fremstå som en måte å øke inntektene på mens skogen vokser seg enda større før den likevel hugges.

Svar:

Eg takkar for spørsmålet frå representanten Horne.

Frå Klima- og skoginitiativet starta i 2008 og fram til 2019 har initiativet samla betalt om lag 10 milliardar norske kroner for 320 millionar tonn reduserte utslepp frå tropisk skog i Brasil, Guyana, Colombia og Ecuador. Desse utslippsreduksjonane svarer til meir enn seks år med utslepp frå Noreg. Noreg har betalt for ein brøkdel av dei samla utsleppa landa har oppnått i denne perioden, om lag 6 %. Dei samla reduserte utsleppa frå desse fire landa i Amazonas er på meir enn 4 milliardar tonn CO₂e. Den totale reduksjonen i Brasil aleine for åra 2008-2017 utgjør meir enn 70 gonger årlege norske utslepp.

Oversikt over utbetalingar per mottakarland for tonn CO₂e:

<i>Land</i>	<i>Tonn CO₂e</i>	<i>Norske kroner (NOK)</i>
<i>Brasil</i>	242 475 688	8 292 680 000
<i>Guyana</i>	66 905 974	1 201 846 000

<i>Colombia</i>	7 500 000	324 722 153
<i>Ecuador</i>	3 807 900	170 234 544
SUM	320 689 562	9 989 482 697

Klima- og skoginitiativet sitt resultatbaserte samarbeid betaler for reduserte, årlege utslepp, samanlikna med historiske utslepp. Det vil seie at når land ikkje har reduserte utslepp sett opp mot dei historiske utsleppa, slik tilfellet har vore i Brasil i 2019, betaler vi ikkje.

Å rekne ut utslepp på årleg basis er slik FN sitt Klimapanel tilrår at utsleppsrekneskap blir gjort, og slik vi bereknar eigne utslepp frå Noreg.

Resultata Klima- og skoginitiativet har godkjent og betalt for er varige. Det har vore lågare utslepp i dei aktuelle åra samanlikna med historiske utslepp. Det er ei misforståing at auken i avskoginga vi no ser mellom anna i Brasil vert nullt ut av låg avskoging tidlegare år.

Som for all stønad gjeld det at vi ikkje styrer politikken i mottakarlanda, og dermed heller ikkje framtidige resultat. Klima- og skoginitiativet arbeider for ei varig, be-

rekraftig forvaltning av skogen i alle dei tre områda med tropisk regnskog; Sørøst-Asia, Kongobassenget og Amazonas.

For åra 2008-2019 er det i tillegg til betaling for tonn CO₂e som allereie omtalt, også betalt om lag 3,5 milliardar kroner for ivaretaking av skog i Indonesia, Tanzania, Vietnam, Etiopia, Mexico, Myanmar, Peru, Liberia og Kongo-bassenget. Vi søker å støtte opp om skoglanda sin eigen politikk for berekraftig utvikling og redusert avskoging. Betaling for resultat har vist seg å vere ein god strategi også ved politiske endringar. Det same har satsing på urfolk og samarbeid med privat sektor vore, innsats frå friviljuge organisasjonar, og innsats for betre måling, rapportering og verifisering av utslepp frå skog. Dette er årsaka til at Klima- og skoginitiativet ikkje berre betaler for reduserte utsleppsreduksjonar, men og støttar ei rekkje initiativ som legg grunnlaget også for framtidige reduksjonar. Dette inkluderer og støtte til multilaterale organisasjonar.

SPØRSMÅL NR. 2066

Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 6. juli 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvordan vil forsvarsministeren stille seg til at en del av Forsvarets eiendom på Kjeller flyplass overtas av en statlig eller kommunal aktør, for gjennom det å ivareta Kjellers forsvarshistoriske betydning og slik at det sikres tilstrekkelig areal for å ivareta det unike miljøet rundt de flygende veteranflyene som i dag har base på Kjeller?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at Forsvaret skal avslutte sin virksomhet på Kjeller flyplass innen 2023 og at eiendommen skal avhendes. I Innstilling 62 S (2016–2017) uttalte en samlet utenriks- og forsvarskomiteé bl.a. følgende: «Komiteen viser videre til at Kjeller var den første flyplassen

i Norge. Flyplassen spilte også en viktig rolle under andre verdenskrig og ble utsatt for en rekke bombeangrep. Komiteen legger til grunn at Kjellers forsvarshistoriske betydning ivaretas i samarbeid med Skedsmo kommune.»

Instruks om avhending av statlig eiendom m.v. (Avhendingsinstruksen) slår fast at «Dersom eiendommen er fredet eller verneverdig skal staten dra omsorg for eiendommen gjennom passende klausulering.» I rapporten «Gjennomgang, avhending av overflødig forsvarseiendom 2002-2012» beskrives at «Avhending av verneverdig eiendom, bygg og anlegg har mange steder ført til at kulturminner er gjort tilgjengelige for allmennheten, og ofte til kunnskapsoverføring og et stort lokalt engasjement.» Det vises i rapporten blant annet til eksempler på at forsvarseiendom/arealer er overført til kommuner.

Skedsmo kommune har blitt en del av Lillestrøm kommune fra 1.1.2020. Kjeller flyplass har unike kulturhistoriske kvaliteter utover kun bygningsmassen. En unik samling av flygende veteranfly finnes i dag på Kjeller flyplass, og det er et kompetent miljø der som jobber med flyene. Den kulturhistoriske verdien til Kjeller inkluderer også disse komponentene. For å ivareta disse trengs det noe mer enn kun fredning av bygninger og siktlinjer, som tradisjonelt gjøres for slike områder. Det er nødvendig å også sørge for at disse flyene kan holdes i flyvedyktig stand og at en del av flystripa beholdes til dette formålet.

For å bidra til å ivareta Kjellers forsvarshistoriske betydning for fremtiden og sikre et minimumsareal til ivaretakelsen av de flygende veteranflyene, vil et alternativ være at et gitt areal vederlagsfritt eller på rimelige vilkår ble overdratt til Lillestrøm kommune. Et annet alternativ kan være at arealet overføres til Kulturdepartementet eller Forsvarsdepartementet selv, eventuelt til en stiftelse som kan ivareta tilsvarende formål.

Svar:

Spørsmål om ivaretagelse av Kjellers fly- og forsvarshistoriske betydning i forhold til en mulig etablering av et luftfartøyvernsenter for flyvende veteranfly ved Kjeller flyplass, har tidligere blitt berørt i mitt svar på spørsmål nr. 1318 fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt 11. april 2018. Jeg viste i mitt svar videre til at statsråd Ine Eriksen Søreide besvarte representantens likelydende spørsmål nr. 404 den 19. desember 2016 og til svaret som ble gitt 13. februar 2017 på spørsmål nr. 649 fra representanten Jenny Følling. Den 10. mai 2017 ble det videre avgitt en uttalelse til Dokument 8:120 S (2016-2017) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Janne Sjølmo Nordås, Liv Signe Navarsete og Marit Arnstad om Kjeller flyplass.

Som nevnt over, har Stortinget tidligere blitt informert om at alle interesser om mulig etterbruk må behandles som del av en fremtidig planprosess. Som planmyndighet er det fortsatt Lillestrøm kommune som er førende for etterbruken av området. En plan for å ivareta de kulturhistoriske verdiene på Kjeller vil derfor fortsatt måtte avvente de avklaringer som kommer gjennom kommunens planprosess.

Noe av det som gjør Forsvarets eiendom på Kjeller interessant, er kulturhistorien som følger med. Nettopp det å tilføre nytt liv og nye brukergrupper til gamle bygninger er en spennende oppgave.

All avhending av statlig eiendom er regulert av Avhendingsinstruksen fastsatt ved Kongelig resolusjon i 1997. Grunnprinsippet er at avhendingen skal skje på den måten som gir det beste økonomiske resultatet for staten. I 2005 besluttet Stortinget en utvidet offentlig forkjøpsrett for forsvarseiendommer som skal selges. Eiendom skal normalt legges ut for salg i markedet, etter at det er avklart at statlige aktører ikke har behov for eiendommen.

Imidlertid kan eiendommen selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte ved salg av eiendom til næringsvirksomhet. Dersom eiendommene er aktuelle for friluft- eller kulturformål, kan de selges på samme vilkår til Statsskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene.

Kjeller flyplass vil bli omregulert og utviklet for salg i mindre deler for å gi større fleksibilitet og tilrettelegge for en utvikling av Lillestrømbyen i faser. Dette betyr at når avhending av Forsvarets eiendom på Kjeller flyplass starter, vil Lillestrøm kommune etter Avhendingsinstruksen få tilbud om å erverve de respektive parsellene på forkjøpsrett fortløpende etter hvert som de kommer på markedet, og da til takst.

Riksantikvaren har ikke forslag om fredning av rullebanen basert på en fremtidig bruk for veteranflyvirksomhet. Forsvarsbygg har i møter med Riksantikvaren foreslått en konseptskisse for bevaring av flyhistoriske verdier på Kjeller. Ved å ta vare på flyhistorien vil det gi den nye bydelen merverdi i form av historiedybde og identitet, og en slik løsningen er ikke til hinder for å etablere en grønn bydel med gode bokvaliteter og rekreasjonsområder. Ved å beholde historiske punkter og siktlinjer med grøntstruktur kan publikum oppleve helheten og utstrekningen til flyplassområdet. Slik kan flyhistorien gjøres tilgjengelig for allmennheten i arbeidet med å skape en grønn bydel med kvaliteter for alle uten at en operativ rullebane legger begrensninger på dette.

Forsvarsdepartementet ser det fortsatt som naturlig at videre ivaretagelse av Kjellers fly- og forsvarshistoriske betydning forstås i samarbeid med de etablerte museumsmiljøene og kommunen. Departementet vil avvente hva som kommer ut av den lokale prosessen med hensyn til fremtidig bruk av området og viser igjen til at det er kommunen som er planmyndighet i denne saken. Jeg har tillit til at det vil gjøres grundige vurderinger av sakens ulike sider og at alle viktige samfunnsmessige forhold blir godt ivarettatt av Lillestrøm kommunes planprosess.

SPØRSMÅL NR. 2067**Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 1. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvilke årsaker mener statsråder ligger bak de geografiske forskjellene i forbruksgjeld per innbygger og hvilke tiltak vil statsråden iverksette rettet mot områder som i dag har mye forbruksgjeld per innbygger?

BEGRUNNELSE:

Nettstedet E24 presenterer 28. juni tall fra Gjeldsregisteret som viser at det er betydelige geografiske forskjeller i forbruksgjeld. Finnmark har størst forbruksgjeld per innbygger og mange kommuner i fylker er blant kommunene i Norge med høyest forbruksgjeld per innbygger. Forbruksgjeld per innbygger er høyest i Gamvik kommune, der den er mer enn fire ganger så høy som forbruksgjelden per innbygger i kommunen med lavest andel forbruksgjeld.

Svar:

Regjeringen har lenge vært opptatt av å sikre et mer vel fungerende forbrukslån-marked, som både ivaretar hensynet til finansiell stabilitet og den enkelte forbruker. Det har vært betydelige utfordringer i markedet, som aggressiv markedsføring og mangler i bankenes kredittvurderinger. Regjeringen har derfor iverksatt en rekke tiltak. Blant annet har bankene siden i mai i fjor måttet forholde seg til forskriftskrav til utlånspraksis for forbrukslån, mens gjeldsinformasjonsforetakene kom i drift i fjor sommer. Forbrukslån-forskriften stiller krav på porteføljenivå til betjeningsevne, avdragsbetaling og hvor stor gjeld låntaker kan ha i forhold til inntekt. Etableringen av gjeldsinformasjonsforetak legger til rette for at bankene kan gjøre grundige kredittvurderinger på grunnlag av pålitelig informasjon når de innvilger forbrukslån.

Informasjonen fra gjeldsinformasjonsforetakene gir også låntakerne mulighet til å få bedre oversikt over egen gjeld, og gir myndighetene et bedre grunnlag for å analysere den samlede risikoen knyttet til usikret gjeld i Norge og årsakene til at gjelden er ujevnt fordelt. Mer detaljert informasjon om hvordan forbruksgjelden er fordelt, f.eks. geografisk og etter alder og inntekt, er til stor nytte for myndighetenes videre arbeid, både på lokalt og nasjonalt nivå. Blant annet vil det kunne gjøre kommuner og fylkeskommuner bedre i stand til å identifisere behovet for oppfølging av utsatte grupper og lokale tiltak for å øke kunnskapen om personlig økonomi. I Meld. St. 25 (2018–2019) Framtidas forbrukar – grønn, smart og digital varslet regjeringen at det skal lages en strategi for å styrke økono-

miforståelsen i befolkningen. Forbruksforskningsinstituttet SIFO ved OsloMet har i den forbindelse fått i oppdrag å analysere hvordan den økonomiske kunnskapen og erfaringsbakgrunnen til forbrukerne påvirker deres beslutninger og økonomiske trygghet. Det legges også større vekt på personlig økonomi i de nye læreplanene for skolen.

Etter flere år med sterk vekst har det den siste tiden vært en nedgang i forbruksgjelden til norske husholdninger. Nedgangen har vært særlig tydelig fra og med 2019. For bankene som inngår i Finanstilsynets utvalgsundersøkelse av forbrukslån, falt utlånene i det norske markedet med 9,5 prosent siste tolv måneder fram til utgangen av første kvartal 2020. Fra utgangen av 2019 til utgangen av første kvartal 2020 falt utlånsvolumet med 6,3 prosent. Dersom det korrigeres for solgte porteføljer i første kvartal 2020, var nedgangen 5,3 prosent. Det samme bildet ser vi i tallene fra gjeldsinformasjonsforetakene. Markedet er nå preget av redusert utlånsvolum, økt mislighold og lavere inntjening hos forbrukslån-bankene. Det økte misligholdet gir grunn til bekymring, og må ses i sammenheng med den sterke utlånsveksten som preget dette markedet inntil regjeringens tiltak begynte å virke. Regjeringen vil derfor fortsette å følge med på markedsutviklingen og vurdere behovet for ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2068**Innlevert 28. juni 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 2. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Den 23. juni 2020 vedtok det nederlandske parlamentet å anmode myndighetene om å fremskynde avvikling av minkfarmer i Nederland fra 2023 til utgangen av inneværende år grunnet påvist smitte av covid-19 hos mink. Fram til 12. juni hadde 570 000 mink blitt avlivet grunnet smitte på 13 farmar. Det har nå vist seg at covid-19 ikke bare smitter fra mennesker til dyr, men at minst to ansatte på nederlandske minkfarmer har blitt smittet av mink.

Vil statsråden ta initiativ til raskere avvikling av næringen i Norge som følge av dette?

BEGRUNNELSE:

For å unngå at tusenvis av mink skal innebære en smittepool, har det nederlandske parlamentet nå vedtatt at det skal jobbes for at den vedtatte avviklingsprosessen nå fremskyndes og at det skal tilbys en god kompensasjonsordning for minkbønder med oppfordring om tidlig avvikling. Det ble også flertall for å opprettholde forbudet mot transport av mink og nyinnsett av mink på farmar som har måttet avlive besetning med mink grunnet smitte.

Det er nå også påvist smitte av covid-19 på minkfarm i Danmark. Ifølge næringsmiddeltilsynet kan minken få alvorlig pusteproblemer og død som følge av koronaviruset. Hele besetningen blir nå avlivet.

Det er viktig nå å ta ansvar for at ikke minkfarmer er årsak til en spredningsbølge av covid-19 til dyr og mennesker. Det synes uansvarlig å avle dyr som risikerer å fødes til potensiell sykdom og masseavliving.

Det er alarmerende at smitten brer om seg blant dyr på minkfarmer. Norge er omtrent i samme situasjon som Nederland i forhold til vedtak om avvikling av minkhold. Nå er det absolutt relevant å tenke at norske myndigheter er føre var og vurderer avvikling raskere enn vedtatt av Stortinget.

Se for øvrig:

<https://sentientmedia.org/dutch-parliament-votes-to-close-mink-fur-farms-following-covid-19-outbreaks/>

<https://www.sciencemag.org/news/2020/06/coronavirus-rips-through-dutch-mink-farms-triggering-culls-prevent-human-infections>

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder/Aktuelt/Sider/Pressemeddelelser%202020/Covid-19-i-nordjysk-minkbesætning.aspx>

<https://www.adressa.no/nyheter/utenriks/2020/06/20/Dansk-hund-smittet-av-koronaviruset-22124673.ece>

Svar:

Nederlandske myndigheter har tidligere meldt om koronasmitte i flere minkfarmer. Det rapporteres at man antar at det er covid-19 positive røktere/arbeidere som har smittet minken, og at det så har spredd seg videre i minkpopulasjonen ved disse gårdene. Det er også meldt om to tilfeller i Nederland der røktere mest sannsynlig er smittet av mink. De berørte minkfarmene er slaktet ut og sanert. Det er også blitt påvist covid-19 i en minkbesetning i Danmark som også blir sanert som et føre-var tiltak.

Mattilsynet får informasjon om tilfellene i Nederland og har fått Veterinærinstituttet til å vurdere den tilgjengelige informasjonen. Veterinærinstituttets vurdering er at man ikke kan utelukke smitteoverføring med covid-19 fra røkter til mink i minkfarmer. I store minkfarmer med høy dyretetthet vil smittet mink kunne utgjøre en smitekilde for mennesker som steller dyrene. Basert på Veterinærinstituttets vurderinger anbefaler Mattilsynet fortsatt godt smittevern på minkfarmer for å hindre at mink utsettes for koronasmitte.

Per i dag er det ifølge Mattilsynet ingen mistanke om at mink i Norge er smittet med viruset som gir covid-19. Norsk mink vurderes derfor ikke i dag å utgjøre noen smittefare for mennesker. Sammen med Veterinærinstituttet og Folkehelseinstituttet følger Mattilsynet situasjonen og faglige oppdateringer fra danske og nederlandske myndigheter. De vil gi tilpassede råd ved behov. Eventuelle tilfeller av coronavirus-infeksjon hos mink i Norge vil kunne håndteres/bekjempes med tiltak hjemlet i matloven.

Jeg ser derfor ikke behov for å fremme forslag for Stortinget om endring av den overgangsperioden som er lovfestet i lov om forbud mot hold av pelsdyr.

SPØRSMÅL NR. 2069**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 6. juli 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over norske bidrag til utvikling av økt kapasitet for grønn energiproduksjon i utlandet via Norfund og andre offentlige organ/bedrifter/institusjoner, både i energivolum og økonomiske rammer; samt gi en vurdering av om dette er lønnsomt for vertsland og/eller Norge?

BEGRUNNELSE:

Tilgang til tilstrekkelig og billig energi har vært viktig for velstandsutviklingen i hele verden. Norge har stolte tradisjoner som energinasjon, både innen olje/gass og fornybar energi. Vår kraftsektor handler om mer enn bare å produsere/eksportere energi, men kan like gjerne handle om å utvikle turbiner, konsepter og systemtenkning for eksport. Innovasjon Norge og andre offentlige organ bidrar til utvikling av norske bedrifter og klynger, det er bra. Samtidig driver staten direkteinvesteringer i energiproduksjon i utlandet gjennom NORFUND og tidvis NORAD.

Svar:

Tilgang til fornybar energi er en helt avgjørende forutsetning for økonomisk utvikling og bekjempelse av fattigdom. Dette vet vi fra vår egen historie. I 2015 ble det ikke bare satt et eget bærekraftsmål for å sikre alle tilgang til rimelig og bærekraftig energi, men man fikk også understreket fornybar energis betydning for å nå de andre målene, slik som næringsutvikling, utdanning, helse og likestilling.

Hele 540 millioner mennesker i Afrika sør for Sahara mangler elektrisitet. For disse kan tilgang bety at parafinlamper erstattes med trygge lamper med bedre lys, at mobiltelefoner kan lades og at man får tilgang på informasjon gjennom internett, TV og radio. For helsevesen, næringsliv og landbruk betyr det at man kan ta i bruk mange typer maskiner, konserveringsmetoder, luftkjøling og vannpumper.

I årene 2017-2019 har norske midler til utviklings-samarbeidet innenfor fornybar energi vært på omlag 790 millioner kroner årlig. I tillegg kommer bidragene via et av de viktigste instrumentene i norsk utviklingspolitikk: Norfund.

Ved årsskiftet hadde Norfund gjort investeringsforpliktelse på til sammen 24,9 milliarder kroner. Av dette utgjorde investeringsforpliktelse i fornybar energi i overkant av 10,5 milliarder kroner. Investeringene i fornybar

energi er innen vannkraft og sol- og vindenergi, og omfatter både nettbaserte og distribuerte løsninger.

I tillegg til dette kommer norsk finansiering gjennom de multilaterale utviklingsbankene og de internasjonale klimafondene GCF (Green Climate Fund) og GEF (Global Environmental Facility), som alle har fornybar energi som prioritert innsatsområde.

Offentlig finansiering er ikke tilstrekkelig for å sikre universell tilgang til moderne energi. En nøkkelutfordring for utviklingssamarbeidet er derfor å legge til rette for private investeringer. En betydelig del av Norges energisatsing er støtte til næringslivet for å legge til rette for private investeringer i vannkraft og vind- og sol-energi. I tillegg støttes utvikling av lovverk og styrking av institusjoner, helhetlig energiplanlegging og utbygging av elektrisitetsnett, samt desentraliserte energiløsninger som solstrøm til enkelthus og lokale strømnett.

Regjeringen har også vedtatt å etablere en ny garantisatsning, som skal bidra vesentlig til risikoavlastning for å øke private investeringer i fornybar energi i utviklingsland.

I 2019 investerte Norfund 1,3 milliarder kroner i fornybar energi. Av dette var 859 millioner kroner investeringer i nye prosjekter og 460 millioner kroner i oppfølgingsinvesteringer. I de nye prosjektene ble det mobilisert 756 millioner kroner i privat kapital. Investeringene i 2019 bidro til ytterligere 757 MW i ny fornybar kapasitet, og sikret blant annet tilgang til strøm gjennom minigrids og private solløsninger til 454 000 nye husholdninger. Det ble også solgt 3,6 millioner enklere sollamper. Samlet bidro Norfund til en kraftproduksjon på 17,2 TWh i 2019.

Norfunds investeringer i energiproduksjon har gjennomgående vært lønnsomme over tid, med en samlet avkastning (IRR) på 7 prosent siden fondets oppstart. I 2019 var avkastningen på 7,4 prosent. Norfunds avkastning reinvesteres i nye prosjekter i utviklingsland.

Gjennom Norfund har norsk næringsliv fått verdifull kompetanse, noe som har gjort dem til naturlige samarbeidspartnere på energifeltet. Norfund har også lyktes med mobilisering av privat norsk kapital i slike investeringer. SN Power, som en sentral investeringsplattform, og investerings-samarbeidet med Scatec Solar og KLP, har bidratt til de gode resultatene. Dette har gitt god avkastning for selskapene og skapt arbeidsplasser også i Norge.

I tilretteleggingen av private investeringer er Norrads næringslivsordninger viktige. Scatec Solar fikk eksempelvis støtte til forstudier knyttet til solkraftverket Mocuba i Mosambik. Dette er nå bygget ut og har en installert ka-

pasitet på 40 MW. Det produserer 79 GWh årlig. Mocuba ville heller ikke ha vært mulig uten tidlig norsk støtte til utbygging av nødvendig nettinfrastruktur. I tillegg har Climate Investment Fund, Emerging Africa Infrastructure Fund og Private Infrastructure Development Group bidratt med lån og tilskudd. Norfund har gått inn i prosjektet med egenkapital og garantier, samt støttet miljøtiltak og sosiale tiltak knyttet til investeringen.

Departementets støtte til fornybar energi kanalisert gjennom Norad er sammensatt av ulike typer innsats. Gjennom eksempelvis GetFit-programmet i Uganda har Norge bidratt til installert kapasitet på 122 MW og en årlig

energiproduksjon på 315 GWh, noe som tilsvarer 8 prosent av Ugandas totale elektrisitetsproduksjon.

I Liberia har Norge bidratt til gjenoppbyggingen av vannkraftverket Mt Coffee, som har installert kapasitet på 88 MW og en årlig energiproduksjon på 350 GWh. Dette prosjektet ble satt i drift 2017, med 20 prosent norsk finansiering.

De totale investeringene i fornybar energi bidrar til arbeidsplasser og produktive virksomheter, noe som blant annet fremmer likestilling gjennom tilgang på arbeidsplasser for kvinner. Energi-investeringene styrker også varig økonomisk vekst og bedre tjenester innen helse og utdanning.

SPØRSMÅL NR. 2070

Innlevert 28. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 3. juli 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre at hele Agder, og spesielt nevnte område har mobildekning?

BEGRUNNELSE:

Mobildekningen i deler av indre Agder er problematisk.

Store deler av områdene Rossevatn, Lien, Espeskaret og strekninga sørover mot Nøkland og Haddeland mangler mobildekning.

Det er nylig åpnet en ny sektor på Hekkfjellet, men det hjelper ikke nevnte områder. Heller ikke at det er dekning på tetranett og fiber. Det er mobilnett som mangler. Det går ut over mulighetene til å få bedrifter til å etablere seg og ha levende distrikter.

Svar:

Norske mobilnett er meget gode. De har god dekning, svært få utfall og høye datahastigheter for mobilt bredbånd. Våre nett ligger i toppen i internasjonale sammenligninger og er blant verdens beste. I et land med krevende utbyggingsforhold, spredt bosetting og så lav befolkningstetthet som vi har, er dette ingen selvfølge. Tilbyderne av mobil- og bredbåndstjenester i det norske markedet har over mange år investert tungt i infrastruktur. Investeringsnivået er høyt, og det ligger i Europatoppen målt som andel av omsetning i markedet. Dette er et resultat av at vi i Norge har satset på en markedsdrevet

utbygging. Myndighetene legger forholdene til rette gjennom gode og forutsigbare rammebetingelser, og tilbyderne investerer hvert år store summer for å gjøre nettene bedre. I 2019 ble det investert 12,2 milliarder kroner i nett og tjenester.

Selv om mobilnettenes befolkningsdekning er svært god og bedre enn i de fleste land vi kan sammenligne oss med, er det ikke dekning overalt der folk ferdes. I vårt langstrakte land er det steder der bruken av mobile tjenester vil være så lav at grunnlaget for å investere i mobilinfrastruktur er svakt. Derfor har staten etablert teknologinøytrale stønadsordninger for å bidra til infrastrukturutbygging på slike steder. I årets statsbudsjett er det bevilget rekordhøye 406 millioner kroner til bredbåndstilskuddsordningen. Disse midlene blir fordelt til fylkeskommunene med en større andel til dem som har størst behov. Både faste og trådløse nett kan bygges ut med slike midler. Mobildekning kan også forbedres, forutsatt at den aktuelle utbyggingen også tilfredsstiller de krav stønadsordningen stiller til bredbåndsløseleveranse. Jeg vil også vurdere bruk av målrettede deknings- eller utbyggingsforpliktelser ved fremtidige tildelinger av nye frekvensressurser for mobile tjenester.

Det er viktig å påpeke at der det foreligger lokale udekkede behov, tas det ofte initiativ til samarbeid mellom tilbydere og kommunale myndigheter for å etablere spleiselag, som utløser investeringer som ellers ikke hadde blitt foretatt. I Agder har det vært gjort mye for å bedre mobildekningen. 19. juni markerte man fullføring

av et samarbeidsprosjekt med Hægebostad kommune for utbedring av mobildekning nord-øst for Hekkjell. I denne forbindelse gjennomførte Telenor dekningsmålinger i Nøkland og Haddeland. Disse viser at det er mangelfull mobildekning i deler av området. Jeg har forståelse for at dette er frustrerende for folk som bor og ferdes der.

Denne regjeringen har prioritert Agder høyest i år. Det er bevilget 90 millioner kroner til økt mobilberedskap i Agder gjennom programmet for forsterket ekom. Videre har det de siste åtte årene vært et godt samarbeid med Det digitale Agder (DDA) og kommuner i Agder om utbygging av mobildekning. I perioden 2012-2018 ble det gjennom-

ført en omfattende mobilutbygging i Agder på bakgrunn av et anbud som Telenor vant i 2011. Dette førte til en utbygging av over 160 basestasjoner til en estimert kostnad på 250 millioner kroner, hvor DDA bidro med 45 millioner kroner i anleggsbidrag.

Telenor har gitt uttrykk for at de er positivt innstilt til å vurdere nye samarbeidsprosjekter, og de imøteser gjerne dialog med aktuelle kommuner. Jeg er ikke kjent med at det foreligger noen henvendelse fra Hægebostad kommune til mobiltilbydere om eventuelle nye samarbeidsprosjekt for utbedring av dekning i indre Agder.

SPØRSMÅL NR. 2071

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Kan finansministeren gi offentlige tall på hvor mye investeringene i petroleumsnæringen økte i perioden 2005-13, og hvordan nivået har utviklet vært i årene etterpå, og kan finansministeren også gi en vurdering av hvilke utbyggingssprosjekt på norsk sokkel man trolig ikke ville sett dersom investeringsnivået hadde måtte ligge flatt i perioden, og gi en beregning på hvor mye CO₂-utslippene fra disse prosjektene utgjør?

BEGRUNNELSE:

Enkelte partier later som om norsk olje- og gassnæring nærmest kan fases ut uten at det får særlig konsekvenser for norsk næringsliv og norsk økonomi. Paradokset er at mange av de samme politikerne selv snakker varmt om den økonomiske oppgangen Norge opplevde i perioden 2004 til ca. 2013. Det er et paradoks fordi den oppgangsperioden opplevde en mange-dobling av nettopp olje- og gassinvesteringene. Spørsmålsstiller ønsker at finansministeren gir offentlige tall på hvor mye investeringene i petroleumsnæringen økte i perioden 2005-13, og hvordan nivået har utviklet vært i årene etterpå. I tillegg ønsker

spørsmålsstiller at finansministeren gir en vurdering av hvilke utbyggingssprosjekt på norsk sokkel man trolig ikke ville sett dersom investeringsnivået hadde måtte ligge flatt i perioden, samt en beregning på hvor mye CO₂-utslippene fra disse prosjektene utgjør.

Svar:

Investeringene på norsk sokkel kan deles inn i ulike kategorier. Oljedirektoratet deler investeringene inn i kategoriene utvinningsbrønner, nye investeringer på eksisterende innretninger, nye bunnfaste/flytende innretninger, nye undervannsanlegg, samt rør og landanlegg. Andre hovedkategorier av kostnader som medfører etterspørsel mot fastlandsøkonomien er drifts-, lete- og nedstengings- og disponeringskostnader.

For å besvare spørsmålet har jeg tatt utgangspunkt i investeringskostnadene knyttet til eksisterende og nye innretninger (bunnfaste, flytende og undervannsanlegg), samt rør og landanlegg. Tabellen under viser investeringene i disse kategoriene (målt i mrd. 2020-kroner) i perioden fra 2005.

År	Eksisterende innretninger	Nye innretninger	Rør og landanlegg	Totalt
2005	12	19	36	67
2006	15	21	32	68
2007	19	32	20	71
2008	21	46	9	76
2009	28	46	10	84
2010	30	23	10	63
2011	28	45	12	85
2012	34	59	15	108
2013	44	57	20	121
2014	34	61	29	124
2015	22	57	23	102
2016	14	52	13	79
2017	17	43	10	70
2018	26	41	10	77
2019	34	44	13	91

Kilde: Oljedirektoratet (2020).

Totale investeringer på norsk sokkel økte fra 67 mrd. kroner til 121 mrd. kroner, eller med 81 pst., fra 2005 og til 2013. I 2019 var investeringene 91 mrd. kroner. Det vil si 36 pst. høyere enn i 2005, men 25 pst. lavere enn i 2013.

Hadde en besluttet et tak på investeringene i innretninger og rør og landanlegg på 2005-nivå for årene etter ville det betydd en helt annen utviklingen enn den som har skjedd. Hvilke investeringer som da måtte utsettes eller droppes, ville være avhengig av hvordan en gjennomførte et slikt tak overfor selskapene gitt at det var mulig innenfor de rettigheter og plikter selskapene har som rettighetshaver på norsk sokkel. Det er derfor ikke mulig å si noe kvalifisert hvordan prosjektgjennomføringsporteføljen i den aktuelle perioden ville sett ut gitt at investeringsnivået hadde holdt seg under 2005 i årene etterpå. Tilsvarende gjelder representantens spørsmål om tilhørende CO₂-utslippseffekt. Dog har mange av de nye, større utbyggingene som er gjennomført etter 2005 en energiløsning som gir svært lave utslipp per produserte enhet.

Et slikt tak på investeringer som representant spør om ville uansett hvordan det ble implementert hatt negative effekter på verdiskaping og statlige inntekter fra petroleumsvirksomheten på kort, mellomlang og lang sikt. Både direkte ved at en rekke lønnsomme investeringer ikke kunne gjennomføres, og indirekte ved at selskapenes interesse for å drive virksomhet på norsk sokkel ville bli underminert. Etterspørselen mot – og dermed aktiviteten i – leverandørindustrien ville blitt vesentlig lavere. Det vil være naturlig å anta at eksempelvis den viktige delen av næringen som har hovedaktivitet mot nye utbygginger ville blitt nedlagt eller utflyttet i løpet av perioden. Videre

at leteaktiviteten også ville gå i dvale med de store negative konsekvenser det har for ressursforvaltningen.

Effekten ville vært enda mer dramatisk hvis en også hadde inkludert andre kategorier innenfor taket, som utvinningsbrønner, fordi disse også har vært høyere enn i 2005 gjennom perioden.

Dette er også en del av grunnlaget for at en slik petroleumspolitik som representanten spør om ikke har blitt gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 2072

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 6. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvilke tall legger regjeringen til grunn vedrørende hvor stor andel og hvor mange mennesker globalt, i Europa og i Norge som levde i fattigdom i for eksempel 1850, 1900, 1950, 2000 og 2020?

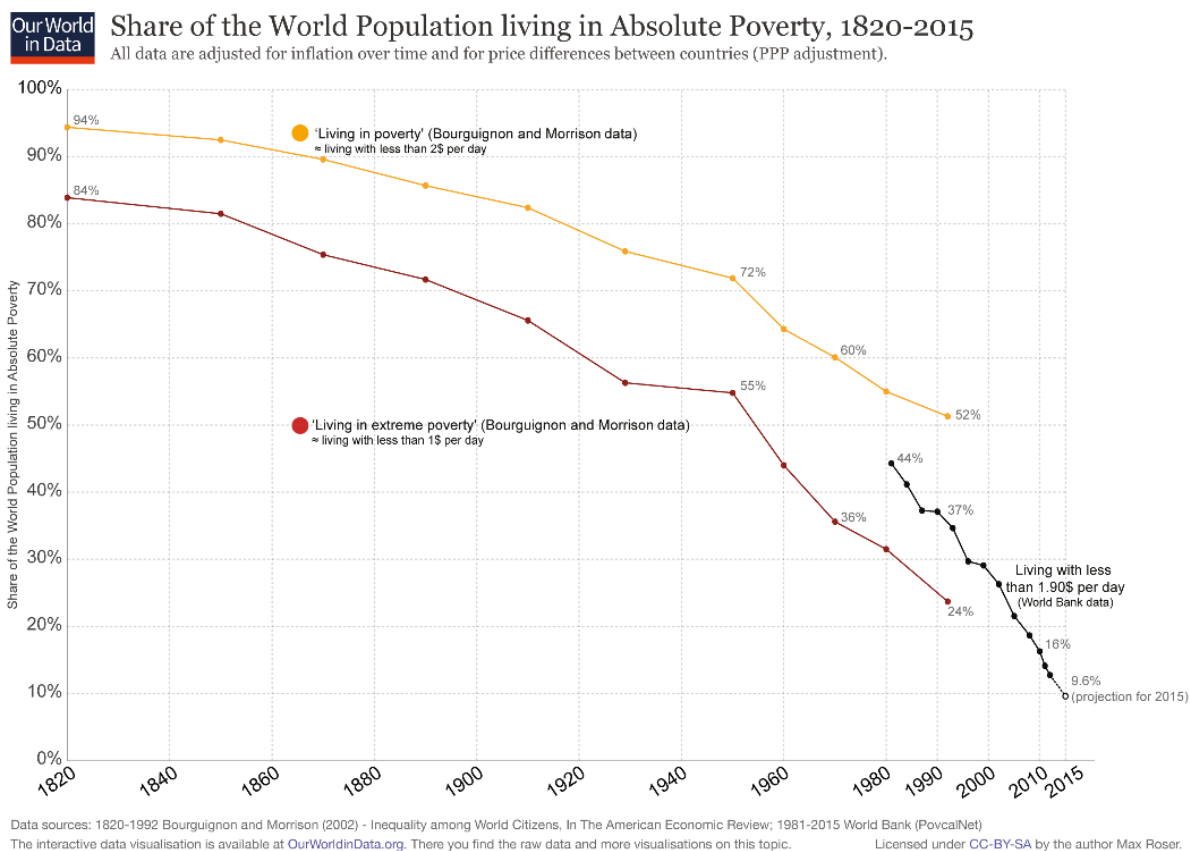
BEGRUNNELSE:

I den politiske debatten er det enkelte grupper som forsøker gi inntrykk av at økonomisk vekst er et unødvendig onde. Historien har derimot vist oss at betydelig antall mennesker i dag lever gode liv med grunnlag for fremtidsoptimisme og kunnskap nødvendig for å videreutvikle teknologier, forbedre verdens ressurshåndtering og ivareta miljøverdier.

Svar:

Fattigdom kan defineres på ulike måter. For sammenlikning over tid er det vanlig internasjonalt å legge til grunn et absolutt mål, basert på hva som trengs for at den enkelte får dekket grunnleggende, materielle behov. Verdensbanken definerer ekstrem fattigdom som å leve for under 1,90 amerikanske dollar per dag, basert på internasjonalt prisnivå i 2011. Andre har for eksempel lagt til grunn 1 dollar og 2 dollar per dag som grense for henholdsvis ekstrem fattigdom og fattigdom.

Andelen av verdens befolkning som lever i fattigdom har blitt markant redusert siden begynnelsen av 1800-tallet. Særlig stor har reduksjonen vært etter andre verdenskrig. Tall fra historiske kilder og Verdensbanken, satt sammen av forskningsteamet bak publikasjonen Our World in Data ved universitetet i Oxford, illustrerer dette i figuren nedenfor:

I samme tidsrom, 1820–2015, har det vært en markant befolkningsvekst globalt. Når antall mennesker øker, kan reduksjonen i andelen fattige komme enten fra redusert antall fattige eller økt antall mennesker som ikke

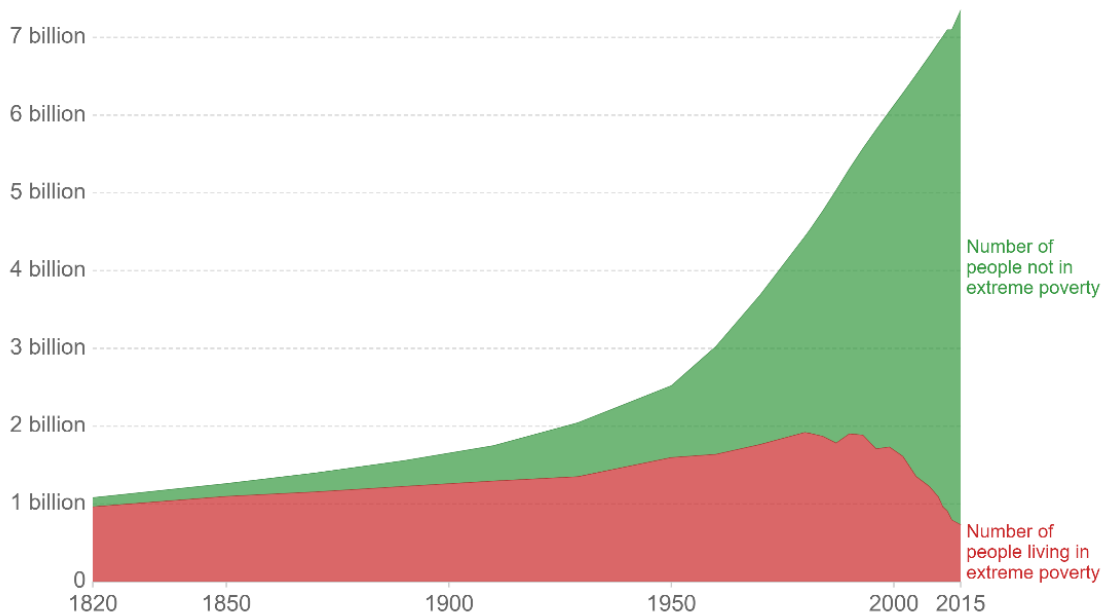
er fattige. Figuren nedenfor viser utviklingen i antallet mennesker i verden fordelt på de som lever i ekstrem fattigdom og de som ikke gjør det:

World population living in extreme poverty, 1820-2015

Extreme poverty is defined as living on less than 1.90 international-\$ per day.

International-\$ are adjusted for price differences between countries and for price changes over time (inflation).

Source: Ravallion (2016) updated with World Bank (2019)

Note: See OurWorldInData.org/extreme-history-methods for the strengths and limitations of this data and how historians arrive at these estimates.

OurWorldInData.org/extreme-poverty/ • CC BY

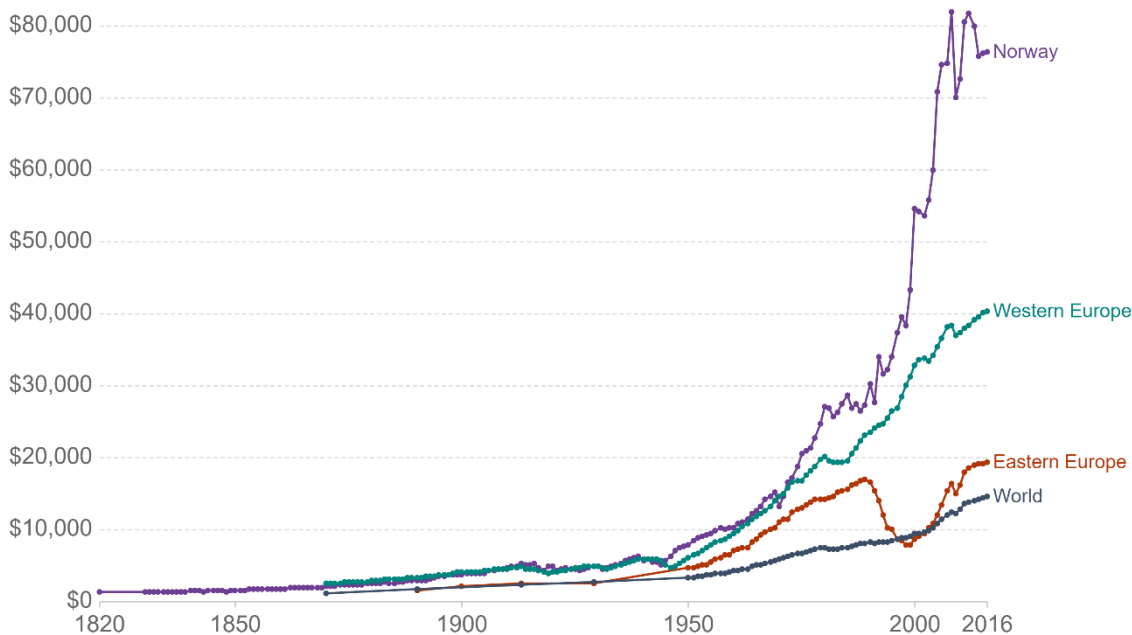
På begynnelsen av 1800-tallet var det kun en liten gruppe blant verdens befolkning som ikke levde i det vi kaller ekstrem fattigdom. Fra da og frem til omkring 1970 var det en viss økning i antallet ekstremt fattige i verden. Men det totale antallet mennesker økte mer, slik at andelen ekstremt fattige avtok. Først rundt 1990 begynte det absolutte antallet ekstremt fattige i verden å synke stabilt. De siste 25 årene har fallet både i absolutt og relativ størrelse vært markant.

Det finnes ikke nøyaktig statistikk for levekårene til verdens befolkning eller hvor mange som er fattige eller ekstremt fattige på verdensbasis. Slike tall må derfor beregnes basert på tilgjengelig nasjonal statistikk og andre kilder. Verdensbankens nyeste offisielle beregninger ble publisert i 2018. Verdensbanken anslo da at 10 pst. av verdens befolkning levde for under 1,90 dollar per dag i 2015, og at andelen ville fortsette å falle til 8,6 pst. i 2018. I en kommentar på sin nettside 16. april i år skriver Verdensbanken at virusutbruddet og fallet i oljeprisen trolig vil snu den positive utviklingen, og at andelen ekstremt fattige i verden vil kunne stige til omkring 9 pst. i løpet av 2020.

Så langt Finansdepartementet kjenner til har ikke Verdensbanken publisert tilsvarende tall for Europa sett under ett. Utviklingen i absolutt fattigdom vil påvirkes av utviklingen i det generelle inntektsnivået. Figuren nedenfor viser utviklingen i BNP per innbygger i Norge, Europa og verden de siste 200 år basert på tall fra Maddison Project Database ved Universitetet i Groningen:

GDP per capita, 1820 to 2016

GDP per capita adjusted for price changes over time (inflation) and price differences between countries – it is measured in international-\$ in 2011 prices.

Source: Maddison Project Database (2018)

OurWorldInData.org/economic-growth • CC BY

Note: These series are adjusted for price differences between countries using multiple benchmark years, and are therefore suitable for cross-country comparisons of income levels at different points in time.

Fattigdom i absolutt forstand, slik Verdensbanken måler det, er svært lite utbredt i Norge og andre velutviklede land. For mennesker som lever i velutviklede land med offentlige velferdsordninger og høyere levestandard, brukes gjerne andre mål på fattigdom som relativ fattigdom og ulikhet.

En indikator på relativ fattigdom som har vært brukt i Norge i nyere tid, er vedvarende lavinntekt definert ved at gjennomsnittsinntekten over en treårsperiode er under 60 pst. av medianinntekten. Denne tilnærmingen tar hensyn til at det kreves større økonomiske ressurser for å delta på en fullverdig måte i samfunnslivet i et rikt land enn i et mindre rikt land. I perioden 2016–2018, som er siste periode SSB har tall for, hadde 9,8 pst. av befolkningen, eller 486 000 personer, vedvarende lavinntekt (studenter er holdt utenfor). I perioden 1999–2001 var andelen 7,8 pst. Opptrapping av minstepensjonen har ført til færre eldre i gruppen med vedvarende lavinntekt. Høy innvandring og svakere arbeidstilknytning blant innvandrere enn for gjennomsnittet av befolkningen har bidratt til at antallet husholdninger med lavinntekt likevel har holdt seg oppe. Enslige under 35 år og enslige forsørgere er overrepresentert i gruppen med vedvarende lavinntekt. Vi har ikke tilgjengelig sammenlignbar lavinntektsstatistikk for årene 1850, 1900 og 1950.

For en nærmere omtale av utviklingen i inntektsulikhet og fattigdom i Norge viser jeg til Meld. St. 13 (2018–2019) *Muligheter for alle – fordeling og sosial bærekraft*.

SPØRSMÅL NR. 2073**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 6. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Finnes det noen oversikt over hvor mange av Stortinget og regjeringens medlemmer samt ansatte i Landbruksdepartementet som direkte eller gjennom nær familie mottar inntekter som reguleres av landbruksavtalen?

BEGRUNNELSE:

Landbruksavtalen behandles i Stortinget, og definerer rammebetingelser og inntektsgrunnlaget for de fleste aktører i landbruket. Spørsmålsstiller ønsker svar fra statsråden på om det finnes noen oversikt over hvor mange av Stortinget og regjeringens medlemmer samt ansatte i Landbruksdepartementet som direkte eller gjennom nær familie mottar inntekter som reguleres av landbruksavtalen.

Svar:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) registrerer ikke på generelt grunnlag hvorvidt den enkelte ansatte i departementet eller deres nærmeste familie har landbrukseiendom som mottar offentlig tilskudd. Kommunal- og moderniseringsdepartementet sier i sine kommentarer til retningslinjene for statsansattes rett til ekstraervert, at en virksomhet neppe, uten særlig hjemmel, kan pålegge

tjenestemennene en generell meldeplikt når det gjelder ekstraervert. Det legges til grunn at det må foreligge hjemmel for at departementet skal kunne pålegge de ansatte en generell meldeplikt om denne type forhold, og slik hjemmel foreligger ikke.

Arbeidstakere i Landbruks- og matdepartementet, på linje med arbeidstakere i staten for øvrig, har anledning til å drive privat ervervsvirksomhet i sin fritid med visse begrensninger, jf. Statens personalhåndbok 10.13. Det er forventet at arbeidstakere som driver eller vurderer å drive ervervsvirksomhet i sin fritid i slikt omfang eller av slik art at det kan oppstå tvil om for eksempel habilitetsspørsmål, tar spørsmålet opp med arbeidsgiver.

Når det gjelder tilgang på informasjon over hvem som mottar tilskudd knyttet til landbruksvirksomhet, finnes oversikt over utbetalt produksjons- og avløsertilskudd på Landbruksdirektoratets sine internettsider.

Jeg vil vise til Justisdepartementets lovavdeling sin generelle vurdering av 25.04.06 om daværende statsråd Riis-Johansens habilitet innenfor departementets ansvarsområder. Det går her fram at det at Riis-Johansen selv driver et gårdsbruk, i seg selv ikke gjør at det kan stilles spørsmål ved habiliteten. Det samme må antas å gjelde for embets- og tjenestemenn. Habilitetsvurderinger må gjøres i de enkelte tilfeller og ut fra konkrete saker.

SPØRSMÅL NR. 2074**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 7. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke engasjement Norge deltar i på internasjonalt nivå og hvilke beløp som brukes for å bekjempe spredning av plast og/eller rydde opp plastforurensning i hav/vann, samt om det er ytterligere initiativ på gang?

BEGRUNNELSE:

Med FrP i regjering ble det opprettet et Senter for Oljevern og Marint Miljø, lokalisert i Lofoten. Det er et godt og viktig tiltak for å ivareta viktige miljøverdier og synliggjøre ansvaret Norge har som sjøfartsnasjon og med vår lange kystlinje. Kampen mot plast i havet anses som spesielt viktig, og FrP mener det er et arbeid som må ha høy prioritet.

Svar:

Internasjonalt arbeid for å redusere plastforureining er høgt prioritert av regjeringa. Noreg har teke initiativ til ein ny global avtale mot marin forsøpling og mikroplast i tråd med regjeringserklæringa frå Granavolden. Sidan 2014 har Noreg arbeidd systematisk med å setje denne saka på den globale dagsordenen i FN. Dette er gjort ved å skape forståing for at det er eit globalt miljøproblem som krev handling, bidra til å byggje opp det globale kunnskapsgrunnlaget ved å be FN kartleggje manglar i det gjeldande rammeverket og tydeleggjere behovet for å styrkje det globale styresettet mot marin forsøpling. Vi ynskjer eit ambisiøst utfall på FNs miljøforsamling i 2021.

Noreg jobbar òg aktivt for å styrkje regionalt og globalt arbeid som er relevant for å hindre marin forsøpling under etablerte institusjonar. Noreg stod blant anna bak vedtak om endringar i Baselkonvensjonen om avfall i fjor som vil hjelpe til meir miljøvennleg handtering av plastavfall som blir eksportert. Vi har bidratt til å få plass ein handlingsplan i FNs internasjonale sjøfartsorganisasjon (IMO) som vil redusere marin plastforsøpling og spreiding av mikroplast frå skip, og her er Noreg ein sentral aktør i gjennomføringa. Noreg sit dessutan i styringsgruppa for den globale partnerskapen mot marin forsøpling under FNs miljøprogram. Noreg deltek aktivt i det regionale havmiljøsamrådet mellom landa rundt Nordaust-Atlanteren under OSPAR-konvensjonen og ser nå på korleis vi kan bidra til å styrkje samarbeidet. Noreg er aktivt med

i det arktiske samarbeidet, mellom anna i utarbeiding av ein handlingsplan mot marin forsøpling. Marin forsøpling er eit viktig tema i nordisk samarbeid og i samarbeid med EU. Noreg har òg bilaterale samarbeid med ein rekke land innan marin forsøpling.

I tillegg har Noreg slutta seg til G7-gruppen sitt Plastics Charter under Canadas formannskap i 2018 og forplikta seg til å jobbe for ein meir ressurseffektiv bruk av plast saman med ei rekke leiande land, selskap og organisasjonar i sivilsamfunnet. I 2019 slutta vi oss òg til G20s rammeverk mot marin forsøpling lansert av Japan under formannskapet deira. Rammeverket "Osaka Blue Vision" følgjer opp G20s ambisjon om å stanse tilførsle av plast til havet innan 2050.

Til internasjonalt arbeid har regjeringa forplikta 1,6 milliardar kroner til eit program for utviklingssamarbeid for å hindre marin forsøpling og mikroplast. Det blei utbetalt 236 millionar kroner til 34 prosjekt i fjor. Programmet skal hjelpe til å styrkje handteringa av plastavfall i partnerland, rydde opp avfall i utvalde elvar og kystområde, hjelpe til meir berekraftig produksjon og forbruk i privat sektor i tillegg til å styrkje globale forpliktingar. Noreg støttar òg FN sitt miljøprogram og deira arbeid med å hindre marin forsøpling gjennom vårt kjernebidrag til organisasjonen.

Regjeringa vil vidare revidere den nasjonale plaststrategien i 2020. Strategien vil omhandla både nasjonalt og internasjonalt arbeid for å redusere plastforureining.

SPØRSMÅL NR. 2075

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Har statsråden en oversikt over hvor mange oljerelaterte arbeidsplasser det er i Oslo og Viken, og anslag for hvilke skatteinntekter hhv Oslo kommune og Viken regionen mottar direkte og indirekte som følge av at nevnte arbeidsplasser ligger lokalisert der fremfor i andre deler av landet?

Svar:

Departementet har ikke laget en slik oversikt representanten spør om, men det finnes utredninger som kan belyse problemstillingen som tas opp.

Konsulentselskapet Menon Economics har på vegne av Norsk olje og gass beregnet totale olje- og gassrelaterte inntekter i kommunene som følge av olje- og gassvirksomheten i 2017. Samlet fant Menon i dette arbeidet at olje- og gassnæringen legger grunnlag for om lag 225 000 sysselsatte. Disse sysselsettingsvirkningene av olje- og gassvirksomheten fordeler seg mellom effekter av aktivitet på norsk sokkel som er estimert til 153 000 sysselsatte og aktivitet knyttet til eksport av varer og tjenester fra offshore leverandørindustrien som er estimert til 73 000 sysselsatte. Sysselsettingseffektene er så fordelt ned på kommunenivå. Beregningene inkluderer direkte effekter og verdikjedeeffekter men inkluderer ikke såkalte konsu-

meffekter, dvs. sysselsettingseffekter som følge av at ansatte kjøper varer og tjenester som private forbrukere.

Beregning av inntektsskatt er basert på beregning av sysselsettingseffekter og skiller mellom skatt betalt til henholdsvis kommuner, fylkeskommuner og stat hensyn tatt til netto inn- og utpendling mellom alle norske kommuner. Samlet er betalt inntektsskatt til kommuner og fylker fra disse 225 000 sysselsatte estimert til om lag 16 mrd. kroner. Eiendomsskatt betalt av bedriftene er ikke tatt hensyn til, noe som innebærer at skatteinntektene er

betydelig underestimert for enkelte kommuner med betydelige eiendomsskatteinntekter fra landanlegg tilknyttet olje- og gassvirksomheten.

I denne analysen er sysselsettingseffektene for Oslo av olje- og gassvirksomheten estimert til 17 500 personer som samlet betaler i overkant av 1 mrd. kroner i kommuneskatt. Tilsvarende er sysselsettingseffektene for de kommunene som i dag utgjør Viken av olje- og gassvirksomheten estimert til 34 000 personer som samlet betaler om lag 2,2 mrd. kroner i kommune- og fylkesskatt.

SPØRSMÅL NR. 2076

Innlevert 28. juni 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 2. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

TV2 har i flere nyhetsoppslag problematisert ulike sider ved plastgjenvinning. Kun en tredjedel av plasten forbrukerne sorterer blir gjenvunnet. Det er ingen kontroll av merking. Grønt Punkt Norge har nærmest monopol på veiledning og merking. Det mest effektive er å gi produsentene ansvar for merking og dermed incentiv til å utvikle emballasje som kan gjenvinnes. Forbruk av plast forventes å tredobles de neste 30 årene.

Vil ministeren revurdere forslaget om et utvalg for å se på produsentansvar, eller bare passivt vente på EU?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål 15:1293 innlevert 1.april 2020 med forslag om å nedsette et utvalg for å se på en ny innretning av produsentansvaret for å nå målet om økt materialgjenvinning i en sirkulær økonomi.

Svar:

Produsentar eller importører av emballasje er pliktige å vere medlem i eit godkjent returselskap. Når det gjeld plastemballasje er om lag 85 prosent av produsentane og importørane som er medlem av eit returselskap, medlem av Plastretur AS, som igjen er ein del av systemet til Grønt Punkt Norge. Myndighetene sett mellom anna krav til kor stor del av plastemballasjen som skal materialgjenvinnast, og då er det opp til produsentane, gjennom returselskapa, å lage effektive og gode ordningar slik at dei når det målet. Merking er ein del av dette. Difor har til dømes Grønt Punkt Norge retningslinjer for sine medlem

om merking av emballasje. I og med at dei har ansvaret for den største delen av plastemballasjen som setjast på marknaden er det difor deira merking som i hovudsak blir brukt. Det er viktig at det blir brukt merking som gjer at emballasjen blir sortert riktig, noko kvar og ein produsent, importør eller brukar av emballasje har mindre føresetnad enn returselskapa for å kunne vurdere. Det er òg eit poeng med produsentansvaret at det er næringa sjølv som skal utforme og gjennomføre dei praktiske løysingane.

Representanten viser òg i grunngjevinga til tidlegare spørsmål nr. 1293 frå april 2020 med forslag om å setje ned eit utval som skal sjå på produsentansvarsordningane, og spør om eg vil revurdere mitt svar.

I mitt førre svar sa eg at eg no skal lage ein nasjonal strategi for sirkulær økonomi og samstundes gjennomføre dei nye krava i rammedirektivet om avfall frå EU. Det er då naturleg òg å sjå på korleis produsentansvarsordningane fungerer. Velfungerande ordningar er viktige for at vi skal nå auka krav til materialgjenvinning.

Dei siste månadene har utfordringane knytta til plastemballasje auka, og eg er i dialog med næringa om dette. Det er ikkje merkeordningane som utgjør den største utfordringa. Innspel frå næringa blir viktige når eg skal sjå på korleis produsentansvarsordningane fungerer i samband med utviklinga av strategien for sirkulær økonomi. Eg er einig i at miljømyndigheitane skal sjå på korleis produsentansvaret fungerer, men eg ser det ikkje som naudsynt med eit eige utval.

SPØRSMÅL NR. 2077**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 6. juli 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

Hva er regjeringen tallgrunnlag for hvor stor andel av klodens mennesker som fortsatt lever i bunnløs fattigdom «1 dollar pr dag», hvor mange lever under fattigdomsgrensen i verden og hvordan har utviklingen vært over de siste hundre år?

BEGRUNNELSE:

En betydelig andel mennesker har kommet ut av bunnløs fattigdom de siste generasjonene. Faktisk har stadig flere mennesker grunnlag for å se positive på fremtiden basert på deres levestandard, helsetilstand, tilgang på utdanning og økt levetid. Samtidig er kampen for sosial trygghet, god levestandard og stabile rammer ikke innfridd. Fortsatt økonomisk vekst vil derfor være fordelaktig for å bekjempe fattigdom og sikre større fremtidshåp på mange kontinent.

Svar:

Verdensbanken definerer ekstrem fattigdom som å leve for under 1,90 dollar per dag, hvilket vil si prosentandelen av befolkningen som lever under 1,90 dollar per dag målt etter internasjonalt prisnivå fra 2011. De siste verdensomspennende offisielle tallene til Verdensbanken er fra 2015. Da levde 10 prosent av verdens befolkning (734 millioner mennesker) for under 1,90 dollar. Verdensbankens estimat for 2019 er at 8 prosent levde i ekstrem fattigdom.

Korona-pandemien kan imidlertid få store konsekvenser for verdens fattige. Verdensbanken anslår at krisen kan presse mellom 70 og 100 millioner mennesker tilbake i ekstrem fattigdom i 2020. Ifølge Verdens matvareprogram kan antallet mennesker som sulter doubles - først og fremst som en følge av de indirekte virkningene av covid-19. Pandemien vil påvirke jenter, gutter, kvinner og menn på ulike måter. Vi vet at vold og skadelige skikker øker i omfang i krisesituasjoner. Kamp om ressurser kan ramme kvinners øvrige helsesituasjon, ikke minst når det gjelder reproduktiv helse.

Verdensbankens estimer brukes i oppfølgingen av bærekraftsmål 1 om å utrydde all ekstrem fattigdom innen 2030. Verdensbanken lager en rekke analyser av utviklingen innen ekstrem fattigdom. Bankens statistikkbase viser historiske tall med en viss forsinkelse og har globale tall tilbake til 1981. Den ordinære basen går tilbake til 1990 og starten på målingen av tusenårsmålene. Før 1981 vil beregninger på globalt nivå være basert på andre

metoder enn dagens husholdningsundersøkelser. Slike undersøkelser finnes, og de viser betydelige endringer siden begynnelsen av det forrige århundre. Uten at det er direkte sammenlignbart med husholdningsundersøkelsene, viser beregninger basert på nasjonalregnskap (Bourguignon-Morrissey 2002) at oppunder 60 prosent av verdens befolkning levde i ekstrem fattigdom for hundre år siden.

Noen land har i større grad enn andre lyktes i å bedre levekårene for befolkningen. Økonomisk vekst har bidratt til å redusere fattigdom de siste tiårene, ikke minst i Kina og India. Likevel har utviklingen stoppet opp eller gått i feil retning flere steder.

Koronapandemien vil, direkte eller indirekte, lede til mange nye ekstremt fattige. En stor andel av disse menneskene vil befinne seg i land som allerede har et stort antall fattige. Dette gjelder særlig land i Afrika sør for Sahara og i Asia. Skal vi nå bærekraftsmålet om å utrydde fattigdom, må vi trappe opp innsatsen i Afrika sør for Sahara. Vi må sørge for at ingen blir utelatt. Bistand er bare en del av innsatsen som må til. Utviklingspolitikken skal bidra til å bekjempe korrupsjon og ulovlig kapitalflyt. Næringslivet har en viktig rolle å spille. Jobbskaping og investeringer i infrastruktur er avgjørende.

SPØRSMÅL NR. 2078**Innlevert 28. juni 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 6. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Biogass er en konkurransedyktig energikilde og et smart klimatiltak. Danmark har utviklet gode støtteordninger for å stimulere bøndene til å levere husdyrgjødsel til biogass-anlegg.

Hvilke konkrete tiltak vurderer ministeren for å få norske bønder til å støtte opp under lokale biogass-anlegg?

Svar:

Jeg er helt enig med representanten Grung i at biogass er et smart klimatiltak. Ved å bruke husdyrgjødsel og matavfall til biogassproduksjon, bidrar man til reduserte utslipp av klimagasser fra jordbruket, samtidig som det produseres klimavennlig biogass som kan komme til erstatning for fossile drivstoff.

Over jordbruksavtalen har vi etablert en tilskuddordning for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg. Ordningen ble innført som en pilotordning fra 2013/2014. Tilskuddssatsen har økt betydelig siden oppstarten av ordningen. I årets jordbruksoppgjør bestemte partene at satsen skulle øke til 100 kroner per tonn levert husdyrgjødsel fra 2021. I tillegg ble det tydeliggjort fra partene at ordningen nå er å betrakte som en ordinær ordning. Dette vil bidra til å skape forutsigbarhet for aktørene.

Innovasjon Norge kan som del av Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket (jordbruksavtalen) gi tilskudd til etablering av

gårdsanlegg for biogassproduksjon. For biogassanlegg på gårdsnivå vil det i hovedsak dreie seg om

energiproduksjon til å dekke eget forbruk av varme og elektrisitet. Videre gis det investeringsstøtte fra Enova til storskala biogassproduksjon.

Det er en utfordring at det fortsatt er etablert få anlegg som tar imot husdyrgjødsel, både når det gjelder gårdsanlegg og industrielle anlegg. Tilskuddsordningen for levering av husdyr-gjødsel til biogassanlegg ble evaluert i 2019, og evalueringen konkluderte med at ordningen har bidratt positivt til det overordnede målet om å øke leveranser av husdyrgjødsel til biogass-produksjon. Evalueringen var imidlertid tydelig på at potensialet i liten grad kan utløses før det skjer en teknologiutvikling for gårdsanlegg, eller ved at nye eller eksisterende biogassanlegg velger å ta imot husdyrgjødsel. Som en følge av denne evalueringen ble det satt ned en arbeidsgruppe som så nærmere på disse problemstillingene frem til årets jordbruksoppgjør.

Arbeidsgruppa kom til at betydelige investeringskostnader og lavt biogassutbytte pr. tonn gjødsel er barrierer for å øke bruken av husdyrgjødsel til produksjon av biogass i småskala-anlegg. Kunnskapen fra disse arbeidene vil jeg ta med meg videre i dette viktige arbeidet. Jeg har stor tro på at landbruket kan bidra inn i klimaløsningen fremover, blant annet gjennom økt produksjon av biogass fra husdyrgjødsel.

Jeg kan også informere representanten Grung om at Miljødirektoratet nylig har levert en rapport om Virkemidler for økt bruk og produksjon av biogass. Denne rapporten skal danne grunnlag for arbeidet med handlingsplan for biogass i Klima- og miljødepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2079**Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 1. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Dette oppleves svært urettferdig, og kan gjelde flere bedrifter.

Vil statsråden se nærmere på dette og se om det er mulig å se på regelverket for å se om det er mulig å finne en løsning for bedrifter som har kommet i denne uheldige situasjonen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med kompensasjonsordningen som kom på plass på grunn av koronautbruddet i Norge blei det etablert en generell kompensasjonsordning. Jeg er kontaktet blant annet av en bedrift som normalt har he-lårs drift, men som tok ut ferie i februar på grunn av at februar ofte er en rolig måned. Derfor ble det heller ikke tatt ut lønn og på grunn av det viser det seg at man ikke har rett til å kunne benytte kompensasjonsordningen. Dette opplever de som svært urimelig. Det er også spesielt når bedriften skulle åpnet samme helg som de blei stengt ned. Store varekjøp ble handlet inn og de kan dokumentere dette. Det er også bare å gå inn på alle mva.-meldinger på hele 2019 og 2020 å se om det er omsetning i firmaet, og Ikke om det blir betalt ut lønn i feb./mars som blir helt feil i vår bransje. Det er også bare å sjekke A meldinger som er sendt inn. For 2019/20.

Svar:

Virusutbruddet har satt mange virksomheter i en vanskelig økonomisk situasjon. Regjeringen har derfor iverksatt en rekke omfattende og ulike tiltak for å hjelpe levedyktige virksomheter å komme gjennom krisen på best mulig måte.

De fleste virksomheter vil bli omfattet av én eller flere av ordningene som er innført, for eksempel kompensasjonsordningen for næringslivet, lånegarantiordningen, tilskuddsordningen for selvstendig næringsdrivende, lønnsstøtteordningen eller andre, næringsrettede ordninger. Samtidig vil alle norske virksomheter dra fordel av at

arbeidsgiveravgiften er redusert og at skatteinnkreving er utsatt.

Tilskuddet i kompensasjonsordningen er blant annet avhengig av størrelsen på bedriftens uunngåelige faste kostnader, og omsetningsfallet i prosent i støttmåneden sammenlignet med en normalsituasjon. Det er blant annet krav om at bedriften må ha ansatte, at den må være skattepliktig til Norge og at bedriften er registrert i foretaksregisteret eller enhetsregisteret, for å støtte. Slike krav er inkludert i ordningen for å begrense misbruk og av hensyn til kontroll. Krav om lønnsutbetalinger var viktig for å avdekke om bedriften har ansatte.

Jeg har nylig gjort en endring i kravet om lønnsutbetalinger i forskriften om kompensasjonsordningen (§2-1 første ledd). Mens kravet tidligere var at minst én ansatt måtte ha fått utbetalt lønn i februar eller mars 2020, er kravet nå endret til at minst én ansatt må ha fått utbetalt lønn i minst én kalendermåned i perioden august 2019 til mars 2020. Jeg antar at denne endringen vil gjøre at virksomheten som refereres til i spørsmålet likevel får støtte under ordningen, så fremt øvrige betingelser for å få støtte er oppfylt.

Kompensasjonsordningen for næringslivet ble laget med sikte på at støtten skulle komme raskt ut til bedriftene, samtidig som at risikoen for misbruk skulle begrenses så mye som mulig. Det har i noen tilfeller gått på bekostning av at den ikke traff alle like godt, og gjør at noen faller utenfor. Samtidig har jeg gjort justeringer i ordningen underveis med sikte på at ordningen skal treffe flere og virke bedre, slik som den endringen som nå er gjort med kravet til lønnsutbetalinger.

SPØRSMÅL NR. 2080

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 6. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva ville konsekvensen av Senterpartiets politikk vært for landbruket, deriblant jordbærnæringen, dersom innleie av hjelp på bondegårder kun skal være tillatt i et slags avløserformat – hvor man må steppe inn for navngitte personer som har fast stilling?

BEGRUNNELSE:

I november 2019 gikk Senterpartiet til hardt angrep mot innleie av arbeidskraft. Ifølge oppslag på Frifagbevegelse 12.11.19 krevde representanten Lundteigen at all innleie av arbeidskraft skulle forbyes, og kun gjøre det lovlig å ha vikarbyråer med fast ansatte som dekker opp navngitte vikarer.

Svar:

Det har vært en økende bruk av arbeidshjelp ut over gårdbrukerfamiliens egen arbeidskraft i norsk landbruk. Dette utgjøres imidlertid ikke bare av innleid arbeidskraft, men bl.a. også fast ansatte.

Jeg legger til grunn at det for norsk landbruk, som i andre deler av norsk næringsliv, må være adgang til å anset-

te og å leie inn arbeidskraft. På bakgrunn av dette har jeg ikke gjort noen nærmere vurdering av forslaget det vises til i spørsmålet. God tilgang på arbeidskraft gir fleksibilitet, slik at foretakene kan ta unna arbeidstopper og få utført særskilte arbeidsopp-gaver i virksomheten. Manglende fleksibilitet kan gi store konsekvenser for økonomien til foretakene.

SPØRSMÅL NR. 2081

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 8. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere å tillate innreise og utreise for nordmenn som vil møte kjærester og ektefeller utenfor EØS, så lenge de oppholder seg i områder med lavt smittepress og følger reglene om test og karantene?

BEGRUNNELSE:

Flere nordmenn har etterspurt muligheten til å få møte utenlandske kjærester og ektefeller som oppholder seg utenfor EU og EØS. Justisministeren presiserte 14. mai at EØS-borgere som jobber i Norge, ektefeller, samboere, forlovede, barn og stebarn som er mindreårige kan reise inn i Norge. Men det hjelper ikke de parene som har knyttet et kjæresteforhold på tvers av Norge og EU/EØS eller et tredjeland, det vil si land som ikke er tilknyttet EU eller EØS. Heller ikke ektefeller kan møtes, dersom den ene bor i et tredjeland.

Svar:

Regjeringen har lagt til grunn at lemping av tiltak må skje gradvis og kontrollert, og basert på smittevern faglige vurderinger. Når vi nå gradvis åpner grensene vil det sannsynligvis resultere i mer smitte. For at smittenivået skal være håndterlig prioriterer regjeringen å gjeninnføre den frie bevegelse innen EØS. Vi har blant annet åpnet for at EØS-borgere kan besøke sine familiemedlemmer i Norge. Familiemedlemmer fra land utenfor EØS kan foreløpig ikke komme på besøk. Utlandinger som er omfattet av retten til fri bevegelse i EØS har også i en normal situasjon enklere adgang til å reise inn i og ta opphold i Norge enn utlandinger fra tredjeland.

For familiemedlemmer som ikke er omfattet av EØS-regelverket, må oppholdstillatelsen være gitt før innreise. Det innebærer at utlandinger som ellers kunne ha fremmet en søknad fra Norge eller reist inn og ventet på svar her, nå må søke fra utlandet og vente med å reise inn til saken er ferdig behandlet.

Personer som vil møte kjærester og ektefeller i utlandet kan reise ut av Norge, men andre land kan ha innreisestriksjoner eller regler om karantene etter ankomst som gjør det vanskelig å møte den man har kjær. Ved retur til Norge er utgangspunktet at det er plikt til innreisekarantene i 10 døgn. Utenriksdepartementet fraråder reiser som ikke er strengt nødvendige til alle land, med unntak av land og regioner i Norden og EØS/Schengen-området fra 15. juli, der smittesituasjonen er nokså lik den vi har i Norge. Dette reiserådet gjelder til og med 20. august. Hvilke reiser som er strengt nødvendig, er opp til den enkelte å vurdere.

Regjeringen vurderer fortløpende ytterligere lempinger i innreisestriksjonene, og legger i den sammenheng selvfølgelig vekt på familiemedlemmers og kjæresters behov for kontakt med hverandre. Vi tar sikte på å åpne for innreise for personer fra enkelte land i Schengen og EØS fra 15. juli hvis smittesituasjonen tilsier det. Dette vil inkludere kjærestebesøk fra disse landene. Det er foreløpig ikke tatt stilling til ytterligere åpning for innreise fra tredjeland, men vi følger nøye med og arbeider med å finne løsninger for at familier og kjærester kan komme på besøk. Vi ser blant annet på hvordan andre land håndterer denne situasjonen.

Det er imidlertid en grunn til at vi åpner gradvis. I dag har vi kontroll på smittesituasjonen. Det gjør at vi kan åpne. Dersom vi mister kontrollen risikerer vi å måtte innføre nye restriksjoner, noe vi selvsagt ikke ønsker.

SPØRSMÅL NR. 2082**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 6. juli 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Mener statsråden det er forsvarlig beredskap at hjelpekorpsene befinner seg i en økonomisk kritisk situasjon hvor de er nødt til å selge og parkere utstyr, og vil statsråden ta initiativ til å se på innretningen av kompensasjonsordningen for å sikre at den i større grad blir treffsikker ved at den ivaretar hele "verdikjeden" som er tilknyttet diverse arrangementer?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 26. juni kan man lese at lokale frivillige organisasjoner i redningstjenesten har mistet store deler av sine inntekter de siste månedene. Det vurderes å parkere og selge utstyr for å overleve. Det er en svakhet ved dagens kompensasjonsordning at kun arrangører får kompensert for bortfall av inntekter, mens aktører som leverer tjenester faller utenfor. Hjelpekorpsene som er tilstede ved festivaler, konserter og andre arrangementer blir ikke kompensert for tapte inntekter.

Justisdepartementet viser til at det er bevilget 10 mill. kroner og at det er ingen planer om å komme med nye kompensasjonsløsninger.

Svar:

Stortinget vedtok 19. juni 2020 å øke bevilgningsrammen til kompensasjonsordningen for frivillighets- og idrettssektoren slik at den samlet er på 1,87 milliard kroner. I regjeringens forslag har vi lagt opp til en endret innretning på ordningen for å kompensere for bortfall av flere typer inntekter og flere typer arrangementer. I tråd med dette vil ordningen også gjelde inntektsbortfall som følge av at organisasjonen har mistet oppdrag i tilknytning til et arrangement. Det vil si at frivillige organisasjoner i redningstjenesten kan søke om kompensasjon for inntektsbortfall som følge av at de har mistet oppdrag i tilknytning til andres arrangement som har blitt helt eller delvis avlyst, stengt eller utsatt som følge av pålegg eller råd fra statlige myndigheter i forbindelse med COVID-19-utbruddet.

SPØRSMÅL NR. 2083**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 7. juli 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hva konkret gjør Norge for å sikre at FNs sikkerhetsrådsresolusjon 2504 om grensekryssende nødhjelp til Syria blir forlenget i 12 måneder og utvidet til å igjen inkludere Yrabieh grenseovergangen, og i tilfelle den ikke blir forlenget og utvidet; er Norge villig til å finansiere nødhjelp direkte gjennom internasjonale og nasjonale sivilsamfunnsorganisasjoner for å dekke humanitære behov siden FN ikke vil ha tilgang til de samme områdene?

BEGRUNNELSE:

Syriakrigen går inn i sitt 10. år og nesten 12 millioner mennesker, derav 5 millioner barn trenger humanitær hjelp. Siden 2014 har en resolusjon i Sikkerhetsrådet gjort

FN i stand til å sende nødhjelp inn i deler av landet som ikke kontrolleres av Syrias president Bashar al-Assad. Forsyningene har kommet via fire grenseoverganger – to fra Tyrkia, en fra Jordan og en fra de kurdiske områdene i Nord-Irak - til syrere i opprørskontrollerte områder. 10. januar 2020 var resolusjonen opp til behandling igjen. Russland og Kina la da ned veto mot den opprinnelige resolusjonen, og det endte opp med en resolusjon som inkluderte kun 2 av 4 overganger og en varighet på kun 6 måneder. 10. juli skal FNs sikkerhetsråd igjen behandle den viktige resolusjonen. Humanitære organisasjoner ber FNs sikkerhetsråd innstendig om å fornye resolusjonen for 12 nye måneder og sikre FNs tilgang til Nordøst-Syria gjennom gjenåpning av Yrabieh for å gi den sårbare befolkningen tilgang til nødhjelpsleveranser. Uten en åpen

grenseovergang mister denne befolkningen tilgang til livsviktige medisinske leveranser. Mer enn 3.6 millioner mennesker som har behov for humanitær hjelp befinner seg i områder utenfor Assad-regimets kontroll. Situasjonen er nå så prekær at 22 internasjonale organisasjoner har skrevet åpent brev til Sikkerhetsrådet. Tatt i betraktning den rådende situasjonen og Covid-19 pandemien er det mer viktig enn noen gang at det internasjonale samfunnet sørger for at humanitær hjelp kan leveres uhindret til alle som er i nød. I tilfelle resolusjonen ikke fornyes og utvides må det identifiseres alternative måter å nå områdene og befolkningen med humanitær bistand.

Svar:

Norge har gjentatte ganger oppfordret Sikkerhetsrådets medlemmer til å fornye resolusjon 2504 om grensekryssende nødhjelp til Syria, både offentlig og i andre kanaler. Jeg understreket dette senest i mitt innlegg til Brussel-konferansen om Syrias fremtid 30. juni. Norge er blant de største humanitære giverne til Syria og planlegger i år å gi

900 millioner kroner i humanitær nødhjelp til Syria. Som en prinsipiell humanitær giver skal vi sørge for at hjelpen når frem der nøden er størst, uavhengig av hvor i landet de nødlidende befinner seg, eller hvilken gruppe som kontrollerer området. Vi legger til grunn at Sikkerhetsrådet vil være sitt ansvar bevisst og videreføre muligheten for FN å nå frem med humanitær assistanse og beskyttelse i de deler av Syria det er nødvendig å forsyne grensekryssende.

Ved siden av støtte gjennom FN, gir Norge humanitær støtte til norske organisasjoner og deres partnere som jobber med grensekryssende nødhjelp i Syria. Vi har så langt i år også gitt 77 millioner kroner til FNs humanitære fond for grensekryssende arbeid, som er det samme beløpet som vi ga i løpet av hele 2019. På denne måten har FN kunnet gi støtte til både internasjonale og lokale organisasjoner. Om resolusjonen ikke blir forlenget, vil Norge søke alternative måter å gi humanitær støtte til berørte områder, utover støtten som allerede gis gjennom norske partnere.

SPØRSMÅL NR. 2084

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 2. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor mye penger er så langt brukt i prosessen ved utbygging av E18 mellom Lysaker og Asker, hvor mye penger er så langt brukt i prosessen med nedleggelsen av Ullevåls sykehus og bygging av nye sykehus på Aker og Gaustad, hva er estimert total kostnad knyttet til utbyggingen av E18 mellom Lysaker og Asker, og hva er estimert total kostnad knyttet til nedleggelsen av Ullevål sykehus og bygging av nye sykehus på Aker og Gaustad?

Svar:

Når det gjelder E18 Vestkorridoren (Lysaker – Asker (Drengsrud)) er det så langt i prosessen benyttet 1 878,5 mill. 2020-kr. Midlene har gått til grunnverv og prosjektering.

Prosjektet E18 Lysaker-Ramstadsletta har en kostnadsramme på 17,4 mrd. 2019-kr og en styringsramme på 16,3 mrd. kr, jf. Prop. 38 S (2019-2020). Stortinget har sluttet seg til et justert alternativ for dette prosjektet, som vil

kunne gi en besparelse på om lag 800 mill. kr sammenliknet med styringsrammen i Prop. 38 S (2019-2020). Dette prosjektet finansieres i stor grad av bompenger – nesten 11 milliarder. Stortingets vedtak forutsetter at det stilles en godkjent lokal garanti for et bompengelån. Estimert total kostnad knyttet til hele utbyggingen av E18 mellom Lysaker og Asker (Drengsrud) er 42,1 mrd. 2019-kr. I planene videre forutsettes det også at hoveddelen finansieres med bompenger.

Helse- og omsorgsdepartementet opplyser at det er Helse Sør-Øst som har hatt utredningsansvaret etter igangsetting av konseptfasen for Nye Oslo universitetssykehus. Helse Sør-Øst opplyser at de har brukt om lag 100 mill. kr til hvert av prosjektene nye Aker og nye Rikshospitalet. Samlet påløper kostnadene seg hittil til 203,9 mill. kr.

For idéfasene som ble gjennomført i regi av Oslo universitetssykehus HF, er det opplyst at det i perioden 2012-2018 ble brukt om lag 40 mill. kr samlet til kjøp av eksterne tjenester for alle prosjektene ved Oslo universitetssykehus – dvs. nye Aker, nye Rikshospitalet, nytt kli-

nikkbygg og protonsenters ved Radiumhospitalet og ny regional sikkerhetsavdeling. I tillegg har Oslo universitetssykehus hatt kostnader for tidsbruk hos egne ansatte, men det er ikke ført timeregnskap. Direkte ressursinnsats (årsværk) knyttet til organisering av arbeidet med nye Aker og nye Rikshospitalet i 2019 og 2020 er estimert av Oslo universitetssykehus HF til å være om lag 12 mill. kr. Oslo universitetssykehus HF opplyser om at mange ansatte har bidratt i planleggingsarbeidet, både i medvirkningsgrupper og i forberedende arbeid med organisasjonsutvikling.

Kostnad for å bygge Nye Aker og Nye Rikshospitalet etappe 1 er underlagt et samlet økonomisk styringsmål på 32 mrd. kr (styringsramme P50, prisenivå januar 2018-kroner). Kostnader til erverv av tomter kommer i tillegg.

Etappe 2 for realisering av målbildet for Oslo universitetssykehus HF er ikke endelig innrammet og omfanget av investeringstiltak i denne fasen er dermed ikke avklart. Oslo universitetssykehus HF har foreløpig budsjettert med et investeringsbehov på 8,5 mrd. kr for etappe 2 som planlegges gjennomført på 2030-tallet. Planene forutsettes å kunne finansieres med tomtesalg.

SPØRSMÅL NR. 2085

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 7. juli 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å hjelpe de adopsjonssøkere som er rammet av stansen i adopsjonsforberedende kurs, slik at det ikke blir forsinkelser i prosessen?

BEGRUNNELSE:

Som en følge av koronasituasjonen er det stans i gjennomføringen av adopsjonsforberedende kurs. Dette medfører at de som etter gjennomført kurs ville ha sendt inn søknad om adopsjon, må vente til kursene kommer i gang igjen. De store adopsjonsforeningene har sendt brev til Barne- og familiedepartementet og ber om at det kan komme en midlertidig endring av forskriften. En slik endring kunne gjøre at søknader kunne sendes inn i påvente av kurs.

Svar:

Svært mange samfunnsområder preges av Covid-19 pandemien. Dette gjelder også adopsjonsområdet. Stans i gjennomføringen av adopsjonsforberedende kurs har ført til at kursdeltakere ikke får søkt om adopsjon innen den tidsrammen de hadde planlagt og ønsket. Jeg har stor forståelse for at dette er en påkjenning for dem det gjelder.

I dag er det krav om at søkerne skal ha gjennomført adopsjonsforberedende kurs før adopsjonssøknaden kan sendes til Bufetat. Dette følger av adopsjonsforskriften. Som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, har adopsjonsorganisasjonene sendt et brev til Barne- og familiedepartementet der de ber om en midlertidig endring av

forskriften slik at søknader kan sendes inn og registreres i Bufetat i påvente av kurs. Det blir vist til at Bufetat ved dette får bedre oversikt over hvor mange som vil ha behov for utredning, slik at utredningene blant annet kan gjennomføres.

Bufdir har orientert departementet om at regionene i Bufetat til enhver tid har informasjon om hvor mange som har fått kursplass og hvor mange som venter på kursplass. Direktoratet er klar over at det vil komme inn flere søknader når kursene gjenopptas. Nedgangen i antallet søknader om adopsjon har også ført til en reduksjon i antallet som venter på utredning. Regionene er derfor godt rustet til å håndtere situasjonen nå og fremover. Ifølge Bufdir har 20 kursdeltakere fullført kurset siden mars 2020 ved at de har deltatt på kursets del to digitalt, mens 60 personer har fått kurs avlyst. For å komme à jour vil Bufdir sette opp ekstrakurs. Hvis smittevern hensyn gjør fysiske kurs uaktuelt, planlegger Bufdir digitale kurs fra september.

Spørsmålet om rekkefølgen på kurs, innsending av søknad og tidspunkt for utredning ble vurdert i høringen av ny adopsjonsforskrift i 2018. Dagens rekkefølge, om at kurs skal være gjennomført før søknad kan sendes inn, ble vurdert som den beste løsningen. Dette ble blant annet begrunnet i at søkerne blir mer forberedt når de skal utredes, at de får bedre innsikt i hva en adopsjon innebærer og større mulighet til å vurdere nærmere ønsket om adopsjon. Kurset kan derfor være til hjelp for søkerne i vurderingen av om de vil søke om å adoptere barn fra utlandet og/eller spedbarn født i Norge. Innsikten fra kurset kan også ha betydning for om søker vil søke om å adoptere ett barn eller søskenpar. Etter Bufdirs syn ville også kurs

før søknad legge best til rette for å sikre effektiv sakshåndtering og så kort saksbehandlingstid som mulig. Det ble videre vist til at hvis søker kan sende inn adopsjonssøknaden før de har gjennomført kurs, må søknaden ligge i bero hos adopsjonsmyndighetene. Dette kan medføre at myndighetene må be om tilleggsinformasjon fordi noe dokumentasjon ikke skal være eldre enn seks måneder. Noe som igjen vil medføre et unødvendig merarbeid både for søkerne og Bufetat.

Departementet vil i behandling av søknaden fra adopsjonsorganisasjonene ta stilling til om forskriften bør endres midlertidig i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 2086

Innlevert 27. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 2. juli 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Ministeren ønsker en normalisert situasjon ved studiestart, og OiU sier de er opptatt av å gi studentene forutsigbarhet og best mulige rammer for sine utvekslingsopphold. Det er ikke forutsigbarhet å endre premissene underveis for utvekslingsstudenter som allerede er i utlandet og studerer.

Hvordan kan utvekslingsopphold avlyses for norske studenter som er i gang med studier i utlandet, samtidig som regjeringen ønsker utenlandske studenter velkommen til norske utdanningsinstitusjoner?

BEGRUNNELSE:

Fra 1. juli åpnes det for at studenter som har fått opptak til studier i Norge kan reise inn i Norge. Dette vil gjelde både for studenter med rett til studieopphold etter EØS-reglene og studenter med oppholdstillatelse for studieopphold etter reglene som gjelder for tredjelandsborgere. Unntaket omfatter også utvekslingselever i videregående opplæring og folkehøyskoleelever. Forsknings- og høyere utdanningsminister, Henrik Asheim sier i en pressemelding 26.6.:

«Jeg har gjennom hele denne perioden ønsket en mest mulig normal situasjon til høstens studiestart. En del av det er å kunne ønske internasjonale studenter velkommen til Norge og til norske universiteter og høyskoler. Jeg vet at mange institusjoner gleder seg veldig til å ta imot sine nye internasjonale studenter, og det gjør jeg også. I vanskelige tider som nå blir vi igjen minnet om hvor viktig det er med samarbeid og forståelse på tvers av kulturer og landegrenser. Jeg er derfor veldig glad for

Formålet med adopsjon er å gi gode foreldre til barn som trenger det, og det er et grunnleggende krav om at en adopsjon må være til barnets beste. Kortere saksbehandlingstid for adopsjonssøknader er et prioritert område for regjeringen som det arbeides kontinuerlig med. Selv om jeg ikke kan se at en midlertidig endring i forskriften er et hensiktsmessig tiltak i denne sammenheng, setter jeg pris på at organisasjonene bidrar til å finne løsninger for å effektivisere adopsjonsprosessen der dette er mulig.

å kunne ønske nye internasjonale studenter velkomne til studiestart i Norge i august»

Regjeringa ønsker altså en mest mulig normal situasjon til høstens studiestart i følge pressemelding sendt fra Kunnskapsdepartementet 26.6. Samme dag i Japan fikk en norsk student ved UiO vite at Japan-studiene han har deltatt på siden mars 2020 er avlyst. Studiet skulle være fra mars 2020 til mars 2021. Studenten reiste ned før Norge stengte ned og det ble innført restriksjoner pga. Covid-19, og studenten har siden vært i Japan og studert via nettet, tilpasset koronasituasjonen. Planen er at studiene skal fortsette etter sommerferien. Studenten har betalt for hybel i Japan ut året, og ville etter dette studieåret vært ferdig med et planlagt studieløp. Ved avlysning av et utvekslingsopphold langt ut i oppholdet blir dette utdanningsmessig et bortkastet år for studenten med store påløpte utgifter.

Svar:

Som representanten Mossleth nevner har jeg gjennom hele denne perioden ønsket en mest mulig normal situasjon til høstens studiestart.

Det er derfor gledelig at det nå kan det åpnes for innreise for studenter. I forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen åpnes det nå for innreise for studenter med rett til studieopphold etter EØS-reglene og studenter med oppholdstillatelse for studieopphold etter reglene som gjelder for tredjelandsborgere (visum). Det legges ikke opp til unntak fra regler om karantene etter covid-19-forskriften for disse gruppene.

Departementet legger til grunn at norske universiteter og høyskoler vil legge alt til rette for å ta imot nye utenlandske studenter for studieåret 2020/21 i den grad det er mulig innenfor de til enhver tid gjeldende smitteverntiltak.

Hva gjelder utgående studentmobilitet for kommende semester legger departementet til grunn at vi også her så snart som mulig skal tilbake til en normalsituasjon. Institusjonene må vurdere de til enhver tid gjeldende sikkerhets- og smittevernhensyn både i Norge og i vertslandene, men innenfor den rammen disse gir er det departementets formening at institusjonene i størst mulig grad skal tilrettelegge for at studentene skal kunne gjennomføre utveksling høsten 2020.

Det er til slutt institusjonenes eget ansvar å vurdere hvordan de håndterer denne situasjonen. Våre institusjoner ønsker å gi studentene best mulige rammer for sine utvekslingsopphold. Slik situasjonen er nå, med stor usikkerhet knyttet til hvordan smitten utvikler seg, og hvordan det påvirker undervisning, studiehverdagen og anledning til å reise, har enkelte institusjoner vurdert at det kan de dessverre ikke garantere. De har dermed valgt å avlyse utveksling med oppstart høsten 2020. Universitetet i Oslo er en av disse institusjonene.

På bakgrunn av reiseråd fra norske myndigheter og råd fra egen utdanningsinstitusjon i Norge eller i utlandet, har mange studenter som startet sine utvekslingsopphold våren 2020

valgt å reise hjem til Norge. Mange er i gang med en utdanning de skal tilbake til, og enkelte studenter har også valgt å bli værende ved sin vertsinstitusjon/i sitt vertsland.

Kunnskapsdepartementet erfarer at norske institusjoner har tatt godt vare på sine utvekslingsstudenter i løpet av vårsemesteret 2020 og sikret deres muligheter til å opprettholde sin studieprogresjon så langt det lar seg gjøre i lys av Covid-19.

Det er likevel dessverre slik at på grunn av den ekstraordinære situasjonen verden befinner seg i, så vil ikke alle studenter få gjennomført sine utvekslingsopphold som planlagt. Det er store forskjeller i smittevernsituasjonen mellom land og i noen tilfeller også mellom regioner innad i et land. Selv om vi åpner opp for at studenter kan komme til Norge, kan enkelte andre land velge å stenge ned. Dette må norske studenter forholde seg til. Flere norske institusjoner opplever allerede at samarbeidspartnere rundt om i verden avlyser både enkeltkurs og høstsemesteret i sin helhet for utvekslingsstudenter.

Som jeg nevnte innledningsvis så ønsker jeg en mest mulig normal situasjon til høsten, inkludert for studenter som kommer til Norge og norske studenter som skal eller er på utveksling til utlandet. Vi vil tilrettelegge for dette så godt vi kan gitt de til de enhver tid gjeldende smitteverntiltak.

SPØRSMÅL NR. 2087

Innlevert 27. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 7. juli 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

I mindre kystsamfunn er det mulig å leve gode liv og muligheter for lønnsom næringsvirksomhet. Behovet for å bunkre drivstoff, til en pris som kan sammenliknes med prisen i byene er viktig for verdiskaping i eksempelvis øysamfunn i Nordland. Det gir en bedre miljø- og fordelingspolitikk om båter ikke går til nærmeste by for å bunkre, men kan bunkre i små kystsamfunn til samme pris. Det vil styrke handelen i mindre samfunn.

Vil distriktsministeren komme med en transportstøtteløsning som utjevne forskjellene på fraktprisene?

BEGRUNNELSE:

Norge må ta vare på kystsamfunnene. Også de mindre samfunnene langs kysten må tilbys en framtid. Her finnes ekte fiskerisamfunn med høy realkompetanse innen fiskeri. Men skal en ta vare på disse samfunnene må transport og logistikk fungere, og grunnleggende tilbud må være på plass.

Svar:

Regjeringen ønsker levende lokalsamfunn i hele landet. God samferdsel er viktig for utviklingen i distriktene og kan legge til rette for vekst og velferd i de mange små res-

sursrike samfunnene vi har i Norge. Det er uheldig at man må betale mer for drivstoff i områder med få kunder enn i områder med større kundemasse.

Spørsmålet er om en ordning for å utjevne fraktpri-sene er den beste løsningen. Det har vært forsøkt tidlige-re, senest i 2010, da den rødgrønne regjeringen foreslo å bevilge 20 millioner kroner over samferdselsdepartemen-tets budsjett til frakt av drivstoff til forhandlere i det dis-triktspolitiske virkeområdet.

Utfordringen var at fraktpriusutjevning var en kreven-de tilskuddsordning rent administrativt, og det var prak-tiske problemer knyttet til kontroll og avgrensning. Man endte derfor opp med å overføre rammen til Kommunal- og regionaldepartementets MERKUR-program, som investeringsstøtte for drivstoffanlegg til Merkur-butikker.

Her fantes allerede en lovlig støtteordning med et etablert apparat.

Den lokale markedssituasjonen er viktig for prising av drivstoff. Det vil si at områder med høy konkurranse ofte opplever lavere drivstoffpriser. Det er ikke uvanlig at konkurransesituasjonen på mindre steder faktisk kan føre til lavere drivstoffpriser enn man har på større steder når konkurransesituasjonen tilsier dette. På andre steder er det bare én leverandør av drivstoff, og fraktkostnadene er høyere enn steder som ligger nærmere sentrale drivstof-flagre. For mange av disse stedene er spørsmålet ikke først og fremst pris, men at det finnes et drivstofftilbud i lo-kalsamfunnet. I den sammenheng er investeringsstøtten gjennom MERKUR viktig, og regjeringen har ingen planer om å endre denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 2088

Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 1. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Staten Vegvesen gitt sin anbefaling om at neste konesjonsutlysning for Vestfjordensambandet skal basere seg på hydrogen. Vi forstår det slik at den endelige beslutningen nå ligger hos Samferdselsdepartementet. I Glomfjord planlegges det en hydrogenfabrikk som startes opp så snart man vet det finnes brukere av hydrogen i området. Bruk av hydrogen på Vestfjordfergene vil utløse en investeringsbeslutning i Glomfjord og danne grunnlag for arbeidsplasser og utvikling av klimavennlig drivstoff.

Når vil departementet sende ut anbudet på hydrogendrift av Vestfjordfergene?

Svar:

Staten kjøper ferjetjenester av private rederier, som eier og drifter ferjene. Implementering av lav- og nullutslippsteknologi skjer derfor i hovedsak gjennom krav og insentiver i konkurransegrunnlaget for kjøp av ferjetjenester etter hvert som nye kontrakter blir lyst ut.

Staten har de siste årene stilt krav til lav- eller nullutslippsteknologi ved utlysning av riksvegferjesamband, der teknologien ligger til rette for det. Teknologeutviklingen i maritim sektor er rask. I 2015 ble verdens første helelektriske ferje satt i drift etter en statlig utviklingskontrakt. I 2019 ble det signert en utviklingskontrakt for en hydroge-

nelektrisk ferje, med planlagt driftsoppstart med hydro-gen i 2021. Et av målene med utviklingskontrakten er å kunne gi et nullutslippsalternativ på samband som ikke er egnet utelukkende for elektrisk drift.

I forkant av hver anbuds konkurranse blir det gjort vurderinger av det teknologiske handlingsrommet på sambandene og merkostnader ved å stille krav til lav- og nullutslippsteknologi. Krav til lav- og nullutslippsteknologi blir bl.a. vurdert opp mot kostnaden for miljøtilta- ket og behov for eventuelle andre endringer i tilbudet på sambandet.

Samferdselsdepartementet har mottatt grunnlaget for anbuds konkurransen for drift av riksvegferjesamban- det rv. 80 Bodø – Røst – Værøy - Moskenes fra Statens vegvesen. Saken er nå til behandling i departementet, og det tas sikte på å behandle saken så snart som mulig. Statens vegvesen vil lyse ut anbudet snarlig etter at saken er be-handlet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 2089**Innlevert 25. juni 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 3. juli 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Mener kommunal- og moderniseringsministeren at kommunesektorens samlede fond skal brukes til å betale for koronakrisen i alle kommuner, og hvordan vil regjeringen avgrense begrepet «urimelige koronarelaterte inntektstap og utgifter»?

Svar:

Regjeringen har fra første dag vært helt tydelige på at vi skal stille opp for kommunene. Ekstrabevilgningene som kommunesektoren har fått frem til nå, er samlet sett et godt bidrag til å kompensere for økte utgifter og reduserte inntekter og til å få hjulene i gang etter krisen.

Samtidig ser vi at situasjonen kan forandre seg. Vi vil ikke få endelig oversikt over skatteinngangen i 2020 før begynnelsen av neste år. Vi vet ikke hvor store lønnsutgiftene vil bli før etter lønnsoppgjøret til høsten. Vi vet ikke hvor lenge vi må leve med ekstraordinære tiltak for å begrense smitte eller hvilken effekt smittetiltakene vil ha på den økonomiske aktiviteten over tid. Utbruddet av koronaviruset vil i betydelig grad påvirke kommunenes og fylkeskommunenes inntekter og utgifter i inneværende år, men det stor usikkerhet rundt hvor store de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet vil være. Regjeringen vil derfor følge nøye med på utviklingen fremover og ha god dialog med kommunesektoren.

For å få faglige vurderinger av de økonomiske konsekvensene som koronautbruddet har hatt for kommunesektoren, har regjeringen nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra staten og kommunesektoren. Arbeidsgruppen skal systematisk gå gjennom hvilke typer utgifter eller inntekter som blir påvirket av utbruddet av koronaviruset både direkte og indirekte, samt gi et anslag på hvor mye disse utgiftene og inntektene utgjør.

Arbeidsgruppen skal avgi endelig rapport innen 1. april 2021, men kan også avgi delrapporter underveis. Dette blir et viktig innspill når regjeringen skal vurdere behovet for kompensasjon til kommunesektoren i lys av ny informasjon både om merutgifter og inntektsbortfall i kommunesektoren, utvikling i skatteinngang og lønns- og prisutvikling. Stortinget har i sitt anmodningsvedtak nr. 718 (2019-2020) av 17. juni 2020 bedt regjeringen gjøre en slik vurdering i tilknytning til nysalderingen av statsbudsjettet for 2020, og regjeringen vil følge opp dette anmodningsvedtaket. I den vurderingen vil regjeringen følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 414 (2019-2020) av 19. mars 2020 og legge til grunn at kommunene og fylkeskommunene skal kompenseres for urimelige virkninger av skattesvikt, inntektsbortfall og merutgifter i forbindelse med håndteringen av smittesituasjonen og endret økonomisk utvikling siden vedtatt statsbudsjett, jf. ditt spørsmål om kommunesektorens samlede fond skal brukes til å betale for koronakrisen i alle kommuner.

SPØRSMÅL NR. 2090**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 6. juli 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

36 prosent av synshemmede i arbeid har sluttet, eller vurderer å slutte i jobben, som konsekvens av IKT-barrierer i arbeidslivet. Dette går frem av en ny rapport fra Proba Samfunnsanalyse, laget på oppdrag fra Digitaliseringsdirektoratet.

Hvordan sikrer statsråden at prosessen med å inkorporere EUs webdirektiv i norsk lov også inkluderer vurderinger av Norges menneskerettighetsforpliktelser, særlig anbefalingene fra CRPD komiteens og de nyere anbefalinger fra FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter?

Svar:

Universell utforming av IKT bygger ned barrierer i arbeidslivet for synshemmede og personer med andre funksjonsnedsettelse. Barne- og likestillingsdepartementet uttaler i forarbeidene til likestillings- og diskrimineringsloven (Prop. 81 L (2016-2017) kapittel 22.10.7) følgende om universell utforming av IKT:

«Det har lenge vært kjent at EU jobbet med direktiver om økt tilgjengelighet til IKT, produkter og tjenester. Departementet har ansett det som hensiktsmessig å vente med å utrede ytterligere forpliktelser til universell utforming i arbeidslivet til direktivforslagene fra EU forelå. Dette for å sikre at nye norske regler er i samsvar med og sikrer full gjennomføring av direktivenes krav. Når det gjelder universell utforming av arbeidsplasser og i arbeidslivet, vil departementet utrede hvordan tilgjengelighetsdirektivenes krav best kan gjennomføres i norsk rett, på arbeidslivsområdet og ellers, og om norsk lov bør innføre krav ut over det som strengt tatt følger av direktivene. Departementet vil blant annet vurdere om virksomheter bør pålegges en plikt til universell utforming av både fysiske forhold og IKT på arbeidsplassen, bare IKT eller bare nettsider slik EU-direktivet krever. Det må også vurderes omplikten i arbeidslivet skal gjelde for alle virksomheter eller bare for offentlige virksomheter slik direktivet legger opp til.»

Likestillings- og diskrimineringsloven §§ 17 og 18 og Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger har bestemmelser om universell utforming av IKT. EU har sluttet seg til CRPD. Det samme gjelder flertallet av medlemslandene. EUs Web Accessibility Directive (WAD) og European Accessibility Act (EAA-direktivet/Tilgjengelighetsdirektivet) er ledd i EUs oppfølging av CRPD. Direktivene har som mål å harmonisere kravene om universell utforming av visse produkter, tjenester og IKT-løsninger i medlemsland. Formålet med felles regulering er bl.a. å unngå konkurransehindringer i det felles europeiske markedet, som forskjellige krav i medlemslandene kan medføre. WAD krever at offentlige organer sørger for universell utforming av nye intranett og ekstranett. EAA-direktivet stiller krav om universell utforming av forbrukermaskinvare og operativsystem.

Kulturdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet samarbeider om gjennomføringen av WAD-direktivets krav i norsk rett. I tillegg koordinerer Kulturdepartementet arbeidet med den nasjonale gjennomføringen av EAA-direktivet. Begge direktivene regulerer universell utforming av IKT og bidrar dermed til synshemmedes tilgang til arbeid.

WAD-direktivet er et minimumsdirektiv. Det betyr at det i utgangspunktet kan stilles ytterligere krav om universell utforming, i tillegg til det som følger av direktivet. Hvilket handlingsrom Norge har for å innføre evt. andre, og mer omfattende, nasjonale krav enn det som følger av EAA-direktivet, krever nærmere utredning. WAD- og EAA-direktivene innebærer en felles europeisk oppfølging av CRPD, og Norge er bundet av direktivenes krav.

EAA-direktivet skal gjennomføres i nasjonal lovgivning innen juni 2022.

Ved vurdering av omfanget av tilgjengelighetskravene i arbeidslivet, slik det ble varslet om i Prop 81 L (2016-2017), må det først avklares om det europeiske regelverket åpner for en mer omfattende regulering i arbeidslivet, utover det som WAD og EAA-direktivet samlet sett innebærer. Spørsmålet er derved: hvorvidt, og i hvilken grad, norsk lov kan innføre krav ut over det som strengt tatt følger av direktivene. Direktivene skal, som tidligere nevnt, sikre at implementeringen av CRPD i medlemsstatene, ikke fører til ytterligere uoverensstemmelse (forskjeller) mellom medlemslandenes nasjonale lovgivning.

Oppfølging av anbefalingen fra FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK-komiteen) om at likestillings- og diskrimineringsloven § 17 bør revideres slik at kravet til universell utforming utvides til arbeidsplassen og IKT-løsninger, inkludert programvare, kan ikke vurderes før spørsmålet om Norges nasjonale handlingsrom etter EØS-retten er avklart. Dette må også vurderes i lys av kravene i EAA-direktivet. Departementet har igangsatt en utredning av hvilke forpliktelser som følger av EAA-direktivet.

SPØRSMÅL NR. 2091**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

12. august 2013 kunne vi i Stavanger Aftenblad lese at Senterpartiet ville ha massiv utbygging av vindmøller, og at ambisjonen var 1000 vindmøller bare i Rogaland.

Hvor mange vindmøller med konsesjon og hvor mange såkalte "gårdsmøller" er det i hhv Rogaland og landet totalt sett i dag?

Svar:

Regjeringen la 19. juni fram Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land - Endringer i konsesjonsbehandlingen. Til representantens spørsmål om konsesjonsgitte vindkraftanlegg i Norge, vil jeg vise til meldingens kap. 2.5, som gir en grundig og oppdatert oversikt over status.

Per april 2020 var det 26 vindkraftprosjekter i Norge med konsesjon som ikke har startet bygging. Det er anslått at disse prosjektene til sammen vil ha 476 vindturbi-

ner. Jeg gjør oppmerksom på at det er usikkert hvor mye som faktisk vil bli bygget ut innen fristen konsesjonene setter, og det nøyaktige antallet turbiner er også usikkert.

I Rogaland var det 13 utbygde vindkraftverk per april 2020 med tilsammen 192 vindturbiner, og en årsproduksjon på om lag 1,9 TWh. I fylket var det videre 4 vindkraftanlegg som er under bygging med til sammen 70 turbiner, og en estimert årsproduksjon på om lag 1 TWh. I Rogaland var det også 8 vindkraftprosjekter som har konsesjon, men som ikke er utbygd eller under bygging ennå. Det er anslått at disse vil ha 70 vindturbiner til sammen.

Vindkraftanlegg med inntil 5 turbiner og samlet effekt under 1 MW er fritatt fra konsesjonsplikt etter energiloven. Jeg vil ha nevnt at slike mindre anlegg behandles av kommunen etter plan- og bygningsloven, og ikke av NVE. Antallet slike mindre vindkraftverk i Norge er svært lavt. Gjennom elsertifikatordningen kjenner NVE i dag bare til en vindturbin i Trøndelag, som ble idriftsatt i 2015.

SPØRSMÅL NR. 2092**Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 6. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til at Norges Bank Investment Management (Oljefondet) selger seg ut av det multinasjonale selskapet Schneider Electric, siden Schneider Electric opptrer i strid med norske samfunnsøkonomiske interesser ved å nedlegge sin svært lønnsomme fabrikk Elko på Modum i Buskerud, og flytte produksjonen til Tyskland og distribusjonen til Sverige?

BEGRUNNELSE:

Oljefondet eier 2,55 pst. av det globale selskapet Schneider Electric og aksjeposten var verdt over 13 mrd. kroner i 2019. Oljefondet var da nest største eier i selskapet utenom selskapets egne og de ansattes aksjer.

Svar:

Stortinget, Finansdepartementet og Norges Bank har ulike roller i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU). Stortinget har i lov om Statens pensjonsfond gitt departementet ansvaret for forvaltningen av SPU. Den operative gjennomføringen av forvaltningen er delegert til Norges Bank. En klar rolledeling mellom alle styringsnivåer i forvaltningen, fra Stortinget til forvalter, tydeliggjør ansvaret.

Mandatet departementet har fastsatt for forvaltningen av SPU uttrykker den overordnede strategien for investeringene og rammene for forvaltningen. Viktige veivalg forankres i Stortinget før de gjennomføres. Behandlingen av de årlige fondsmeldingene er en sentral del av denne forankringen. Bred forankring legger til rette for at en kan holde fast ved valgene som er foretatt over tid.

Samtidig må styringsstrukturen være tilstrekkelig fleksibel ved delegering av fullmakter, slik at løpende beslutninger i den operative forvaltningen kan tas nær markedene fondet investeres i. Det er verken ønskelig eller mulig at den operative forvaltningen av SPU detaljreguleres og styres fra Finansdepartementet. Norges Bank er i mandatet pålagt å ta investeringsbeslutninger og å utøve eierrettighetene uavhengig av departementet. En slik arbeidsdeling har bred støtte i Stortinget.

Videre er formålet med Statens pensjonsfond å støtte opp under langsiktige hensyn ved bruk av statens petroleumsinntekter og sparing for å finansiere pensjonsutgiftene til folketrygden. En langsiktig og god forvaltning legger til rette for at petroleumformuen kan komme både dagens og fremtidige generasjoner til gode. Målet for forvaltningen av kapitalen i SPU er høyest mulig avkastning innenfor et akseptabelt risikonivå. Forvaltningen skal

være åpen, ansvarlig, langsiktig og kostnadseffektiv. Det er bred politisk enighet om at fondet ikke skal være et politisk virkemiddel.

Jeg mener rolledelingen som er valgt for forvaltningen av SPU er godt begrunnet. Jeg mener også at det er viktig å videreføre premisset om forvaltningen av fondet ikke skal være et politisk verktøy. Jeg vil derfor ikke ta initiativ til endre mandatet for forvaltningen av SPU, med sikte på at Norges Bank skal foreta investeringsbeslutninger for å oppnå andre mål enn dem som er satt for forvaltningen av fondet.

For regjeringen er det imidlertid viktig å styrke norsk privat eierskap. Regjeringen har derfor, gjennom flere år, redusert skatten på arbeidende kapital. Regjeringen fører en aktiv næringspolitikk for å legge best mulig til rette for bedriftene og for å trygge norske arbeidsplasser.

SPØRSMÅL NR. 2093

Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 7. juli 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at foreldre, slik som medmor til barn i regnbuefamilier, kan få juridisk tilknytning til barnet og tilhørende rettigheter slik som andre gjennom stebarnadopsjon, eller på lik linje med sterile menn som kan føres opp i fødselsattesten av mor?

BEGRUNNELSE:

Denne pride-måneden har vi kunnet lese om en familie der medmor ikke fikk innvilget stebarnadopsjon til familiens tredje barn, og får dermed ingen juridisk tilknytning til barnet. Bufetat begrunner avslaget slik:

"Slik saken er opplyst, har han en stabil omsorgssituasjon hos deg, sin mor og sine søsken. Vi kan ikke se at det er ikke opplyst om forhold som tilsier at han trenger juridisk tilknytning til deg for å sikre hans omsorgssituasjon fremover."

Svar:

Jeg viser innledningsvis til likelydende svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2103 og nr. 2105 som omhandler samme tema.

Det er viktig for samfunnet og den enkelte at barn har juridiske foreldre, og barneloven og adopsjonsloven sikrer gode prosesser for etablering av foreldreskap til barn. Barnets sosiale forelder kan få juridisk tilknytning til barnet gjennom dagens regler. Regjeringen er opptatt av å sikre stabile rammer rundt barn sitt liv. Barnekonvensjonen forplikter oss til å legge til rette for at alle barn skal få å kjenne sitt opphav så langt det lar seg gjøre. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp som skal sikre at barns interesser vektlegges når spørsmål som har betydning for dem vurderes. Barneloven og adopsjonsloven sikrer at etablering av foreldreskap skjer på en god måte, ved at de ulike hensyn som må tas i slike saker vurderes og veies på en god måte.

Barneloven regulerer hvem som er foreldre til et barn. Mors kvinnelige ektefelle blir automatisk medmor til barnet hvis barnet ble til ved bruk av assistert befruktning ved godkjent klinikk i Norge eller utlandet, forutsatt at mors ektefelle har samtykket til befruktningen og at identiteten til sæddonor er kjent. Ved at den andre kvinnen i slike tilfeller blir medmor direkte i kraft av ekteskapet, er regelen en delvis parallell til pater-est regelen for fedre, dvs. der farskapet følger av ekteskapet. Er paret samboere, kan morens kvinnelige samboer erklære medmorskap til

et barn som er født etter assistert befruktning, på samme vilkår.

Dersom befruktningen av mor er skjedd på annen måte enn innenfor godkjent klinikk i Norge eller utlandet, faller forholdet utenfor reglene om medmorskap i barneloven. I slike tilfeller må farskapet avklares. Det følger av barnekonvensjonen at barn har rett til å kjenne sitt opphav. Det offentlige har etter barneloven en plikt til å få fastsatt hvem som er far til barnet og hvem som er medmor, og til å klargjøre hvem som er mor til barnet når dette ikke er kjent. Det er videre et vilkår for adopsjon at spørsmålet om farskap er avklart. Jeg viser også til at situasjonen kan være slik at den biologiske faren har et ønske om å være juridisk og sosial far til barnet. Det er derfor viktig at også barn som lever med likekjønnede omsorgspersoner får avklart hvem som er faren, der dette er mulig.

Når farskapet er fastsatt, kan foreldreskapet etter samtykke fra far overføres til mors (kvinnelige) ektefelle/samboer ved stebarnsadopsjon etter adopsjonsloven. Tilsvarende kan man søke om stebarnsadopsjon av barnet der farskap ikke lar seg fastsette etter reglene i barneloven,

for eksempel fordi far er ukjent. Adopsjonsmyndighetene må her som ellers ta utgangspunkt i barnets beste.

Dette er et tema jeg tar på stort alvor og er opptatt av. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp i saker som omhandler barn. Barneloven og adopsjonsloven tar hensyn til ulike konstellasjoner foreldre og barn og mangfoldet i dagens familier.

Regjeringen har nedsatt Barnelovutvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang og vurdere barnas rettigheter, også i et internasjonalt perspektiv. Barnelovutvalgets mandat er å foreta en helhetlig gjennomgang av barneloven og vil komme med forslag til en barnelov som er bedre tilpasset dagens samfunn. Utvalget skal blant annet se mer overordnet forholdet mellom menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner og reglene i barneloven, særlig sett i lys av nye samlivsformer og familiestrukturer, likestilt foreldreskap, barns rettigheter og økt samhandling på tvers av landegrensene. Utvalget skal også vurdere om det er andre forhold enn de som er nevnt i mandatet, som bør drøftes nærmere. Utvalget skal levere sin rapport innen 1. november. Jeg ser fram til å få utvalgets rapport. Dette er et stort og viktig arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2094

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 6. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har regjeringen gått bort fra målbeskrivelsen om at Akson skal lede til én leverandør av en helhetlig journalløsning til kommunale helse- og omsorgstjenester utenfor Midt-Norge?

BEGRUNNELSE:

I konseptvalgbeskrivelsen av Akson K7 (side 17, utgitt august 2018) fremgår det at alle kommuner, fastleger og andre avtalepartner skal ta i bruk en felles journal, og at dagens journalløsninger skal fases ut. Om nødvendig kan aktørene bli pålagt å ta i bruke denne løsningen innen en gitt tidsfrist. Videre beskriver utredningen at konseptet innebærer en vesentlig endring av leverandørmarkedet.

»Over tid kan det innebære overgang til en leverandør av en helhetlig journalløsning til kommunale helse- og omsorgstjenester utenfor Midt-Norge.»

Svar:

Målet med Akson (K7) i konseptvalgutredningen (2018) og videreført i forprosjektet (2020) er at det skal etableres en helhetlig journalløsning for kommunal helse- og omsorgstjeneste slik at helsepersonell med tjenstlig behov får tilgang på relevant helseinformasjon uavhengig av hvor innbyggeren har fått behandling tidligere. I konseptvalgutredningen ble det ikke tatt stilling til løsningsdesign, antallet IKT-systemer og antallet leverandører som inngår i en helhetlig journalløsning, men la til grunn at dette skulle svares ut av leverandørmarkedet i en anskaffelsesprosess. Målbildet fra konseptvalgutredningen ligger fast.

Forprosjektet for Akson anbefaler at felles kommunal journal skal anskaffes og etableres av et selskap der kommunene har majoritets-eierskap. Selskapet "Akson journal" skal på vegne av virksomhetene som yter kommunale helse- og omsorgstjenester gjennomføre nødvendige anskaffelser for å kunne etablere den helhetlige journalløsningen. Det er opp til kommunene, gjennom

selskapet "Akson journal", og leverandørmarkedet å finne de beste måtene å løse behovet på, og den helhetlige journalløsningen kan godt bestå av flere systemer fra flere leverandører, men som til sammen oppleves som en helhetlig løsning for helsepersonell og innbyggere. KS2 bekrefter at de overordnede prinsippene for arkitektur beskrevet i forprosjektet legger til rette for etablering av et økosystem hvor en journalplattform står sentral. Prinsippene om kjerne, utbredelse, fleksibilitet og åpenhet vil tilrettelegge for innovasjon og tjenesteutvikling.

Forprosjektet har anbefalt flere anskaffelser for å legge til rette for konkurranse og stegvis gjennomføring.

Som utgangspunkt er det anbefalt én leverandør for hvert anskaffelses-område. Tilbyderne kan velge å gå i kompaniskap med underleverandører for å dekke nødvendig funksjonalitet, kompetanse og kapasitet, men hovedleverandøren må ta ansvaret for at IKT-løsningene oppfyller behovet og fungerer helhetlig. Det vil blant annet stilles krav om en plattformbasert og moderne arkitektur. Det blir viktig å gå i dialog med markedet tidlig, og så er det markedet som til sist må svare på anskaffelsene. Den strategiske innretningen på kontraktstrategien har også fått støtte fra eksterne kvalitetssikrer i KS2.

SPØRSMÅL NR. 2095

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 8. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil dagens journalleverandører kunne integrere med Akson-plattformen og fortsette å levere løsninger?

BEGRUNNELSE:

E-helsedirektoratet har i nylige uttalelser sagt at Akson ikke er ett system, men en plattform eller et slags økosystem av løsninger. Imidlertid har det vært usikkerhet om dette er mulig og direktoratet har tidligere sagt at det ikke vil være mulig for dagens journalleverandører å integrere med Akson-plattformen.

Svar:

Jeg viser til at Akson journal som konsept innebærer at kommuner, fastleger og andre avtaleparter, som velger å ta i bruk den felles journalløsningen, bytter ut eksisterende løsninger med den nye felles journalløsningen. Parallelt skal det utvikles bedre løsninger for samhandling for alle aktørene i helse- og omsorgstjenesten, inkludert spesialisthelsetjenesten. Akson journal skal integreres med samhandlingsløsningene for å sikre informasjonsflyt med aktører som ikke bruker Akson journal. Kommuner, fastleger og andre som velger å beholde eksisterende journalløsninger, vil måtte integrere løsningene med de samme samhandlingsløsningene for å sikre at helseinformasjonen følger pasienten gjennom helsetjenesten på tvers av virksomheter.

Det vil være opp til kommunene og den tjenesteleverandøren som er planlagt etablert, sammen med leverandørmarkedet å finne de beste måtene å løse behovet på. Den helhetlige journalløsningen kan godt bestå av flere systemer fra flere leverandører, men som til sammen oppleves som en helhetlig løsning for helsepersonell og innbyggere. Dersom dagens journalleverandører fortsatt skal kunne levere løsninger, vil det enten skje gjennom at de etter en anskaffelse får anledning til å levere hele eller deler av felles kommunal journalløsning, eller ved at de integrere eksisterende og nye løsninger med de nasjonale samhandlingsløsningene. Sistnevnte vil imidlertid kreve en betydelig videreutvikling av dagens journalsystemer, og erfaringen viser at det har vært krevende for kommunene som bestillere å håndtere hver for seg.

Jeg vil samtidig understreke at grunnleggende løsninger som felles kommunal journal, også vil gjøre det mulig for gründere og småbedrifter å bygge løsninger "på toppen" fordi det legger til rette for felles standarder som leverandørene kan benytte når de utvikler nye tjenester. Slik blir det enklere enn i dag å selge nye tjenester til flere kommuner og helseforetak.

Innlevert 26. juni 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 7. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke sykehusavdelinger opererer med koronaturmus gjennom sommeren, og hva er de lokale smittetallene og antall koronapasienter i opptaksområdet for disse sykehusene?

BEGRUNNELSE:

Flere medieoppslag nevner sykehusavdelinger har såkalt koronaturmus eller kriseturnus gjennom sommeren – selv om de ikke har koronapasienter. I en situasjon hvor helsepersonell har strukket seg langt for å bidra til at beredskapen er tilfredsstillende er det viktig at sykehusene ikke bruker kriseturnus der ordinære prosesser og rammeverk skal benyttes.

Svar:

Selv om vi har god kontroll på smittesituasjonen med lavt antall nye rapporterte smittede og innlagte på sykehus, må sykehusene planlegge for scenarioer hvor det vil være mulig å møte en topp med mange pasienter som har behov for sykehusinnleggelse og intensivbehandling på grunn av covid-19, basert på Folkehelseinstituttets prognoser.

I foretaksmøtet den 17. april 2020 ba jeg de regionale helseforetakene om å gradvis trappe opp til en mer normal drift. I en slik situasjon har helseforetakene måttet reorganisere driften for å kunne ta imot pasienter med ekstra tiltak knyttet til smittevern. Det er opprettet egne pasientforløp med klare skiller mellom potensielle covid-19-pasienter og ordinære pasienter. Eksempler på slik organisering er egne akuttmottak, egne sengeposter, nye teststasjoner, flere intensivsenger og samlet omlegging av driften som har ført til endret pasientstrøm. Tiltakene er etablert på ulike måter og i ulik grad i foretakene basert på lokale forhold og vurderinger. Mange av tiltakene har medført ekstra bemanningsbehov, uavhengig av antall innlagte pasienter.

Selv om antall pasienter som er innlagt heldigvis er lavt, er vi derfor ikke i en normal driftssituasjon. Helseforetakene må opprettholde beredskap i forbindelse med covid-19 gjennom hele sommeren, basert på en mulig rask økning i antall smittede. Opprettholdelse av beredskap medfører behov for noe høyere bemanning, uavhengig av om det er covid 19 pasienter innlagt eller ikke.

Ved mange avdelinger i helseforetakene har det vært vanlig at det inngås avtaler om såkalte sommerturnuser

og hjelpeturnuser som avviker fra ordinær turnus i form av høyere vaktbelastning og egne lønnsavtaler, uavhengig av korona-pandemien. I forbindelse med korona-pandemien kom det i stand såkalte "korona-avtaler" mellom Spekter og arbeidstakerorganisasjonene. De ansatte har strukket seg langt i forbindelse med korona-pandemien, og det er viktig å anerkjenne deres innsats og viktighet.

Samtidig vil jeg minne om det er partene som inngår en avtale som også har tolkningsansvaret og som eventuelt kan tviste om forståelsen av avtalen. Verken jeg som statsråd eller Helse- og omsorgsdepartementet har noen arbeidsgiverfunksjon i helseforetakene.

Representanten spør om hvilke sykehusavdelinger som opererer med "koronaturmuser" gjennom sommeren samt antall korona-pasienter. Helse Sør-Øst melder om at følgende avdelinger ved helseforetakene har slike turnuser, med antall innlagte covid-19-pasienter per 29. juni i parentes:

- Akershus universitetssykehus (5): Intensivseksjonen, Akuttmottaket, Akutt 24, Infeksjon, Lunge, Nevrologi/endokrinologi, Rehabilitering, Medisinsk overvåking, Radiografi, Genteknologi, Avklaringspost korona, Dialyse
- Oslo universitetssykehus (3): Avdeling for anesthesiologi, Avdeling for mikrobiologi, Akuttklinikken (testpoliklinikk), Klinik for laboratoriemedisin
- Sykehuset i Vestfold (0): Intensivavdelingen, Akuttsektoret (eget koronamottak)
- Sykehuset Innlandet (2): Pandemiposter i Divisjon Elverum/Hamar og Divisjon Tynset
- Sykehuset Telemark (0): LIS1 somatikk, LIS (ortopedi, gastrokirurgi, medisin), Overleger medisin Notodden, Operasjon Skien, Renhold, Ambulanse Kragerø
- Sørlandet sykehus (1): 23 enheter har endrede arbeidsplaner
- Vestre Viken (2): Medisinsk mikrobiologi Drammen og Bærum, Anestesileger Drammen
- Diakonhjemmet (2): Anestesisykepleiere

Helse Vest har per 30. juni ingen innlagte pasienter med covid-19, og melder at følgende avdelinger ved helseforetakene har "korona-turnuser":

- Helse Bergen: Laboratorieklinikken (bioingeniører), Drift/teknisk divisjon (fagarbeidere og assistenter)
- Helse Stavanger: Mottaks- og behandlingsavdeling, Sengepost for observasjon, Smitte-avklaringspost
- Helse Førde: Medisinsk avdeling, Mikrobiologisk avdeling

Helse Midt-Norge melder at helseforetakene i regionen har en svært begrenset anvendelse av «koronaturner» eller «kriseturnuser» i sommer, og få innlagte pasienter.

Det er ingen innlagte pasienter med covid-19 i Helse Nord per 30. juni 2020, og følgende avdelinger ved helseforetakene har "korona-turnuser":

- Nordlandssykehuset: Pandemienheten, Intensiveneheten
- Finnmarkssykehuset: Fysikalsk medisin og rehabilitering i Kirkenes (omgjort til kohort for covid-19)

- Universitetssykehuset Nord-Norge: Avklaringspost, Medisinsk mottak (LIS), Mikrobiologi (overleger), Smittetransporthelikopter (leger, spesialsykepleiere og paramedisiner), Beredskapsordning (sykepleiere), Akuttmottak, Medisinsk avdeling (LIS), Ortopedisk vaktordning, Medisinsk avdeling (LIS)

Helseforetak i de ulike regionale helseforetakene som ikke er nevnt ovenfor, melder at ingen avdelinger der har etablert turnuser etter avtaleverket i forbindelse med korona-pandemien.

SPØRSMÅL NR. 2097

Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 3. juli 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Er det tilfelle at NAV automatisk avslår overføring av omsorgsdager mellom samboere av samme kjønn, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at NAVs rutiner for saksbehandling ikke diskriminerer på bakgrunn av legning?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en kvinne som har søkt om overføring av omsorgsdager til sin samboer. Slik hun har mulighet til etter folketrygdloven § 9-6. Kvinnen fikk avslag på overføringen av omsorgsdager med begrunnelse i at det så ut til at hun ønsker å overføre dager til en venninne. Etter å ha klaget har overføringen blitt godkjent av NAV.

Samboere av samme kjønn skal ha like rettigheter til å kunne overføre omsorgsdager som andre.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten vurderer om vilkårene er oppfylt ved søknader om alle typer ytelser. Omsorgspenger skiller seg fra mange andre ytelser ved at man vanligvis ikke trenger å søke om rett til dette fra etaten. En arbeidstaker som har omsorg for et barn under 12 år har som hovedregel rett til ti omsorgspengedager per år, og det er arbeidsgiver som betaler dette. Dette er da et forhold mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, og Arbeids- og velferdsetaten er ikke involvert. Personer som er alene om omsorgen, har omsorg for mer enn to barn eller har kronisk sykt eller funksjonshemmet barn har rett til flere

dager med omsorgspenger. Arbeidsgiver kan da kreve refundert for det antall dager som overstiger ti.

Rett til omsorgspenger forutsetter at man har omsorg for barnet. I utgangspunktet kan følgende relasjoner oppfylle vilkåret om «omsorgen for»: biologisk forelder, adoptivforelder, steforelder, samværsforelder og fosterforeldre.

Den som er alene om omsorgen har rett til 20 dager med omsorgspenger per år. I slike tilfeller kan arbeidsgiver kreve å få refundert fra trygden det antall stønadsdager som overstiger ti. Folketrygdloven § 9-6 sjettede ledd gir en forelder som er alene om omsorgen rett til å overføre opptil ti dager med omsorgspenger til ektefelle eller samboer. Partnerskap er likestilt med ekteskap. Av hensyn til barnets behov for trygge omsorgspersoner, er det et vilkår for overføring til samboer at samboerskapet har vart i minst 12 måneder før omsorgspengedager kan overføres. Det skilles ikke mellom likekjønnede og ulikekjønnede samboerpar. Det er ikke nødvendig å søke om slik overføring, men Arbeids- og velferdsetaten skal ha skriftlig melding om overføringen. Meldingen er nødvendig, da overføringen får konsekvenser for arbeidsgiverens rett til refusjon fra trygden.

Jeg vet ikke hva som er skjedd i den konkrete saken representanten viser til, men jeg antar at det har oppstått en misforståelse, som er rettet opp gjennom klagebehandling. Arbeids- og velferdsetatens rutiner sikrer at samboere av samme kjønn har samme rettigheter til å kunne overføre omsorgsdager som andre.

SPØRSMÅL NR. 2098

Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 6. juli 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

I hvilke av landbruks- og matdepartementets ordninger eller andre deler av virkemiddelapparatet kan forprosjektet søke tilskudd for gjennomføring?

BEGRUNNELSE:

HANEN ved innlandsfiskeutvalget vil kjøre ett forprosjekt for å revitalisere innlandsfiske i Norge. De vil gjennomføre ett praktisk rettet prosjekt med bakgrunn i de handlingsplaner og rapporter som allerede foreligger fra myndighetene og forskningsinstitusjoner fra blant andre Landbruks- og matdepartementet, Østlandsforskning og Norsk institutt for naturforskning.

Prosjektet vil være forankret i handlingsplan for innlandsfiske fra Landbruks- og matdepartementet og skal gi økt bruk av innlandsfisk som grunnlag for økt verdiskaping og lokale arbeidsplasser. Med profesjonelle fiskere og profesjonelle mottak og foredlingsanlegg vil HANEN på tre til fem underprosjekter fordelt på landsdelene høste praktiske erfaringer som er avgjørende for å utvikle næringen videre og skalere opp virksomheten. I Finland og Sverige er det flere arbeidsplasser og høyere verdiskaping knyttet til innlandsfiske. I Norge er fisken derimot i mange innsjøer en underutnyttet ressurs. Det er derfor viktig at det utarbeides planer for de større innsjøene for målrettet forvaltning som blant annet gir redusert parasittrykk og god alders- og artssammensetning. Gjennom kultiverings- og tynningsfiske kan grunnlaget for bærekraftige fiskebestander, verdiskaping og fremtidig utnyttelse forsterkes ytterligere.

Svar:

Regjeringen ønsker å stimulere til næringsutvikling og verdiskaping i hele landet. Det er derfor etablert en rekke tiltak og virkemidler for å bidra til dette. Innlandsfiske var tidligere omfattet av et eget utviklingsprogram for innlandsfiske (2008-2012). Det ble finansiert over jordbruksavtalen og hadde tiltak rettet mot fisketurisme, innenlands fiskeoppdrett og næringsfiske. Totalt ble det bevilget 20,5 millioner kroner til programmet.

Fra 2013 ble satsingen på innlandsfiske lagt inn i det som i dag er Utviklingsprogrammet – landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping. Det er et omfattende utviklingsprogram som forvaltes av Innovasjon Norge, og det finansieres over næringsavtalene på jordbruks- og reindriftsområdet. Programmet skal blant annet bidra

til å se tiltak for mat og reiseliv i sammenheng. Det gis tilskudd til prosjekter knyttet til vekst, bedriftsnettverk, kompetanse og omdømme. Jeg vil anbefale HANEN å ta kontakt med Innovasjon Norge for å få mer informasjon om tiltakene innenfor Utviklingsprogrammet og evt. andre muligheter som finnes i Innovasjon Norge. Det kan også være relevant å ta kontakt med Fylkeskommunen som har ansvar for utrednings- og tilretteleggingsmidler, som skal bidra til regional mobilisering og til tiltak tidlig i verdikjeden.

Jeg vil også peke på at Landbruks- og matdepartementet i 2018 overtok ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser fra Klima- og miljødepartementet. Departementet har laget en handlingsplan for næringsutvikling basert slike høstbare viltressurser. Handlingsplanen peker primært på muligheter for verdiskaping basert på jakt og viltkjøtt som tilleggsnæring i landbruket. Innlandsfiske er referert til i handlingsplanen, som et eksempel på samarbeid mellom ulike aktører for å tilby produkter knyttet til sportsfiske.

Innlevert 28. juni 2020 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

De siste ukene er det observert turister fra flere land, utenfor Norden, spesielt i Nordland og Nord-Norge. På spørsmål svarer turistene at ingen stopper de på grensen, eller at det ikke er betjente grenseoverganger. Det er innreiseforbud, men ingen kontroll.

Mener statsråden det er riktig at campingplasser, hoteller og innbyggere i nord skal erstatte politiets oppgave med å bortvise utlendinger, hvem har ansvaret for grensek kontroll?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har det vært flere episoder der campingplasser i Nordland må vise bort utenlandske turister, som ikke har papirene sine i orden. Turistene forteller om åpne grenseoverganger, ingen kontroll eller oppfølging. Det er også episoder der turister mener at nå når de har kommet seg inn i Norge så skjønner de ikke logikken med å bli avvist.

Enkelte overganger har noe bemanning, enkelte dager, fra kl. 9-21, det er det hele.

Og, man registrerer bilnummer, på samme måten vi gjorde da vi var 7-8 år. Den finnes ingen kontroll eller oppfølging av de som krysser grensen.

Nå er det sommer, det er lyst hele natten, så de som vil over venter til etter kl. 21 for å passere grensen. I Narvik går de så langt at det spekuleres i om det står norskregistrerte biler, på norsk side, som da disse «turistene» kan benytte i Norge.

På spørsmål, om kontinuerlig grensek kontroll, fra avisen Fremover i Narvik svarer politiet; «vi står her når vi står her».

Med det utbruddet man nå har i Norrbotten MÅ grensene stenges helt, aller helst fysisk.

Tidligere ble innreisende loggført, men uten oppfølging eller kontroll om karantenereregler ble fulgt.

Spesielt byene Narvik og Mo i Rana har merket en markant oppgang av reisende over sine grenseoverganger og er bekymret for utviklingen.

De første par månedene bisto HV/sivilforsvaret, men meg bekjent har de ikke oppdrag lenger slik at det nå kun er politiet som utfører grensek kontrollen, innenfor sine begrensede rammer og budsjett.

Svar:

Det følger av utlendingsloven § 22 første ledd at det er politiet som har ansvaret for grensek kontrollen.

Som ledd i å begrense videre spredning av Covid-19, har Norge innført midlertidig grensek kontroll på indre Schengen-grense. Beslutningen setter ikke begrensninger i hvilke grenseovergangssteder som kan benyttes.

Samtidig med innføring av personkontroll på indre Schengengrense ble det vedtatt forskrift av 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. utlendinger av hensyn til folkehelsen (bortvisningsforskriften). Forskriften har regler om bortvisning av utlendinger som ellers ville ha lovlig adgang til innreise etter utlendingsloven, for å trygge folkehelsen ved utbrudd av den allmenfarlige smittsomme sykdommen Covid-19.

Utlendinger som ikke omfattes av unntakene i bortvisningsforskriften, vil bli bortvist på grensen uten nærmere vurdering av hvilken smittefare de individuelt utgjør.

Nordland politidistrikt gjennomfører grensek kontroll på totalt 6 grenseoverganger mot Sverige. Jeg har fått opplyst at det store deler av døgnet er politipersonell som fysisk står på grenseovergangene og kontrollerer alle som kommer til grensa. Basert på smittevernlovgivning og unntaksbestemmelser vil det være slik at noen får passere, mens andre må snu.

Det vil være tidspunkt av døgnet der politiet ikke har stasjonær kontroll på grenseovergangene. I disse tidsrommene gjennomfører politiet streifkontroller. I tillegg gjennomfører også Tolletaten streifkontroller.

Ifølge Midlertidig lov 19. juni 2020 nr. 83 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og forskrift 29. juni 2020 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen, er en rekke persongrupper unntatt fra innreiserestriksjonene. Disse har rett til innreise og opphold i Norge. Enkelte av disse vil være omfattet av karanteneplikt etter forskrift av 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. som følge av koronautbruddet (Covid-19-forskriften).

Plikten til å oppholde seg i karantene følger av reglene som er gitt av Helse- og omsorgsdepartementet. Regelverket er langt på vei tillitsbasert, og det forutsettes at reisende setter seg inn i de reglene som gjelder og forholder seg til disse.

Utlendinger som har reist inn i Norge til tross for at de ikke har adgang til det kan bli bortvist. Utlendinger som blir bortvist skal forlate riket uten ugrunnet opphold.

Jeg har fått opplyst at politidistriktet opplever å ha god dialog med Fylkesmannen i Nordland om denne problemstillingen og at det også er gjennomført møte med ordførere i Lofoten som har vært særlig berørt.

Bortvisning av utlendinger er politiets oppgave og jeg legger til grunn at politiet legger sin kontrollvirksomhet på et nivå som gir en fornuftig balanse mellom hensyn til kontroll og smittevern og til at reiselivet og øvrig næringsliv i regionen ikke utsettes for unødige restriksjoner.

SPØRSMÅL NR. 2100

Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 7. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Restaurering av myr er et viktig klima- og miljøtiltak. Men myrer er også viktige hekkeområder for en rekke fuglearter. Noen av Miljødirektoratets myrrestaureringsprosjekter gjennomføres nå i hekke- og yngletiden.

Vil statsråden sørge for at Miljødirektoratet legger restaureringsperiodene utenom hekke- og yngletiden i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet gjennomfører nå restaurering av tidligere grøftede myrer flere steder i Norge. Det er i utgangspunktet et viktig og riktig klima- og miljøtiltak. Men myrer brukes som hekkeområde for flere fuglearter, og noen av Miljødirektoratets tiltak gjennomføres midt i den viktige hekke- og yngletiden.

Når Miljødirektoratet velger å legge anleggsarbeidet til yngle- og hekketiden, kan det ha negative konsekvenser. Det har direktoratet fått kritikk for, blant annet fra Norsk Ornitologisk forening og Naturvernforbundet. Et eksempel er et restaureringsprosjekt ved en tidligere grøftet myr ved Bjørkeseter på Meheia, der kommunestyret i Kongsberg valgte å utsette anleggsperioden til juli av hensyn til hekkende fugler, selv om Miljødirektoratet ønsket å starte arbeidet midt i den mest sårbare perioden for hekketid i mai/juni.

Svar:

Myr og anna våtmark er viktig både for naturmangfald og klima. Rapporten til Naturpanelet viser at over 85 prosent av verdas våtmarksområde allereie er tapt.

Restaurering av myr i Noreg følger ein plan laga av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. I alt er det no restaurert om lag 70 myrar sidan starten i 2015/16.

Det er fagfolk som både planlegg og følger opp restaureringstiltaka som blir gjennomført med midlar frå miljøforvaltninga. Miljødirektoratet har tett kontakt med Fylkesmannen som har ansvar for gjennomføringa og Statens naturoppsyn som følger opp i felt. Under planlegginga blir tidspunkt for dei ulike restaureringstiltaka prioritert ut frå kunnskap og undersøkingar på staden. Der ein meiner at påverknaden på hekkande fugl er liten, kan tiltaka bli gjennomført på sommarstid slik at progresjonen i arbeidet med restaurering av myr blir heldt oppe. Til sjuande og sist gagnar slike tiltak fuglelivet.

Av og til må det gjerast avvegingar knytt til tiltak for å betre naturtilstanden, som for eksempel restaureringa ved Bjørkeseter i Kongsberg. Miljødirektoratet er sjølvstekt klar over at mai, juni og juli er ei viktig tid for fugl, men skal ein oppretthalde den viktige progresjonen i arbeidet med å restaurere myr og anna våtmark i Noreg, kan ikkje arbeidet bli avgrensa til dei fire andre månadene utan snø, august-november. I spesielt viktige område for fugl, slik som i fuglefredingsområde, blir det ikkje gjort restaureringsarbeid i hekketida. Restaurering som ein vurderer at har minimal påverknad på hekkande fugl, må likevel kunne bli gjennomført også i denne perioden. Tiltaka vil uansett vere klart positive for fuglelivet på sikt.

